

T.B.M.M.

DDC:
YER: 71-3643
YIL:
CLT: 1
KSM:
KOP:
DEM: 71-6504

KÜTÜPHANESİ

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

نشریاتندن : ۳

کردار

فانجی واجتماعی تحقیقات

محرزی : درقنور فرج

برلین شرق آقاده میسی طرفندن نشر ایدیلشدر .

طابع وناشری

کتابخانه سودی

استانبول — باب عالی جاده سی

۱۳۳۴

مطبعه و خانیه

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

B. M. M.
Kutüphanesi
Es. No. : 1334.439
Remiz : A-H. 118

کردلرک منشای

کردلرک منشای حقنده مختلف نظریه لر واردر . بونظریه لردن بزجه قبوله شایان اولانلری بوکونی تاریخی نظریه لره موافق اولان ودها زیاده کوردلرک جانی مؤسسه لرندن مقتبس بولونانلری دره . بوخصوصده بزه اک زیاده یاردیمی دوگونه بیله جک مؤسسه لر ایسه ملی خرافه لر، لسان، ادبیات، دین در...

ملی خرافه لر : کردلرک ملی خرافاتی ایکی به تقسیم ایتک لازمدر . بونلرک بر قسمی اسلامیتدن اولکی دورلره مائدر . دیگر قسمی ده اسلامیتی قبول دورلرینک ائیدر . برنجی قسم حقنده کی معلومات بابل وینوا خرابه وطاشلرندن اقتباس ایدیله بیلیر . فقط ، بوخرافاتک خلق آره سنده برر شکلنه تصادف ایتک تمکندر . فی الحقیقه ، شرق قوملری اسلامیتی قبول ایدرایتمز ، عرب مورخلرینک بر طاقم عندی نظریاتنه قربان اولدیلر واسلام ملتلرک همی ده منشألرینی اسلامیت داخلنده ، عرب عائله لری ایچنده آرامق مجبوریتده قالدیلر . ایرانیلردن باشقه هیچ بر شرقلی مسلمان ملت یوقدرکه ، اسلامیت علاقه سیله عربلنی منشأ طانیاسین ! کردلرده عینی نتیجه یی .

قبول ده مضطر قالدیلر. بوسيله دركه كرد اختيارلری، كندیلرینك
 حرب نسلنه منسوب اولدقلرینی ادعا ایدرلر. فقط اسلامیت نظریاتنك
 قبول ایده میه جکی بر نقل واردر: از جمله کردلرک بر ییلانه تعبد
 ایتدکلری و کرک عرب کرک عجم مهاجرلرینه مقابل بوییلانك محافظه
 ایدلدیکی، عجم و عربلرک استیلارینی متعاقبده معبود ییلانك حمایه
 اولوندینی و بوکا هرکون ایکی انسان بینی ویرلدیکی حکایه ایدیلرور.
 روسیه خارجیه نظارتی شرق اقاده میسی مأمورلرندن (ایتالینسی)
 بوجهتی قید ایده رک دیورکه: «کردلرک بو خرافه لری شایان دقتدر.
 زیرا، اسلامیت دورنده ییلان معبود اولاماز. بناءً علیه، بوماجرا
 دها اسکی در و مهاجرلرده عربلر دکلدر. بلکه، آثوریلر و یا سومه
 رآقاد، لردر، صکره، کردلرک عرب اولدقلرینی کوسترن اساسلی
 بر کرد خرافه سی یوقدر. بناءً علیه عرب منشأی کرد وجداننده
 اوقدر قوتلی دکلدر.»

ذاتاً عرب منشأی مسئله سی اورتیه آتالر (مروج الذهب)
 صاحبی اسلام مورخنلرندن مسعودی و (برهان قاطع) صاحبی ابو
 اسحق الفارسی کی اسلام محررلریدر. عرب نسبی مسئله سنك حقیله
 روح ملتده یرلشمه میسده بونك نتیجه سیدر. یالکز، بعضی کرد
 خواجلر بوفکری آره صیره تکرار ایده رک نشر ایتشلردر.
 کرد اهالیسی آره سنده موجود دیگر بر قناعته کوره
 کوردلر نوحك اوغللریدر. بونظریه، قرون اولاده یاشایان
 هرملتده واردر. تورکلر، ایرانیلر، یونانیلر، بلازلر،
 عربلر، موسویلر، کردلر، چرکسلر هپ بونظریه یی سرد

ایدیورلر . یالکیز یونانیلر آره سنده اسملرده اختلاف واردر . فقطء تدقیقات اخیردن اگلا شلمشدرکه ، طوقان نوح برمبدأ تاریخ اوله رق قبول اولمش بر نظریه در . قرون اولی و بلکه ده قبل تاریخ مدینتلی، بونظریه یی قبول ایدرک اطرافه یامشدردر . ذاتاً، بونظریه بین المللدر . ملی برقیقی حائز دکلدر . بناءً علیه، کردلرک ملی بر غننه سی اوله ماز .

بعض کرد ماصالارندن استخراج ایدلش بر خرافه داها واردر . کردلر، جنوب جهتلرندن ، اووالردن بوداغلق اراضی به کلشدر و بوراده کی یایلارده یرلشمشدردر . اساساً اووه خلق اولان کردلر، بوتضیق اوزرینه طاغلی اولش ، فقط حیاتلری موسملرک تخالفنه کوره تنظیم ایتشمشدردر . که مبریح دارالفنونی معلملرندن آثور یازبسی متخصصی دوقثور (سه یج - sayeh) بونقطه نظری آثور طاش لوحه لری مندرجاتیله مقایسه ایدیور . وآئیده کی نتیجه یی چیغاریور : بو خرافه، کردلرک برطاقم اسیرلر اولدیغی کوستریر . آثوریلر، بونلری ایرانک مرکزی جهتلرندن کردستان طاغلرینه سوق ایتشمشدردر . زیرا، آثور حکومتی زماننده بوکونی کردستانده (لوهوردو) نامیله برحکومت تورانیه وار ایدی . آثور سالنامه لری، بو حکومتک یک قوتلی اولدیغی وآثور حکومتی تضیق ایتدیکنی قید ایدرلر . بوکا بناءً، رومالیرک صربلری بالقانلره کتیردکلری کی آثوریلرده کردلری بو قطعه یه سوق ایتشمشدر و بو صورتلده استیلا ایتدکلری (لوهوردو) حکومتی منقرض ایتمکه موفق اولمشدردر . فقطء بوقناعت کرد اهایلی آره سنده موجود دکلدر . بناءً علیه بوده ملی برقیقی حائز اوله ماز .

« کرد ، کله سیله ، کورجی ، کله لری آده سنده کی مناسبت
لفظیه مسئله سیده وارد اولاییلر و بو حالده کردلرک قافقاس عائله لری
ایله مناسبتلری ده دوشونوله بیلیر . فقط ، بو باده هیچ بر قید یوقدر .
بالندجه بو خرافه ده مجهولدر و عینی زمانده کرد معشری وجداننده
یاشایان برشی دکلدرد .

ملی کرد ماصاللرنده باشقه خرافه لرده وارد . فقط ،
شایان دقتدرکه ، بو خرافه لر اوزاق بر ماضی یه عائد برشی
نقل ایتمزلر . ملی حیات قسمنده مفصلاً کوستریله جکی اوزره ،
بوتون بوماصاللر محدود بردازه داخلنه انحصار ایتمکده در .
صکره بوماصاللر ایچنده معظم بر حکومت حیاتی ، ظفر غروری ،
مستقل ملتره مخصوص بویوک فکرلر ، حقوقی ، اخلاقی ، بدیی
خصوصیتلر بولونماز . موضوعلر ، منفرد بر قبیله حیاته عائددر . یا
بویوک شرق ملترلندن برینک استیلا دورینه عائد منفرد برماجرا ویا
بر شخصت سرگذشتیدر . بوماصاللر ، کردلرک شخصیتلری حقنده
ایی بر فکر ویره بیلیر . فقط منشألری حقنده هیچ بر قطعی نتیجه
کوستره مز . صوگرا ، بوماصاللرده عرب نسبی ویا سائر بر دیکر ملت
نسبی موجود دکلدرد . کرد ، کندیسفی کرد بیایور . قبیله لرک شرقیلری ،
چالغیلری ، حیاتلری و دوشونجه لری ده کردلک قناعتنه کوره در .

بو نتیجه دن آکلاشیلیورکه ، کردلرک بویله تاریخی بر مبدألری
یوقدر . یالکزه ، شو جهتی قید ایده لم که ، بز ، اسلامیتدن اولکی
دوری مراد اییدیورز و تاریخی مبدأده اوزمانلره عائد اولورسه ،
بر قیمتی حائر اوله بیلیر . کردلر اسلامیق قبول ایتمک لری زمان بعض

تاریخی دورلر کچیرمشلردر . فقط ، ذکر ایدیله جکی اوزره ، بو دورلرک بر قیمت مستقله سی یوقدر و کردلرده مستقل بروجدان تشکیل ایدمه مشدر .

دیوه : کردلر ، اکثریتله اسلامی قبول ایتمشلردر . فقط ، اسلامی قبول ایتمین کردلرده واردر . بونلر غایت آز ودها ابتدائی بر حیات یاشایان بر طاقم قبیله لردر . بونلر ایرانده کی مجوسیله بکزرلر . فاصل که ، اسکی ایران مدینتک حقیقی وارنلری اولان بو مجوسی ایرانیلری ، بو کونکی عجم (نموزج Type) ی عدایده میورسه ک ، بو مجوسی کردلری ده اصل کرد انموزجی اوله رق قبول ایدمه میز . بونلرک ایکنجی درجه ده بر اهیتلری واردر و بهمه حال تمثل ایتک ، اکثریتک وجدان اجتماعیی داخلنه کیرمک مجبوریتنه درلر .

اسلامیت ، کردلر آره سنده شکل اصلیسنی محافظه ایدمه مش و ملی عادتلردن پک چوق متأثر اولمشدر . اسلام کردلرده بو کون ایکی مهم شعبه واردر :

۱ — سنی کردلر .

۲ — شیعی کردلر .

بو ایکی بویوک شعبه ، تورکیا ، قافقاسیا و ایران کردلری آره سنده متعدد عشیرتله مالکدر . فقط ، اکثریت اوزره ، سنیلر تورکیا داخلنده در . بونلرده بر طاقم طریقتلره منقسمدر . بالخاصه ، قادری و رفاعی کبی دها فضله صلابت دینییه یی ایجاب ایتدیرن طریقتلر پک متممدر . عشیرتله آره سنده یزیدیلک ، قزیلباشلق واسی «مازده ئیزم»

نظریاتنه مستند برطاقم طریقتلر کورولمشدر . فقط سنی المذهب
عشیرتلردها چوقدر .

کرد ملی وجدانی اسلامیق عینله دکل ، کندی ذوقه اویغون
برتبدل ایله قبول ایتمشدر .

بناء علیه کوردلر اسلامیه ملی برقیمت ویرمشلر واسلامیتک قیمتی
کندی عادتلری داخلنده تقدیر ایتمشلردر . کردلرک اسلامیه بو خصوصیتی
ناصل ویره بیلدکلری غریب بر کیفیتدر . چونکه اسلام ملتلر ایچنده عرب
تأثیراتندن قورتولان ایرانیلردن بشقه بر ملت یوق کیدر . شیعیلک ،
عرب مدینتی اوکنه ایران مدینتی اقامه ایتدی . ایرانلک ماضیمی
بوکا مساعد ایدی . فقط ، کردلر ، بوقوتی نره دن آلابیلورلر ؟
« مالقولم ، بونی شوصورتله ابضاح ایدیور : کردلر شیعیلرله سنیلرک
محاربه مهنه لرنده یاشیورلر وغالبلرک تأثیراتنه تابع اوله رق ، مختلف
جریانلره سور وکله نیورلردی .

بوسبيله اسلامیتدن اولده منفرد عشیرتلر حالنده یاشایان کردلر ،
مختلف حکومتلرک ؛ ایرانیلرک ، رومالیلرک ، تورکلرک ، یزانسیلرک
اداره لری آلتنده متفرق بر حالده قالمشلردی . بناء علیه کردملق متفرق
و هر عشیرت ، بر خصوصیتی حائر ایدی . بونک ایچوندرکه اسلامیتک
طرزی عینی شکلده دکلدر . چونکه عشیرت حیاتنده عنعنلر
بک قوتلیدر . بو حیات دین کی عالمشمول نظریات ایله الفت ایده مر .
صکره ، دائره حیاتده محدوددر . حرکتلرینک هیچ بر قیده ، مراقبه یه
تابع اولماسی ده عشیرت خلقنه یوکسک ، لایسئل بر سر بسقی ویرز .
بوخلق ، ایسته دیکی شکلده حرکت ایدر . ایسته دیکی یاپار ایسته مدیکنی

رد ایدر. کوچوک و صاحبسز حدودی داخلنده برواضع قانون کیدر.
 کردلرک ملی عنعنه لرله اسلامی مزج ایدم بیلمه لرینک سبی بودر.
 بوراده مهم بر نقطه یی اشارت ایدم : اسلامیت حسن رضا ایله قبول
 ایدلمه مشدی. کردلرک کشت و گذار ایتدکلری محللرده اسلامیت
 انتشار ایدیوردی : بالطبع، بر عرب استیلاسی تضییق وار ایدی.
 بوتضییق، کرد عشیرت لرینه ده تأثیر ایدیوردی. ایشته بومجبوریت،
 اسلامیت قبولی ایجاب ایتدیردی. فقط هر عشیرت منفرد و حولی
 ممکن اولیان بر عالم ایدی. اونلر ایسته دکلری شکله بر اسلامیت
 تأسیس ایتدیلر و بالا آخره شرق، اسلام محاربه لرندن ده متأثر اولدیلر.
 | بر آره لق بوتون کردلر شیعیلکی قبول ایتشلردی. فی الحقیقه
 شیعیلک ده اجنبی بر مؤسسه ایدی. فقط شیعیلک آئنده عشیرت
 عادتلری ابقا ایدلمه بیلیوردی. اسلامیت کندی بر نسیپلری داخلنده
 مناقشه ایدیلر و بوضورتله دینک اساسی باقی قالیوردی. یالکز،
 دین ایله برابر کتیریلن عادتلر : - عرب قانونی، عرب حیاتی -
 رد ایدیلوردی. کردلر، بومجادله ده قازانیورلردی و بوکونده کرد
 عشیرت لری بوسایه قورتولایلمه مشدر. بوکا بناء، اسلامیت کرد
 خرافاتنه اساسی بر تأثیر اجرا ایدمه مشدر. و طبق ایران خرافاتی
 کبی، کرد خرافاتیده استقلالنی محافظه ایدم بیلمه مشدر.
 یالکز تورکیاده کی کردلر آرمندن بر شهرلی صنفی تشکل ایتکه
 باشلامشدر ایران و قفقاس کردلری، بویله بر شهر حیاته کیرمه مشلردر.
 شرف هانک ارهاسی : کردلرک بدورتارخیلری اولمادیی ایچون

ملی بر (حرت - Culture) لری ده یوقدر وعادتلری ضبط ایدیله مشدر .
 یالکمز، شرفنامه صاحبی، [شرف خان بتلیسی] وارد رک بو ذات کردلرک
 یکانه مورخی در . فقط ، بو ذات تاریخنده ایران تأثیرات تاریخیه سندن
 قورتولامامش و دائما ایران مورخلرینک نظریاتنه استناد ایدره رک
 کردلرک ایران اهالیسندن اولدیغنی ادعا ایله مشدر . مومی الهک
 ادعاسنه کوره کردلر (یهودسب) - ضحاک اسمیه مشهوردر -
 زماننده هجرت ایدره رک ، کردستان داغلیینه حقیقمشلددر . سبب
 هجرت اولق اوزره ده حکمدار یهودسبک ظلمنی کوستریور . بو
 حکمدار هرکون ایکی انسان بینی بیورمش ، فقص اشجیلری وطندا -
 شلرینی اولدیرمک ایسته مدکلرندن ، انسان بینلری رینه قوزی بینی
 ویرمکه باشلامش و قربانلق انسانلرده برر برر کردستان داغلیینه
 فرار ایتمش واوراده کرد نسلنی تأسیس ایله مشلددر .

بوقل ، ایران تاریخنه عائد بر فصلدر . وردوسینک شهنامه سنده ده
 عینی شکله تصادف ایدیلیور . کردلر بو حکمدارک خامی زمانی تسعید
 ایدیورلر . هر سنه اغستوسک ۳۱ نجی کونی ، [دماوند] شهرنده
 برمراسم یاییلیور و بوکا « عید کردی » ویا « مروج الذهب » صاحبی
 [مسمودی] نک قولنه کورده ده « المهرجان » یارامی اسمی ویریلیور .
 بوراده ایرانلیلر ایله کردلر آره سنده برمناسبت ایزلری کوریلیور .
 بو مناسبتک حل ایچون مختلف نظریه لر سرد ایدلمشدر . انکلیرجه
 « ایران تاریخی » محردی [سیرجون مالقولم Sir J. malcolm] بو
 روایتک عادی براستبداد تمثالی اولدیغنی و کردلرک ایرانلیلردن آلدقلرینی
 ادعا ایدیور . حالبوکه ، آلمان مورخلرندن [هاممر Hammer]

دینیورکه ، بو ، کرد نسلی حقنده یکانه تاریخی برفقره در . فقط ، بوفقره بی شو صورتله جل ایتمه لیدر : یزیدی لك ایله شمسى لك ایران دینلرندن ایدی . بونلردن « شمسى » لك ایرانده ، اصل یزیدی لك ده کردستانده انتشار ایتشدی . حاله وکه بویزیدی کردلرک ایراندن کلدکلرخی کوریورز . او حالده ، شو نظریه تظاهر ایدیور : ایرانده (اهرمن) . عبادت ایدن بر قسم خلق ، (هرمن) . عبادت ایدنلرک یانندن آیرلمغه مجبور اولمش و بر مستملکه حالنده کرد داغلرینه کلشلردر . فقط دیگر مورخلرک تدقیقاتی ضحاک مسئله سنی قابل مناقشه برشکه قویور . کردلر ، (ضحاک) زماننده هجرت ایتدکلرخی قبول ایدیورلر . ضحاک ایسه ، ایرانی اولدینی قناعی همان یوق کیدر . اسکی مورخلر ، بو حکمداری سوریلی ، عرب ، کلدانی عدایدیورلر . یکی مورخلر ایسه بو حکمدارک آثور حکمدارلرندن بری اولدینی قبول ایدیور . ذاتاً فردوسینک زمان حکومتی بیک سنه کوسترمه . سندن اکلاشلیورکه ، ضحاک بر حکمدار دکل ، برعائله ایدی و بیک سنه قدر ایرانی استیلاسی آلتنده بولندیرمشدی . بودورده ، بعض ایران قبیله لرینک شمال طرفنده اسکان ایدلیدی وارد اوله بیلور . زیرا شمالده بر حکومت و ارایدی و بو حکومت ، آثوریلری تعجیز ایدیوردی . شرفنامه هیچ بر زمان کردلرک متحد بر اداره تشکیل ایتدکلرخی قبول ایدیور . بونیجه دنده شو استخراج ایدیلر : کردلر مختلف زمانلرده ، مختلف عشیرتلر حالنده کردستان داخلنه سوق ایدیشلر و دائماده بو حالده قالمشلردر . بوجهق ، [شرف الدین بتلیسی] بلا اعتراض قبول ایتکده در .

لسانه و ادبیات : لسانلرینه نظر آ ، کردلرک و آری ، عرقنه
منسوب اولدقلری آکلاشیلیور . فقط ، بولسانک شکلی مسئله سوده
تمامیله حل ایدیله مشدر . زیرا ، بوکون اسلاوجه سویله یین اسکی
تورک بولغارلر ، رومنهجه سویله یین اسکی پلازلر ، آلمانجه سویله یین اسکی
روسیایلر ، انکلیزجه سویله یین اسکی نورمانلر ، هر بجه سویله یین اسکی
بربریلر ، مصرلیلر و قدیم آنوریلر واردر . کوچوک و ماضیلری مهم
ملتلر ایچون لسانک بر اهمیتی قلامشدر . پترسبورغ اقادهمیسی
طرفندن نشر ایدیلن « کردجه - روسجه - آلمانجه لغت » کتابنده
« ۸۳۰۷ » کله واردرکه بولکله لر آتیده کی قسملره تفریق اولنور :

لسان	عدد کلمات
✓ پهلوی (اسکی)	۳۷۰
✓ زند	۱۲۴۰
✓ تورک (اسکی تورکمن)	۳۰۸۰
✓ ارمنی	۲۲۰
✓ عرب و یکی لساندن	۲۰۰۰
✓ فارسی و یکی ادبیاتدن	۱۰۳۰
✓ اصل کرد	۳۰۰
✓ چرکس (اسکی)	۶۰
✓ کرچی (اسکی لساندن)	۲۰
✓ کلدانی	۱۰۸

بولیسته ده اک بویوک یکونی ایکی لسان تشکیل ایدیور :

تورک شعبه سی : ۳۰۸۰ کله .

ایران شعبه سی : ۳۷۰ + ۱۲۴۰ + ۱۰۳۰ = ۲۶۴۰ کله .

عرب شعبه سیده مهم کبی کورونیور فقط حقیقتده اوبله دکلدر .

زیرا بوراده کی عرب کله لری ، دینی اصطلاحات و برطاقم علمی کله لردر که تورک عشیرت لری آره سنده مستعمل دکلدر . صکره ، ملول ، ملوث ، ملهم ، تحمل ، تحویل ، اشغال ، اغفال و سائر شکلنده اولان بو عرب کله لری عرب لسانیه علاقه سی کسمش ، تورک لسانه کیرمشدر . زیرا بونلرک معنارنده و صورت استعماللرنده پک زیاده تخالف واردر . و بو کله لری ، تورک لسانی تحصیل ایدن کردلر سوبله مکده در . بناء علیه ، بو کبی عرب کله لری ده تورک شعبه سنه ادخال ایتک لازمدر که بوسورتله تورک شعبه سی ، پک یوکسک بریکونه بالغ اولور .

لاکن ، کرد لساننک قواعدی آیریدر . و بوقواعد ، دوغریدن دوغری یه فارسی لساننک بر شعبه سیدر . بناء علیه کرد لسانی ایله کله لری آره سنده برنسبت بولمق کوچدر . بالخاصه ، کرد حیاتی تشکیل ایدن یایلا و طاغ کله لری نیک قسم اعظمی ده تورکجه در . و اصلاً کردجه اولان ۳۰۰۰ کله دن ۱۰۷۰ قدر کله ده طاغ حیاته عائد تعبیرات ایچون قوللانیلیر . فقط ، بوجهت بوتون کردلر آره سنده متحد دکلدر . (کله ر) عائله سیله (کرمانچ) عائله لرنده طاغ کله لری چرکس لسانندن و تاتارجه ایله مخلوط بر لساندن مأخوذدر . صکره ، لسانک « جله شکلی » متحد کیدر . طبیعی بر ملتک لسانی ده بو « جله شکلی » افاده ایدر . بولسان ، قواعدینه نظر آه « هندو - اروپائی » شعبه سنه منسوب واسکی

فارسی لسانی اساسیله بوگونکی وشاه عباس زماننده کی ایران لسانی آره سنده قالمش کبی کورینیور . بوکا بناء ، تام برملت لسانی اولمقدن زیاده مختلف تأثیرات آلتنده قالمش برلسان عد اولنه بیلیر . بالخاصه شایان قیددرکه ، کرد قبیله لری آره سنده مشترک اولان کله لر ، کرد ، پهلوی ، زند ، قدیم فارسی کله لری دکلدرد . بلکه ، تورک ، تورک - عرب (تورکجه ده کی عرب کله لری) ، یی فارسی وشاه عباس دورینه عائد فارسی کله لریدر . بونکله برابر ، لسانک فعللرنده بر آیریلق واردرد . یالکیز ، یی فارسی شکلی برانتظام تحتنده دوام ایدیور . اصل کردجه فعللر ، منفرد وتصدیق سبز طاقم کله لر درکه ، « فعل » دن زیاده « اسم » عد اولنه بیلیر . بوضورتله ، لسانک شکلی غائب اولمش واستیلارک تأثیراتی آلتنده ده یی برلسان خلیطه سی حاصل اولمشدر . بروفسور وه بر دیورکه :

« کرد لسانی ، برلسان خلیطه سی ده دکلدرد . بلکه برکله خلیطه سیدر . »
 بالطبع ، بودرجه یه قدر انحلال ایدن برلسانک تکرار احیاسی ممکن دکلدرد . بناء علیه اسکی کرد لسانی هیچ بر صورتله حل وتصنیف ایدیله من .

کورواپیورکه لسان ، کردلرک منشأ لری حقنده قطعی هیچ بر نتیجه ویرمیور . صرف ونحو اساسنک « هندو - اوروپائی » شعبه سنه عائد کبی کورونمسی ایله ملتک منشأئی تعین ایتک دوغری اوله ماز . بویله بر نسبت ایچون ، فعللردن باشقه برعامل دوغری دکلدرد . کردجه ده ایسه فعللر ، بللی دکلدرد .

کبریج دارالفنونی تاریخ قدیم معلملرندن (سه یج) کردلرده بر ادبیاتک موجود اولدیغی سویلیور :

بوادیات، پک ابتدائی برحاله اولمایوب برطاقم شعرلر، شرقلر و مصالردن مرکبدر. شعر و شرقلر، مادی لذائذه، عشقه و بر سر کرده نك، بر اشقیانك قیزلره محبتنه، (قره فاطمه) یه و طاغلره عانددرکه بونلر، کردلرک حیانتدن برر پارچه عدایدیله بیلیر. بوقسمدن اوله رق داها برطاقم شعرلر واردکه، بونلر ملی کرد حیانتنه عاندد اولمایوب عرب، تورک، فارسی لسانی تحصیل ایدرک عثمانلی، ایران، عرب ادبیاتلرینک تحت تأثیرنده قالان شهرلیله شمش بعض کردمنالارک اثرلریدر. مصالردنه، کردک مالی دکلدر. بونلر بیک برکیجه حکایه لرنده کی اسکی شرق مدینتک برر ابتدائی شکلیدر. واون بیک سنه اول باشلامش بر دوره عاندد حکایه لردرکه بومصاللر، کرک تورکلرده، عربلرده، عجملرده، کرک آثوریلر و کرک قاتارلرده عینی شکله منقولدر. حق، چرکسلر، کورجیلر و قافقاسیانک سائر قوملریله ارمنیلر بیله بومصاللری نقل ایدرلر. بونلر، بین الملل آسیا مصاللری عداینه داخلدر.

اصل مهم نقطه شرقلردر. بونلر، اسکی بر دوردن قاله اولمادقلری ایچون اسکی و قبل الاسلام کرد حیانتدن بحث ایتمزلر. بونلرک اک جوغی، تورکلرک استیلا سندن صکره کی دورلره عانداولوب هیئات عمومیه سنه نظرآ ۳۵۰ الی ۴۰۰ سنه ی تجاوز ایتمزلر. ضد علیه هریرده عینی ابتدائیلکده در. و (نور) و (کوران) قبیله لری، آره سنده بر موضوع مناسبی نقل ایدر. جلب ایتمکده در. شیوه و بالخاصه تمیزلر، تشبیهلر و دویقون آره سنده پک بارز فرقلر و ایزدیه. بونلر قلی، آئیده کی دوت بویو شعبه ده کوربیورزه.

Guernandj

۱ — کرمانج = کرماج .

Lour - Lor

۲ — لور = لر .

Guelhour - Lek

۳ — کلهز = کلهور = لك .

Guouran —

۴ — کوران .

بناء عليه کرد ملی ادبیاتنکده منشأ مسئله سنی حله یارایه بیله جک
برماهیق کورولبور .

کرد کلمه سی: یکی اصول تاریخ، ملت اسمنه ده براهمیت مخصوصه
عطف ایدر. بناء عليه، اسمہ نظر آده کردلرک منشأ فی تحری ایدم:
بو اسم حقنه اوزون مطالعه لر واردر . فقط کلهنک سیرینی
تعقیب ایدرکن، ایلک صفحه ده یونان مورخلرندن (استرابون) ایله
اکسه نوفونی کورورز . بونلر، یالکز شمالی کردستاندن بحث ایدرلر
واهایلیه (قالوکید) اسمنی ویرلر . [اکسه نوفون]، ایرانہ کیدن
« اون بیکلر » اردوسندن اسیر اوله رق عودت ایدنلردن نقل ایله
دیورکه :

« بونلر، کندیلرینه [غوردی — Gordy] اسمنی ویریبورلر و بین الحلق ده
واسم جاویدر . »

اکسه نوفوندن صکره کی مورخلر ده عینی اسمی آز برتخالفله
قولالانشلردر . یالکز، آثور سالنامه لرنده نه اکسه نوفونک
(غوردی — Gordy) ونده سائر شرق مورخلرینک « کرد » کله سنه
تصادف ایدیلور . آثور حکومتی، بویله اسمده بر ملت طانیبور .
حالبوکه بوکون « تورکیا کردستانی » نامیله یاد ایدیلن بو محله عائدیک
چوق محاربه لر، مصالحه لر و معاهده لر ذکر ایدیلور . بوتون بونلر هیتیلر،

کبی تورانی الاصل بر ملته عطف ایدیلیور . اخیراً ، آنور طاش سالنامه لرندن استخراج ایدیلن بو معلوماتدن صکره ، اکسه نوفونک قیدی اهمیتسز قالشدر . وبالخاصه آنوری حکمداری ، (ضحاک - Zakhak) زماننده بوقطعه کتیریلدکلری روایت ایدیلان بو انسانلر حقننده بر قیدک بولماسی لازمدر . طبیعی ، آنوریلر بونلردن بحث ایتشلردر . فقط باشقه براسم تحتنده اوله رق بحث ایتشلردر .

بوجهت ، « کرد » اسمنک برملت اسمی اولسی نظریه - سی چوروتور و صکره ، دو قور سه یجک قید ایتدیکی : شایان دقتدرکه ، قهرمانلغه عائد شرفیلده قهرمانک اسمی ذکر ایدیلیر و ملیتی تصریح ایدیلیر . هیچ بر شرقی یوقدرکه « کرد کلمه سی بولونسون ، جهتی ده ادعای قوتلشدیرر .

پترسورغ اقاده میسی ، بو بابده کی تدقیقاتی شو صورتله خلاصه ایدیور :

کرد کلمه سی ، « هندو - اوروپائی » لغتنده موجود دکدر . جنکیزغرب جهتنده بر قبیله نك حمایه سنی قبول ایلدیکی زمان ، بوملکته بر [کرت] تعیین ایدردی . بوقیدی ، ایران تاریخلرنده کوره بیلیرز . عینی زمانده ، چینده ده بو اصولک تطبیق ایلدیکی مقیددر . و [کرت] مستقل وبا حمایه لی (بك) معناسه در . فقط « کرد » کلمه سی [کرت] میدر ؟ بو حلی مشکل بر مسئله در .

فی الحقیقه ، « ت » ایله « د » عینی صداده در . فقط ، هر لسان آره سند بویله بر حرفه اتحاد ایده بیله جک بیکلرجه کله واردرکه ،

بونلر تماميله آیری لسانلر وکله لردر. بومسئله کله نك مشابهتی ایله دکل، تاریخی ایله حل ایدیه بيله جکدر .

بیلورز که آثوریلر زمانسده بوکونی کردستانده [لوردهو] نامنده تورانی بر حکومت وار ایدی. وبالطبع، بونلرکده خنکیزک قولاندینی کرد. کله سنی استعمال ایتدکلری و کرد عشرتلی، بومحله کلدکلری زمانده بوکله نك زبانزد اولدوغی تصور اولونا بیلیر. بناء علیه بو تعیر [لوردهو] بکلرینک عنوانی ایدی و کردلر افندیلرینک یرلرخی اشغاله باشلادقلری و یاخودایلک کلدکلرنده بر خدمت مهمه کوردکلری زمان [کرد] اسمنی آملشلدرد. بو، اک یاقین بر نظریه در .

یکی مورخلرک همان هپسیده بونظریه بی قبول ایدیور. بوصورتله ده « اسم، ایله منشأ آره سنده بر مناسبت بولمق ممکن اولیور. دو قنور سه یج « کرد، کله سنی « لوردهو، کله سندن مشتق عد ایدیورکه، بوده مهم بر ادعادر .

کردک ماضیسی : علمک صوک بر اصول تدقیق قالیور، کرد تاریخنک فروکیسی نه در؟

کردلردن ایلک بحث ایدن (اکسه نه فون) دییورکه : « بوملت مستقل اولوب اون بیکلر استیلا سنده صرب و کچیلمز بر حالد بولونان طاغله چکلدیلر. بورالردن بویوک طاشلر یو وارلایه رق مهاجرله قارشو مدافعه ده بولئیورلردی، شرفنامه، بونقطه لردن بحث ایتمز. اکسه فون، بواهالی نك اشغال ایتدیکی ساحه بی پک واسع کوسترمن

فقط ، شرفنامه بونلری ، بصره کورفزندن مرعش و ملاطیه نك شرقه ،
عجمستان طاغلری حذاسنه قدر امتداد ایدن واسع بر ساحه اراضیده کوستر-
بیور . بو کونده عینی ساحه یه داغیلیمش کرد قیله لری کور بیورز حالبوکه
بوساحه ده اسکیدن آثور ، میدیات ، سومهر آقاده ، هیتیت و لوردهو
حکومتلری وار ایدی . هیچ شبهه سز ، کوردلری بویش حکومتك
احفادی عد ایده مه یز . زیرا ، همان همان بوتون تشکیلاتلری معلوم
اولان بو حکومتلر ایله کردلر آره سنده هیچ بر مناسبت یوقدر . بو
مسئله نك آئیده کی ایکی نظریه ایله حلی ممکن اولایلیر :

۱ — ضحاک ، میدیا ، سومهر آقاده ، آثور ، هیتیت ، لوردهو
حکومتلری استیلا ایتمش و بورالرہ ایران غرییدن بر طاقم خلق کتیر تمشیدی .
بونلر ، حکومتك هر طرفنده کشت و کذار ایده رک اطرافه طاغیلیلر .

۲ — آثور حکومتك انقراضدن صکره بونك واسع اراضییی داخونده
بر انحلال عمومی باشلامشدی و متفرق عشیرتلر ، بورالرہ کلپورلردی . تورکلرک
و تورکنلرکده قسماً بو زمانده کلدکاری تاریخنأ مضبوطدر . بعضی ملز ایران
عشیرتلینکده بوحالده کللری ممکندی .

بویکی نظریه نك خارخنده برشی سویله نه من . زیرا ، اگر کردلر
بولندقلری ساحه لرده بر حکومت تشکیل ایدن بر ملت اولسه لردی ،
نفوسلرینك کشف اولسی ایجاب ایدردی . حالبوکه ، بك واسع اولان
بوساحه ده کی دیگر ملتلك یکوننددن داها آزددرلر و دائماً باشقه باشقه
دولتلك حمله لری آلتنده باشادقلرینه دائر معلومات تاریخیه ده واردر .
« اکنه فون » بونلرک دائماً یکدیگریله حال حربده اولدقلرینی ذکر
ایدیور .

ادوار ابتدائی تاریخی بوحالده قالیور . صکره ، قرون وسطی نك .

نصف اخبرنه عائد وقایع تاریخیه باشلیور که شرفنامه ده بو قسمدن بحث ایلور . شرفنامه ده پک دوغری ذکر ایدلدیکی کبی ، بوتون کردلری جامع بر بکک تشکل ایتمه مشدر . کردلر متفرق پارچه لر حائله و مختلف زمانلرده برر مستقل بکک تأسیس ایتمشلردر . اصلاً کرد خاندانندن اولان بتلیسی و شرفنامه مؤلفی [شرف خان] ، ملتک بوتون حیاته و خرافاتنه واقف ایدی . مومی ایه کردلرک داغیق بولندقلری محله بر حکومت تأسیس ایدلدیکی قید ایدیور . وسو یلدیکمز کبی « بولرده ایراندره ، دیور . فقط ، عصر لرحه تمادی ایدن حیاتلرندن هیچ برشی بیلیمور . قید ابتدکی وقایع تاریخیه ایسه ، بو کونکی کردستانده تشکل ایتمش بر ملتک حیاته عائددر . بو ضبطنامه لردن منشاء عائد هیچ بر نتیجه استحصال اولنه ماز .

۱ کردلرک ماضیده مهم بررول اوینامادقلری اظهار ایدن دیگر برجهت ده وارددر . بیلورز که ، آسیا تاریخنک بویوک بر قسمی مصال شکلنده تدوین ایدلمشدر . بو نتیجه ، بویوک حکومتلرک بوتون آسیایی بر مدت معینه ده تحت اداره لرینه آللرندن نشأت ایتمشدی . بو متحد اداره مشترک بر طاقم افسانه لر تولید ایدیوردی . بو افسانه لرده بوتون آسیا ملتلرینه منسوب شخصیتلردن بحث ایدیلر . حالبوکه بولرده کرد شخصیتی و کردلرک اخلاق و طبیعتلری تصویر ایدن بر تمثال یوقدر . مورخ « مالمولم » ، بومسئله ایله پک زیاده اشتغال ایتمش و بو افسانه لرده « کرد شخصیتی ، آرامش ایدی . نتیجه دیور که : افسانه لرده کردلکه دائر هیچ بر قید یوقدر .

کرد عشیرتلی

کرد عشیرتلی، جنوباً : عراق و موصل ، شمالاً : لازستان ، غرباً : مرکزی آناتولی ، شرقاً : عجمستان و آارات طـاغـلری آرهـسـنده کی ساحه ده بولنورلر . بولنر مختلف اسمـلره یاد اولنورلر و همان همان مستقل برر عشیرت تشکیل ایدرلر . هیأت عمومی سی ، درت بویوک عشیرته تقسیم ایدیلور : لور ، کلهر ، کرمانج ، کورانه .

شرقنامه ، بو تقسیمی قبول ایدیور . لاکن (کرمانج) کلـهـسنی (کرمانج) صورتـنده یازیور . (لور) یـده (لر - Ler) . شـکلـنده کوسـتریـور . بو عشیرتـلرک اک مهم مقداری تورکیاده در . شرقنامه ، تورکیا عشیرتـلرینی بـروجه آتی تقسیم ایدیور :

بو عشیرتـلرک اک قدیم و مهمی [سـپـکان - Sipkan] عشیرتیدر . بو عشیرت بایزید سنجاغـنده در . و کندیلرینی اسکی [آتی - Ati] عائله سـنه نسبت ایدرلر . منقسم بولوندوغی زمـره لر شو اسـملره یاد اولنور :

سپکی — Sipiki (سپکان) : ۲۰۰ عائله
کلری — Kliri : ۱۰۰ عائله ، یزیدی

کردلر

» ۷۰ :	Biriti	(بریتان)	—	بریخی
» ۲۰۰ :	Manki		—	مانکی
» ۱۰۰ :	Muhali		—	محاییلی

بریدی

• •

زبان — Zilan عشیرتی :

بو عشیرت، ۲۰۰۰ خانه قدردر. بایزید سنجانده اقامت ایدرلر.
آره صبره ابرانه و جنوبی قافقاسیاده اریوانه کیدرلر. آغلری، جمال الدین
بك عائله سه منسوبدر. زمره لری شونلردر :

» ۳۰۰ :	Zili	(ذیلان)	—	ذیلی
» ۲۰۰ :	Ridiki		—	ردکی
» ۸۰ :	Dilchiri		—	دلچیری
» ۱۰۰ :	Gelturi		—	گلنوری
» ۴۰۰ :	Beruki		—	بروکی
» ۱۰۰ :	Sevidi		—	سوبیدی
» ۱۰۰ :	Pirehali	(پیره خالان)	—	پیره خالی
» ۱۵۰ :	Kurdiki	(کوردکان)	—	کوردکی
» ۳۰۰ :	Djemaldini		—	جمالدینی
» ۶۰ :	Dili ki		—	دلیکی
» ۶۰ :	Mamzidi		—	مام زیدی

• •

جلالیان عشیرتی :

بو عشیرت، ایکی بیک خانه دن مرکدر. بونلر دائما بایزید سنجانی
ایله آدارات طاعی جوارنده بولنورلر. آغلری، اسکی ملا خضر

عائله‌سندندر . بو عشیرتک بر قسمی ایرانه هجرت واریوان جوارنده اقامت ایتمشردر . زمره‌لری شونلردر :

• • •	:	Helikan	—	خلکان
• • •	:	Tehunkan	—	چونکان
• • •	:	Teme-havran	—	تیه‌خوران
• • •	:	K. Oglian	—	قیزل‌باش‌اوغلیان
• • •	:	Hasa soran	—	حاسا سوران

• • •

حیدران عشیرتی :

بو عشیرت، ایکی بیک‌عائله‌دن عبارتدر . آغلاری، اسکی محمدشریف عائله‌سندندر . بو عشیرتک ده قسم کلیسی بایزید سنجایی داخلنده اقامت ایدر . فقط، بعضاً ایران و بعضاًده وان، اردیش جوارینه قدر کیدرلر حال حاضرده ، بو عشیرتک بعض زمره‌لری وان جوارنده در . بو عشیرتدن (خوی) دده ایکی یوز عائله خلقی واردر . زمره‌لری شونلردر :

• • •	:	Sade Haydéri	—	ساده‌حیدری
• • •	:	Hemdi ki	—	حمدکی
• • •	:	Ademi (آدمان)	—	آدمی
• • •	:	Latcheki	—	لاچکی
• • •	:	Mahir Horan	—	ماهر‌خوران
• • •	:	Melli (میلان)	—	ملی
• • •	:	[*] Azizi	—	آزی‌زی

• • •

[*] معروف بدرخان بک عائله‌سی بوزمره‌یه منسوبدر .

بایزید، دیادین، خامور، الشکرده متوطن برحاله ساکن اولان
طاغه لرده بوجه آتیدر :

بایزید شهری طاغه لری :

»	»	۶۰	[**] Hever ki	—	هویرکی
»	»	۴۰	: Guran	—	کوران
»	»	۳۰	: Kara djildiz	—	قره جلدیز
»	»	۳۰	: Deredjeki (دره ژان)	—	دره جکی
»	»	۳۰	: Pinyanisi	—	پنیانسی
»	»	۳۰	: Halasini	—	خالاسینی
»	»	۲۰	: Maniki	—	مانکی
»	»	۳۰	: Mamzidi	—	مامزیدی

بایزید شهری جوارنده و ملحقاننده کی قضا و کویلرده کی طاغه لری :

»	»	۱۰۰	: Deredjeki (دره ژان)	—	درجکی
»	»	۵۰	: Mamizidi	—	مامزیدی
»	»	۳۰	: Guran	—	کوران
»	»	۵۰۰	: Hasini	—	حسینی
»	»	۳۰	: Temehuri	—	تمه خوری
»	»	۱۲۰	: Halesini	—	خالی زینی
»	»	۲۰	: Bachini	—	باشینی
»	»	۵۰	: Deliki (دلوکان)	—	دلکی
»	»	۸۰	: Deliki	—	پیره خالی
»	»	۱۰۰	: Sali (سالکان)	—	سالی
»	»	۱۰۰	: Mouti (موطکان)	—	موتی

[**] بوزمه نك اك مهم قسمی ماردین سنجاغ نك مدیات قضا سنده
بولنیور که مقدار نفوس لری شمذیکنه قریبدر.

کرد مشیرتلی

ماسه کی	—	Maseki	:	۵۰	»	»	یزیدی
کلنوری	—	Gelturi	:	۱۰۰	»	»	
داوودی	—	Davoudi	:	۲۰	»	»	یزیدی

• •

دیادین شهرنده وکویلرند متوطن طائفه لر :

آدی	—	Ademi	:	۳۰۰	خانه خلق
برازی	—	Berazi	:	۵۰	»
کاسکانلی	—	Kaskanli	:	۲۰۰	»
باشمی	—	Bachimi	:	۱۰۰	»
سه چاریکی	—	Setchariki	:	۵۰	»

• •

حامور وکویلرند متوطن طائفه لر :

آدی	—	Ademi	:	۲۰۰	خانه خلق
بانوکی	—	Banuki	:	۱۰۰	»
شیخ حسنی — (شیخ بزینی)	—	Ch. Hasani	:	۵۰	»
حمدیکی	—	Hemdiki	:	۱۰۰	»
باشمی	—	Bachimi	:	۱۰۰	»

• •

الشکرد وملحقاننده متوطن طائفه لر :

میمی	—	Memiti	:	۴۰۰	خانه خلق
بلجانی	—	Bildjani	:	۵۰	»
ملی	—	Milli	:	۵۰	»
مانکی	—	Maniki	:	۵۰	»
بانوکی	—	Banuki	:	۵۰	»
دلکی	—	Deliki	:	۵۰	»

۸۰۰	:	Meehadi	—	مصادی
۸۰۹	:	Houverki	—	مورکی
۶۰	:	Mirdisi	—	مردیسی
۵۰	:	Ayvazli	—	ایوازی
۷۰	:	Sevdi	—	سودی
۱۵۰	:	Berazi (برازان)	—	برازی

• •

وان جوارندم کوجه بر حالدۀ اقامت ایدن عشیرت لر بروجہ آیدر:
شکا کی عشیرتی: بو عشیرت لرک آغلری، قدیم حمزہ بک عائلہ سنہ
منسوبدر. قبیلہ وزمرہ لری شونلردر:

۸۰۰	:	Chikaki	—	شکاکی
۲۰۰	:	Takuri (تاقوری)	—	تاکوری
۲۰۰	:	Chevi (شہولی)	—	شوی
۵۰۰	:	Ademi (آدمان)	—	آدمی
۲۰۰	:	Rechi (رشکان)	—	رشی
۱۵۰	:	Baravi	—	باراوی
۳۰۰	:	Ghmsiki	—	شمسکی
۳۰۰	:	Moukri (موقوری)	—	موقری
۲۰۰	:	Livi	—	لیوی
۱۰۰	:	Sitchariki	—	سی چاریکی
۲۰۰	:	Mendiki	—	مندکی
۱۰۰	:	Belekurti	—	بلہ کورتی

• •

[*] بو عشیرت لر، بو بوک عشیرت لر دن آیریلش بر بارجہ درو طیبی، بونلرہ
منسوب کوجه عائلہ لردہ واردر.

مهمبدان حوارنده کی خیمه‌نشین طائفه‌لر :

کوردکی	—	Gueuriki	:	۲۰۰	خانه خلقي
کوک‌کی	—	Kukiti	:	۲۰۰	» »
عربی	—	Arebi (عربان)	:	۲۰۰	» »
منده‌سوری	—	Mendesuri	:	۱۵۰	» »
خانی	—	Hani	:	۵۰۰	» »
باردژوری	—	Barejouri	:	۵۰۰	» »
اومری	—	Omeri (اومران)	:	۳۰۰	» »
کوردکی	—	Kouriti (کوردگان)	:	۱۰۰	» »

• •

حکاری سنجاغنده کی طائفه‌لر : [*]

مرطوشی	—	Hertouchi	:	۴۰۰۰	خانه خلقي
پنبانی	—	Pinyanichi	:	۳۰۰۰	» »
بلیجانی	—	Belidjani	:	۵۰۰	» »
جلویی	—	Djilouyi	:	۵۰۰	» »
شقریشی	—	Chekrechi	:	۵۰۰	» »
موسان	—	Mussan (موسکان)	:	۵۰۰	» »
خروادی	—	Hervdai (?)	:	۱۰۰۰	» »
شقه‌لانی	—	Chihkelani	:	۱۰۰۰	» »
کراوی	—	Giravi	:	۵۰۰	» »
کوراندستی	—	Gourandesti	:	۵۰۰	» »
سپایرتی	—	Sipayerti	:	۱۰۰۰	» »
قره‌جوری	—	Karatchuri	:	۱۰۰۰	» »
خانی	—	Hani	:	۲۰۰۰	» »
شکفتی	—	Chikefti (شکفتان)	:	۲۰۰۰	» »
بارزی	—	Barzi (برازان)	:	۵۰۰	» »

[*] حالا بونلرک بر قسمی قوطن ایتش و بر قسمی ده کوجبه‌دره.

کردلر

چو جرشى	—	Tchocherchi	:	۵۰۰	حاه حلقى
گفورى	—	Gekveri	:	۵۰۰	» »
باخوشانى	—	Bahuehani	:	۵۰۰	» »
برادوستى	—	Beradosti	:	۱۰۰۰	» »
بى شابى — (بیت شبابى)	—	Biehebabi	:	۱۰۰۰	» »
شيفكى	— (سيپكى)	Chikiki	:	۳۰۰	» »
طبيسى	—	Timissi	:	۵۰۰	» »
دوستىكى	—	Dostiki	:	۵۰۰	» »

* *

بوھتان حزيرى [*] ده كى عشييرت و طائھلر : بوكون بونلرك
برقسمى كوجه، برقسمى ده متوطن در. رئيسلرى، خالدى عائله سندن در.

دبرشوى	—	Dirchevi	:	۲۰۰۰	حاه حلقى
رشكوتان	—	Rechkutan	:	۵۰۰	» »
حاحى عليان	—	H. alhan	:	۲۵۰۰	» »
ميران	—	Miran	:	۱۰۰۰	» »
اتكان	—	Atekan	:	۱۰۰۰	» »
طنورى	—	Tanuri	:	۲۰۰۰	» »
نهمبرى	—	Nemiri	:	۲۰۰۰	» »
كوفه بى	—	Kufei	:	۱۰۰۰	» »
كندالى	—	Kendali	:	۲۰۰۰	» »
زاخوى	—	Zahouyi	:	۲۰۰۰	» »
دوديران	—	Doudiran	:	۱۰۱۵۰۰	» »
بروارى	—	Bervari	:	۱۵۰۰	» »
كوخى	—	Guini	:	۱۰۰۰	» »
كارس	—	Garisse	:	۲۰۰۰	» »

[*] ماردېن سىنجاغك حرره (حزيره ابن عمر) قصاصك شرقيا سهره
سىنجاغك جنوب و حكارينك جنوب غربى قسىملرندن عبارت مضغه.

آقوسی	—	Aqunessi [*]	۲۰۰۰ خانه خلقی (یزیدی)
شکاری	—	Cheugari	۱۰۰۰ د (یزیدی)

* *

موش و ستایس سنجاقلرندە بولنان عشیرت و طائفەلرک بر قسمی
خیمەنشیں ، دیگر قسمی دە (اکینجی) نامیلە یاد اولئور . بونلر
مەوطن عشیرلردر :

حسی	—	Hassemi (حسان)	: ۵۰۰ خانه خلقی
بلکی	—	Bilki	: ۵۰۰ د
هویدی	—	Hevdi (هویدان)	: ۳۰۰ د
بیدوری	—	Beyendouri	: ۳۰۰ د
بابوکی	—	Babuki	: ۵۰۰ د
حوی	—	Hoveyti	: ۵۰۰ د
مکی	—	Memki (مکان)	: ۲۰۰ د
سالاری	—	Salari	: ۲۰۰ د
آووک	—	Avouki	: ۳۰۰ د
حبری	—	Dnberi (حبران)	: ۵۰۰ د
زرکی	—	Zireki (زرکان)	: ۵۰۰ د
هوری	—	Heviri	: ۲۰۰ د
برازی	—	Berazi (براران)	: ۳۰۰ د
موتکای	—	Mutkani	: ۵۰۰ د
چلجوری	—	Tchilhouri	: ۵۰۰ د
ممانی	—	Memani	: ۳۰۰ د
چکونی	—	Tchekuni	: ۳۰۰ د (یزیدی)

* *

[*] لوزمە یزیدی دکل . (آقوسی = یعقوبی) دە نیلن و سطوریلرک
بر شعبەسی اولان خریستیان بر طائفە اولسە کرک .

دیار بکر جوارنده کی عشیرت و قبیله لر :

مللی	—	Milli	: ۴۰۰۰ خانہ خاقی
بادلی	—	Badeli	: ۲۰۰۰
اوریک	—	Ourik	: ۸۰۰۰ [*]
قره چوری	—	K. tchouri	: ۳۰۰۰
رشوانی	—	Richvani	: ۶۰۰۰
سیلی	—	Silivi	: ۴۰۰۰

شرقامه ، بوتون کرد قبیله لره برر قسمته دیار بکر جوارنده
بولندیغی وه پسنک بورادن اطرافه داغیلدقلرینی ذکر ایدیور.

• •

ارضروم ولایتہ عائد تر جانده ده داها برقچ عشیرت واردرکه

شونلردر :

قره خانلی	—	Kara Hanli	: ۳۵۰ عائله
پوتکلی	—	Poulikli	: ۲۶۰
پسیانلی	—	Pisiyanli	: ۳۰۰
حصرانلی	—	Hasserenli	: ۳۰۰ [*]

بوطاغلر اسکان ایدیلسدر .

[دوزیک - Doujik] نامنده بیوک برعشیرت واردرکه بونلر ،

(درسم) ده تمرکز ایدن وارزنجان بولنک بر ایکی ساعتک مسافه سندن

[*] دیار بکر ولایتی داخلنده بونامده بر قبیله یوندر . بونلرک ماردین

سناغانک مدیات قضا سندن بولوتان ۸۰۰۰ نفوسلی (هویرکی) نامنده

بو بوک بر زمهره اولسی محتملدر .

[**] ارضروم ولایتده بولردن ماعدا داها بر جوق عشیرت واردرکه

باشلیجه لری جادان حیدران ویلیکان عشیرت لردر .

ماشلایه رق، خرپوت استفامتنده اُکین و عسربکیره دوغری اوزانیلر .
 بونلرده برجوق زمرة لره تقسیم ایدیلشدر . اک مشهورلری، بالابانلی،
 قوریس، کولابابی در . بونلر، مختلف اسملرله یاد اولنورلر . تورك
 حکومتی، بونلره دوژیک ویا ساده جه اکراد دییور، حالبوکه دیگر
 کردلر، « قزلباش » اسمی اضافه ایدیورلر .

ایران کردلری

شرفنامه، بر چوق کرد قبیله وعشیرتلینی ذکر ایتمه مشدر.
بالخاصه، ایران عشیرتلی حقنده پک آز معلومات موجوددر.
حالبوکه، بوعشیرتلیکده اهمیتلی وارددر. وطن ایدلایکنه کوره
ایران عشیرتلینک بر چوقلری ایران حدودینی کچمه مشلرددر. بناءً
علیه، شرفنامه نک ظس ایتدیکی کی، بوتون کرد عشیرتلی دیاربکر-
بایزید مرکزندن اطرافه یاییلما مشلرددر.

شرفنامه صاحبی، کندی حکومتک قوتی کوسترمک و کردلری
بومحیطه متوجه ایدم بیلمک ایچور. دیاربکر- بایزید مرکزی دکر
ایتمشدر.

ایران کردلرینک نفوسی حقنده اختلاف وارددر. آلمان مورخلرید.
(هاسل) ه نظر آ بونلر (۳۵,۰۰۰) غائله ونفوسلریام (۱۸۰,۰۰۰).
یاقیندر. فقط صوک تدقیقات، بورقی (۱۴۰,۰۰۰). نزیل ایدیور
وبونکده (۹۰,۰۰۰) ی خیمه نشین (۵۰,۰۰۰) ی متوطندر. کردلر،
ایرانک کرمانشاه و کرد آیالاتندن ماعدا آذربایجان، فارستان، عراق
عجمی (جبل)، مازندران، کیلان، آران، خوزستان، خوهستان
وخراسان ولایتلرنده بولنورلر. شرفنامه، ایران کردلرینی سیاه

منصور، چکنی، زنکنه نامیله اوج بویوک شعبه یه تقسیم وبوشعبه لردن مشتق اولق اوزره آتیده کی اسملری تعداد ایدر :

لك - Lek؛ زند - Zend؛ روزبهان Rousbihan ته بنله ج Tebenledj؛
حصری - Hassri، شهره زلی - Chehrezli، شیره زول - Chirezol،
[شهرزور اولسه کرک] فرمزیار - Vermezian، کلانی Guilani، اینلو -
Inlou، ملوی - Memlouyi، کییج - Gyidj، کراتی - Gourati،
زکتی - Zikti، کله کبر - Kelekyr، یازوکتی - Pazoukti، وی - Vebi -
چشکزرک - Tchemichegyezeque، عربکیرلو - Arabgyirlou.

ایران کردلری، لسانلری اعتباریله ده ایکی بویوک شعبه یه ایریلیرلر:

۱ - کرد زبان، عشیرت وقیبله لری .

۲ - لور زبان

بوتقسیات، کردلر آره سنده اک مهم برتقسیمدر . زیرا، دیگر
کرد قیبله لری آره سنده کی اختلافات عرقیه، بویکی اساسلی شعبه ده کی
قدر متبازر دکلدر . بوتون اوروپالی مورخلر، بوجهتی تصدیق
ایتدکری کبی، (فردوسی) ده شهنامه سنده بوجهتی قید ایدیور
وبالخاصه لورلرک کرد اولمدکلرینی، هندستان جهندن کلدکلرینی
ویک خصوصی برلهجه استعمال ایلدکلرینی سویلیود . شرفنامه ،
بوقیدی اقتباس ایتدکن صکره ، یک مهم بعض رابطه لرله کردلرله
لورلری برصریه قویمشدر . فی الحقیقه ، کرد ولور لهجه لری آره سنده
قوتلی برمناسبت وارددر . بالخاصه ، هرایکی شعبه ده عینی اخلاق ،
طبیعت وشرائط آلتنده یاشایورلر . ماقولم، لوریه، هاسل ، براوون
کبی مستشرقلرده بوجهتی قبول ایلورلر .

کرد - زبانه شعبی

بوکردلر، ایرانک شمال و شمال غربی قسمنرنده ساکن و اکثریتله خیمه نشیندرلر. فقط، تورکیاده کی کردلرله اخلاقی، اجتماعی و حیاتی بر مابینتری یوقدر. یالکنز، بونلرک بر قسمی شیعیدر. برطاقی شاهک حقوق عالیسنی طایر و بر قسمی ده تمامیه مستقل یاشنار. سنلر ایسه، تورکیا حکومتنه تمایلدرلر. ایران کردلری، عشیرت آغلرینک صلاحیتی معمول به عدایدلر.

جاف — Djaf [*] و بلباسی — belbaci عشیرتلی ایسه، قطعاً شاهه انقیاد ایتمه مشلدر. بونلر، گاه روسیه نك و گاه تورکیانك حدود قوماندانلری التده برر او یونجاق کیدر و اکثریتله خوزستانده یاشارلر. (۱۴۰,۰۰۰) قدر اولان عموم ایران کوردلری ده بروجه آتیدر:

اردلانی — Erdilani، چانلو — Katchanlou، و یاخود فوجانلو — Katchanlou، جاف — Djaf، برازی — Birazi، صرصر — Sourssour، کلاه سفید، تیله کو — Tileqou (یاخود تیکلو — Tiqulou)، مهریوانی — Mirivani (یاخود مهریوانی — Mihrivani)، سکزی — Sekzi، بانه قی — Banéi، جوانرودی — Djouvanrodi، اورامان — Ouraman، اسمند آباد — Esfend-Abad، بش پارمق — Bechparmak، کوران — Gouran، بلباسی — Belbaci، منمی — Menmi، کلواخی — Gelvakhi (یاخود کلیاخی — Gyulyagi)، مکری — Mekri-Mokri، شقاقی — Chekaki.

[*] جاف عشیرتنک مهم بر قسمی ممالک عثمانیه داخلنده در. بونلر موصل ولایتنک شمال شرقیسنده و ایران حدودی جوازنده سیارددرلر. مقدار نفوسلری ۹۰ بیکی متجاوزدر.

بونلر طوبلو اوله رق یاشارلر . بونلردن آبری اوله رق ، ایرانک دیکر ولایتلرنده داغنیق بولنان کردلرده بروجه آتیدر :

۱ — آمبادلو طائفه سی : بونلره انبارلوده ده نیر . عراق عجمییه منسوب « طاریم » حوالیسنده بولنورلر .

۲ — رشوند - Rêchevênd بوعشیرت اکثریتله ازربایجانده تورک نرله مشترکاً یاشار وبلکه ده اصلاً ترکندولر .

۳ — زفرانلو - Zaferanlou ، بونلرک هپسی ده خراسان حوالیسنده خیمه نشیندولر ، نفوسلری کثیردر .

۴ — بچناوند - Boudjnavend و بونورد - Bounourde ، بونلرک ایکسیده خراسانده داغنیق بر حالده در .

۶ — جهان بکلو - dj. Boylou-Djihan beglou . [*]

۷ — مودانلو - Modanlou ، بونلر ، مازندران ایالتی داخلنده یاشارلر ایران کردلرینک اک معلوما تیلریدرلر .

۸ — بازوکی - Pozegui-Pazeki-Pazonki ، طهران ایالتی داخلنده اقامت ایدرلر . دوپره - Dupré ، ژوانن - Jouanin ، هاسل - Hassel کبی مستشرقلر بونلرک جنوبی ایرانده ده بعض متفرق طائفه لری اولدیغنی کورمشلردر .

قاسم بک ایسه بونلرک طهران شهرنده دمیرجیلک ایله اشتغال ایلدکلری و بک چوق شهر حیاته آلیشدقلرینی سویلور .

ایران منطقه سنه عائد اوله رق بعض اهمیتسز طائفه لر ده وارنور . بونلردن برقمی ، - ۵۰۱۰ عائله - روسیه نک « اریوان » قطعه سنده بولونمقده در .

[*] جهان بکلو عشیرتندن اون بیک قدری قونیه نک آقشهر قضاسنک کندی ناملرینه مضاف جهان بکلو ناحیه سیله آفره نک حیانه قضاسی داخلنده توطن ایشلدردر .

اویا چایی ، [اصطحری *] نك « كتاب الاقالیم » نه استناداً
قارص ایالنده ، دها بر جوق کرد قیله لرینك موجودیتلرینی ادعا
ایدیور . فقط (هاسل) بونلره تصادف ایدمه مشدر . (مالقولم) ده
بونلردن بحث ایتیمور .

برهان قاطع وهفت قلزم نامنده کی فارسی لغتلی ، زیك - zig
نامنده بر کرد طائفه سندن بحث ایدرلر . بونلر ، قارقوب جوارنده کی
کلویج - Kilouvéh داغلرنگه یاشارلر .

فیروز آبادینك شرح قاموسی ، همدان ایالنده کی جوزقان -
Djavzekan حوالیسنه عائد بر عشیرتدن ده بحث ایدیور و بو عشیرته ،
جوزقان اسمی ویریور . ایران حکومتنك ویرکود فترلی مضبوطاتنده ده
بو اسمه تصادف ایدیور . فقط ، بو کون نه بو شهر ونه ده بواسمه
بر عشیرت کور ومله مشدر .

لور - زیاده شعبه سی

شرفنامه ، ایرانك لور - زبان شعبه سنی ده کردلردن عد و بونلری
ایکی بویوك شعبه یه تقسیم ایدیور :

- ۱ - بویوك لور عشیرتلی .
- ۲ - کوچوك لور عشیرتلی .

بونلرك نفوسی (۲۴۰,۰۰۰) قدردر . ایرانك مرکز ولایتلی
اولان لورستان ، فارس ، کردستان ایرانی ، عراق هجیمی ده داغینق
[۰] اسلام علماسی آراسنده ایلک دفعه جغرافیا کتابی یازان (ابواسحق

بر حالده بولنورلر . [Morier موریه] ، بولنری یوز بیک عاٹه عد اییدیور . [هاسل] ده عینی مقداری ذکر اییدیور فقط روس . راپورلری ، بو مقداری تنقیص ایتکده و بوتون لورزبانلری ، اعظمی اوله رق (۳۰۰,۰۰۰) نفوس کوستر مکده در [فردوسی] ، بولنری هندستاندن کلش عد اییدیور و زبده التوارخ ده عینی نقطه نظری سرد ایدرک . و پنج آب ، حوالیسند گون - Koul نامنده بر شهر دن هجرت ایتدکلری و کندیلرینه بواسمی ویردکلری ذکر ایلیور . هرایکی مؤلف ، بولرک دیگر خیمه نشینلره مناسبتدار اولدقلری ده قید ایتشلردر . حالبوکه ، تدقیقات جغرافیه بوجهتی تأیید ایتهمش و هندستانده بوکی شهر ، کوی و قصبه لر کوروله مه مشدر . بورادن آکلاشلیورکه ، دیگر عشیرتلره بوله لور ، عشیرتلری زه سنده صیق بر مناسبت کورن اسکی مورخلر ، بولرک عینی نسله منسوبیتلری حقنده بوکی تشبیه لر یامیشلردر . [*]

یالکنز مهم بر نقطه واردر : فردوسی ، شهنامه سنک ایکنجی جلدینک ۵۲۷ - ۵۲۸ نجی صحیفه لرند لورلردن بحث ایدرکن دییورکه ، بولر ، ایرانک دیگر عشیرتلرینه تماماً بکزیورلردی . ، حالبوکه ، [بهرام کور] دورینه عاٹد اولان بو مهاجرت زماننده و فردوسینک کتانی یازدینی آنلرده ایسه ایرانده بر جوق ترکن عشیرتلری ده وار ایدی . بناء علیه ، لورلرک بولرله ده بر مناسبتلری

[*] بعض کرد عاٹهلری آراسنده ده اجدادلرینک هندستاندن کلش

اولدوغنی ادعا ایدلر واردر .

اولی لازم کلیدی . سیرمالقوالم ، ایران تاریخی نامنده کی اثرینک
برنجی جلدینک ۱۶۹ - ۱۷۰ نجی صحیفه لرنده « لورلر ، کندیلرینه
[کولی - Kaouly] اسمنی ویردرلر . حالبوکه ، ایرانک محلی دانسوز
و شانتوزلری ده بواسمه یاد اولنورلر . دیمک اولیورکه ، لورزبانلرده
بوکی اکلنجه لر پک اساسلی بر عادت ایدی . « دییور . مالقوالمک
بو قیدی ، تورکمن عشیرتلیرینک حیات خصوصیه لر یله پک مناسبتداردر .
تورکمنلرک خصوصیتلری ، شرقی ، چالقی ، ذوق و اکلنجه در . حالبوکه ،
ایرانک سائر عشیرت لرنده بوکی خصوصیتلره تصادف ایدیله من . بالخاصه
اسکیدن ایرانده انتشار ایدن [زردشت] دینی سالکینی ، بوکی
اکلنجه لری مردود عد ایشمدی . صکره لورزبانلرک لسانلر ننده
تورکمنلرله بر اشتراک وارددر . بو حال ، (کرد - لور - تورکمن)
عشیرتلی آره - سنده صیقی بر مناسبت و اتصال اثرلری کوسترییور .
بو جهتی ، کتابک نهایتنده دها مثبت اساسلر داخلنده تدقیق
ایده جکزر .

بو بولک لور عشیرتلی

بونلر ، یکریمی یدی طائفه یه آیریلیرلر . آره لر نده زبازرد اولان
اسملرده شونلردر :

- ۱ - استورکی - Austourguy-Ostorguy ، ۲ - بجه کویه -
- Mamagonieh ، ۳ - بختیاری ، ۴ - جوانکی - Djuvaniguy ، ۵ -
- بیدانیان - Bidanian ، ۶ - زامدیان - Zamdian ، و یاخود زامدیان
- [بوکا ، زایدیان ، واهدیان اسمنی ویرنلرده وارددر .] ۷ - علانی (ویا

علائی) ، ۸ - لوتواند - Loutevend ، ۹ - بتواند، بیتوند - Butuvend ،
 ۱۰ - بوزکی - Bouvaziguy و یاخودیوازکی ، ۱۱ - شنواند - Chinevend ،
 ۱۲ - راک - Raky ، ۱۳ - خاکی ، جاک - ۱۴ - مرونی - Haronni ،
 ۱۵ - اشکی - Echeky و یاخوگ اشکی - Icheteki ، ۱۶ - کوئی ، ۱۷ -
 لیرای ، برای ، ۱۸ - موی ، موسی و یا مموی - Memoui ، ۱۹ -
 تحسفی - Tohssefevy (و یا تحموی) و Tohfevi و یاخود بحسفی
 ۲۰ - کمانکشی ، ۲۱ - مماسی - Mamasty ، ۲۲ -
 اوملکی - Oumleguy ، ۲۳ - توایی - Toubabi (بلکهده دوابی و یاخود
 توانی) ، ۲۴ - کداوی - Guédavy ، ۲۵ - مدیحه - بدیحه - مدیحه -
 ۲۶ - اکورد - Okourd و یا اکروود - Okroud ، ۲۷ - کولاری - Goularou
 ، Goularév-Koularou ،

کرهوک لور عشیرنری

سرفنامه ، بونلری ده یکر می یدی طائفه تقسیم ایدر .

۱ - جنکروی - Djenguerevi و یا جنکوری - Djengaury ، ۲ -
 اوتری - Outari ، ۳ - کرسکی - Kerseki ، Koursseki ، ۴ - لشیکی -
 Lebengui ، ۵ - روزبانی ، ۶ - ساکی ، ۷ - شادلونی ، ۸ - داودعیانی ،
 عیانی ، ۹ - محمدکاری - M. Koumari ، ۱۰ - شاپوری - Chelbouri ،
 Choubouri (بوفرقه کوچوک - لور رئیسرینگ مسوب اولدقلری طائفه در)
 ۱۱ - کارانه و یا کاوند - Kavend ، ۱۲ - زرجنکری ، ۱۳ - فضلی ،
 ۱۴ - ستوند - Setvënd و یا سنوند - Senevend ، Senvend ، ۱۵ -
 الانی ، ۱۶ - کاه کاهی ، ۱۷ - رخوارکی ، Rahvaroguy و یا درخوارکی
 و یاخود تراخوارکی ، ۱۸ - دری - Deri ، ۱۹ - برارند - Berarend
 (برارند ، برارند) ، ۲۰ - مانکره وار ، مایکره وار ، ۲۱ - آتارکی ،
 ۲۲ - ابوالعباس ، ۲۳ - علی ممائی ، علی مماس ، ۲۴ - کیجانی ، کیمائی ،
 ۲۵ - سلکی - Silki ، ۲۶ - خودکی - Houdoki ، و یا خودکی ، ۲۷ - ندروی .
 [ابن معین] فردوس التواریخ نام ایران تاریخنده ایسه دها ایکی

طائفه دن بحث ایدر. و کوچوک لورلرک یکوئی (۲۹) . ابلاغ ایدر. بوایکی طائفه نك اسملری ده بروجه آتیدر : ۱ — روازی ، ۲ — منکروبی Menkroui . فقط، کرک ژوانن Jouanin و کرک هاسل طرفندن ترتیب ایدیلن لیسته لر و بالخاصه ، مهدی خان طرفندن دوختور (روصو - Rousseau) یه یازدیریلان ده ا بر چوق قبیله اسملری ده واردر . سیر مالقولم ، شرفنامه ده موجود اولمیان بوقبیله وعشیرت لک بر جوقلرینی کشف ایتشدر.

(روصو - Rousseau) ، شرفنامه یه مخالف اوله رق لور زبان کردلرینک اوچ قبیله یه آیریلدقلرینی سویلیور :

۱ — بختیاری عشیرتی ؛

۲ — فهیلی - Fayli عشیرتی ؛

۳ — لک - Lok , Lek عشیرتی .

بو اوچ عشیرتک اک مهمی ده بختیاری لردر. بونلر، ایرانک سیاسته حاکمدرلر . لورستان ، سبزکوه ، زردکوه ، شوستر ، اصفهان و کرمانشاه جوارنده اقامت ایدرلر. بونلر « چارلنک » ویا « هفتلنک » نامیله بر طاقم طائفه لره آیریلیرلر ؛ الوند طاغلرنده تمرکز ایدرلر . نفوسلری حقنده اختلاف واردر و ۱۰۰,۰۰۰ عائله ایله ۳۰۰,۰۰۰ نفوس آره سنده کوستریلشلردر. بونلر نیم مستقل یاشارلر . فقط ، شاهک حقوق حکمرانیسنی طانیرلر. طهرانده پک چوق بکلری بولنور. فهیلی لر بویوک لورستانده یاشارلر . بونلر ، ایرانک زراع قسمی تشکیل ایدرلر وعسکر لکله الفت ایتزلر. بونلرک نفوسی ۵۰,۰۰۰ ایله

۸۰,۰۰۰ آرمسند بولنور. کندیلرینی، پیشکوه و پشتکوه نامیله ایکی بویوک قبیلهیه تقسیم ایدرلر و بونلرک بروجه آتی برچوق طائفه لری واردر:

آ — پیشکوه قبیله سنه منسوب زمرة لر :

- ۱ - باجلوند - Badjlavend ، ۲ - بیراوند - Dayranvend ، ۳ - بولاغریو - Bolagrive ، ۴ - دلفان - Delfan ، ۵ - حلالوند - Djelalevend ، ۶ - جودکی - Djoudeki ، ۷ - حسنوند - Hassanevend ، ۸ - ایمانشاوند - Imanchavend ، ۹ - لوراوند - Louravend ، ۱۰ - مکانوند - Mekavend ، ۱۱ - عثمانوند - Ossmanvend ، ۱۲ - پاپی - Papie ، ۱۳ - قولیوند - Kolyevend ، ۱۴ - رشنو - Rechenou ، ۱۵ - سیله سیله - Sayleh-Sayleh ، ۱۶ - سوسکامیری - Souskamiri ، ۱۷ - یجکینی و - Tchekini .

ب — پشتکوه قبیله سنه منسوب زمرة لر :

- ۱ - عباس ، ۲ - باولی ، ۳ - بالونی ، ۴ - بدره ، ۵ - شیروانی ، ۶ - شووان - Chouvan ، ۷ - ده بلاتی - Dehblati ، ۸ - دنیاروند - Dinarvend ، ۹ - ارقوازی - Erqevazi ، ۱۰ - کومار ، ۱۱ - هندمینی - Hendemini ، ۱۲ - حزل - Hezel ، ۱۳ - لارتی ، ۱۴ - ملکشیای - Melektaille ، ۱۵ - پنجستون - Pendjissetou ، ۱۶ - ریزوند - Rizvend ، ۱۷ - زرنکوشی - Zerenguouchi .

موسیو (Jonannin ژوانن) ک لیسته سنده ایسه دهاا بر قاج

عشیرت اسمی واردر .

- ۱ - عبدالوند - Abdelvend ، ۲ - شیخوند - Cheih bevend ، ۳ - کالوند - Gualavend ، ۴ - کروس - Guerrousse ، ۵ - کیساوند - Kayssavend ، ۶ - ورمزیر - Vermizir ، ۷ - زهروند - Zehrevend ، ۸ - باجلوند - Badjelavend ، ۹ - حیلوند - Djelilevend ، ۱۰ - کاهور - Guelhour ، ۱۱ - مافی - Mafli ، ۱۲ - قره زنجیری - K. Zindjiri ، ۱۳ - زنکنه - Zenguéné ، ۱۴ - سعدوند - Sadevend .

بولیسته ده چیز کیلرله اشارت ایدیلنلر حقنده ائتلاف یوقدر. بونلرک
بعضلری لکلر آره سنده کوره بیلیرز .

لک عشرتی : بو عشرت ده ایرانک اولدجه قوتلی برعشیرتیدر
و بونلرک بر قسمی متوطن قسم دیکری ایسه خیمه نشیندر. زمهره لری
بروجه آتیدر :

- ۱ - احمدوند - Ahmed vend ، ۲ - بهراموند - Behramevend ،
- ۳ - بهتونی - Belhtouni ، ۴ - شیخوند - Chayhhévend ، ۵ - جلیوند
- ۶ - حسینی - Housseni ، ۷ - کاکوند - Kakevend ، ۸ - کلهور
- ۹ - کرکوک - Kerkuk ، ۱۰ - کلیایی - Gaulyayi ، ۱۱ - مافی - Mafi ، ۱۲ - نامیوند
- ۱۳ - ناسکی - Naski ، ۱۴ - یایروند - Yaiyevend ، ۱۵ - صوفیوند - Sofiyevend ، ۱۶ - توللی - Tevelli ،
- ۱۷ - زیروند - Zuyrevend ، ۱۸ - زولیه - Zoulye .

روصونک بولیسته سیله بوتون ایران کرد عشرت لری تعداد ایدیلش
اولبور . لاکن کرک شرفنامه ، کرک ژوانن ، روصو ، هاسل ،
مالقولمک لیسته لری آره سنده کی مباینلری حل ایدرک بوکونکی
تقسیمات حقیقه یی کو سترمک لازمدر .^۱

ایرانه کردلری مقننه کی مختلف نهضت مانک نوجمیری

شرفنامه ، کردلری درت شعبه یه آرییوردی : کرمانج ، کلهور ،
لور ، کورانه .

لور شعبه یی : مستقل بر قبیله کی کورونیور . فقط ، دیکر

اوج قبیله ، نه شرفنامه نك ونه ده سائر مورخلرك لیسته لرنده مستقل
عد اولمبورلر . (روصو) نك لیسته سنده ، لكلك صنفنده كلهور
قبیله سنه تصادف اولونیور . [ژوآنن] ده ، بالعموم ایران کردلری
آره سنده ، كلهور ، اسمنی ذكر ایدیور . [سیرمالقولم] ایسه ، بوبابده
قطعی برشی نویله مه یه رك ، بو عشرتك « ۴۰ » آتلی یه مالك اولدیغنی
وایرانده بولندیغنی قید ایدیور . بومعلومات خلاصه ایدلیدیکی تقدیرده ده
شو نتیجه چیقار : كلهورك فضلہ بر نفوسی اولماسی کندیسنك
لاعلی التعین بر طائفه اولدیغنی کوستیر . فقط ، حال حاضرده ده
عینی اسمله یاد اولنور بویوك برعشرت اولدیغندن ، بو بویوك عشرتك
باشقه بر اسمله یاد اولندیغنی وبلکه ده بو اسمله یاد اولنان برحوالی ده
بولونان عشرتله كلهور نامی ویرلدیکی ظن اولنه بیلیر . هر حالده ،
شرفنامه صاحبی ده بونلردن خبردار دکلدی . آتجق ، برروایت حالده
بو عشرتی اساس عشرتلدن عدايله مشدی . عكس حالده ، بوشعبه یه
استناداً بر تقسیمات یایماسی ایجاب ایلر ایدی . بناءً علیه ، كلهور
عشرتی ، اساس شعبه لردن دكلدر .

کرامه عشرتی : ایران کردزان لیسته سنده وادردولاعلی التعین
برعشرت کی ذكر ایدیلیر . بونك ده شرفنامه ده کی موقعی دوغری
دكلدر . ذاتاً ، شرفنامه ده بونلری بایزید شهرنده ۴۰ خانه و بایزید
شهری کویلرنده وملحقاننده ایسه ، ۲۰ خانه قدر قید ایدیور .

کرامنج : عشرتنه ایسه ، هیچ تصادف ایدیلیر . شرفنامه ده بوبابده

ایضاحات ویرمیور . بو ، بر معما کبی قالیور [*] فقط ، بورادن شرفنامه تقسیماتنک علمی و حقیقی برتصنیف اولمدینی اکلایشیلور. [**] صکره ، شرفنامه ده ایران کردلری ایچون بروجہ آتی آیری بر تصنیف ده واردر :

[*] فی الحقیقه شرفنامه ، [کرمانج] لره داتر ایضاحات ویرمیور . فقط [کرد - زبان] لر کرمانج لردن باشقه برشی اولمادینی ایچون شرفخانک زائد تفصیلاته لزوم گورمه مش اولدینی ظن ایدیلر .

[**] شرفنامه نك ، ممالك عثمانیه داخلنده تعداد ایتدیکی عشرت لریله اثرک [کرد - زبان] فصلنده صایدینی [قچیلو - کچان] ، [برازی - برزان] ، [جهانبکلو] ، [زفرانلو - حفرانلو] ، [کوران] ، [بازوکی - بازبکان] عشرت لری و ایرانک آذربایجان حواله سیله جنوی قافقاسیاده ساکن کردلرک مان کافه سی [کرد - زبان] = کرمانج [شعبه اساسیه سنه منسوبدرلر .

اثرده [کوران] شعبه سی مستقل کوستربلیور سه ده ، بونلری کرمانج لردن تقریبی ایتدیره جک میز وصف لر یوقدر . چونکه ، هراییکی شعبه به منسوب زمره لر ، جزئی برشیوه فرقیله - عینی لهجه ایلر قونوشورلر . یاشایش ، عادت و طبیعت لری ده - محیط لری نك بعض اوقات تأثیراتی استندنا ایدیلر سه - یکدیگرینه مشاهدرد . کرک لهجه و معیشت و کرک حیاتک صفحات سائر سه ده کرمانج لردن بویوک فرقلره آریلان [لور - زبان] شعبه سی کردلر نك ده جمله سی ایران داخلنده کوستربلیور که نه شرفنامه نه ده مؤلف بوشعبه نك ممالك عثمانیه ده بولونان قسمندن هیچ بحث ایچمور . زرنوف یالکز ، ایلریده کوروله جک اولان ، « موصل ولایتی » فصلنده ، هاوندلردن مختصراً بحث ایدیور سه ده هانکی قسمه منسوب اولدوغلر نی صراحتاً کوسترمدنکی کبی « بونلر اربیل قضا لر نه یاشارلر » دیه موقع لر نی ده یا کلش قید ایدیور . ینه بوفصل ده وان ولایتک [روزکی ؟] عشرتدن برزمره اوله رق ارانه ایدیلن [بلباسی] عشرتدن مقصد هانکی قبائل اولدوغی ده آکلایشیله میورده حال بوکه موصل ولایتک ، بالخاصه سلیمانیه و کرکوک سانجاقلر یله بعداد

۱ - سیاه منصور (بو، بك مجهول براسمدر)

۲ - چه کنی

۳ - زنکنه ، زمکنه (زمکنه ، غلطدر وداها زیاده زنکنه

مستعملدر .)

بوتصنیفده حقیقی بر اساس اوله ماز . زیرا بو تصنیفاتك نه کبی براساسه استناد ایتدیکی معلوم دکلدرد. یالکزروصونك، لورعشیرتلی آره سنده وژوآنهك ایسه ایران عشیرتلی آره سنده (چکنی) لفظنه

ولایتك شمال شرقیسنده کی قضاالرده سیار ونیم سیار برحالده بولونان جاف، ایل - غواره ، شیوان ، زنکنه ، بازیان ، بابان ، بزرنجی ، کردی ، شیوانکاره، زنده، تیلکو - تیله کو ... الخ کی عشائرک عمومی [لور-زبان] شعبه سنه منسوب ومقدار نقوسلری یوز بیکی متجاوزدر .

بونکله برابر ، کرک زرنوفك ، کرک هاسهل ، روصو وژوآنهك تصنیفاتنده کرد - زبانلره لور - زبانلر برچوق یرده یکدیگرینه قاریشدرلش مثلا : ایرانده کی جاف ، تیله کو عشیرتلی لور - زبان ایکن کرد - زبان لر .. واستورکی ، بیدانیان ، هرونی کبی کرد - زبان عشیرتلرده لور - زبانلر صره سنده ذکر ایدلمشدر . بوندن باشقه مواقع ، محیط وعشائر اسملردن اکثریسی ده یا ککش ضبط اولوندوغی جهته بونلرک تحقیق ایدیله بیلن قسملری « کره » آراسنده ویا حاشیه لر ایله اشارت اولونمشدر .

ممالک عثمانیه ایله آذربایجان حوالیسندنه بولونان [کرد - زبان = کرمانج] شعبه سنه منسوب عشائرک قسم اعظمی [ذیلان] و [میلان] عنوانیه ایکی بوبوک شعبه یه آیرلدینی حالده اثرده بوجهتده مسکوت برقیلارق ذیلان و میلان عشیرتلی دیگر قالی زمره لر آراسنده کوسترلمشدر .

ایران کردلرکی فصلندنه ، ایران کردلردن اولماق اوزره کوسترلن شهر زور ، حصری یاخود حصرائی ، زکئی ، چشکیزک ، عربکیولو کردلرینک ایسه عثمانی کردلردن اولدوقلری آزاده امضاحدر . دیاربکر ، موصل

تصادف ایدیورز. هراکیسنده عینی اساس کوستریلیور و بو عشیره
 بر خصوصیت ویریلیور. یالکز زنکنه بختده بر عمومیت کورولیور.
 زنکنه لر کرمانشاه سنجانی ایله ایرانک سائر یرلرنده بولنورلر.
 یالکز، یدی بیک قدر نفوسلری واردر [*].

شرفنامه، بونلری، (کرد زبان) عد ایتدیکی حالده، دیگر محررلر
 (لور زبان) عد ایدیورلز و فی الحقیقه ده لسانلری لور زباندر. صکره،
 داها زیاده سربست و حربدن مجتنب، اخلاقه پک آز قیمت ویرر،
 سفاهته دالغین بر طبعلری واردر که، اونلری بوتون عشیرتلردن

و بغداد کردلری آراسنده ده بعض تورکن و عرب عشیرتلی کرد اوله رق
 کوسترلشدر.

دیگر بر کرد شعبه سی داها واردر که اثرده بونلرک وجودندن بیله بحث
 ایدله مشدر. [زازا] نامی ویریلن بوشعبه کردلری همان کاملاً ممالک عثمانیه
 داخلنده و بتلیسک کنج، دیاربکرک ارغنی معدنی و سیوه رک، معموره العزیزک
 ملاطیه سانجاقلری داخلنده مسکوندرلر. و بونلر ارباب اختصاص طرفندن
 هنوز لایقوله تدقیق ایدله مه مشدر. زازالره بوتون کردلر آراسنده سجه،
 اخلاق، تشکلات بدنی، لهجه و یاشایش اعتبارله بارز ماینلر واردر،
 بونلرک، ملاطیه و سیوه رک لوارلنده بولونانلردن بر قسمی ساکن وزراعی
 بر حیات کچریمکده اوله و غی کبی بویوجک قصبه لرده یاشایانلری ده حکومتک
 ملی مؤسساتنه استیناس پیدا ایتشلردر. زازالرک طوروس داغلری آراسنده
 متفرق، مجرد و ابتدائی بر حالده یاشایانلری بیله تمدین و استمثاله سیار کرد
 عشیرتلردن داها جوق مستعددرلر.

[*] دیگر بر جوق عشیرتلی کبی زنکنه عشیرتی ده یالکز ایران داخلنده
 کوستریلیور. حالبوکه سلیمانیه سنجاغنک صلاحیه قضاسی داخلنده بو عشیرتن
 بش بیک نفوس موجوددر. بناءً علیه نفوسلری مقدارینکده حال حاضرده کی
 مقدار حقیقی به موافق اولادینی آکلاشلیور.

تفریق ایدر. جون مالقولم، بوجوچوك وداغئيق عشیرتلك حیاتلریله انکلیز چنکانه لری آره سنده اساسلی بر مناسبت بولور و :

« بونلرده چنکانه لك سرسریلکی و حیاته قارشى بك واسع نیکینلکی کورولور » دیبور.

بوندن باشقه، اوروپا چنکانه لرند اولدینی کبی، بونلرده موسیقی ایله اشتغال ایدر لر. ایرانك بر جوق خواننده و سازنده لری بونلردنر؛ قول Kanole کبی، بواسمه چالغیچی معناسه قوللانیلیور. عینی زمانده، چنکانه لك اناطولی طریقيله اوروپایه داغیلمالری و شرفنامه نك بونلری متفرق قبیله لر شکنده دائمیاسار عد ایله مسیده بوقاعی قوتله شد بر مکده در .

چنکانه ایله زنکنه اسملری آره سنده کی مناسبت ده سایان دقتدر واوروپانك هریرنده عینی اسم جاریدر. (فی الحقیقه ، بعض دورلرده بونلره (بوهه میهن) نامی ویریلشدر. فقط، بواسم خرسیانغی قبول ایدن بر ایکی قبیله یه پاپا طرفندن ویریلشدر : بالکنز چنکانه لك مصردن کلدکلرینه دائر بر اعتقاد عمومی وارد و بالخاصه ، ایلک چنکانه لرله تماس ایدن مجارلر، اون التنجی عصرده بونلره « فرعون ملق » نامی ویرمشلدر. فقط، تکرار چنکانه لفظی زنکنه شکنده تعمم ایتشدر. بعض مورخلر، بونلرک مصرده کی کرد ایوبی حکومتی ایله علاقه دار اولدقلرینی و بو حکومتک سقوطندن صکره اطرافه داغیلدقلرینی سویلورلر . حالبوکه ، بودوغری دکدر . چنکانه لك فرعون ملندن اولدقلری تحق ایتشدر. بونلر هندستانلیدر. مصرلی

عد ایدینه لری ایسه بک اساده بر مسئله دو. سیالری یانیق بر شکله در
 ومصر لیره بکزر لر. تورکلر ایسه ، مصری اشغال ایتدکلری زمان
 بوراده آنا طولی ایچلرنده کوجیه بر حالده طولاشان چنکانه لره بکزر
 فلاحلر کورمشلردی. ایسته ، بوسیه بناء درکه، چنکانه لری مصرلی
 عد ایتدیلر. اگر تورکلر، ایرانی و بالخاصه، ایران مرکزی بی استیلا
 ایتش اولسه لردی حقیقی زنکنه لره تصادف ایده جکلر و کندی
 چنکانه لرینی ده بونلره نسبت ایله یه بیله جکلردی. تورکلر، چنکنه لرك
 مصرلی اولدقلرینی مجارستانه یاندیلر و مجارلرده تورکلردن اقتباس ایده رک
 لاتین لساننه ادخال ایتدیلر . بو صورتله اطرافه یایلدی . بالخاصه
 چنکانه لر، تورکلرک بک مشهور چالنجیلری ایدی. مجارلر، بو چنکانه
 چالنجیلرینی الدما ایتک ایچون بر چوق محاربه لر باءمشلردی. ایسته بو وقایع،
 مجارلرک Forounépek فرعون کله-نی بوتون اوروپاده انتشار ایتدیردی.
 لاکن، بواسمی چنکانه لر بیلیمورلردی. بونک ایچندرکه، بواسم اورته دن
 قالقدی و هر مقلده ده آزر بر تحریفله بواسمی قولالانیور: ایتالیاده Zingari ،
 بولونیاده Zigani ، آلمانیاده Zingüner ، رومانیاده Ziganis ،
 یونانستانده Ozigani ، انکلترده Gipsie ، اسقوچیاده Coird ،
 اسپانیاده وسائر لاتین مملکتلرنده Gios ، شکللرنده زبازدردر. تورکیاده
 ایسه « چنکنه » نامی ویریلیر. هیأت عمومیه سنک « زنکنه » لفظدن
 مشتق اولدینی ایسه بک صریح بر صورتده کورولیور .
 زنکنه لر حقنده سرد ایدیلن بوکی مطالعات ، شرفنامه نك
 نقطه نظری تنویر ایدیور. عینی زمانده شرفنامه نك بوتون ایران
 عشیرت لرینی کرد نسلنه انحصار ایتدیردیکی کورولیور .

صکره الندہ منتظم برتصیف اولمدیی ایچون ، سویله دیکمزکی ،
ایشیتیدی سیلره واکثریاده روایتلره استناد ایدیور.

شرفنامه مضبوطانه لطراً برتصیف یاپیله حق اولورسه ، کردلری
اوج بویوک صنفه آیرمق لازمدر :

۱ — زنکنه عشیرلری .

۲ — نور

۳ — اصل کرد اسمنی طاشیان عشیرتله .

فقط ، بو تقسیمانده دوغری دکلدرد . زرا حال حاضرده کی کرد
عشیرلری (زنکنه) قسمی مستقل عدایتمه دکلری حالده بو عشیرتدن
دایان چکنه لر مستقل برصنف حاله کلشلدرد . صکره ، شرفنامه مک
ایران عشیرتلی حقنده کی ایضا حاسندن ده آتیده کی تصنیفات استخراج
ایدیله بیاورد . ۱ — لورعشیرتلی . ۲ — زنکنه عشیرتلی . حالبوکه ،
بوکوجی کردلر حنفده تدقیقات نام ناشقه برتیجه کوستیریور . زرا
بوتون کرد عشیرلری آره سنده اساسلی برایکی عشیرت بولمق و کوچوک
طائفه لری بولمک اطراونده طوئایه یلمک ممکن دکلدرد . بولمک
آره سنده ، واضح چیز کلرله برمشابهت کوروئمور . نه لسانده نه عاداتده ،
نه عیبادده ، نیاسایشده و نه حسیاده راتفاق یوقدر . حتی اشکال
ظاهر بهتری آره سنده یله عظیم ورقلر بولور . بولمک مختلف دورلرده
مختلف مایلر آره سنده فالدقلری ایچون ، یکدیگرینه ضد تأثیراته
معروض قمشلدرد . دو قنور (هاسل) بولمک دینی برتصیفه کوره
موقعلری اوله بیلیر « دیور . ریرا ، شرفنامه لیسته لرنده برعشیرتله

طائفه‌لری اوله رق کوستریلن قبیله‌لر، کرک بنیه، کرک اعتقاد و کرک حیات نقطه نظرندن یکدیگرینه متبازلر کورونیورلر.

حالبوکه، بونلر آره‌سنده یاپیله‌جق دینی برتصیف، هیچ اولمازسه بوکونکی مشترک حسیاتلر اوزرینه ابتداء ایدم بیلیر و هیچ سه‌ه‌سز، استقبالاری ده بو حسیاتک سیر و تکاملنه استناد ایدر. بناءً علیه، بوتون کرد عشیرت‌لرینک مجرد بر طاقم قبیله‌لردن مرکب اولدینی تظاهر ایدیور. بویله مجرد قبیله‌لرده ایسه، ماضی فکری و استقبال استقراری اوله‌ماز. بناءً علیه کردلرک دیگر بر صورتله ابکی شعبه‌یه آریلما لری دوغری اولاییلیر.

۱ - سنی کرد عشیرت‌لری .

۲ - شیعی کرد عشیرت‌لری .

یزیدی، قزلباش و سائر ابتدائی دینلر آریلان عشیرت‌لره اهمیت ویرمک جائز دکلدرد. بودینلر، مجرد بر حاله‌در. و اطراف لریده شیعی و سنیلرله احاطه ایدیلشدر. بونلر، ایر، کج محیطلرینک حیات اقتصادی سی ایچنده غائب اوله‌جقلردر. بناءً علیه، کردلرک ایکی قسمدن بشقه بر قسمی بولونمار.

ایران و تورکیا کرد عشیرت‌لری آره‌سنده کی خصوصی تقسیم‌لرده اساسلی دکلدرد. فرضا، ایران کرد عشیرت‌لرینک - (روصو) طرفندن یابیلان تصنیفاتنده کی «لک»، «بختیاری»، «میلی»، اسملری، خصوصی بروضعیت سیاسییه مالک عشیرت‌لر حالی کوستریلر. فی الحقیقه بواوچ عشیرت انسانلری آره‌سنده پک چوق اختلاف طبایع کورولور. فقط، عینی حالی بوتون عشیرت‌لرده بولاییلیر و اکر بواوچ عشیرتی

مستقل برر شعبه Branche عد ایدم جك اولور سهق ، بوتونم کرد
 عشیرتلیخده آیری آیری عرقلمه منسوب عد ایله مك ایجاب ایدر!
 روضونك تقسیماتی، ایران زمامدارینك تقسیماتنه استند ایدر .
 حالوکه، ایران حکومت آدملرینك تقسیماتی سیاسی اساسده مستند
 اولابیلیر. زیرا، ایران ادارهسی اسکی براصولده اولدیمی ایچون ،
 هر حوالینك مستقل بروضیت اداریهسی واردر. بالخاصه عشیرتلك
 دور ایتدکلری حوالی، هر محلهده باشقه براداره آلتمده در و بونلك
 ده قسم اعظمی نیم مستقلدر. صکره، ایرانك قوه عسکریه سی ده بونلردن
 عبارتدر و حکومت ، بو عشیرتلك بر فاجنه استناداً برة امور
 ایله مکده در. ایراندک چوق محارب و حرانکار اولان عشیرتلیر
 اك مهم موقع سیاسی به مالک اولورلر .

ایراندک فضله نفوسه مالک و قوتلی اولان عشیرتلك نه مهمی
 بختیاریلدر . بونلك اداره حکومتدهده مهم بر موقعلری واردر .
 اصل (بختیاری) لرك یعنی عشیرتك « نوه » سی اولان زمردنك
 نفوسی آز ایسهده بونلر اطرافلرنده ساکی اولان و باشقه اسملرله
 یاد اولنان بر طاقم کوچوك قبیله لریده کندیلرندن عد ایدرلر . ده
 دوغریسی ، بختیاری بکلری بونلره حکم ایلرلر . بوضوئته، قوتلری
 زیاده لیشور و حکومتدهده مهم بر قبیله کبی عد اولونمالریسه سبب
 اولور . « لك » لرده بوبله در . بونلرده [فارس] ولایتده بك مهم
 بر قبیله عد اولنور و اطرافلرنده کی واسع بر حوالی به حکم ایدرلر .
 حالوکه ، بو حوالی ده بر چوق باشقه اسملرله یاد اولنان عشیرتلیر

وارد در . بونلرده (لك) لك اداره سنده بولنورلر و (لك) لر، حوا-
 لیلرنده کی بوتون نفوس نامنه اداره کلام ایدرلر. بالطبع، بوصولیت ده
 کندیلرینه حکومت نظرلنده بر موقع بخش ایلر . بونلرده بختیاریلر
 کبی، نیم مستقلدرلر و حکومت قیوداتنده آیری آیری برر خانه لری
 وارد در. (فیلی) لرده بویله بر خصوصیت ایله تمایز ایدرلر. بونلر، بویوک
 لورسنانده بوانورلر . فقط ، داها زیاده زراعته متمایلدرلر. حربی
 سومنرلر. بوکا بنشاء، (بجریکسز) آدم نامیله تسمیه اولنورلر . فقط
 نفوسلری بک فضلله اولدینی ایچون ، بوجریکسز اسمی بویوک
 بر شهرت بونشدر . ایران شیوه سنده قورقاق، بجریکسز بر آدم ایما
 ایتمک ایچون، (فیلی) کلمه سی قوللانیلر . صکره بونلرک دوغریدن
 دوغری به شاه اداره سنی قبول ایتملری ده کندیلرینی تمایز ایتدیرمشدر.
 کورونیورکه، بوتون تقسیمات اداره داخلیه یه اسناد ایدیور. شرفنامه
 تقسیماتک ده اسکی بر اداره سیاسیه اساسندن التمش اولماسی وارد خاطر
 اوله بییر . زیرا بو عشیرتلك بعضلری برر حکومت کیدر و بعض
 زمانلر، حدودلرینی توسیع ایدرک باشقه عشیرتلیده اداره لری آلتنه
 المشلردر. وبالطبع، بونک عکسی ده واقع اولمشدر. بو عشیرتلك بوقدر
 چوق مجرد اولملری باشقه بر صورتله ایضاح ایدیه مز . هر حاله ،
 بونلرک دائره صلاحیتلرینی مؤسسه لی برر حکومت ویا بر نسلک عد ایتمک ده
 دوغری اوله ماز. بونلر، ساده برر زور بالقدر.

قومیسسیونک نقطه نظری کردلر آره سنده فرعی بر تقسیمات
 ممکن اوله مدینی مرکزنده در. زیرا یاریم یا مالا ق بر اداره خصوصیه
 مالک عشیرتله بر خصوصیت ویریه مز و بونلر، برعائله سلسله سی عد

ایدیله منزل. صکره، آنی برطاقم تحولات سیاسیه ایله ده بونفوذ برتحوله اوغرار اوغراماز بونقسیمات ده محو اولور. بوکا بناء قوتلی براساس دکلدر وبو موضوع، کردلرک تقسیماندن زیاده ایرانک اداره داخیله سنه عاآددر .

*
* *

تقسیماته عاآد دیگر برجهت قبیله لرك بولوندوقلری محیط جغرافی لری مسئله سیدر . کرک شرفنامه ده وکرک سائر لیسته لرده بویونک برعدم تجانس واردر . بونلری توحید ایده رک منتظم برایسته یامقی لازمدر . صکره، بعض یرلرده اسم تکرری واردرکه بونلرکده اصلدینه ارجاعی ایجباب ایدر . لاکن ، شرفنامه قیدیله بوکونکی تورکیه، کردلری آره سنده ده براطرادسزلق بولونیور . زیرا ، قومیسونک تورکیاده بولدیغی بعض عشیرت اسملری واردرکه ، بونلر شرفنامه ده یوقدر . بونلریده محللری ایله برابر ذکرایتدکدن صکره ، بوقسمت توحیدینه باشلانیه جقدر .

قارص و آخسخه جوارنده ده بویله متفرق قبیله لر کوروشدر . بونلر ، اون شقوز قدر آغالغه تقسیم اولینیور . فقط ، بونلر تورکیا کردلرینک برقسمی عدایدلکاری ایچون، تورکیایه عاآد لیسته ده ذکر ایدیله جکلدرر .

بو کونکی تورکیا حدودی داخلنده بولونان

کرد عشیرتلی

شرفنامه نك قيد ايتديكي بو عشیرتلك نفوسی اولدجه فضاہدر .
بولر ، اك زیاده تورك وتوركمنلر آره سنده ، عرب عشیرتلی ایچنده
بولونور . قومیسون ، ایجایل ، حلب ، اورفه ، مرعش ، موصل ،
بغداد ، ارضروم وان ، دیاربکر ، شهر زور کی شرفنامه نك کرداك
عد ایتدی محللرده مختلف مجهول عشیرتله تصادف ایتشد .

بو کردلری منطقه لره تقسیم ایتك دوغری دکلدر . چونكه ،
محیطلری داخلنده سیار برر عشیرت اولدقلری ایچون ، مستقل محیط
طبیعیلك تأثیراتندن آزاده قالمشلردر . بعض مورخلر ، اورمیہ ،
وان ، حکاری و نمرود طاغی حداسندن بر خط مستقیم ایله ایکیه
آیریلان ساحه نك قره دگزہ توجه ایدن قسمنه شمالی کردستان ،
آلت قسمنه جنوبی کردستان دیورلر . بو تقسیمات تورکیا احوال
اقلیمیہ نه مستنددر . بونك ایچون عشیرتلی بو کونکی تورکیا تقسیمات
اداریه نه استناداً ایضاح ایده جکزر . یالکزر بوقطعه ده کی کردلر ساثر
ماتلره مختلف اولدقلرندن وبالخاصه ، یالکزر کردلردن مرکب ولایتلر

بولمیدیفندن ، تورکیا تقسیمات داخلیه سنک بویوک قسملرینی ترك ایتمک
مجبوریتهی حسن ایدیورز .

شهر زور سنباغی

بوسنجاقل ملحقاننده اون طقوز عشیرت واردرد . بولمردن یالکیز
برینک سکیز مستقل زمزمه سی موجوددرکه اسملری بروجہ آتیدر:

- ۱ - مزوری - ۲ - زیباری - ۳ - رادکانی و یاریکانی -
- ۴ - پروری - Perveri و یاخود پرواری ۵ - محلی - Məhəlji و یاخود -
- فارسی کتابلرنده مذکور اولدینی اوزره - محل Mehli و یاممی Məmi -
- ۶ - سبلا بروی - Silabrvi ۷ - سیاب دوزی - Syabdousi ۸ -
- تیلی - Tili و یاخود نیلی Nəyli ۸ - بهلی Behli ۹ - سندی -
- Sindy ۱۰ - سهران - Senhran ۱۱ - داسنی - Daciny و یا طاسنی
- ۱۲ - یریا Vərya ۱۳ - بابان - ۱۴ - مکرری - Makri ۱۵ -
- برادوست - ۱۶ - دیری - Diri (وبلکده دیزی) ۱۷ - کوران -
- ۱۸ - کلیاغی - Pulfagi ۱۹ - سلیمانی .

سلیمانی عشیرتنک سکیز مستقل زمزمه لری بروجہ آتیدر :

آ - بانوکی ب - بسیان و یاخود بسیان ج - برازی د - بوجیان

۵ - دلخیزان ویا دل خیران و - هویدی ویا هودی د - ذکذیان
ح - زیلان . [۱]

بو کرد عشیرتلی، بو کونکی سلیمانیه سنجاغک ملحقانده واخلصه
طاغ کنارلرنده و بورالرده کی طاغلق وادیلرده خیمه نشیندرلر. قصبه لری
بك کوچوکدر و اکثریسی، اسکی طرزده اعمال ایدلمش قلعه لرده
بولنورلر. فی الحقیقه، بولر دائماً تبدیل مکان ایتدکلرندن شخصیتلری
حقنده قطعی برفکر درمیان ایدیه من. لاکن، بوحوالیده کی کردلرک
اک ابتدائی حیاته بولندقلرینی قید ایده بیلیرز .

بو عشیرتلردن (بابان) لر بك مشهوردر و بعض مؤلر، بولرک
زورکی عشیرتی تشکیل ایتدکلرینی و حکاری سنجاغی احاطه ایده جک
درجه ده نفوسه مالک بولندقلرینی ذکر ایلیرلر . [۲]
عشیرتلك قطعی اقامتگاهلرینی کوسترمک ممکن دکدر. یالکز،
ایلك سکیز عشیرت عمادیه ده بولنورلر . و سلیمانیلرده عمادیه یه تابع
داحو قصبه سنده سا کندرلر. [۳]

[۱] بو عشیرتلك بر چوغی حالاً شهرزور منطقه سنده موجود دکدر.
بو منطقه شیمدی اک زیاده جاف، برزنجی، ایل غواره زنکنه، مازنیان
و هاوند عشیرتلی بولنیورکه بولر لورزیان شعبه سنه منسوبدرلر . م

[۲] بابان کردلری سلیمانیه سنجاغنه منحصردر. بناء علیه حکاری سنجاغی
کردلریله هیچ برمناسبتلی یوقدر. عادات و معیشتلری آبری اولدوغی کبی
شعبه لری ولسانلری ده آیریدر. بابانی لرلور - زبان، حکاری کردلری ایسه
کرد - زبان یعنی کرمانج شعبه اساسیه لرینه منسوبدرلر . م

[۳] مؤلک شو ادعاسی ده اوحوالی عشیرتلرینک موقع و تقسیمات
حاضره لرله تماماً مطابق کورونمور . م

بوعشیرت‌لرک اکثریسی سزیدر. یالکز، کلیاغی، سهران، طاسنی
عشیرت‌لری یزیدیدر. بوعشیرت‌لرله برابر یاشایان بر مقدار کلدانی
واردرکه، بونلرکده تنصر ایدرک نسطوریلک و یعقوبیلکی قبول ایتمش
کردلر اولماسی احتمال داخانددر.

سنیلر، عمومیتله شافعیدر. بونلر، قادینلرله قارشی داهاجتنب درلر
واکثریتله ده قادری طریقه انتساب ایدرلر. اره لرند. نقش‌بندی
طریقه منسوب اولانلرده واردر. بوبابده ای برتصنیف یوقدر.

بوراده ذکر ایدیلن عشیرت‌لرله ایران عشیرت‌لری آره‌سند اسم
مناسبتی ده آئیده کی عشیرت‌لرله عائددر.

مکری = مکری، تیلی = تیلکو، محل = می، ذکدیان =
زکتی، دیری = دری، کلیاغی = کلیاغی آکلاشیلورکه، بوعشیرت‌لرک
برقیمی ایراند و برقیمی ده بورالرد قالمشلردر.

دیار بکر و لایقی

بوولایت ملحقاننده اللی عشیرت ایله بونلرک ایکیسنه منسوب
اون مستقل طائفه واردر. بعض مورخلر، بونلرک عددینی یتمش ایکی
کوستریبورلر. بودوغری دکلدر. یالکز تمامیه تعیین ایدیله‌مین بر
قاج عشیرت دها واردر.

- ۱ - زرقی، ۲ - سویدی، ۳ - غریزان و یاخود غریزان [۱]
- ۴ - دیرمغاری، دیرمغانی [الیوم بونامده بر عشیرت یوق]، ۵ -

[۰] بتله مبوط بر قصادر، غریزن کله‌سی باشلی باشنه بر عشیرت اسمی
اولمایوب برقاج عشیرتک بولوندوغی محیطک اسمیدر. م

- خالدی (زیدی) ، ۶ - طموقی ۶ - بختی ، بوختی ، ۷ - کورکیلی
 ۸ - برکه ویا برسی [حالا غیر موجود] ، ۹ - آروج ویا آزوج [بتایس
 داخلنده در] ، ۱۰ - پیروز ویا پیروز ، ۱۱ - کاسی [کارسان] ویا کامرس ،
 ۱۲ - بجنوی ویا نجبوی ۱۳ - شقاقی ۱۴ - میران ۱۵ - کونیه ویا
 کومیه [عوینه اولمالی] ۱۶ - چلکی ، چلکی [چلکان] ۱۷ - شیلدی ویا
 شایلدی ویا خودشیلوی [حالا غیر موجود] ۱۸ - براسی ویا هراس [برازان
 اوللی] ۱۹ - قیریشی [قریشان] ، ۲۰ - دنیلی [دنیلان] ، ۲۱ -
 نوکی ، ۲۲ - محمودی [اکثریتی بتلیس داخلنده در] ، ۲۳ - شیخ
 بزتی ، ۲۴ - ماسکی ویا ماسکه ، ۲۵ - رشکی ویا رشکه ، رشی [رشان ،
 رشکان] ، ۲۶ - مخنهران ، ۲۷ - بیکان ویا بیکانی ، ۲۸ - بلان
 ویا بلانی ، ۲۹ - بلاستوران ویا خود ستوری ، ۳۰ - سرویان ،
 ۳۱ - دونوران ، ۳۲ - آشی [آشتیان] ، ۳۳ - مهران ، ۳۴ -
 استورکی ، ۳۵ - محلی ویا محلمی [ماردنده برکودن عب رتدر] ،
 ۳۶ - رشان ، ۳۷ - کیشکی ویا کیشکیجی ، ۳۸ - سوهانی ویا خود
 سوهانی ، ۳۹ - بیدیان ، ۴۰ - حذفی ، [سبلوانده برکودن عبارتدر]
 ۴۱ - جانکی ، ۴۲ - حزونی ، حزه [حالا غیر موجود] ، ۴۳ -
 ملکیشی [دیار بکر جوارنده برکودنه] ، ۴۴ - موداس ، ۴۵ -
 کوردلی کیر ، ۴۶ - کوردلی صغیر ، ۴۷ - بابوس ۴۸ - سوسانی ،
 ۴۹ - نیروی ، شروینی ، ۵۰ - همرد .

بونلردن یدنجیمی سکنز مستقل قبیله یه آیریلیر :

۱ - شهر یوری ب - شهریلی ، شهرلو [حالا غیر موجود]

ج - کورکیل د - استوری، ه - بنوید کاون و - هیود [هویدل
اوللی] ز - سورش ویا سورش، [سورجکی اوللی] .

اوتجیسی ایسه اوچ قبیلهیه منقسمدر :

۱ - جاستولان ب - بزم ج - کرافان ویا کران خان ویا قران
خان - [حالا غیر موجود]

بو ولایت داخلده سلیمانی عشیرتنک بعض قبیلهلریله روزکی
عشیرتندن بعض قبیلهلرده وارددر. بونلر، متفرق برحاله بولنورلر .
صکره سنچار طاعی اتکندهده [صاجلو] و [سکز بویوکلو]
نامنده کرد عشیرتلینک بولندیغی هامر ذکرایدیور. فقط، بونلرک
ترکمن اولنلر دهها زیاده محتملدر. عینی زمانده، بهمرد ایله حدقی
عشیرتلی حقدده بر اختلاف وارددر. هاسهل، بونلرک ودونورانی
ایله شیردیان عشیرتلینک عینی عشیرتلی اولدقلیغی ذکرایدیور.

هامرک Das Osmanischen Asien آسیای عثمانی نام اثرنده محلی
عشیرتنک برعرب عشیرتی اولدینی مقیددر. صکره بختی عشیرتیه
دنبلی عشیرتلینکده عینی عشیرت اولدینی و بو آیریلکده عشیرت
عائلهلرندن بر قسمنک یزیدی و دیگر قسمنک سفی اولمسندن تولا.
ایتدیکی ذکر اولنیور. فقط، حال حاضرده بوایکی عشیرت مستقلددر. [۱]

۱۱* محل عشیرتی دیار بکرک جنوب غریبسنده و مرهجه طاعنک شرق
سطح مانده طاعنی بر اراضی ده کی متفرق کویلرده مسکوندر. بولوندوقلری
ناحیهیه، محلی - تینان نامی ویریلیر. بونلر هاسهل ک ادعا ایتدیکی کبی
عرب هکل، کرددرلر او حوالیده بختی نامیله طاعنن برعصیرت اولمادیکی کبی
هبنلیلرده محلی لردن آیری برزمه تشکیل ایدرلر و یزیدیلرله قرابت و مناسبتلی

بوولایت داخلنده کی عشیرتلك بر چوقلرینه وان ، موصل ولایتلرنده واورفه سنجاغنده تصادف ایتک ممکندر . یالکز استورکی ایله شقاقی ایران عشیرتلیله علاقه دارد .

ولایت ماحقاندیه کی عشیرت اقامتگاهلرینی تثبیت ایتک ممکن دکادر . بونلرك قسم اعظمی ، قیشین بغداد واورفه جوارینه کیدرلر [۱]، اورالرده قالرلر . ولایت داخلنده ده خیمه لرینی تبدیل ایتک عادتلیدر . یالکز يك آذربمقداری توطن ایله مشلردر . بونلر ، کویلرنده زراعتله اشتغال ایلرلر . لاکن ، بونلرك بر قسمی ده حلب اوزرنده کی یایلارله کیتمکن فارغ اوله مامشلردر . بو عشیرتلردن یالکز کورکیللی (؟) عشیرتنک ایلک دوت قبیله سی کورکیل (؟) ناحیه سنده اقامت ایدرلر . برسی عشیرتیده برکه (؟) قضاسنده ساکندر .

یوقدر . بو طرفلرده کی بزیدلر شرقیان ، ذنادی و داوودی ناملریله دیگرکرد قبیله لرندن آیریلیر . باشند ایکسی نفوسجه غلبه لک ، جرأتکار دج سیاردر صوکنجیسی ایسه برقاج قریه ده مسکوندر . ولایتک سیلوان ، بشیری ، مدیات ، صاوورکی قضالرنده متفرق و کردلرله مخلوط بر حالده بولونان بزیدلره ، ساده جه « یزیدی » نامی ویریلیر . و بو فضالر نفوس عمومیه سنک $\frac{1}{2}$ ده برنجی بیله تشکیل ایتزلر . م

[۱] موصل ، باغداد ، اورفه آراسندن بربریده قیش موسمی اصار ایدن عشاثر کردلر دکل عرب قبائلی در . کردلردن یالکز میلی عشیرتی قیشن چوله ایتسه ده بونلرده ولایت حدودندن پک اوزاقلاشلزلر . ولایتک جنوب شرقی حوالیسنده ، جزره قضاسی داخنده بولونان برقاج سیار کرد عشیرتی واردرکه بونلر یاز موسمی بتلیس ووان داخلنده کی یایلارده کچیریلر . م

صکره کارسی عشیرتی، بادان، طزی واروح، پروز عشیرتلی ده کندی اسمیریله یاد اولنان قلعه لرده اوطورورلر.

بجنوی، شقاقی، میران، کومبه عشیرتلی ده اکثریتله فیک ناحیه سی مرکز جولانگاه اتحاد ایتشلردر. چلیک عشیرتی، حیاتم ناحیه سنده، شیلدی عشیرتی شاق [شناق اوللی] ناحیه سنده، براسی عشیرتی ارمشاط قلعه سنده، قریشی کیور قلعه شهوره سنده، دنبلی دیروه ناحیه سنده ونوکی عشیرتیه برابر ۲۲ نومرو ایله ۳۲ نومرو آره سنده اون عشیرت ده نوکی ناحیه سی اطرافنده حیمه نشیندرلر. سوبیدیلر کنج قضا سی احاطه ایتش کیدرلر. [*] زرقی عشیرتک برقس می ده کندی اسمیریله یاد اولنان قلعه ده اوطورور. لاکن، بونلرک دائما دیگر بر محله کوچ ایتدکاری ده اونوتولما لیدر. مثلاً، اسکیدن صاسون سنجاغنک اهالی* اصلیه سی تشکیل ایدن مرداس، طموقی، سوسانی، بابوس، شیروی عشیرتلی، دیار بکر ولایتده بک داغنیق بر حالده یاشایورلر.

بو عشیرت لرد ده اکثری سی مسلمان و سئیدر. یالکز، بونلر ده شافعی مذهبه سالکدرلر. بویوک قصبه و کویلر ده بولنانلر وبالخاصه توطن ایله یینلر آره سنده درویشلک واردر و بوتون کردلر ده اولدینی کی بونلر ده قادری ونقشبندی طریقارینه منسوبدرلر.

کوردکی عشیرتک صوک اوچ قبیله سیله دونوران، بیدیان،

[*] مؤلفک صایدینی مواقع نره لرده اولدوغی آکلاشیله مدینی کی قبیله اسامی و مناطقنک اکثری سی ده یا کلش در، سویدی عشیرتی ایسه کنج ده دکل، ماردین سنجاغی داخلده در. م

حدفی عشیرتلی وحدفی اقسامندن بهمرد عشیرتی سنی ، خالدی
عشیرتی ایسه بزیدی در .

بومنطقه ده کی کردلر آره سنده داها یوکسک بر ذوق کورولور .
بونلر، داها ایی برطاقم قلمه لرده یاشارلر و طرز تابسلرنده ده دهافضاه
بر اینجه لاک واردر . توطن ایدن کردلرک زراعتده کی فعالیترلی ده قله
دکدر . حق ، بر جوق یرلرده زراع اولان ارمیلره بیلر رقابت
ایده بیلرک درجه ده محصولات یتشدیریورلر . فی الحقیقه ، بوحوالی
تورکیانک اک محصولدار بر قسمیدر .

اسکی مورخلر، بوحوالی ده کی کردلری، جزیره عمریه ویا جزیره
ابن عمر جوالیسی نامیله یاد ایدرلردی !

واحه و لایلی

بو ولایت داخلنده طقوز بویوک عشیرت واردر :

- ۱ - نمران ، ۲ - بلیلان ، ۳ - محمودی ، ۴ - دنبلی بخت ،
- ۵ - مام رشان ، ۶ - پازوکی ، ۷ - برادوست ، ۸ - روزکی ،
- روزکی ، ۹ - روچکی .

بوصوک عشیرتک رقصی ده دیار بکر داخلنده اقامت ایدیور .
فقط ، مرکزلری بوحوالیدر و بوحوالیده ده ایکی بویوک قبیله یه
آیریلیر : ۱ - بلباشی ، ۲ - قوالیسی .

برنجیسنک اون بر طائفه سی واردر .

- ۱ - کله جیری ، ب - خربیلی ویا حزبیلی ، ج - بالکی ویا بالکی
- [بالکان] ، د - خپارطی و خپارطه ، ه - کوری ، و - بریشی ویا

دسکری ویا سکرتی ، ح - کارس ویا کاری [کارسان] ط -
بیدوری، ی - بلا کردی.

ایکنجیسنک ده اون بر مستقل طائفه سی واردر .

۱ - زردوزی ، ب - انداکی ، ج - قوالیسی ، د - برنافی
ه - کردکی ، و - سهروری ، ز - کاشاخی ویا کاشاخی ، ح - عالیسی ،
ط - استورکی ، ی - غریزان ، غریزان .

مکس قضاسی یقیننده شقاقی عشیرتندن بعض مانلهلر بولوندوغی
کبی ولایت، سنجاق، قضا و ناحیه مرکز لرنه ده متفرق کردعائلهلری
واردر .

بوولایت داخلنده کی کردلر بک اهمیتیدر . زیرا بونلرک قسم
اعظمی توطن ایتشدر وزراعت ایله اشتغال ایلرلر . یالکزی بک آز
برمعداری کوچهدر . بونلرک ده اقامتگاهلری حقنده قطعی برصراحت
ویربله مز . فقط ، بمضیلرینک شهرتکی اولان محل جولانلری ذکر
ایده بیلیرز : متوطن قسم ایسه ، بالطبع صراحتله ایضاح اوانه بیلیر :
نمیران و بیلان عشیرتلی خیزان قضا سنده بولنورلر ، محمودینر ومام
رشانلر خوشاب، پازوکیلر، ارچیش، دنبیلر سکمن آباد، برادوسنلر
وانک ترکور ناحیه سنده ساکندرلر .

روزیکی عشیرتی ، ولایتک هر طرفنده بر طاقم طائفه لر مالکدر
وبوولایتنده ده اک زیاد نفوذلی بر عنصردر . ولایتک اکثر اهالیسی
کردلر تشکیل ایلر و بالخاصه ، بونلرک متوطن قسمی ده شهرلرک اکثریتی
تشکیل ایدیور، بو عشیرتله ده اکثریسی مسلمان وسفیدر . یالکزی

محمودی و دنبلی عشیرتلی یزیدیدر. بوراده کی مسلمانلرده شافعیدر.
بوکردلر آره سنده قادریلک طریقی فوق العاده تعمم ایتشدرد.

*
* *

تلبسی و دینی

بو ولایت داخانده یرلی اولق اوزره الی عشیرت واردرد .
وان ولایت منسوب روزکی عشیرتنک برچوق طائفه لری ده بوولایت
داخانده کشت و کذار ایدیورلر . فقط ، پونلری بوراده ذکر ایتک
فائده سزدر . یالکیز بورانک یرلی عشیرتلی نعداد ایله مک داه
دوغریدر .

۱ — قیسانی ویا قامی ۲ — بایکی ویا مامکی ۳ — (موطکان)
۴ — ذوقی [*] ۵ — زیدانی ویا زیرانی

بو عشیرتلی اوقدر مهم دکلدر . لاکن بو کوچوک ولایتک بویوک
برقسنی تشکیل ایدرلر . کندیلری ، عمومیتله اسلام سنی و خنقیدر .
یالکیز آره صره صاسونه هجرت ایدن روزکی عشیرتنه منسوب برقاچ
یزیدی قبیله یه تصادف ایدیورکه بونلر ، یک آزدرد .

بوولایت کردلری ، وان ولایتی کردلرینک برتممی کییدر و ذاتاً
ایکی ولایتک تشکلات طبعیه لری و نفوسلری آره سنده برفرق یوقدر
حق هاسیل ، بویکی ولایت کردلرینی براشدیردک برابده نعداد
ایدیور . بو ولایتک ولایت سنجاچ ، قضا مرکز لرنده اقامت ایدن

[*] غمزان قضا سنک مرکزیدر .

کردلر، عمومیتله صنایع ایله، تجارتله اشتغال ایلرلر. یالکنز طاغلرده ووادیلرده خیمه‌نشین اولانلر آره‌سنده یغما کرک واردر.

هاسهل بو ولایت داخاندە داها بر قاج قبیله اسملری ذکر اییدیور: دازرکی، پالومس، قیدامی، داهیمی کی. فقط، بوکونسی ساکنلر آره‌سنده بواسملره تصادف ایدیله‌مه‌م‌شدر. کرک بتلیس بلدیله دائره‌لرنده وکرک مختلف ملحقات بلدیله‌لرنده یاپیلان تدقیقات بوناملرده عشیرتلك موجود اولمديغی تأیید ایتمشدر. عینی زمانده باشقه یرلرده بوناملرده عشیرتلیر یوقدر.

موصل ولایتی کردلری

بوولایت داخاندہ کی کردلرک نفوسلری فضلہ در. ہرنہ قدر، [شہر زور] دہ بوولایتہ حاندایسہ دہ، اورا کردعشیرتلری ایلہ بونلرآرہ سندہ یکمہم برفرق اولدینی ایچون بوتصنیف ترجیح ایدلدی. بوولایتک سنجارج، زاخو، اربیل قضاالرنده یاشایان کردعشیرتلری اوچ اسملہ یاد اولتورلر: ۱ - بلباشی ۲ - یزیدی ۳ - ہموند . بلباشیلر ، ایران کردستانی ایلہ اتصال پیدا ایدن طاع سلسلہ لرنده بولنورلر . بالحاصہ آیاغ ، طاغندہ تمرکزایدلرلر. بونلر، وان ولایتی عشیرتلرنندن اولان روزکی عشیرتنک بعض طاغہلریدر . کندیلری ، مسلمان و سنیدر . شہرلردہ کی عائہلری قادری ، نقشبندی طریقہلرینہ سالکدر.

ہموند عشیرتی، برنوع خصوصیتی حائز اولوب بونلرک، داہا زیادہ ایرانیلرلہ مناسبت ہرقیہ سی وارددر. ہاسل، بونلرک ایران زنکنہ لرنندن اولدقلرینی ذکر ایدیور. بوولایتک مہم کردعشیرتی ، یزیدیلردر. بونلر، بوتون سنجارج طاغلرینی اشغال ایدر و عینی سلسلہ ایلہ شہر زور ملحقاتندن اولان کرکوک، کیفری حوالیسنہ قدر قنادی ایدرلر. فقط اورالردہ مقدارلری او قدر کشیف اولدینی ایچون ہیبی براسملہ یاد

اولئورلر . لاکن ، موصل سنجاغه تابع اولان سنجارده پک فضلہ برنفوسه مالکدرلر . بوراسنک بره کروان یولی ، اولماسی بوراده قوتلی اولمالرینی ، ویغمالری کوزلجه اداره ایدمه ییلمک مجبوریتی صارپ موقعلرده اقامت ایلمه لیرینی انتاج ایلمه مشدر . کرک اطرافده کی قبله لرله وکرکسه حکومتله مناسبتی ارزوایتمزلر . حتی حکومت نفوذینه قارشو قوتله مقابله ایدرلر . بونلر ، کردعشیرتلیرنک الک مستقل برغنصری دکل ، بلکه الک مجرد برغنصری عد اولنه ییلیر . هیچ شه سزه اسملری وقیبله لری حقنده بر نه تیکه نلری اوله جقدر . فقط ، بوجهتی هیچ کیمسه تصریح ایدمه مشدر . احوار اهالیسی ، بونلرک هئات همومیه سنه یزیدی نامنی ویریور . وفی الحقیقه ، ناشقه حوالی ده بودرجه سربست یاشایان ، آینلرینی بلاخوف اجرا ایدن یزیدی عشیرتلیری یوقدر . یزیدی دینی فصلنده ایضاح ایدیله جکی کبی یزیدیلر سنجار طاعنه برقدسیت ده عطف ایدرلر [۱] . بورابطه ، کندیلر نده مه لک بر تعصب تولید ایدیور و دایما یغما ، قتل ، سرقت ایلمه اشتغالی بروطفیقه قدسیه عد ایدیورلر .

بونلر همومیتله خیمه نشیندرلر . بوحوالده کشت وکذار ایدر و محیطلرینی ترک ایتمزلر . هاسهل ، بونلرک بعض داغ مناره لرنده یاشادقلرینه ذکر ایدیور . (زوب) ایسه ، کندیلرینه یزید اسمنی ویردکلرینی و آیری آیری قبیله اسملرله یاد اولمقدقلرینی سویلیور . کندیلرینه مخصوص برچوق ابتدائی صنایع ده واردر . فقط ، قبا صابا

[۱] یزیدیلرک الک مقدس یری ، سنجار داخلنده بولونان (لالش) موقعیدر . بورایی کعبه کبی طواف ایدر و جوقلرینی بوراده کی محل مخصوصده و کندیلرینه مخصوص برشکلده « پیر » لره واقفیر ایندیریرلر . م

البسه فوماشلرندن ماعداسی، اوقدر مقبول دکلدر. بونلر، داها زیاده
تخریبکار بر روحیه مالکدرلر. بوکا بنه، سکونلی روحلرک اثری
اولان اینجه شیلره تامیله یابانجیدرلر. یالکیز هموند کرد عشیرتلیله
بعض بلباشی عشیرتلی آره-سند «موسلین» صنایع نسجیه سی
مترقیدر. بو عشیرتله داخلنده ده نسلطوری دیننده وکلدانی اسمنده
بعض قبیله لر واردر [۱] هاسه ل، بونلرک ده خرستیان کردلردن عبارت
اولدقلرنی ذکر ایدیور.

[۱] موصلده چوق مقدارده کلدانی موجود و بونلرک اک مهم مرکز
روحانیسی موصله قریب (آلفوش) مناسیری ایسه ده بونلر هاسه لک ادعایی
کبی خرستیان کردلر اولمایوب قدیم کلدانیلردر. اکثریتله شهر وقصبه لرده
اقامت ایدرلر. موصلک شمال شرقیسنده و «عقره» قضاسی داخلنده مؤلفک
محت ایتمدیکی (طیاری) نامیله بر خرستیان عشیرت واردرکه بونلرک خرستیان
کردلردن اولسی محتملدر. م

ارصروم ولایتی عشیرتلی

بو ولایت داخلده او قدر چوق عشیرت یوقدر . یالکر ایکی
عشیرت اسمنه تصادف ایدیلر :

۱ — ناروکی ۲ — سیان [*]

نازوکیلر کیی حوارینده و الشکرد طرفلرنده سسابکندرلر
بونلر ، مسلمان وسیدلر . سیان عشیرتی اهرادی ایسه ، کیی نک جنوبده
خمس ناحیه سنده اقامت ایدرلر . بونلر ، یزیدلر بونلردن ماشقه ،
ولایتک مرکز ، سنحاق ، قضا ، مرکز لرنده رجوق کرد عالمه لری
واردلر . فقط بونلر عشیرت لکدن چیمهش ، شهر لیلک حیاته داخل
اولمشدر . ساء علیه ، بونلری تورک وحدان اجتماعیی داخلنده عد
ایتمک ایجاب ایدر . یالکر ولایتک جنوب طرفلرنده بعض متعرق
قیلرلر کشت و کذار ایدرلر فقط ، بونلرک هبسی ده وان ، ستیس

۱ [*] دیگر ولایتلر عشائری حمده بابیلان تصدیقات و کوستریلن مواقع کی
ارصروم ولایتی عشائریه دائر ویریلن بو صله کی معلومات ده حال حاضر ده کی
عشائر اسامی ، مواقع و شکیلاتنه پک موافق دکلدر . شرفنامه تصدیقه بطراً
مایرید سماعی داخلده کوستریلن عشیرت لک رجوعی بولانته عائددر . بوندن
ماعدا ارصروم داخلده حمادان ، حیدران ، لککان ، دالان کی رجوق
کرد عشیرت لری واردلر .

وعموره العزیز ولایتلرنده ذکرایدیلن کرد عشیرتلیدر. بو عشیرتلی، او ولایتک یرلی عشیرتلیدر. و بورالره موقه کلوب تکرار کیدرلر. بونلر اوقدر اهمیتلی دکدر. یالکز، یایزید سنجاغنده مهم کرد عشیرتلی واردر. بونلرک بر قسمی یایزید شهرنده، بر قسمی ده الشگرد جوارنده بونورلر. شرفنامه، بونلرک عددینی قرق درت طاقه عد ایدیورکه، شرفنامهک کرد عشیرتلی لیسته سنده اسملری ذکر ایدیلشدر.

بو ولایت کردلری، اک زیاده یایزید سنجاغنده اهمیت کسب ایدرلر. بوراده اولدجه یوکسک بر سویه ده بونورلر. یالکز، بورالرده زراعت ایله اشتغال ایتزلر. صنایع نسجیه پک زیاده اهمیت ویررلر. بونلرک یایدینی کرد خالیلری ذوق اعتبارله پک یوکسکدر و یالکز عشیرت حیانتک بوقدرایجه بر ذوق تولید ایتسی غیر قابل در. ذاتاً بوراده کی عشیرت لک لسانلرنده دیکر کرد عشیرتلی ایله اتحاد ایدمه یین اساسلر واردر و تشکلات مدنیه لرنده بویوک فرقلر کورونور [هاسل]، بونلرک اصل ایرانیلرله تورکمنلرک تعالبدن حاصل اولمش برر عشیرت عد ایدیله سفی ترویج ایدیور وه کوجهک، ذوقی استقرار ایتدیره مز، دیور...

بغداد عشیرتلی

بوحوالیده کی عشیرتلی قطعی بر صورتده تصنیف ایتمک بک مشکلدرد. زیرا شالده کی بو عشیرتلی کافه سی، قیشین بوحوالی به کلیر و بورالرده چادر قورارلر. بوسبیلله، بعض زمانلرده بک فضلہ عشیرتله تصادف ایدیله. بمضاده بالعکس آزه عشیرت کورولور. یالکز، دائمی بر صورتده بوحوالینک بعض یرلرنده وبالخاصه، بغدادک شمال شرقی طرفلرنده، تکریت، نهران، کلواز، جلولا، طریق خرسان، خاقین، یعقوبیه، حلوان، قصر شیرین [۱]. زوان، شهربان، درتک زنک آباد، درنه، بدرای، (بدره) کشاب، قلعه عجم جنکوله سی، طوزخرما، بعقوبه، داقوق، منده لی، کیلان ده دائمی صورتده بعض عشیرتله بولنور. فقط، نه شرقنامه ده ونده سائر بر شرق تاریخنده ونده اورو بالیلرک سیاحتنامه لرنده بونلرک اسملرندن بحث ایدیله بولور. یالکز، بورالرده کرد عشیرتلینک موجود اولدینی تصریح ایدیله کله اکتفا اولنور. سیر جون مالقولم، بعضلرینک ناحیه لرینه نسبتله یاد اولدقلرینی و بعضلرینک ده موصل، شهر زور و دهوان، دن هجرت ایتمش عشیرتله اولدقلرینی و ایچلرنده ایرانک کوچوک لور عشیرتلینه منسوب

قبیله لر بولندیغی سویلیور . یالکز تکریتده سنی Sanni ،
 حاتی (خالیدی) ومنده لی ، بقوبه ، شهربان [*] خانقین جوارنده ده
 یزیدی نامیله یاد اولتان برقاج کوچوک عشیرت واردر . دیگرلرینه ده
 عمومیتله « سنیان » نامی ویریلرکه سنیلر دیمکدر . هر حالده ، سنجاردن
 صکره باشلایان جنوبی کردلرک خصوصی قبیله اسملری معلوم دکلددر .
 بوجهت کرد قبیله اسملرینک تدقیقی صره سنده بک مهم براساس
 تشکیل ایده جک ماهیتده در . بوولایت عشیرتلی ، داها واسع بر
 کوجه لاک ایچنده وقت کچیرلر . زیرا ، ساحه بک کنیشدر . صکره ،
 اکثریتله ده ایران حدودی جوارنده بولندقلرندن ، داها فضله
 سربستدرلر وفضله برغرورلری واردر . بونلرک سنیان قسمی ، تمامیه
 بر محارب اردو حالنده یاشار . بوراده ارضروم ، دیاربکر ولایتلرنده اولدیی
 کی کوچک ناحیه مؤسسه لری بیله یوقدر . بویوک مهرانک برکوشه سندن
 دیگر برکوشه سنه ، سیرجون مالقولمک دیدیکی کی بر سرایدن دیگر
 سراپه قوشارلر .

حدوددن داها اوزاق اولان حوالیده کی عشیرتله آره سنده
 ابتدائی بر زراعت حیاتی موجوددر . وهاسل ، مالقولم ، بورقهاردکی
 سیاحلر ، بوکرد عشیرتله یالکز مهرانک زیاده زراعت قابیلیتی اولدقلرینی

[*] صلاح الدین ابوی عالمه سنک منشأی اولان « تکریت » فصیه سی
 وجواری کرد ایسه ده منده لی ، بقوبه ، شهربان ، بدره وارپیل قضالری
 ایلخانلر زمانندن قاله تورکلرله مسکوندر . بونلر محیطک بوتون تضیقته رغماً
 ملی لسان و ملی وجدانلرینی تمامیه غائب ایتمه مشلدر . م

ذکر ایدیورلر . بالخاصه بوحوالی ده کی یزیدیلر آره سنده ده منسوجات
 بك مترقیدر. بونلرك ایشلریله عرب عشیرت‌لرینك ایشلری آره سنده
 بك بویوك بر فرق واردر. بونلرك منسوجاتی مشهوردر . شونی ده
 قید ایده لم که، بویزیدیلر سنجار یزیدیلری کی وحشی دکلردر وداها
 زیاده متوطن طائفه لردن مرکبدر.

حلب ولایتی کرد عشیرتلی

بوولایت داخلنده ۲۷ کردعشیرتی واردروبو عشیرتلی، مرعش، حلب، اورفه سنجاقلرئندہ اقامت ایدرلر بونلرک منتظم بر تصدیفلری یاییلم شدرد:

۱ - رشی - Rechi ، ۲ - رشوان - Rechvan ، ۳ - قره بزیکلی ، ۴ - قریق ، ۵ - موسی بکلی ، ۶ - اوچقہ اذنلی ، ۷ - سنارلو - Sin - marlou ، ۸ - چکانلو ، ۹ - ملی ، ۱۰ - شیخانلو ، ۱۱ - طورون ، ۱۲ - بامریانلو - Bamérianlou ، ۱۳ - شقاق ، ۱۴ - حنانلو ، ۱۵ - جمال دینلو ، ۱۶ - کومتکیش - Komenekiche ، ویا کمانکش ، ۱۷ - شرفانلو ، ۱۸ - سلیمانلو - Selifanlou ، ۱۹ - برازی ، ۲۰ - اوخیانلو ، ۲۱ - اکرادجوم ، ۲۲ - قیصر اکرادی ، ۲۳ - بیرجک اکرادی ، ۲۴ - بیزیک ، بزیکه ، ۲۵ - برازی دناق ، ۲۶ - برازی باکک ، ۲۷ - ایلبلکی - Elbekli [۸] .

بو عشیرتلدن رشوان عشیرتنک تورکمن اولدینی ظن اولنیور .
نته کیم بورقهارد سیاحتنامہ سندہ بونلری تورکمن عد ایتمشدر .
بوتون عشیرتلیر کی، بونلرده ثابت برکوبہ مالک دکلردرد . فقط،
ایلک ایکی عشیرت، مرعش ایله ملاطیہ سنجاقی آرہ سندہ کی طاغلردہ

[۱] عشائر مذکورہ دن چکانلو ، ملی ، شیخان ، جمال دینلو برازی قبیلہ لری حلب و اورفہ دہہ کوسترلش ایسہ دہہ بونلر دیار بکرک سبوءرک سنجاقی داخلندہ درلر . اوچقہ اذنلی ، ایلبلکی عشیرتلیرنک دہہ اصلاً تورکمن اولدہ لری ظن اولنیور .

اقامت ایدرلر، ویزیدرلر. قره بزیکلر، روم قلعه ده، قریق تل باصرک شمال شرقیسنده، موسی بکلر عینتابک شمال غربیسنده، کویلاک داغ وجبل الشیخ طرفلرنده، اوچقه اذنلی جبل الشیخ وجومه نیک شرقده سنجارلوده مرعش سنجاهی داخلنده اقامت ایدرلر. بونلردن قره بزیکلر، قریق، موسی بکلر، اوچقه اذنلی عشیرتلی زراعتله اشتغاله باشلامشلردر. فقط، آره صره یغما کر لیکله اشتغال ایدنلری ده واردر. بالخاصه رش عشیرتی یک تهاکلر برعشیرت عد اولنقده در. سنمارلو عشیرتیده اشقیالق ایله شهرت بولمشر ویک زیاده کوچبه در. ملی عشیرتی، دیاربکر ایله اورفه حدودی اوزرنده در و بونلر، دیاربکروردن بورایه اوزامش برقولدر. شیخانلو بیرم جکده، طورون روخنه جنوب شرقیسنده، بامریانلو ملی عشیرتنک شرقده، شقاقی بامریانلونک جنوبینده، حسنانلی شقاقی عشیرتنک شرقده، چکانلو حسنانلی عشیرتنک شمال شرقیسنده، جمالینلو وکومیلتنک عشیرتلی ایسه چکانلو عشیرتنک شمالینده خیمه نشیندرلر. بوسوک طقوزعشیرتنک صوک التیسی، جولاب دره سنک صاغ ساخلنده، متباقی اوچی ده صول ساخلنده درلر.

شرقانلو، روم قلعه قارشوسنه کلان فراتک شرق ساحلنده وقشمر طاغتنک جنوب قسمنده، برازی سروجده، اوخیانلیلر سروجک غربینده اقامت ایدرلر. بوسوکنجیلردن یک آزی مسلماندر، دیگرلری یزیدی ونسطوری، یعقوبیدر [۱]. بونلر

[۱] بورالرده نسطوری وبعقوبی یوق کیدر. بونلردن یالکیز [دنانی]

بلا تفریق زراعتله اشتغال ایدرلر وبالخاصه براری عشیرتی ،
زراعتده پک ایلری کیتمشدر .

مرکز حلب سنجاغی داخلنده کی اکرادجوم ، قیصر اکرادی
عشیرتلیده حرم ، حارم ناحیه سنده ساکندرلر . بڑیک ، دانائی ،
ماکک مینج ، ایلبلکی عشیرتلی ایسه ، بومرکز داخلنده کی سوجور
وفرات ایاقلری کنارلرنده خیمه نشیندرلر . عینی زمانده ، جبل الوسطه ،
عاصی نهری کنارنده وشفرك جنوب غربیسی قسملرنده کرد
عشیرتلی وارددر .

حلب شهرنده پک چوق کرد عائله لری وارددر . فقط ، بونلرک
شخصیتلری غائب اولغه باشلامش وهر بویوک شهرده اولدینی کی ،
تورک اجتماعی وجدانی داخلنه کیرمش عد اولتوردلر . حلبدن ماعدا ،
بو ولایتک دیگر سنجاق وقتضا مرکز لرنده کرد اهالیسی وارددر .
فقط ، هپسیده حلب شهرنده کی روحته مالکدرلر .

روبرت وه پول دیورکه :

« حلب کرد عشیرتلی ، ترکن عشیرتلی کی یاشارلر و برچوق یرلرده ده
بربرینه یاقیندرلر . حق ، بعضلری آره سنده پک بویوک قرابتلرده وارددر .
سکره ، هان اکثر کرد عشیرتلینک اسملری ترکن شیوه سنده در . بونلر
آره سنده اسکی برتصاب اثری کورولبور ، کبیدر .

معموره العزیز ولایتی عشیرت لری

بو ولایت داخلنده کی کرد عشیرت لری بویوک عشیرت لردر . فقط ، مختلف قبیله اسم لریله یاد اولونمازلر . ملاطیه سنجاغنده اوج عشیرت اسمی واردر :

۱- بهسنی - Behesni [۱] ۲- اوفاجقلو ۳- بقراصلی Bakrasli بولردن برنجیسی ، کندی نامنده کی قریه ده ، دیگر ایکسی ده بقراصلی قلعه جوارنده اوطورورلر . فقط ، سنجاغک هر طرفنده کی کرد عشیرت لری ، درس طاعلرنده کی عشیرت لک برقولی عد ایدیله بیلیر . درس سنجاغنده یک چوق کرد واردر . فقط ، بولرک ده عائله اسم لری مضبوط دکلدز . بولره دوزیک نامی ویریلیر . وآرالرنده بالابانی کولابی ، قوریشی قبیله لرینه منسوب عائله لرده بولنور؛ هپسی ده قزیلباشدر . بولردن برقول خربوت سنجاغنه اینر وخریوتک سخان ، چشمان ، بالخان ، بستک [۲] ناحیه لری جوارنده خیمه نشیندرلر .

[۱] بهسنی ، حالاً ملاطیه لوانه تابع برقصا صرکزیدر . بوقضا داخلنده بولونان کردلر مؤامک دیدیکی «بهسنی» نام عمومیی آلتنده بویوک برعشیرت دکل ، مختلف اسم لرله متعدد قبیله لردن عبارتدرلر . و درس کردلریله ده مناسبه لری بوقدر . م

[۲] معموره العزیز داخلنده سخان ، چشمان ناملورنده ناحیه بوقدر دیگر ایکی ناحیه نک ایسه بالیقان و برتک ناحیه لری اولسی محملدر . م

فقط ، خرپوت داخلند کی کردلر آرد سنده مسلمانلرده وارد .
 وبونلر ، شیرو ، بلخان (بالیقان) طرفلرنده ساکندلر . درسم
 دوژیکلری مستثنا اولق اوزره ، عموم ولایت کردلری اسلامدر ؛
 فقط ، هپسیده طاغلق یرلرده اقامت ایتدکلرندن ، درشت بر طبیعتلری
 وارد . بوسبیلله بر اداره یه انقیادی ارزو ایتزلر .
 بورالرده کی قزیلباشلر ، سنجار یزیدیلری کبی بویوک بر استقلال
 اداره یه مالکدلرلر و داغلری ، دائما محفوظ قالمشدر . بعض سیاحلر
 درسمن سیواسه دوغرو اوزانان آوشارلریده کرد عشیرتلری
 ظن ایتمشلردر . فقط ، بونلر تمامیلله ترکمنلر .
 [بودقهارد] ، ژاله و ساینفی ناملرنده برایکی عشیره تصادف
 ایتدیکنی سویلیور . فقط ، بو عشیرتلر بولنه مامشدر و بورا اهالیسیده
 بونلری بیلمیوزلر .

دیگر ولایتلرده کی متفرق کرد عشیرتلی

آطنه ولایتک قوزان سنجاغنده و سیس ملحقاننده بر قاج کرد عشیرتی واردر. [۱] بونلردن برینک اسمیده بکداشلی - Bekdacheli در. عینی زماده ، مرعش سنجاغنده ذکر ایدیلن بقراصلی عشیرتنک بر قسمی ده بورالرده بولنور . عینی زمانده یازین بوحوالی به پک چوق عشیرتلی کلیر .

حلبک جنوب شرقیسندن طرابلس شامه دوغری اوزانان داغ سلسله سنده ده بر قاج کرد عشیرتی واردر . وبوطاغه ویریلان [جبل الکراک] اسمی [جبل اکراک] دن غلطدر . فقط ، بونلرک قبیله اسملی حقنده بر معلومات الله ایدیلهمه مشدر. آنقره ولایتک حیانه اوه سنده ده متفرق کرد عشیرتلی بولنور وبونلرک بر قسمی ، حیانه حدودیله قونییه ولایتی داخلنه دوغری اوزانیرلر . بورالرده کی کرد عشیرتلی ، کوچوک طائفه لردن عبارتدر ودهاساکن بر حیاتی ترجیح ایدرلر . بولیسته به داخل اولوق اوزره ، قارص و آخسغنده ده بر مقدار کرد عشیرتی واردر . قارصده کیلر او قدر اهمیتلی دکدر . فقط ، آخسغنه نک

[۱] آطنه کردلری جبل برکت سنجاغنه اصلاحیه قضای داخلنده در که مقدارلری اون بیکه قریبدر . قضا مرکزی کاملاً کردله مسکوندر .

اون طقوز ناحیه سنده کرد بولنور [۱] بولنر کیتدکجه چیفتجی اولمغه باشلامشلردر.

تورکیایه عائد کرد عشیرتلی، بولیسته ایله امام ایدلمش اولیور [۲]. بولیسته لره عمومی بر نظر عطف ایدلدیکی تقدیرده، بر عشیرتک بر قاج حوالیه یاییلدینی، بناء علیه انقسامه اوغرا دینی کورولور. صکره، عشیرتلی آره سنده بر اتصال یوقدر وهیچ بریسیده منتظم بر حیات کچیرمیور. هیأت عمومی، داغنیق و ایران عشیرتلرندن داها مجرد بر حالده در [۳].

[۱] مرکزی آناتولی ده توطن ایدن کوردلرک مقدارلری الی بیکی متجاوزدر بولنر بالخاصه آنقره، آطنه و قونییه ده اولدقبه گشیف بر حالده بولنیورلر سده عشیرت حیاتیله پک لوقدر علاقه لری قالمشدر. م

[۲] حال حاضرده ممالک عثمانیه ده موجود داها بر چوق کرد عشیرتلی وارد که کتابده اسملری ذکر ایدلمشدر. بونکله برابر تعداد ایدیلن عشائر دن بر چو غنک ده حالا موجود اولمادینی و بولنرک بعضیلر دن یالکز برر قریه اسمی قالدینی و بعضلری ایسه بوسبوتون نابود اولدینی آکلا شیلور. م

[۳] آردهان و اروان ایله قره باغک جنوب غربی قسمنده ده ذیلان شعبه نه منسوب مهم مقدارده کورد عشیرتلی وارد. م

کرد تاریخی

کرد قبیلہ تشکیل

کرد عشیرتہری ، مستقل مائے لردن مرکب برکتہٴ اصلہ اولمغلہ برابر فاتح بگلرک حاکمیتہری تحتندہ اولہرق بر قبیلہ تشکیلانندہ مالکددرلر . فقط ، قبیلہ تشکیلاتی ، اجتماعی براساسہ استناد ایتیموب حاکمیت شخصسیہ مستنددر . بک ، بوتون کرد ارککلری حقندہ صاحب رأیدر وبونلری صور مخصوصہ ایلہ تجزیہ ایدہ بیلیر . یالکز بوبگلرک خارجندہ اولمق اوزرہ بردہ حوالی بکی وارددر . بونلر ، بوتون عشیرتہرک تاریخلری اوزرندہ ال بویوک رولی اوینامشرددر . بوکا بناء درکہ ، کردلردہ کی قبیلہ حیانتک خطوط اساسیہ سنی چیزہ بیلیمک ایچون بوقیل حوالی بگلرینک حیاتی وبونلرک نہ کی اسباب وعوامل تحت تأثیرندہ اولارق تشکل ایتدکلری کورمک لازمدر .

بوفصل بزی کردستان تاریخنہ انتقال ایتدیرر . فقط ، شونی دہ قید ایتمک ایجاب ایدرکہ ، تصور ایدلیدی کی منتظماً توالی ایدہ بیلہ جک

بر کرد تاریخی بولق امکانی موجود دکلدر . متعاقب فصللرک هر قسمنده
 وَ وقوعاتک ایجاب ایندیردیی محللرده مفصلاً ایضاح ایدیه جکی
 اوزره ، بوتاریخ باشقه ملئرک تاریخلرینه عائد بر فصلدر . بوفصللر ،
 اک زیاده تورکلره ، ایرانلره و صوکره عربلره عائددر . یوقسه ،
 مستقل اولق اوزره بر کرد تاریخی تشکیل ایتمک ممکن دکلدر . کرد
 عشرتلی کاه سلجوقلرک کاه موغوللرک ، کاه عباسی خلیفه لرینک ،
 کاه ایرانلرک و کاه عثمانلرک النده بر آیات اهاالیسی کی قالمشدر .
 صوک زمانلرده ایسه ، روسلرده بو محنه یه داخل اولمشدر . بو کابناء ،
 بوقدر مختلف اداره لر کردلرک داخلی تشکیلاتندن زیاده سحیه لرینه
 احراى تأثیر ایدم بیدمشدر . اگر ، بوتأثیرات بیلنمه یه حک اولورسه
 قبيله خصوصیتنی آکلامق ممکن اوله بیلیرمی ؟ ...

بالکمز بوبکلرک حیات خصوصیه لرینی مختلف ملئرک تاریخلرندن
 آماق کافی دکلدر . اصل مسئله ، کندیلری طرفدن ضبط ایدیلن
 شکل اهمیت و بر مک ایجاب ایدر که شرفنامه ، بو نقطه نظر ن مهم
 برکتادر . بز ، بو کتابک مندرجاتی تورک ، ایران ، عرب ، موغول
 روس تاریخ خصوصیلرینک مضبوطانیله مقایسه ایدرک تعقیب ایدم حکمز .
 فی الحقیقه ، شرفنامه قوداننده بویوک بر وضوح و انتظام موجود
 دکلدر . لاکین ، تاریخ بویوک بر اهمیتله دکر ایدیلشدر . مالخاصه
 وقایع موجوددر و صوکره کرد عشرتلیخی اداره ایدن بوبکلرک کرد
 خلق اوزرنده کی تأثیراتی کویستر و بواهای طرفدن نقل ایدیلن مصالحلر
 و شرقیلر کی اهمیتی اساسلر واردر . بونلر هر درلو مقایسه لرینی تنویره
 یاردم ایدم بیئر . واصل لازم اولان جهتده بوندن عبارتدر .

یالکنز ، بوفصلک اکالی ایچون براز ترکن عشیرتلینک حیات تاریخیه سندن ده بحث ایتمک ایجاب ایدر. بالخاصه ، « اوزبک » لرکردلر اوزرنده پک بویوک برنفوذ صاحبی ایدیلر وهمان همان بوتون تشکیلات داخلیه لرینه ده مداخله ایله مشلردی. [هارد]، بونلردن بحث ایدرکن دییور که :

« کرد ایله ترکن تاریخلری ایکی قسمه تفریق ایتمک ممکندر . لاکس . تورکنسز کردی مطالعه ایتمک ممکن دکلدر . شرفنا ، برتعصب ملی دولایسیله بویله برنامسته ازوم کوسترمه مشدر .

ی مروان بکری

عباسی خلیفه لرینک صوک زمانلرنده دیار بکرده ایلك کرد بکلی
تأسس ایتش ایدی. بو بکک، دیاربکر جوارینه حاکم اولان مروانی
عائله سندن احمد بن مروان طرفندن تأسیس ایدیلشدور [۱]. بو حال ،
ذاتاً کندیلرنده ایلان حقوق اداره نك بر شکل رسمیه تحویلندن
باشقه برشی دکلدی .

بوزمانلرده [قادر بالله] خلیفه ایدی . احمد بن مروانك تأسیس

[۱] مروانی سلاله سی مؤسسك اسمی [ابو شجاع باد] در . احمد
بن مروان بونك احفادنندور. مدت امارت لری ، ۳۷۳ سنه سندن ۴۷۸
سنه سنه قدر ایسه ده دیاربکرده بک آز زمان قالدیلمشلدور. چونکه بو حکومتك
تأسسه بک چوق خدمتی سبق ایدن مروانیلرک بویوک وزیر ی [فخرالدوله
ابوناصر محمد ابن جهیر] آز زمان صوکر دیار بکرده مروانیلر علیه قیام
ایده رك سلجوقیلرک حایه سی آتنده اعلان استقلال ایتش ایدی . فقط ابن
جهیردن امین اولامیان [ملک شاه سلجوقی] موی الیدن ، عینی سنه طرفنده
[آمد - دیاربکر] ی آلاق [ابی علی البلخی] ی بورایه والی تعیین ایلشمش
وبالاخره ملک شاهك برادری شام والیسی [بن آلب ارسلان] کسب
استقلال ونفوذ حکومتی آذربایجانده قدر توسیع ایده رك اومیانده دیاربکر ی ده
تسخیر وقوماندانلرندن تورکن بکی [ابراهیم بن نیال] ه تفویض ایتش ایدی که
[۴۸۸] بو ذات دیاربکرده (آل نیال) نام تورکن حکومتك مؤسسیدور.

ایتدیکی [حکومت مروانیه] ، خلیفه ایله برمناسبت صمیمیه تأسیس
ایتمش ایدی . بوکا بناء ، اراضینی توسیع ایدیور و نفوذنی زیاده-
لشدیریوردی . خلیفه کندیسنه « ناصرالدوله » عنوان اصلتی بخش
ایله دی . بوآدام ، اداره سی زمانتی برحکومت شکله افراغ ایدمه مشدر .
یالکنز بوحوالیده کی دیگر قبیله لر اوزرندره برحاکیت صاحبی اولمش
وسکسان سنه قدار ، برحات قالمشدر .

کندیسنک تأسیس ایتدیکی سلسله خاندان دورت کشیدن عبارتدر .
بونلر ، میلادی ۱۰۰۲ دن ۱۰۸۴ سنه سنه قدراحرای حکم ایدمه بيلمشدر
بونلرک زمان اداره لری ، کندی قبیله لرینک تشکیلاتی خارجنده در .
زیرا ، احمد بن مروان برقبیله فردیدر . ویا قبیله نک اسکی بر فاتحیدر .
هرحاله حکومت ، قبیله ایچندن چیممور و طیبی ، قبیله شکل اداره سی
بک غریبدر . فرضا احمد بن مروان ، اطرافنده کی عباسی ، سلجوقی
وشهرزوروساثر کرد بکلکلریله برمناسبات سیاسی تأسیس ایدمه مشدر
یالکنز سلجوقیلردن [طغرول] بکه بر پروتستو ایله استانبوله برسفیر
کوندرمشدر . شرفنامه ، بوسلاله دن بحث ایدرکن فضله بر معلومات
ویرمیور . یالکنز ، احمد بن مروانک ۳۶۰ دانه کوزل جاریه سی
اولایغنی وکوزل بر شاتوده اوطوردیغنی قید ایدیور . دیگر شرق
مؤلفلری ده عینی وقعینی ذکر ایتکده درلر . بو حال ، بو مؤسسک
ساحه فعالیتنی بک زیاده تصریح ایدیور ، بوقدر چوق کوزل قادینه
مالک اولق ، اطرافه بر دهشت صالمق ایله ممکندر . حالبوکه بویله
مهم وقایع یوقدر . بوکا بناء بو حکومت دهشتنک اوافق اوافق جته
مصادمه لرندن عبارت اولدیغنی قبول ایتک لازمدر . ذاتاً سلاله نک
درحال سونمه سی ده بوجهتی تقویه ایلر .

بو خاندان ، عباسی حمایت عالیسی تحتنده اوله رق کندیلرینه بر موجودیت بخش ایتمش آیدی . بوکا بناء ، احمد بن مروان نامی بالآخره ناصرالدوله احمد عنوانه تحویل ایتمشدر . بو عنوان ، بر حاکمیت معناسی افاده ایدر .

۴۵۳ = ۱۰۶۱ سنه سنده ، اوغلی [نصر بن ناصرالدوله احمد] مقامنه کجیدی . بو صورتله خاندان تأسس ایتدی . لاکن ، بومسئلهده بک چوق مهم صفحه لری آتلامشدر . اکر وزیر [ابن جهیر] اولسه ایدی بو عائله نك تأسسی ممکن اوله مایه جقدی . زیرا ، بویه خاندان تأسیسنه صالح هیچ بر اساس یوق ایدی . احمد بن مروان ، اراده قاهره سیله سلطنتی تأسیس وابقا ایده بیلیمش ایدی . ایکی قاردهش آره سنده مدھش بر بکک محاربه سی اولمش وهر ایکیسی ده بر محله صاحب اولاراق آریلدیلر . بو صورتله ، میا فارقین [*] حوالیسی نصره انتقال ایتدی . عمید حوالیسی ایسه قاردهشی سعیدک اداره سنده قالدی . هر حالده هر ایکی جهتکده اشکال اداره سی عینی ایدی . بونلر ، یکی برر عشریت تشکیل ایدیورلردی . بعض مورخلر بو جهتی ده اصریح بر صورتده ایضاح ایدیور ویدیورلرکه :

« اوزمانلر ، بوحوالینک حدود وسائره سی یوق ایدی . یالکز ، حوالینک جابر و تارلا کبی بر قیمتی حائر محملاری وار ایدی . گرد بککلری ، یالکز بو کبی محملره وضع بد اتمک ایچون بویوک بر قدرت اظهار اتمک مجبور بئنده ایدیلر . بو زمانلر اطرافنده کی حکومتلرده بر قوت مخصوصه بی حائر دکالر ایدی بوکا بناء بونلر ساحه بی بوش بولملر ایدی . »

بعض یایلار اوزرنده ادعای تصرف ایدن بر بککدن باشقه برشی

[*] سیلوان قضاسنک مرکزی

اولمایان بو حکومت حقنده دییه بیلیرزکه : عشیرتله ، دائماً کزیمک احتیاجنده درلر . حالبوکه بو حوالیده برر حکومت تأسیس ایتمک ، کوجه لکی ترک ایتمکه متوققدر . بونک ایچوندرکه ، بعض یایلارک محافظه سی ایچون تشکل ایدن حکومتله عشیرتله مداخله ایتمه مشلر حق ایجابنده ، بو محکمک محافظه سی ایچون معاونتده بولونمشلردر . ایشته بو ، بوشهرلرده تأسیس ایدن بکلکله بر مدت دوامی بوسورتله تأمین ایدیلوردی .

سعید ، ۴۶۵ = ۱۰۷۲ ، برادری نصر ۴۷۲ = ۱۰۸۰ سنه سنده وفات ایتدیلر . سعیدک اداره حکومتی حقنده بر معلومات خصوصیه موجود دکلدرد . یالکز نصر دن صوکره مقامنه اوغلی کجدی . [منصور بن نصر بن ناصر الدوله احمد] عنواتی آلان بو آدم اون آلتی سنه قدر ، بو بکلکله ریاستنده قالمشدر . بالاخره موصل کرد بکلرینک بر سرداری اولان [جکر مش] طرفندن اسیر ایدیلهرک اتلاف ایدیلشدر . [۱]

بوسالاه ۹۱ سنه قدر قالمشدر . هر حالده ، سالاه نک عاقبتی دوشونولدیکی تقدیرده ، بونک بر حکومت اولامادینی ، بلکه مساعد بر فرصته نائل

[۱] [شمس الدوله جکر مش] موصل کرد بکلرینک سرداری دکل جزیره ابن عمرده مستقل بر بک ایدی ۴۸۵ تاریخلرنده موصل تضييق ایدن تورک سرداری [قیر بوغا] یه قارشى طورقی ایچون موصل امیری [علی بن مسلم] ه امداده کیتمش ایسه ده یولده ایکن قیر بوغانک قارده شی [تونطاش] طرفندن مغلوب ایدیلهرک تحت اطاعته آلمش ایدی . م

اولان بر طاقم بکلرک کیفی حکملرندن عبارت اولدیفی آکلاشیلابیلیر .
 بوسلاله، دیار بکری پایتخت اتخاذا ایتمشدر . بعض مورخلر احمد
 بن مروانک بر ترکمن بکی اولدیفی ده ادعا ایدیورلر . لاکن، بومسئله
 تحقیق ایتمه مشدر . یالکیز، بومتناقض قیدلردن آکلاشیلان برشی واردر:
 کرد بکلکی ، قبیله خارجنده تأسس ایتمشدر !

حسنویه بکری

بو سلاله ، (حسین) [۱] نامنده بری طرفندن تأسیس ایدیلمشدر.
 بو شخص حقنده پک زیاده خرافه لر وارددر. فقط، بونلرک همان هیچ بریسی
 دوغرو دکلدر. یالکیز، کندیسنک آل بویه دن (رکن الدوله) زماننده
 اجرای حکومت ایتدیکنی آکلامق قابلددر. کندیسنک آهواز - Ahvaz
 حوزستان، نهاوند، اسعدآبادکی مواقعی محتوی برحوالیده صاحب نفوذ
 اولدینی روایت اولونیور. ظن ایدلدیکنه کوره حسین، بو حوالیده
 عصیان ایتش برک ایدی. زیرا کندیسندن سوکره بک اولان اوغلی (بد)
 زماننده ، عباسی خلیفه سی بوذاته «ناصرالدوله» عنوانی بخش ایتدی.
 بو عنوان بو حوالینک بغداده قارشی اولان وضعیتی ایضاحه کافی در.
 هیچ شهسز، بو اوزاق واداره سی بغداد ایچون بویوک برکفت اولان
 اراضینک برطاقم خصوصی شخصیتلر طرفندن اداره سی بغدادی نمون
 ایدیوردی. بلکهده بونلرک بر تضییق ایله بغداد بوکی اداره لره بر
 علاقه عالیله مربوط بولونیوردی.

بوسلاله ، یوز اوتوز سکیز سنه قدر موجودیت کوسترمشدر.

[۱] بوسلاله نکه مؤسسسی حسین دکل، کرد عشرت رؤساسندن (حسنویه
 بن حسین برزکائی) در. مدت امارتلی ۳۴۸ تاریخ هجریسندن ۴۰۶ سنه سنه
 قدر در.

بونلردن، اون ایکی پرنس گلشدر. مورخلر وبالخاصه شرفنامه صاحبی بو حکومتک ایلک تأسس زماننی پک زنکین و حسنویه بی دخی یالکزی، ثروت صاحبی بر عالیجناب شخص اولارق کوستر مکده در . حق رکن الدوله ایله آره لرند. تکیون ایدن بر مسئله ده صلح جهتی ترجیح ایله مشدر. حسنویه نك زمان اداره سی صلح ایچنده کچمشدر . اوغلی (ابوالنجم بدر) عباسیلرک همایه سی استحصال ایتدکن صکره بعضی موقیتسز محاربه لر یامش سه ده . بونک مجادله سی ، بالآخره اوغلی و خلنی (هلال بن بدر) طرفندن ده توسیع ایدلمشدر . هلال ، بغداد ایله مسابقه یه قاقیشمش و بر محاربه ده عباسیلر طرفندن اسیر و بغدادده زنجیر بند ایدیلرک حبس ایدلمشدر .

بالآخره زنداندن قورتولش ایسه ده تکرار بر موجودیت کوستره مشدر. کنیدیسی هنوز حیاته ایکن اوغلی (طاهر) ، بکلک مقامنه کچمش ایدی . فقط ، بوده محاربه لری اداره ایده مده دی . ۴۰۶ = ۱۰۱۵ تاریخده اتلاف ایدیلدی . بو اوج بک ، بوسلاله نك منتظم بر سیری عد اولونابیلیر . فقط ، بونلردن صوکره منتظم برسلسله تعقیب ایتک امکان خارجنده در . ذاتاً ، بونلرک حوالیلری ده کیفیه تابع بر طاقم شیرتلر ایله دولو ایدی . بونلرک هریری ، استقلاله مالک اولدق لری کی ، براز مساعد فرصته فائل اولانلرده استقلال لرغی احساس ایدیورلردی . بوکا بناء ، حسنویه سلاله سی ذکر ایدرکن دینور و شهرزور حدودلری داخلنده کی شیرتلرک حیات خصوصیه سی نظر اعتباره آلمالیر .

۴۳۸ = ۱۰۴۶ سنه سنده ، (بدرین طاهر بن هلال) تکرار

میدانه جقیور و (قرمیسین) [۱] شهرنده یکی بر بکلک تأسیس ایدیور. سرفنامه ، بوبکلک (ابراهیم ینال) ک [۲] بر اراده سی اوزرینه تأسیس ایدلیکی قید ایدیور و بونک ده آنحق برسنه دوام ایتدیکی سوبلیور . فی الحقیقه ، بودوغرودر. زیرا ، سلجوقیلر بورالینی ضبط ایتشلر و آرالرنده تقسیم ایله مشلردی. بالاخره سلجوق خاننک ایکنجی اوغلی (داوود) . [۳] عاٹد اولان بوحوالیده اجرای حکم ایله بن (ابراهیم ینال) ایله دیگر سلجوقیلر آره سنده بر منازعه ظهور ایتمش و ابراهیم مغلوب ایدلمشدر. بالطبع ، بو صرعه توابعی ده کندیسینک عاقبتنه اوغرا مشدر . بو تفصیلاتدن ده آکلاشیلور که کرد بکلکلری ، بر طاقم بویوک حکومتلرک آلرنده برر آلتدن باشقه بر شی اولماش و بونلرک آرزولرینه کوره تشکل ایتمشدر .

بنوعناز بکلری : عینی نقطه ده حسنویه لری متعاقب تشکل ایدن (بنوعناز) سلاله سنک مؤسس ابو الفتح محمد بن غنازدر . بونک ، ۴۰۹ = ۱۰۱۰ تاریخنده قرمیسین و (شهرزور) ده یاشیوردی. فقط ، بونک حسنویه سلاله سنه منسوب اولدیفی حقنده هیچ بر قیدیوقدر [۱]

[۱] قرمیسین ، ایرانک کردستان ایالتنک مرکزی اولان کرمانشاه شهرینک تعریب ایدلمش اسمیدر. اهالیسنک قسم اعظمی کرددر.

[۲] کرمان سلجوقلرندن طغرل شاه بن ملک محمدک برادری موصل حاکمی (ابراهیم ینال) اولقی کرکدر. م

[۳] سلجوقیلر آراسنده بو نامده بر کیمسه بوقدر. بوذاک ، «کرمان سلجوقلری» حکومتنک مؤسس و ایران سلجوقلرندن آپ آرسلانک برادری (قاووت = قورد) بک یعنی (قاووت شاه) نام دیگرله (قره آرسلان) اولسی محتملدر. م

شرقامه ده بوبکی شبه‌لی عد ایدیور. بونک دور حکومتی برسنه قدر اولمشدر. فقط، بوبکدن سوکره بر سلسله باشلیور. یالکز آره ده یکر می سنه قدر بر فاصله واردر. بونک اوغلی (ابوالشوک فارس Abouche Chouk بن محمد بن غنار)، ۴۲۱ = ۱۰۳۰ تاریخده (قرمیسین) حوالیسند بک اوله رق طانمشدر. بو آدم، [عصام الدوله] عنوانی الدقندن سوکره فتوحانه ده قالمش [وکرمانشاهی] یاغما ایله مشدر. لاکن، ۴۳۷ = ۱۰۴۵ تاریخده قدر دوام ایدن اداره سی زماننده، بر استقرار اداری به موفق اوله مامش وقارده شلریله دائمی بر مجادله ایچنده قالمشدر. بونلر سلجوقیلرک استیلالریله بوتون قوتلری غائب ایتمشدر. سلجوقیلر، بو حوالی بی اداره لرینه آلمشدر و کرد بکلرینک بوتون حرکتلری قوتلر ایتمه ک باشلامشدر. سلجوقیلر اطاعت ایتمه یین بر جوق کرد بکلری اسیر و اتلاف ایلمش ایدی.

[ابوالشوک فارس] دن سوکره برادری [مهلهل Mouhlhel] ک بکلکی باشلار. بو ذات سلجوقیلرک حمایه سی قبول ایتمه ک مجبور اولمشدر. زیرادیکر قارده شی [سرخاب Sourkhab] سلجوقیلر طرفندن اسیر و زنجیر بند ایدیلرک حبس ایدیلمش ایدی. بو عاقبت بوسلله نک طالعی سوندیریوردی. بونلر، کرمان سلجوقیلرندن [طغرلر] بکلک تحت حمایه سند موقعلری برمدت محافظه ایده بیلمشدر ایدی. طغرلر بک، برادرینک رجا و کفالتی اوزرینه سرخابی ده سربست براقدی و بو ذات، دوشودن دوشرویه سلجوقیلر قابع اولمق اوزره [ماهکی Mahiky] ده اجرای امارت اییدی. فقط، بومدت طرفنده بر طرفدن برادرلری مهلهل و سرخاب ایله سلجوقیلر و دیگر طرفدن کندی آرالنده مهم اختلافلر

باش کوسترمشدى.. بونلر برر حدود طيبي به وتشکيلات اداريه مالک اولماق لرندن بوتون فعاليتلرغه يغما کرلکه حصرايتملردي. سرخاب، برادرينک اوغلی [سعدی] ي حبس ايتمشدى. فقط، اوغلی [ابوعسکر]، سعدی ي تخليه ايدم رک ارطغرل بکه عصيان ايتمش اولان عموجه سی مهلهلک اوزرينه يورومکه مأمور ايدیلدی. ارطغرل بک، سعدی به بويوک و منتظم بر اردو تدارک ايتدی و قسماً سلجوق تورکملرندن مرکب اولان بواردو، مهلهلی اسير ايتدی.

بوعالمه دن ديگر برسرخاب داها واردرکه اوده مهلهلک حفيدی بدرک اوغلدر.

ايکنجه سرخاب اجدادينک موقعی اشغال ايتمش ايسده، سلجوقيلرک اداره سی آلتده بر بک اوله رق قالمشدر. کنديسی [ابوالفوارس] عنوانيله ياد ايدلديکی کي اسکی تاريخلرده ده [ابن ابوالشوک] ناميله شهرت شعارد. بوذات سلجوقيلرک زور و قرمىسين آيالتلرنده والی صفتيله بولونمشدر. کنديسی، تماميله سلجوقيلره تابع ایدی. يالکز، اوزمانک اداره سياسيه سنده حدود بکلرينک موقعی مهم ایدی و بونلره مخاصم مملکتده آقین واستيلا خصوصلرنده سربستی و يريلردی. حنی، سلجوقيلرک بونلری تماميله اورتمدن قالدیرما ملرينک اک بويوک سبي، بونلری برر حدود سرداری کي قوللانمق فکرندن تولد ایدیوردی. صوک بک [ابو منصور بن بدر] دره بوندن صوکره بوسلاله نک غائب اولديفی کورولور. لاکن، بورايه قدر ذکر ايدیلان اون ايکی ذالک حسنويه خاندانندن مرکب اولديفی حقه ده کی فکر دوغرو

اولاماز. ظن ایدلدیکنه نظراً، بونلر برطاقم متعرق بکلردن عبارتدر.
 بونک ایچیندرکه، کندیلرینی برصفحهٔ تاریخ تعقیب ایدمه مشدر.

[هارد] بونلر ایچون پک دوعرو برحکم ویریور و دییورکه:
 « حسنویه خاندانی » عباسیلرله سلجوقیلرک برر بکلرندن باشقه برشی
 دکلدرد. بوبکار، افندیلرینی دیککه مک ایسته مه دکلری وقت یرلرنده قالاماشلردرد.»

فضلویه پرنسلی

شرفنامه بوپرنسلردن بحث ایدرکن دییورکه :

« فضلویه سلاله سی ، لورستان بکلرننددر . بونلرک مؤسسی اولان [ابوطاهر محمد بن محمد بن علی بن ابوالحسن فضلوی] ، تورک آتا بکلرندن [سنقور] بکک حمایه سی آلتنده اولارق لورستانی ضبط و بوراده سلاله سی تأسیس ایتشددر . »

شرفنامه بک بوفصلنک ایلک ایکی اوج محیفه سندین تلخیصاً چیقاریلان بونتیجه بک مهندسدر . چونکه ، بوکورد بکلرینک برطاقم اجنبی عائله لردن عبارت اولدیفنی کوسترییور . شرفنامه بوعائله حقنده :

« لورستان ، بری کوچوک ، دیگر ی بویوک اولوق اوزره ایکی به منقسمدر و بوراسی ایکی قاردهش طرفدن اداره اولونیوردی . [ابوطاهر] تورک آتا بکلرندن [سنقور] بکک خدمتته کیرمش ایدی . بر محاربه ده کوستردیکی یارارلقه مقابل سنقور بکک ابوطاهر آتا بکک عنوانی ولورستان ایالتی بخش ایلش ایدی . »

دییورکه بوبکلرم یالکز « لورستان آتا بکلری ، اسمنک اضافه سی ده بک مضیدادر . شرفنامه صاحبی بوقیدی واضح بر صورتده ذکر ایتمه مشدر وطن ایدلدیکنه نظراً بونک اهمیتنی ازاله ایتک ایسته مشدر . سوکره ، « فضلویه ، اسمی حقنده ده بعض شهرلر واردر . ریرا

(هونلر تاریخ عمومیی) نده واسم قاسلاوی Kaslavi شکلنده در. [۱]
ویالکیز و لورستان آتا بکلری ، اسمیله یاد اولونورلر .

لورلر ده پک مهم و متعدد عشیرتلرک موجودتی ، بالخاصه
فیلی ، لک ، غنیماری کی بویوک عشیرتلرک و فاتح-رئیس ، لر اداره سنده
قالملری ایران کردلرینک احوال روحیه لرنده کی تأثیراتی پک کوزل
ایضاح ایده بیله جکدر .

شو نقطه بی قید ایتمه لیدرکه ابوطاهر لورستانک فتحه کیدرکن
بویوک برتورک اردوسنک باشنده اولارق کیتمشدر . اوزمانلر اردولرله
انسانلرکده هجرت ایتدکلری پک طییعی اولدیفندن ، بواردونک
اداره سی آلتنده قالان حوالینک فاصل برشکل آلدینی پک عیان
برصورتده کورولور .

ابوطاهر ، سنقورک اردوسیه بوحوالی بی اشغال ایتدکدن سوکره
استقلال فکرینه دوشمش و ۵۵۵ = ۱۱۶۰ تاریخنده سنقور بکه
عصیان ایدرک حدودینی محافظه ایتش ایدی . بو صورتله ، مستقل
لورستان بکلکی تأسس ایتش اولدی .

ابوطاهر ، اهالی بی اداره سی آلتنه الدقدن سوکرا بونلرک حامیی
وضعیتی طاقمش و بونلری مغلوب ذلتندن قورقارمق ایسته دیکی
ایچونده هیئات عمومیه نک معاوضتی تأمین ایده بیلمشدر .

ابوطاهر وفاتنده ، هزاراسب ، بیهن ، عمادالدین بهلوان ،

[۱] بوشبه وارد دکلدر . کله آراسنده کی فرق آنجاق فضلوی کله سنک
اجنی لسانه قاسلاوی شکلنده نقل ایدلش اولماسندن عبارت اولسه کرکدر .

نصرالدین قزیل (۹) ناملرنده بش چوقق براقشدر . [۱]
 بولنرك اسملری، بزم اوقدر مهم برشی اخبار ایتمز فقط بالا خره
 بك معنیدار اسملرده تصادف ایدبله جکدر . ابوطاهرک بوبوك اوغلی
 هزارسب ، پدردن صکره مقامه کچدر . شرفنامه بونك دورینی
 بك زیاده مدح وبالخاصه اداره سی ماننده ثروت محلیه نك تزایدایتدیکنی
 ذکر ایدیور . بو ایسه اداری تشکیلاته محتاج بر شیدر . حالبوکه ،
 کردلرده تشکیلات آفاری موجود دکلددر بوحال ، هزارسب حکومتك
 باشقلری طرفدن اداره ایدلایکنی تنویر ایدیور . زیرا بو زمانلرده
 لورستان حوالیسی ، مهم بر انقلاب اجتماعی کچر مشدر . شرفنامه مملکتك
 رفاه و ثروتی ایضاح ایدرکن :

• سوربه ده (سوماق Sumac) داغنده مسکون عرب عشیرتلرندن
 بر چوقق عشیرتلك بوبوك لورستانه کلدکلرینی و بولری دیگر مختلف
 • طوائف » کده تعقیب ایتدیکنی ، سویلیور [۲] بو طوائفك بعضلرینك
 اسملری ده بروحه آتیدر : اوسرکی Ousreyi ماما کویه Mamaguiel
 بختیاری Bahtiyari جوانکی Djvanky بیدانیان Bidanian زامدیان Zamidian
 علانی Alani بوتوند Lontvend بتوند Butevend بوازنی Bouvaziki
 شنوند Chinevend رایکی Raky خاکی Khaky هارونی Harouny اشکی
 [۱] تعداد ایدیلن بش چوقق ابوطاهرک دکل هزاراسیک اوغللریدرکه
 اسم وکونیله لری شودر : عمادالدین پهلوان ، نصرالدین کلنجه ، شمس الدین
 آلپ آرغون ، مظفرالدین تکهله . م
 [۲] بو عرب عشیرتلری آراسنده بولان ایکی قبیله دن بری حضرت
 علیك برادری [عقیل بن ابی طالب] دیگر [هاشمی] احفاددن اولدوقلرینی
 ادعا ایتملرددر . م

Echeguy کوئی Qouyi لیراوی Liraviy موئی Monyi تحسفوی
 Tohacfevi کانکشی Kamankechy ممانسی Memasti اوملکی Omulguy
 Tonabi کداوی Qedavy مدیحه Mediha اکورد Akourd
 کولارو Quoularou .

بومعلوماتك نه درجه صحيح اولدینی حقنده هیچ براماره موجود دکلدرد .
 یالکز بوراده ذکر ایدیلن عرب قبیله اسملری و بونلری تعقیب ایدن دیگر
 اسملر ، هزارنسب حکومتك بویوك بر نفوذ صاحبی اولدینی وطن
 ایدلدیکی کبی حال صلحدہ یاشامادینی کوستریبور . زیرا سوریه
 داغلرندن لورستانه هجرت ممکن دکلدرد . عینی زمانده ، بوحوالده نه
 هاشمی ونده ابوطالبی برعشیرت موجود دکلدرد . یالکز ، بورالرده برطاقم
 کرد عشیرتلری واردرکه ، بونلر دین اسلام تأثیراتیه عرب نسللری
 آمشلردی . فقط ، بورالردن لورستانه کیتدکاری حقنده بومعلومات
 یوقدر . صوکره ، لورستان اهاالیسنندن عد ایدیله ییلن دیگر یکریمی
 یدی عشیرتك هجرتی ایسه ، بویوك برخطا در . بومستله ، شرفنامه
 طرفندن یا کلتش برصورتده وضع ایدیلش بر نظریه حکمنده در .
 فی الحقیقه ، کرد عشیرتلری سیاردر . بونلر ایچون تبدیل موقع بك
 قولای برشیدر . فقط عینی زمانده ، هرعشیرتك محیطی داخلنده
 برقرارکاهی ده واردر . بوموسمی اوراده کجیرر . بونك ایچوندرکه
 یوقدر مهم بریکونك در حال هجرت ایتدیکنی قبول ایتك ممکن دکلدرد .
 مسئله باشقه برشکلده جریان ایتش اولمالدر .

ظن ایدلدیکنه نظراً ، هزار اسب ، موقعك استقلالنی محافظه به
 عنزم ایدر ایتمز ، جوارده کی قبیله لر کندیسنه التحاق ایتشلردر و یا

هزار اسبك آداملری طرفندن بومسئله حق ایدیشدر و صوکره ، اسماری ذکر ایدیلن یکریمی یدی عشیرتی ده لوردستان ایله سوریه داغلری آره سنده کورمك ممکندر . بوطائنه زمان زمان بورالرده خیمه نشین اولمشدر . بو حال و هزار اسب حکومتك بویوك برزوت و سامانه و رفاه و صلحه مظهریتی ده بونی مؤیددر . بونك اداره سی سوریه داغلرینه قدر دوام ایدیوردی . اورمان بوحوالی کرد و تورکمن عشیرتلرندن باشقه کیمسه ایله مسکون دکلدی .

هزار اسب ، بغداد خیفه سنك حق خلافتی تصدیق ایتمش و خلیفه ده ، کندیسنه ، برات ، ایله ، خفتان ، کوندرمش ایدی . بوهدیله لر ، هزار اسبك استقلالنی طائیف و کندیسنی باشقه جهتلره توحیه ایتك کی برمه صدك حصولی تأمین ایتك ایچوندی .

هزار اسبدن صوکره ، یرینه اوعلو (طوقلا) کجی [۱] بوده باباسی کی آتا بك عنوانی حائر ایدی . شرفنامه بونك والده سنی سنقریان تورك سلاله سندن چیقاریور . بو آدم فارس ایالتنده بعض وادیلره تصرف ایچون سنقریان آتا بکی سعد ایله متعدد محاربه لر یامیشدر .

طوقلا ، ۶۶۵ = ۱۲۵۷ تاریخنده وهلا کونك اورالره استیلاسی زماننده اجرای حکم ایدیوردی . طیبی هلا کونك مدهش اردوسی اوکنده عرض مطاوعت ایله دی . فقط هلا کو بغدادی ضبط ایتدکن

[۱] (طوقلا) اسمی ، (هزار اسبك) دوردنجی اوغل (مظفرالدین تسکه) دن غلط اولمیدر . ایران مورخی (غفاری) به نظرأ هزار اسبی بویوك اوغل (عمادالدین پهلوان) استخلاف ایتمشدر . م

صوكره، بواطاعى اخلال ايتك آرزوسنه دوشدى. شرفنامه، بونك
بك زياده ديندار اولديغنى خلافتك زوالى اوزرينه فوق العاده متأثر
اولارق هلاكودن نفرت ايتديكنى قيد ايدييور .

بالاخره هلاكو خان، طوقلانى اسير واعدام ايلهدى. طوقلانك
ديكر بر برادرى ده (آلب ارغون) ايدى. بو اسم، هزار اسبك مابق
حقنه يكي بروئيقه اولاييلير. اكر بو عائله كرد اولسه يدى، هر حالده
عائله سى افرادى آراهنده كرد اسملرينه ويا داها زياده عرب واسلام
امراسى اسملرينه تصادف ايديلمك لازم كليردى. فى الحقيقه، بالاخره
بويله اولمشدر. بو حال اسلامتله مناسبات قويدن نشأت ايدم بيلير.
فقط اصل مؤسسرك بك مهم برر شخصيتدر .

طوقلانك اعدامندن صوكره، لورستان هلاكو خانك تحب
اداره سنه كيرمش ايدى. هلاكو، تحت اشغاله آلدېنى حوالى بي كندى
بككرينك اداره سنه ترك ايدييوردى . فقط بوبكرك تورك اولمالرى
ايجاب ايدردي . بوبابده بك مهم تدقيقاتده بولونمش اولان برچوق
مورخير، هلاكو خانك بوبلانتى بوتون وضوحيله كوسترييورلر .
حالبوكه، هلاكو طرفندن (آلب ارغونك اوغلى شمس الدين)
لورستان آتابكى تعين ايدلدى. [۱] اكر، بو آدم تورك اولماسه يدى
وتوركجه سوبله مەسئدى بويله براتخابه مظهر اولامازدى . شمدييه

[۱] بوراده اسملر يكديكرينه قاريشدبرلمشدر . [بوقلا = مظفرالدين

تكله] نك برادرى [شمس الدين آلب ارغون] ايكن [شمس الدين] ،
آلب ارغونك اوغلى اولنى اورده آبرى بر شخصيت اوله رق كوسترييور ،
حالبوكه هلاكو طرفندن [تكله] يرينه نصب ايديلن آدام بوتون تاريخلرك
قيدنه نظراً هزار اسبك اوغلى [شمس الدين آلب ارغون] در. م

قدر ایضاح اولونان وداها ایضاح ایدیه جك اولان برچوق اسباب وارددرکه، فضلویه پرنسلینی کرد نسلندن جیقار مقدمه در.

شمس الدین، هلا کونک بر والیسی مقامنده ایدی، بونک زمان اداره سی ایسه، طبیعی یالکیز داخلی مسائل ایله کچدی.

شمس الدین دن صوکره، اوغلی (یوسف شاه) لورستان بکی اولدی. فقط، بوزمانلرده لورستان هلا کو خاندانک النده ایدی. شرفنامه. بوجهتی ذکر ایدرکن دیورکه :

« هلا کو خانک اوغلی [ابقا] خانک بر فرمانیله یوسف شاه لورستان آتابکی تعیین ایدیلدی. فقط، بودورده اداره محلیه ده بویوک تبدلات اولمش و اسکی تورک اصولی اولان سرای حیاتی تأسیس ایدلمش ایدی. بوکا بناء، هر تورک پرنسی کبی، یوسف شاهده ابقا خان سراینده محافظ بولونیوردی.

یوسف شاه ابقا خانک سراینده بولوندوغی مدت لورستان ایالتنک اداره سنی کندی، بواب، لرینه ترک ایتمش و متبوعنه یک بویوک یرارلقر کویستردک ابقا خانک توجهتی قازانمش ایدی. ابقا خان کندیسنه خوزستان، کوه لیلویه، فیروزان، جربادکان (حربازقان) ایالتلرینی بخش ایله دی. بوضورتله لورستان امارتی یک زیاده توسع ایتمش ایدی. اوغلی افراسیاب، هلا کو خاندانندن (آرغون) خانک براراده سیله لورستان آتابکی نصب ایدلدی. افراسیاب، حدیدالمزاج بر انسان اولق اوزره شهرت بولمش ایدی. اهالییه ظلم ایتسکله برابر استقلال سوداسنده دوشدیکنی کورن آرغون خانک خانی (کیخانو) خان طرفندن اوزرینه بر اردو سوق واسیر ایدلمش ایسه ده سرای قادیئرینک

شفاعتی اوزرینه برادری صرالدین احمدی رهین براتق شرطیه تخلیه ولورستانه اعاده قلمش ایدی . بوسبيله ، دائما لورستانده یاشایور و سربستیسنه مالک بولونیوردی .

کجه توخانک وفاتی متعاقبینه ، افراسیاب نامنه خطبه اوقوتدیر یله رق استقلال اعلان و اصفهانده کی موغول مأمورلری قتل ایدلدی . بوفرست افراسیابی عراق عربده صالحدیرتمش ایدی .

فقط موغول سردارلرندن (طولادای یداجی) قومانداسنده کلن اون بیک کشیک بر اردو افراسیابی اسیر ایتمش و لورستانی آلت اوست ایدرک عودت ایله مشدر .

غازان خان ، افراسابدن صوکره برادری (نصرالدین احمد) ی لورستان ایاتی انا بکلکنه تعیین ایتدی . بونک دوری سکون ایله کچمشدر . اوتوز سکر سنه دوام ایدن حیاتی هیچ بر عصیان ایله اخلاص ایدیله مشدر . کندیس ، کوچوکلکنندن بری موغول خانلرینک سرایلرنده بو یودیکنندن ، بونلرک قوتلری و قرارلری حقنده دوشرو فکرلره مالک اولمش و اطاعتی اک دوشرو بر حرک قبول ایتمش ایدی . اوغلی (رکی الدین یوسف) ک زمانی ده بویه کچمشدر . بونک اوغلی (مظفرالدین افراسیاب) ک زمانی ایسه (تیمور کورکان) ک ظهور و اسنیلاسی دورلرینه تصادف ایدر . افراسیاب تیموره عرض مطاوعت ایتدی . تیمور افراسیابه بر توجه مخصوص بسلوردی . بوکابناء لورستانک اداره سی تکرار کندیسنه توجه ایتدی . بوانقلابدن صوکره لورستانک ، نه شکلده اداره اولدیغنه دائرونائق موجوددکلدر . هر حالده افراسیابک تیمور کورکانک یاننده بر سردار کی اجرای وظیفه

ایتدیکی ولورستان والیسی اولدینی زمانده عبودیتہ برخلل کتیرمدیکی ذکر ایتک ممکندر .

بوندن صوگره ، رکن الدین یوسفک اوغلی (پشتک) لورستان آتا بککنه کجدی . ومدت حکومتی ۳۵ سنه دوام ایتدی . بودور تمامیلہ مجهولدر . شرفنامه ، « آتا بک پشتک » سرلوحہسی آئنده :

۱ — آتا بک پشتک بن رکن الدین یوسف شاه .

۲ — آتا بک احمد بن پشتک .

۳ — آتا بک ابوسعید بن احمد .

ناملرنده اوج آتا بک ذکر ایدیور . بونلرک دورلری بک ازرده وطن ایدلدیکنه نظرآده ، لورستانک بوزمانلرده کی اهیقی بک ازمشدره . بونلری متعاقب [شاه حسن بن ابوسعید بن احمد بن پشتک] لورستان آتا بکی اولدی . بوذات بر سنه دن زیاده یشامادی . بونک برادری [غیاث الدین] یرینه کجدی فقط میرزا سلطان ابراهیم [۱] ، بویوک بر اردو ایله بوحوالی بی استیلا ایتدی و لورستانک شکل اداره سفی ده تبدیل ایله یه رک فضلو یه سلاله سی انقراض بولدی .

بو اوجونجی سلاله ، کرد عشیرتلرینک نه کی بر مقدراته تابع اولدقلرینی کوستریور . یالکیز فضلو یه لرک نسلی دکل ، عینی زمانده اداره سی زمانی ده بر استقلال دوری دکادر . دائما فضلو یه یرنسلکی تورک اردولرینک وتورک سلطانلرینک برر ولایتی مقامنده ایدی .

هارد ، بو نقطه ده داها ایلری کیدیور و بک اوزون تفصیلاتدن

صوگره :

[۱] تیمورک حیدری و [شاهرخ] سلطانک اوغلیدر .

«بز، انجق اسلامیتدن صوکره کی کرد حیاتنی کوریوردز. بوحیات بر تورک اداره سندن باشقه برشی دکلدر. فقط، تورکلر، یالکیز اردو وقوه سیاسیه ایله اشتغال ایتدکلرندن بونلرک تمثیانی ترک ایتمشلردر. فقط، اسلامیتدن اولکی وقوعاتی ده دوشونه جک اولورسه ق مرحالده اوزمانلرده ده تورکلرک اداره سنه تصادف ایده جکیز. هیتیلرک استیلاسی شایان نظردر. کرد دائما تورکلک اداره سنده قالمشدر و بوقدر اوزون برحیات، بویکی ملتی یکدیگرینه قاریشدرمشدر! دیوردز

ینه هارد کرد ملیتی تدقیق ایدرکن دیوردز که :

«ایرانلی اولان بوملیت نه اچون عجم دکلدرده کرددر؟ حالوکه ارانده یرلی عجم ایله فاتح تورکدن باشقه برمت یوقدره کرد نره دن کلشدر؟ برچوق مورخلر، بوبابده اتنوگرافی ق تدقیقلرده و مطالعه لرده بولونمشلردر. فقط، بوگون بومطالعه لرک خارجنده اولق اوزره مهم بر نقطه احما ایدیلمشدر. عجمیا کرد عجملرله تورکلرک تصالبندن حاصل اولش بر مت دکلیدر؟ بونلرک کرک سجه لرنده، کرک عاقله حیاتلرنده و کرک استقلال لرنده کی عدم استقرار بویله بر تصالبک اثری دکلیدر؟ بومسئله، بر نظریه اولق اوزره تدقیق اولونمالیدر زیرا، تاریخ هنوز بوملیتی تعیین ایده مه مشدر»

بز ظن ایدیوردز که بالاده کی سؤال، کوزل بر جواب ایله تقابل ایده بیلیر.

کوچوک لورستان پر زلمی

بوحوالی، میلادی ۱۱۲۵ سنه سنه قدر خصوصی براداره یه مالک دکلدی. کام عباسیلرک اداره سنده و کام سلجوقیلرک حمایه سنده اولارق اداره اولونیوردی. بوضرعه لرده، سلجوقیلرک منسوب آوشار تورکلرندن [حسام الدین سوهل] نامنده برذات، کوچک لورستان والیسی ایدی. بویله مساعد ایالتلرده بولونان تورک والییلری کبی حسام الدین ده استقلال فکرینه دوشمشدی.

[جنکروی - Djengrowy] قبیله سنه منسوب [شجاع الدین خورشید] و [نورالدین محمد] نامنده ایکی قاردهش حسام الدینک خدمته کیرمشلردی. بونلردن بری شجاع الدین خورشید مهم بر موقع صاحبی ایدی.

حسام الدین بلا ولد وفات [۵۷۰] ایتدکدن موکره کوچوک لورستانک اداره سنی الله آلان شجاع الدین خورشید عباسیلرک عصفیان ایدرهک مستقلاً حرکتیه باشلادی و اول امرده جنکروی عشیرتی اداره سی آلتنه آلمق ایسته دی. بو حال، کندیسنک بو عشیره منسوبی حقنده بر اساس تشکیل ایدیور. حالبوکه [سمها] ده کائن [دیزی - سیاه = سیاه شاطو] حاکم اولان جنکرویلر بو حوالینک اک مدعش

اشقیالرندن معدود ایدیلر. دیش سیاه یوکسک برتپه ده مدھش برقلعه ایدی. عینی زمانده شجاع الدینک اسکی دشمنی [سرخاب] بوراده کائن [مارود] شهرنه بولونیوردی. شجاع الدین خصمنی اورته دن قالدیرمق و بو قلعه یی ضبط ایتک ایچون بو محاربه یی کوزه آلدیرمش ایدی. شرفنامه بومسئله دن بروجه آتی بحث ایدیور :

« شجاع الدین ایکی اوغلی دیز سیاهک محاصره سنه کوندرمش ایدی . فقط ، ایکی اوغلی ده بوراده تلف اولدیلر . بوندن چوق متأثر اولدی و بویوک براردو ایله جنکروی عشقنک اوزربنه یورویه رک بونلرک بوتون ارککلری قتل استبردی »

بونیجه شجاع الدینک حسیاتی پک کوزل کوستریور . و بو قبیله افراندن اولدوغی حقنده شبه حاصل اولیور چونکه کندی قبیله سی خلقنه بو قدر وحشیانه معامله ایتماسی لازم کلیردی فقط بوشه یی تأیید ایدمک و ثائق یوقدر .

اداره سنک دها ایلک زمانلرنده مانکره . قلعه سی ایچون بغداد خلیفه سیله آره لرند بر نزاع اولمشدی . بو اختلاف ، عباسیله قارشى تمامیه عصیان ایتمنی موجب اولدی . فقط بغداددن سوق ایدیلن بر اردو طرفندن برادری نورالدینله برلکده اسیر ایدیلرک زندانه آتیلمشلرایدی . بوندن سوکره کوچوک لورستان ده بغدادک نیم حمایه سی آلتده بر برنسلک حاله کیردی .

شجاع الدین دن سوکره یرینه برادرینک اوغلی سیف الدین رستم بن نورالدین کچدی . [۱] بونک اداره سی زمانی بر طاقم ماصالار

[۱] شجاع الدین برادريله برمدت اسیر قالدقن سوکره برادری زندانده وفات اتمش و کندیسی خلیفه یی تأمین ایدمک اطلاق و مملکتته اعاده اولونمیشدی . ایکینجی امارتی ۵۹۰ دن ۶۲۱ سنه سنه قدر دوام واجلیله بوتاربخده وفات اتمشیدی . م

ایله تصویر ایدیور . فی الحقیقه بونک زمانی یك ساکن کچمه مشدر .
 حق ، النهاه رقی و برادری [شرف الدین ابوبکر] کنیدیسی قتل
 ایدمک یزینه کچمش در . فقط ، بوآدامده مجنون اوله رق طاینه شدی .
 بناء علیه ، بونک دوری حقنمهده شرفنامهده بعض حکایه لر وارد .
 بو حکایه لر ، بونلرکده بغداد سراینه منسوب اولدقلرینی و دیگر قارده شی
 سرایده براققدن صوکره ، کوچوک لورک آتا بکلکنده قالا بیلدیکنی
 کوستریور . بوکا بناء ، بو سلاله یه هیچ بردرلو مستقل دینه مز .

شرف الدین ابوبکر دن صوکره مقامنه کوچوک قارده شی [عز الدین
 کرشاسب] کچدی . کرشاسب ، بو سلاله ایچنده مهم بر موقع اشغال
 ایدیور . چونکه ، بغداد قارشی عصیان ایدن و اوزمانلر عباسیلرله
 آره سی آجیق اولان [شهاب الدین سلیمان شاه ایوه] ک همشیره سی
 ملیکه خاتون ایله ازدواج اتمش ایدی . بغداد ، بوازدواجی موافق عد
 اتمیوردی . بوکا بناء ، عموجه سی [حسام الدین خلیل] ی نورستان
 امیری یا یغی ایتیموردی . خلیل ، شرف الدین ابوبکر رماننده ده بویله
 بر تشبته بولونمش ، فقط او رمانلر بغداد طرفندن حمایه ایدیلدیکی
 ایچون ، مقصدینه نائل اولاماش ایدی . بودفعه بویوک بر اردو ایله
 حوزستانه کتیدی و عز الدین کرشاسب ایله بویوک بر محاربه یه کیریشدی .
 کوچک لور اهل البسی ، بغداد طرفندن حمایه ایدیلن حسام الدین
 طرفی التزام ایله دی و بوضورتله کرشاسب مغلوب واسیر ایدلدی .
 شرفنامه بووقعه حقنمه دییورکه :

« کرشاسب ، حسام الدینه قارشی کلک ایسته میوردی . فقط زوجه
 و همشیره لرینک ابرامیله بوکا موافقت ایتدی و ایکی اردو آره سنده مصادمه

باشلامادن مغایرتدن قطع امید اینجه فرار اتمک ایسته دیسه ده موفق اوله میهرق
اسیر دوشدی و موقعنه حسام الدین کجی . «
حسام الدین اولا کرشاسی ولی عهد تعیین ایتش ایدی . فقط ،
بالاخره بونی قبول ایتدی . بومسئله ، کرشاسک روجه سی ملیکه
خاتونه پک فنا تأثیر ایلدی . بوفادین ، « سلیمان شاه ایوه » - ن معاونت
طلب ایتدی . بوصورتله کوچوک لور ایله کردستان آرمه سنده اوتوز
آاق محاربه اولدی . ایلك محاربه ده سلیمان شاه مغلوب ایش ایدی .
فقط بالاخره بویوک براردو ایله تکرار کوچوک لوره هجوم ایتدی .
کوجوک لور بویوک اردوبه مقاومت ایده مەدی . حسام الدین ده اسیر
ایدیلرک قتل و احراق ایدلدی . بوصورتله ۶۴۰-۱۲۴۲ تاریخنده بوتون
کوجوک لورستان سلیمان شاه ایوه ک اداره سنه انتقال ایتش ایدی .
بووضعیت ، کردلر آرمه سنده کی احوالی پک کورل حال ایدیور .
وبالحاصله ، بو محاربه لرده - ۶۰۰۰ الی ۹۰۰۰ قدر محاربک بولونمسی
بو حکم دارلرک برطاقم محلی بکلردن عبارت اولدیغنی و مسئله نك ایکی
عائله اراسنده کی عدم امتزاجدن نشأت ایتدیکنی کوسترییوردی .
حالبوکه ، سلیمان شاه ابوده کردی الاصل دکلدی .
کردلر ، ایکی اجنبی عائله مک ذوقی و اقبالی ایچون یکدیگریله مصادمه
ایدیورلردی . فقط ، قویاً ظن ایدیلرکه بومصادمه لرده تورکمنلرده
موجود ایدی . زیرا سلیمان شاه ایوه حقنده کی معلومات عمومیه
بونی مؤیددر : روبنسون طرفندن لوندرده منتشر :

Le journal of the royal geographical Society .

نام رساله ده نشر ایدیان مقاله لرده بعضی معلومات واردر .
بوراده سلیمان شاهک خلیفه معتصم جنراللرندن بری اولدیغنی ذکر ایدیلور .

عاسی خلیفه لرینک بوتون قوماندانلری تورک بکلرندن عبارت ایدی. بوکا بناء، سایان شاهکده تورک اولدیغی اونوتماق لازمدر. بوذات اون اوچونجی عصرک نصف اولنده کردستانده احرای حکم ایتشد. کندیسى بغداد خلیفه سی نامه حرکت ایدیوردی. حق، حسام الدین اوزرسنه ایکنجی براردو احضار ایتدیکی زمانده خلیفه نك م اونتی طلب ایتش ایدی. بومسئله ده، حسام الدین وضعیتی حقنده مهم بر حقیقتی محتویدر. زیرا اکر حسام الدین خلیفه نك حمایه سی طانیامش اولسه دی، بویله بر معاونت ممکن اولامازدی. ذاتاً بغداد خلیفه لری، دائماً بویله فرستارله اطرافده کی کوچوک عصانلری تنکیل ایدیورلردی. حسام الدینک دیگر بر برادری واردی: شرفنامه ده بدرالدین مسعود بن بدر بن شجاع الدین خورشید غوانیلله ذکر اولنان بوذات، قارده شینک احرارندن صوکره منکوخانه التجا ایتدی. شرفنامه، منکوخانه قارشى اولان رجاسی ذکر ایدرکن دییورکه:

« منکوخانک حضورینده چیغدیغی زمان دبدی که: بر، سنک معظّم خاندانه فداکار اولدیغوز ایچون بغداد خلیفه سی دشمنمزه معاونت ایتدی، بوقد تاریخی، کوچوک لور پرنس لرینک سرای محافلنده کی افکاری یک کوزل اظهار ایدیور!

مسعود، بغدادک ضطنه مأمور ایدیلن هلاکونک معبته کیردی. وبغدادک ضبطتی متعاقب خصمی سایان شاه ابوه قتل ایدیلدی. بالاآخره، هلاکو طرفدن کندیسنه کوچوک لورستان بکلکی توجیه ایدیلدی. بالطبع موغول حمایه سی باقی ایدی. بناءً علیه شووضعیتده قالان کوچوک لورستانک استقلالی موضوع بحث ایدیله مز. مسعودک

زمان اداره سی، اهمیتسز کچمشددر. چونکه دوعرودن دوعرویه
هلاکویه منسوب ایدی.

وفاتندن صوکره [جمال الدین بدر] و [نصر الدین عمر] زمانلرنده کی
ایکی ازغلی ایله برادری حسام الدین خلیک اوغلی [تاج الدین] آره سنده
بککک دعواسی حاصل اولدی. [تاج الدین بن حسام الدین خلیل] آیاقا
خانه مراجعت ایتدی و بونک بر اراده سیله کوچوک اورستان بکی
تعین ایدیلدی.

تاج الدین شاه، موغول خاننک امریله مملکتی اداره ایدیوردی.
فقط بالطبع بویوک برسر بستی به مالک ایدی. تاج الدینی متعاقب بدر الدین
مسعودنک [حسن] و [حسین] ناملرنده ایکی اوغلی نورستان امارتنه
نصب ایدلدی. آیاقا [آبقا] خار، بوسورتله کرچوک نور بککککینی
بر اداره ملکیه درجه سنه تنزل ایتدی. آیاقا خانک بر اراده سی ایله
ایکی قاردشدن [فلک الدین حسن]، «حاکم دلای - مایه ناظری»،
و [عز الدین حسین] ده، خانک املاک خصوصیه ناظری تعین ایدیلدی
بوایی قاردهش اون بش سنه قدر بو حوالی اداره ایتمشلردر.
بونلرده استیلا فکرنندن واز کچمه یه رک اصفهانه، نهانده قدر توسیع
نفوذ ایله مشلردر.

بونلردن صوکره، تاج الدین شاهک اوغلی [جمال الدین حضر]
بککک مقامنه کچمشددر. مومی ایله [کیخاتو] خانک بر اراده سیله
بومقامی اشغال ایتمش ایدی. فقط، بالاخره عصیان ایتدیکندن،
قتل ایتدیریلدی. شرفنامه بوآمدن صوکره حسام الدین خلیل
سلاله سنک محو اولدیفنی ذکر ایدیور. (۶۹۳ = ۱۲۹۴). بونلردن

صوکره اورته به چقان [حسام‌الدین عمر بك] بويوك برعائله به منسوب ایدی وکنديسه ، امير ، دكل ، ملك ، عنوانی وبردیرمك ايستدی . بوكا بناء ، عزالدین حسینك حفيدی ونورالدین محمد [صمصام‌الدین محمود ايله] آرلرندن رزاع حاصل اولدی . فقط بوده بلا حرب فصل ایديله رك صمصام‌الدین محمود كوچوك لورستان بیی اولدی . فقط ، عمر بك ايله مشترکاً برعائله جنایتی دولایسیله غاران خلك تعقیبنه معروض فالدیله . بوخان هرايكیسی آلدە ایدە رك قتل ایتدیردی . بونلردن صوکره كوچوك لورستان شخص واحد اداره سی البته وضع ایدندی . صمصام‌الدین محمودی ، عزالدین محمد بن حسین بن بدرالدین مسعود بن نورالدین حسن استخلاف ایتدیه ده سربسته جه اداره امور ایدە منسوب غاران خان طرفدن منصوب بر خزینه دار بونلر یلشدیر . کندیسى ، يالکز اراضی خصوصیه نك اداره سنه نظارت ایدیوردی . بوصورتله ، كوچوك لورستان نكرار بر رفاهه نائل اولدی . عزالدین محمدك وفاتندن صوکره زوجە سی [دولت خاتون] ، هبات عمومیه قرارى و خلك اراده سله امیره تعیین ایدیلدی . [۷۱۶] فقط ، بوقادین ، موغول خانك دیکر مأمورین سیاسیه سان معدود اولان وشم فنامه ده ، حکام ، عد ایدیلن اشخاص ايله کچینه مدی . بوكا بناء اداره بی کندی برادری [عزالدین] . ترك ایتدی . بونی متعاقب ، كوچوك لورستان سلاله سی تماميله تبدل ایتمشدر . زیرا دولت حانون موغول ایدی . بناء علیه لورستان ده موغول سلاله سی احرای حکمه باشلامشدی . فقط بونلر كه ده زمان اداره لری اهمیتسر کچمشدر . ذاتاً موغوللر ایشه مداخله فعلیه ده بولونقلری زمانلر بکلرک بوتون حرکاتی قییداته اوغرییوردی . بوتقییدات عزالدینك

اوغلی (شجاع الدین محمود) زماننده دها بارز بر شکل آلمشدر فقط بو شجاع الدین ، حرکات استقلالیه به ابتدار ایتمش و موغول خانه معارض بعض تشبثانده بولونمق ایسته مش ایسه ده بورا اها ایسه ، بو کی تشبثانه موافقت ایتمه مشلردر . شرفنامه بونک قلفی اعالی ایله کنندیسی آراسنده تکیون ایدن بر مسئله به ابتقا ایتدیوریور . حالو که بونک حقنده دیگر مورخلر و بالخاصه موغول خاندانک تاریخی عکسی معلومات ویریور . و بر ایکی سطر یوقاریده سویله دیکمزی ، تصدیق ایدیور .

بالا آخره ، اوغلی ملک عزالدین حین عراق سلطانی ایله عقد اتفاق ایتدی . زیرا بو صرمدده (تیمور کورکان) هر طرفه دهشت صالیور و بوتون خاندانلری محو ایدیوردی . بو کوچوک سلاله ده بوکا مقاومت ایدمه دی و تیمور کورکان طرفندن اسیر ایدیلرک سمرقنده کوندریلدی . اوغلی (سید احمد) ایسه کاشغر جوارنده « اندکان » قصبه سنده حبس ایدیلدی .

تیمور کورکان ، هر طرفه آتش صاچارق حدودینی توسیع ایتدکن صوکره پایتختنه چکلمش ایدی . بو صرمدده واسع ممالکننده کی اها لی مختلفه نک اداره سی ایچون کنندی بکلرخی استخدام ایتک سیاستنی ترویج ایتدی . بو طرز اداره ، بوتون آسیای وسطا خانلری طرفندن تطبیق ایدیلش بر اصول ایدی . بوکا بناءً ملک عزالدین ، اوغلی سید احمد ایله برابر لورستانه کوندریلدیلر . فقط ، بوراده بر مسئله داخله بوژندن عزالدین ، تیمور طرفندن اعدام و اوغلی (سید احمد) لورستان بکی تمین ایدیلدی [۱] .

[۱] صحائف الاخبار به نظر (سید احمد) پدرنک قتلندن صوکره لورستانده اخفا ایدمک تیمورک وفاتی متعاقب میداننه چیقمش و (۸۱۰) لورستانده تکرار و مستقلاً تأسیس حکومت ابله مشدر .

بونی متعاقب یرینه برادرری (شاه حسین) یکم شد. بوسره ده. کوردکان سلاله سی آده سنده بر نفاق و ارایدی. شاه حسین بوندن استفاده و اراضی سنی حرباً توسعه تشبث ایدره رک همدان، حر بادکان [۱] و اصفهان یاقینلرینه قدر یاقلاشمش ایکن شهرزور بککری طرفدن قتل ایدیلدی. بو وقعه کوچوک تورک صفویلر حمایه سنه انتقالی موجب اولمشدر. اوغلی (شاه رستم)، شاه اسماعیل صفوی، نک حمایه سنی قبول ایتمش و بونک امراسی میانه داخل اولمش ایدی. شاه اسماعیل، بوکا نقدی معاوندده بولونیوردی. شاه رستمی بویوک اوغلی (اوغوز) استخلاف ایتدی. (۹۴۰ = ۱۵۳۳). فقط اوغوز، عینی زمانده بویوک بر قوماندان ایدی. و زمانده تحت سلطنته کچن صفویلردن (شاه طهماسب) مومی الیهی اردوسنه سردار تعیین ایتدی. اوغوز بویوک بر اردو ایله اوز بک خانی (عبداه) ک [۲] اوزرینه کتدی. بوخان، خراسانه کلش و ایرانک هیئات عمومیه سنی تهلکه یه قویمش ایدی. اوغوز بک سفرده بولوندوغی مدت ایچون کوچوک قارده شی جهانگیر یرینه نائب تعیین ایتدی. حالبوکه بوسلاله اصلاً موغول-تورک ایدی. اوزمانلر بوکی تورک امراسی دائماً استقلال مفکوره لریله متحرک اولدوقلری جهته بو عائله نکه ده استقلال فکریله حرکت ایدره جکی طبعی ایدی ونته کیم ایله اولدی. چونکه، جهانگیر، «اولوسلرک و عشرتلرک اعتمادی الیه ایدره رک استقلالی اعلان ایتدی».

[۱] عجمجه سی (کربادکان)، همدان جوارنده بر قصبه در.

[۲] «ماوراءالنهرده کی «اوز بک» حکومتک بشنهی حکمداری اولان (عبداه خان) که مذکور حکومت مؤسی (شیبک) خانک حفیدی و (کرجم) خانک اوغلیدر.

شرقامه نك بوراده «اولوس» قیدی، کوچوك لورخاندا نلرینك یالکیز کردعشیرتلیله محاط اولمادقلرینی ویانلرندمه هیئات حکومتی تشکیل ایدن توركلركده بولوندقلرینی کوسترییور. زیرا «اولوس» کلهسی تورك عشیرت رؤساسنه ویریلن برصفتدر. وه اولوس لرله عشیرتلك اعتیادی الده ایتدی «قیدننده آکلاشیله جنی وجهلهده جهانکیرك، کردلردن باشقه ملتلهده استناد ایتدیکی ثابت اولیور.

اوغوز بك محاربه دن عودت ایتدکدن صوکره قارده شنه قارشلی کلك ایسته مش ایسه ده اها اینك جهانکیره صادق قالمه سی سببیه آرده لرندمه تگون ایدن بر محاربه ده قتل ایدیلشدر. فقط، کندیسیده تام بر استقلاله مالک اولاماشدر. چونکه، دائما شاه طهماسبك امرلرینه انقیاده مجبور اولمشدر. فقط حدیدالمزاج و حریص استقلال اولماسی حسبیه بعض استقلالکارانه حرکاته ایتدار ایدی یوردی. نهایت، شاه طهماسبك بر امریه عزل و قتل اولوندی. بونك قتلدن صوکره مقامه مخدومی ایکنجی (شاه رستم) کچدی. شاه طهماسب ایکنجی رستمك امارتی تصدیق ایتدیه ده بو عائله حقنده صمیمی فکرلری یوقدی. زیرا، کوچوك لورستان برنسلرینك دائمی اختلال ایچنده بولونملرینی و دائما اطرافه هجوم ایدرهك توسیع حدود ایلهلرینی موافق کورمیوردی. بونلر بر طاقم قبله لردن مرکب و هر درلوشکل حکومتدن عاری اولمقله برابر بو عائله دنده شاه رستمك بك کوچوك بر اوغلندن باشقه بر پرنس قالماش ایدی. بوکا بناء، شاه رستمك قتلی ايله لور خاندا نی زوال بولا جقدی. شاه طهماسب بولانی ترتیب ایدرهك شاه رستمك امراسندن (امیر سام کوزری) بی الده ایتدی. و بونك

دلالتیله شاه رستم طهرانه کیتدی . شاه طهماسب شاه رستمی در حال حبس ایتدیردی .

اولوس لر، بکتر شاه طهماسبک فکرینی اکلامشردی . بوکابناء شاه رستمک کوچوک اوغلی (محمدی) بی ، چنگله Tchénkouleh ، قلعه سینده صاقلادیلر و بوراده محافظه سنه اعتنا ایتدیلر . فقط کوچوک لورستانده رئیس سر قالمش ایدی . ذاتاً عشیرت لر دائماً سیار اولدقلرندن بونک اهمیت یوق ایدی . برقاچ سینه بویله کچدی . نهایت ، برکون « شاه رستم » نامنده برآدم اورته یه چیقدی . بو، شاه طهماسبک حبس ایتدیردیکی شاه رستمه یک زیاده بکنزییوردی . عینی زمانده اره دن بش سنه قدر برمدتده کچمش ایدی . صوکره ، کوچوک لورستانیده یک کوزل بیلدیکندن رولنی موفقیته یابا بیل یوردی . کرک شاه رستمک زوجه لری و کرک مملکتک بویوکلری بوکا آلداندیلر . کندیس، شاه طهماسبک حبس ایتدیکی قلعه دن فرار ایتدیکنی ادعا ایدی یوردی . بو صورتله تکرار لورستان بکلکنی تأسیس ایتدی .

شاه طهماسب بووقعه بی ایشیدیر ایشتمز ، یک زیاده حدتلدی و در حال شاه رستمی سربست براقدی و بر اراده ایله لورستان بکی تعیین ایتدی . طبیعی بومسئله لورستانده فنا برعکس تأثیر اجرا ایله دی . و (دوزمه شاه رستم) قتل ایدیلرک حقیقی (شاه رستم) اولکی موقعه کچدی .

بوصره ده شاه رستمک برادری (محمدی) ده بویومش ، و کندی طرفدارلریله برادرینه مسلط اولغه باشلامشدی . ارالرنده بویوک بر محاربه اوله جنی صرمده بعض میانه جیلرک معاوتی ایله حرب برطرف

ایدیلدی و کوچوک لورك التي قسمندن دردی شاه رستمه دیکر
ایکیسی ده محمدی به ویریلدی . بونتیجه هرایکسی طرفندن ده قبول
ایدیلدی . فقط ، بالا خره محمدی برچوق سرکشکلره تشبث ایتدی
تهایت برضیافتده امراسیله برابر حبس اولوندی .

بونک اوج اوغلی واردی . بونلر بدرلرینه یاییلان معاملیه مقابل
عصیان ایدره رک کرک عموجهلری رستمی و کرک شاه طهماسبی جدی
برصورتده تهدیده باشلادیلر . هر طرفی آقین لرله یغما ایدیور ، یوللری
کسیورلردی . بوکا بناء ، لورك بوتون رؤسای طوبلاندی . بونلرک
اشقیالقلرینه مانع اوله بیلمک ایچون بدرلری محمدینک حبسدن چیقارلمسی
لازم کلدیکنی مین شاه طهماسبه بر عریضه تقدیم ایتدیلر . شاه
طهماسب بو طلای اسماعف و بعض قیود احتیاطیه ایله محمدی بی تخلیه
ایتدی . محمدی ، رهینه اوله رق چوجقلرینی شاه طهماسبه براقه جق
ایدی . فقط بر فرصت بوله رق چوجقلری ایله فرار ایتمش و برادری
رستم شاهی ده تهدید ایدره رک کوچوک لورستانک حاکم یکانه سی قالمش
ایدی .

بالا خره شاه طهماسب ایله ده اویوشمش و اوسیره ده شاه طهماسبک
یرینه کجن ایکنجی شاه اسماعیل ایله ده مناسبات دوستانه تأسیس ایتمش
ایدی . بالخاصه سلطان مراد ثالث ایله مناسبات احسنه پیداسنه موفق
اولمش و کوچوک لورستانی مشار الیهک حمایه سنه ترک ایتمش ایدی .
بو صورتله عثمانلی حکومتیده کوچوک لورستان مقدراتیله علاقه پیدا
ایتمک باشلامش ایدی .

فقط بالا خره حکومت عثمانیه به قارشى عصیان ایتمش و بغداد

بکله بکده بونک دردسته مأمور ایدیلش ایدی. لاکن نه کندیس و نه ده چو جقلری دردست ایدیله مدی. مسئله نك بویه بر شکل آلمسی ایرانی ده نمون ایدیوردی. بوکا بناء ایران حکومتی عثمانلی حمایت سنک الفاسی ایچون (محمدی) یه معاونت ایتمه حاضر ایدی. فقط، ایلک زمانلرده بوکا موفق اولامادی. بالاخره پدرینک وفاتندن سوکره رینه اوغلی (شاه وردی) کجدیکی زمان بومعاونت باشلادی. و کوچک لورستان عثمانلی حمایت سندن ایران حمایت سنه انتقال ایتدی.

بوشکل اداره برمدت دوام ایتدیه ده برمدت سوکره (شاه محمد) ایله شاه وردی آراسنده براختلاف باش کوستردی و شاه وردی بغداده التجا ایدرهك عثمانلیلرک معاونتی طلب ایتدی. بو حال، ایران حکومتی پک زیاده دوشوندیردی. و در حال شاه وردی یه خبر کوندیرلرهك بوتون صلاحیتی اعاده ایدلایکی و تکرار کوچوک لورستان پرنسی تمین اولوندینی بیلدیریلدی. شاه وردی در حال مقامه کجدی. شرفنامه صاحی ۱۰۰۵ = ۱۵۹۷ ده جریان ایدن بووقمه ده بالذات مدخلداردر. شرفنامه بویابده دییورکه :

« حال حاضرده ، پرنسک اداره مطلقه سی جاریدر. مملکت ، ایران شاهنک حایه علیه سی آتنده بولونیور. »

بوندن سوکره دوام ایدن اوچیز سنه ظرفنده ایران - عثمانلی حدودی پک زیاده تحولاته دوچار اولمش و ایراتک احوال داخله سی ایسه تمامیه اسکی شکلی محافظه ایتشدیر. بوکا بناء بوکونکی لور حواله سی ده اسکی لور حواله سی کبی بر شکل اداره ده کورمک غایت طبعیدر. بونلر کندی رئیس لرینک اداره سنده بولنورلر .

ورئیسلی، ایران حکومتی ایله مناسباتده بولنه بیلورلر. بونلرک بونلرک حوالیسندە محاریبلر یوقدر. اسکیمی کی جهانگیرلرده دولاشمیر. حالبوکه بونلر، آنجق بویه زمانلرده برامیت آلابیلرلردی. یوقسه حال صلحه هیچ بر موجودیتلری موضوع بحث ایدیله من. بوسبیله بونلر، شمدی برر عشرتدن بشقه برشی دکدر. وبوعشیرلر، بونلرک حال عطالتده درلر. یالکز ایران حکومتک حقوق سیاسیه سنه استناد ایتدکلرندن حدودلرینی تأمین ایدیه بیلورلر. بونلرک بویوک بر قسمی، ایران حکومتک مسائل داخلیه سنه ده مداخله ایتکه باشلامشدر. شاهلر، بونلرک معاونتلینه استناداً حرکت ایدیورلر. حتی بعض شهرلر استنا ایدیلرسه ایران همان عمومیتله عشرت حیانتده در. بونلرک هیأت عمومیه آراسنده کی نسبت اوزرینه بوکرد عشائر رئیسلیرینکده اهمیت وارد در. ایران حکومتی، بونلری دائرة انقیاده آلامامشدر. صولک زمانلرده ایسه، بونلرک مهم بر مقداری تورکیایه کچمشدر.

آردلان پرسلری

شرفنامه ، بونلری کردستانك اك قوتلی واسملرینی خطبه لرده قرائت ایتدیرن، بعضاً کندی ناملرینه سکه ضرب ایله بن بکلری اولق اوزره کوستریور . بوسلalah ، [بابا آردلان] نامنده بر شخص طرفندن تاسیس ایدیلشدر . شرفنامه ، بوشخصی دیاربکرده کی حکومت مروانیه مؤسی [احمد مروان] عائله سینه نسبت ایدیور . بوبابده قطعی معلومات یوقدر . فقط ، بوسلalah نك [جنکیزخان] زماننده وبوخانك امریله تأسس ایتدیکی حقنده معلومات کافیه واردر . جنکیزخان ، برکون ایران وکردستانی اشغال ایتدکدن صوکره شهر زوری ده تحت انقیادینه آلمش ایدی . بوصره ده بوقلمه نك اداره سی ایچون بابا آردلانی تعیین ایتدی . [بابا آردلان] ، برمدت و کوران، کردلری آراسنده بولونمش وبالاخره جنکیزك خدمته کیرمش ایدی . اگر شرفنامه مضبوطاتی قبول ایدیه جك اولورسه بابا آردلانك نه صورتله شهر زور بیکلکینه کلدیکنی آکلامق مشکل اولور . حالوکه دیگر شرق آمارنده بابا آردلانك جنکیز خدمتده بولوندینی حقنده برقید واردر . یالکز ، بوقیدك شرفنامه ده کی آردلان اسمیله قطعی برمشابهی یوقدر . بوراده ، آردلان کلمه سنك ون، ی محذوفدر . و « بابا آردلا »

اولارق مقیددر. بلکه شرفنامه برکله اویونی یاهرق، بو کله یی کرد
 عشرتی اسمنه تشبیه ایتشددر. بوجهت ده هنوز مشکوکدر. بابا اردلانک
 ترجمه حالی ده برماصال شکلنه کیرمشددر. بونک نه صورتله اعلان استقلال
 ایتدیکی وموغوللاره نه صورتله خدمت ایله دیکی معلوم دکلددر. شرفنامه
 بونک زماننده کی وقایعدن هیچ بحث ایتمز. حتی کندیسندل صوکره
 مقامنه کچن اوغلو [کلول] لکده اداره حکومتی مشکوکدر. بالخاصه،
 کلولدن صوکره کلن واسملری آتی ده درج ایدیلن آلتی پرنسک ده
 اداره لری و حیات خصوصیه لری معلوم دکلددر :

۱ — حضر بك بن كلول بك

۲ — الیاس بك بن حضر بك

۳ — حضر بك بن الیاس بك

۴ — حسن بك بن حضر بك

۵ — بایلو بك بن حسن بك

۶ — منذر — Munzir بك بن بایلو بك

بو حال، بو سلاله ابتداسنک معین اولمادیغنی و [بابا اردلان]
 کله سنک بر شخصی افاده ایله مه دیکنی کوسترییور. بوکا بناء بابا اردلانک
 احمد بن مروان سلاله سنه منسویتی حقنده کی قیدی قبول ایتک ممکن
 دکلددر. لاکین، بونک یرینه باشقه بر قیدک اقامه سی ده عینی امکانسزلق
 داخلنده بولونیور. یالکیز جنکیز خانک امریله بورایه کلن بابا اردلانک
 جنکیز امراسندن بری اولدینی حقنده کی صریح قیددن استفاده ایدرک
 دینه بیلیرکه، بابا اردلان بر جنکیز سرداریدر و ملیتی مشکوکدر.

یالکز منسوب اولدینی تربیه و محیط اجتماعی ایله وجدان اجتماعی موغوللرده آرامق لازمدر . بوکا بناء ، بوسلالهده تورك روحی داخلنده تشکل ایتمس اولیور دیمکدر .

بوسلالهدن معلوم اولان وکسیدسندن سوگره منتظم بر سلسله تعقیب ایدم بیلن شخص [مأمون] در . بو ذات ، التي مجهول بکک صوکنجیسی اولان منذرک اوغلودر . شرفنامه بونک اسمنی ذکر ایدرکن آئیده کی اوزون سلسله بی علاوه ایدیور .

• مأمون بن منذر بن بایلو بن حسن بن حضر بن الیاس بن ایکنجی حضر بن کلول بن بابا اردلان . بونک دوری ، بر سکونت ایچنده کچمشدر . شرفنامه مومی الهک استقلال تامه مالک اولدینی قید ایدیور . لاکن ، دیگر شرق تاریخلرنده بوباده معلومات مفقوددر . بوکا بناء مأمون دورینی ده اسرار انکیز عد ایتمک ممکن اولایلیر . شرفنامه ، مأمونک بیکه بک ، سرخاب بک ، محمود بک ناملرند اوج اوغلی قالدینی قید ایدیور .

مأمون بن منذرک وفاتندن سوگره یرینه بویوک اوغلو بیکه بک کجدی . فقط ، بوبک بکککک بوتون عشیرتلینی تحت اداره سنه آلاماشدی . قارده شلری ده برر محله بککک تأسیس و مستقلاً حرکت ایله مشلردی . بوسورتله ، اردلان پرنسلیکی ایکی مهم قسمه آیرلمش اولیوردی . شرفنامه یالکز ، بیکه بکک اداره سنده قالان نواحی بی ذکر ایدیور که بونلرده بوجه آتی :

قلعه چرخ ظالم Zalim ، نفسو - Tagsan شمیران ، هاوار ، سیان ، داودان یاخود راودان ، کل غنبر قصبه لری در .

بیکی استخلاف ایدن اوغلی مأمون بکک حیات تاریخیسی
 مشہددر. بو آدم، تورک سلطانلرینک علاقہ دار اولدقلری و براییکی دفعه
 کچدکلری بغداد یولی اوزرنده کائن شهر زورده بولوندوغی حالده
 اداره سنده اولان عشیرتلی تحت انقیاده آلامیوردی. بوصورتله،
 یول تہلکده بولونیوردی. سلطان سلیمان قانونی شهرزورک ضبطی
 ایچون، کردستان بکلرندن برچوغنک قوماندانی اولق اوزره عمادیہ
 امیری [سلطان حسین] بیی کوندردی. حسین بک ظالم قلعہ سنده
 [مأمون] بیی محاصرہ ایتدی و نہایت اسیر ایدہ رک استانبولہ کوندردی.
 بوصورتله، شهرزور، پرنسلیکنک ہیأت عمومیہ سی تورک سلطانلرینک
 اداره سنہ کچمش اولدی. فقط از برمدت صوکرہ شاہ طلماسب میدانہ
 چیقمش ایدی. او زمانلر ایران ایله تورکیا یکدیگریہ رقیب ایدیلر
 بوسیلہ دائمًا یکدیگرینک علیہ حرکانده بولنیورلدی. بالخاصہ کرد
 بکلری بونلرک التده برر اوینجاق ایدی.

مأمونک عمومیہ سی سرخاب بک، شاہ طہماسک حمایہ سندن
 جسارت آلدی و برادر زادہ سنک ممالکینده کندیسنک اداره سنده
 بولونان نوی [۱] nouï، مشیلہ - Mechilek، مہروان، تنورہ
 قلوں - Kolous، «نشکاس Nechekas» قصہ لرینہ الحاق ایلدی
 و ہیأت عمومیہ سی طہماسک حمایہ سنہ وضع ایتدی.

قانونی سلطان سلیمان در حال مقابله بالمثلہ توسل ایتدی و مأمون
 بیی تخیلہ ایتدی و رک بغدادہ تابع «حله - Hillah» یہ سنجاق بیی
 تعیین ایتدی. «سروچک [۲] Surondjik» سنجاغیہ برادری

[۱] کرکوکہ مربوط، «کوی سنجاق»، قضاسنک اسکی اسمی.

[۲] کرکوک شریفده کی صرب طاغیر آراسنده اسکی برقلعہ در.

اسماعیل بکه ترك ایتدی . فقط ، بونلرك قارشیدنده سرخابك تأسیس ایتدیكى شهر زور متحد بکاهی موجود ایدی . نه مأمون نه ده برادری اسماعیل بوکا اجرای تأثیر ایده میوردی .

سرخاب ایرانك حمایه سی آلتنده یاشیوردی . فقط ، بالآخره بعض واقیعدن استفاده ایدمك ایرانك حمایه سیاسیه سنی ده ترك ایتدی ومستقل بر اداره مطلقه یه باشلادی . حیات اداره سنك قسم اعظمی صلح وسكون ایچنده كچمشد . بو آدم شهر زور بکلرینك الك یوكسك بر شخصیتیدر . شرفنامه بونك ذکا و اداره سنی مدح ایتدكن صوكره اون بر اولاد براقیدنی ده علاوه ایدیوركه ، اسملی شونلردر :

۱ حسین ، ۲ اسکندر ، ۳ سلطان علی ، ۴ یعقوب ، ۵ بهرام ، ۶ بساط ، ۷ ذوالفقار ، ۸ آصیلش - acilmiche ۹ شهنسوار ، ۱۰ صارو - ۱۱ قاسم .

سرخاب بکدن صوكره ، حله سنجاغی بی [مأمون] بکک اوغلی . [محمد] بك میدانه چیقیور . بو ذات پدر وعموجه سنك وفاتی اوزرینه هم حله وهمده سروجك Suroudjek سنجاقلرینك بی تعیین اولوندی ودر حال حدودینی توسیعه باشلایه رق ، قره باغ ، شهر بازار ، دمه ران ، - یاخود دلجوران - قصبه لرینی ده تحت اداره سنه آلدی وبعده ، میرانك کندیسنه تفویضی ایچون سلطان سلیمان مراجعت ایتدی .

صدر اعظم رستم پاشا ، بغداد میرمیرانی عثمان وسائر کردستان امیرلریله برلکده آردلان ایالتك ضبط وممالك عثمانیه الحاق اولونمسی امرینی آلدیلر . بویوك براردو نحد بکک تحصن ایتدیكى ظالم ، قلعه سنی محاصره ایتدی ، ایکی سنه دوام ایدن بو محاصره ده محمد بك

وفات ایتدی. فقط ، شاه طماسب محاصرلره معاونتده بولونیوردی
 بوصورتله ، رستم پاشا محاصره یی ترک ایتدی و شهرزور ، اوزرینه
 یوردی. فقط ، بوصره ده اجل موعود یله وفات ایلدی. بونک اوزرینه
 یرینه کچن [بالطه جی محمد پاشا] بویوک برشدت ایله شهر زوری
 واردلان حوالیسی ضبط ایتدی. اردلان پرنسلیکی = ۹۶۹-۱۵۶۲
 تار یخندن صوکره تورک سلطانلرینک اداره سنه انتقال ایله دی. حکومت
 عثمانیه بوندن صوکره ، ماهرانه برسیاست تعقیب ایتمکه باشلادی .
 وبوسیله درکه ، دائما برطرفک حمایه سنده یاشامقده هرکون برماجرا
 تولید ایدن کرد بکلکلی ، تورک اداره سنده عینی ماجرای
 کچیره مه مشلردر . فی الحقیقه ، تکرار کندی محیطلرنده قالمشله ، فقط
 باشقه دولتر حسابنه کچمکه وبویوک بویوک استیلارله قالمشمنه موفق
 اولاماشلردر .

محمد بکک وفاتندن صوکره ، میدانده سرخاب بکک اوغلاری
 قالمش ایدی . چونکه یوقاریده ایضاح ایدلدیکی کبی سرخاب ایران
 حمایه سی آاتنده اوله رق آیری امارت تشکیل ایتمش بولونیوردی .
 بوکا بناء حله و سروجک بکلری زماننده ده بونک اداره سی باقی ایدی .
 کنديسندن صوکره یرینه اوغلی [سلطان علی] کجدی ایسه ده
 برسنه دن زیاده یاشامادی . وفاتندن صوکره برادری [بساط] ایله
 اوغلی [تیمور خان] آراسنده برمنازعه چیقدی . بساط برادرینک
 موقعی اشغال ایتمش ایدی . حالبوکه ، تیمور خان قونلی مقرزه لرله
 بوحوالی یی یغما ایدیوردی . بوذات عینی زماننده تورکلر طرفندن ده
 حمایه ایدیلوردی . بوصورتله ، عموجه سنی مغلوب ایتدی و یرینه

کجدی . کندیسى اوزمانلر موقع سلطنته کچمش اولان سلطان مراد خانک حاکمیتی آلتنده قالمغه راضی اولدی . (۹۸۸ - ۱۵۸۰)
عینی زمانده حکومت عثمانیه مومی‌الیه شهر زور حوالیسینک میرمیرانغنی وباشالق عنواتی توجیه ایتدی ودرت اوغلی‌ده برر سنجاق بکی نصب اولوندی .

شرقامه بوسنجاقلری بروجه‌آتی تقسیمات ایله ذکر ایدیور :

۱ — سلطان علی : سینه ، حسن آباد ، قزیلجه‌قلعه‌لرک سنجاق‌بکی

۲ — بوداق بک : قره‌داغ سنجاق بکی

۳ — مراد بک : مهران

۴ — بدرخان : شهر بازار

تیمور خان پاشا دوری کردستان ایچون بویوک بر فلاکت عد اولونه‌بیلیر . بو آدم ، دائماً چاپوخلیغه دوام ایتمشدر . حتی [عمر بک] ایله لورستان پرئسی [شاه وردی] ، بونک بلاسندن قورتلوق اوزره کندیسنه برطوزاق ترتیب ایتمشلر و بوراده کندیسنی اسیر ایتمشلر ایسه‌ده تکرار قورتلش واسکی یغما کر لکنه دوام ایتمشدر . نهایت « زرین کمر » حوالیسنی اشغال ایتک ایچون یابدینی محاربه‌ده تلف اولمشدر . (۹۹۸ - ۱۵۹۰)

برینه‌براری [هلو Holon خان] کجدی بو آدم برادری درجه‌سند بریغما کر دکل ایدی . فقط ، کرد عشیرت‌لرینک برطیعی حکمنده اولان وصوکره بکلرک واردات عمومیه‌سنی تشکیل ایدن یغمالردن واز کچمک ممکن دکلدی . بوکا بناء ، سلطان مراد خانه اطاعتی

زیاده لشدیردی . فقط ، دائماً جوارده کی قصبه لری محصول زمانلری
یغماده تغد ایدیوردی .

شرفنامه صاحبی ، بوتاریخدن ایلری کیتیمور و بونک حقنده صوک
سوز اولوق اوزره :

« یوکون حالا بو ذات طرفندن بوسنجاق اداره اولونیور . کندییی
پک زیاده مقتدر و صاحب اراده در « دیور . (۱۰۰۵ = ۱۵۹۶)
اوزماندن بوتاریخه قدیم عثمانلی حکومتک شکل اداره سی و اوزمانه
عائد تقسیمات ملکیه تماماً ده کیشمش ایسه ده قصبه لر خارجنده کی کرد
عشرت حیاتنده آنجق پک جزئی تبدلات اولایلمشدر .

حکاری پرسلری

حکاری پرسلری (شېبو - Chémiv) اسمیله شهرت بولمشلر در. منشألری حقنده هیچ بر معلومات یوقدر. شرفنامه، بونلری پک زیاده مدح و کندیلرینک پک اصل و اسکی بر عائله به منسوب اولدقلرینی و مملکتلرینی پک زیاده سودکلرینی قید ایدیور. لاکن، منشألری کندیسنجه ده مجهولدر. یالکیز، بر یرده بونلرک عباسی خلیفه لر یله علاقه دار اولدقلرینی ذکر ایدیور. بوقیده نه قدر اهمیت و یریللمسی لازم کله جکنی آ کلامق پک کوچدر. عینی زمانده سلاله نك منشأنی تحری ایدرکن اساس ترک ایدیله رک [تیمور کورکان] دورینه عاند بر حکایه نقل ایدیور. فقط اصل سلاله نك معلوم و فعلاً مؤسسی اولان [اسدالدین کلای] نك شجره سی تدقیق ایدیلرکن بوراده ده تورکلرک بر بکلک .تأسیس ایتدکلری حقنده پک چوق اماره لره دسترس اولونیور. ایلک واک مهم اماره [تیمور کورکان] مناسبی در. تیمور کورکان حکاری و حوالیسفی ضبط ایتدکن صوکرآ ، مهم بردور تاریخی باشلیور . و بر مدت ، حکاری برنسلکی انخسافه اوغرییور. بوراده [عزالدین]، [نصرالدین] کی بر ایکی پک اسمی ذکر ایدیور . فقط ، بونلر حقنده هیچده صراحت موجود دکدر . هرشی مهم در و شرفنامه ده ، شاعرانه

بر مقاله طرزنده تیمور ایله بر محاربه دن بحث ایله اکتفا اولونیور .
 شرقنامه ، تیمور زمانی منشأ عدا تیمور . اوکا کوره تیمور دن اول
 بو پرنس لر وارایدی . و سلاله عباسی لر زماننده تشکل ایتیش ایدی . فقط
 بوبابده هیچ بر اماره موجود دکدر . یالکیز ابکنجی دفعه بوراده
 پرنس لک تأسیس ایدن [اسدالدین بن کلابی بن عمادالدین] نامنده کی
 ذاتک حیاتندن بحث ایتک براز نمکندر . تاریخ مضبوطانه نظراً ، بو
 ذات مصردن کلشدر . فقط شرقنامه بو ذاتک حکاری پرنس لر عائله سنه
 منسوب اولدیغندن بحث ایدیور . بو بابده صریح بر قید یوقدر . زیرا
 بو ذاتی وقیله پرنس یاپان عاملر آرمسند . بر عائله مناسبی کورولمیور . بو
 آدام مصرده بویوک بر شهرت قازامار ق اوزمانلر مصرده اجرای
 حکومت ایدن ملوک چرا کسه نک بر سرداری اولمش و بر محاربه ده
 بر قولی غائب ایده رک ، التون بر قول یایدیر مقله . [سدالدین زرین
 چنک] نامنی آلمش . صوکره ، حکاری پرنس لرینک آتوریلر ائسلطی
 اوزرینه مصرده کی بعض آتوریلر ، اسدالدین زرین چنک حکاری
 و حوالیسی بکی تمین اولونماسی اوزو ایتیشلر و شرقنامه نک یک صراحتله
 قید ایتدیکی اوزره آتوریلرک معاوتی سایه سند . حکاری بکی اولمش .
 شوالده مسئله نک ضرر جریانی عائله مناسبتنه هیچ ده تماس ایتمه مشدر .
 عینی زمانده بو ابکنجی سلاله دن اولکی حکاری سلاله من حقنده ده
 هیچ بر معلومات یوقدر . بناءً علیه اسدالدین کلابیک ایلک حکاری
 پرنس لر سلاله سندن اولدینی حقنده ادعا قابل جرحدر .

۱ صکره حکاری پرنس لر و شیمبو - Chémbo اسمیه شهرت بولمشلردر
 بو اسم ، آتوری خرستیانلرینک کونی اولان ، سنده - بازار ،

کوننده بکلك تأسس ایتمه سندن نشأت ایدیور . فقط بواسمك بك
زیاده شهرت بولماسی، ایلک زمانلرده کی آثوری خرسیانلرینک بویوک
تأثیرلی اولدیغنی اظهار ایدیور .

مسئله بورایه قدر آجیق و واضح کی کورونور . فقط بالآخره
تکرار مههم بر صفحه به کیریور . زیرا اسدالدینک حیات سیاسی
و حکاری پرنسلكنک حدودی معلوم دکلدرد . فی الحقیقه، بوپرنسلكده
دیگر پرنسلكلر کی بر ایی عشریدن عبارتدر . وحدودلری بوتلرک
یا یالارینه وخیمه نشین اولدقلری غیر معلوم لرله قدر امتداد ایدر .
فقط، بوراده آثور خرسیانلریله حکاری کردلری آره سنده کی رقابتک
نه صورتله جریان ایتدیکنی بیلک بر احتیاج حکمنده در . مع التأسف،
بو معلوم دکلدرد .

اسدالدیندن صوگره مقامنه [ملک عزالدین شیر] کجدی .
بونک آز دوام ایدن دوری ده سکونتله کچمشدر . ذاتاً، بو زمانلرده
آسیانی غربیده ماجرالر موجود دکلدی . عزالدین شیرک اوغلی [راهد]
بك آلتش سنه قدر بکلك ایتمشدر . زاهد بك مستقل یاشایاماشدر .
بو حال کرد بکلرینک بر قدراتی کی عد اولونمایدرد . چونکه بو
ذات حکومتی شاه اسماعیل صفوینک تحت حمایت سنه وضع ایدرکن
اجدادینک نصل حرکت ایتدکلرندن خبردار اولماسی لازم کیوردی .
شاه اسماعیل ایله کنیدیسی آره سنده هیچ بر منازعه یو فکن و کرک پدری ملک
عزالدین شیر و کرک بویوک پدری اسدالدین کلانی زمانلرنده ده بویله
بر ماجرا جریان ایتماشکن، در حال وبلا سبب بویله بر حمایت قبول ایتمی
نه دیمکدی؟ ظن ایدیلورکه، اسدالدینک پدری زمانلرنده ده باشقه بر حمایت

موجوددی . بالخاصه ، [اسدالدین] زماننده ملوک چرا کسه ایله جوارده کی عثمانلی حکومتک بک مهم معاوتی اولماسی مختلدر . چونکه زاهد بکک (شاه اسماعیل) طرفی التزام ایتمی صفویلرک رقیب اولان حکومتلره قارشى برخصومت معناسی تضمن ایدیوردی . عینی زمانده اونوتولاملیدرکه بونلر مذهباً « سنی » ایدی . زاهد بک ، بوتون حیاتی شاه اسماعیل حمایه سی آلتنده کچیردی . وقتندن اول ممالکفی ایکی اوغلی آراسنده تقسیم ایتدی :

بونلرک بریسی [ملک بک] دیکری ده [سید محمد بک] ایدی . هر ایکسی ده برر محله اجرای حکومت ایتمشلردر . فقط بو زمانلرده ده ایران حمایه سی دوام ایدیوردی . ملک بک ، « بای - Bai » قلمه سی جوازنده بولونیوردی . کندیسک یدی اوغلی وارایدی . بونلر بکلکک برر بارچه سنده حکمران اولقی ایستیورلردی . اولا اک بویوک اوغلی [زینل بک] عصیان و « بای » قلمه سنک محافظلریله برلشهرک پدرینک اوزرینه هجوم ایتدی . ایلك مصادمه ده پدری اسپردوشدی و بونی حبس ایتدیره رک یرینه کچدی . فقط ، ملک بک دیکر اوغلی [حسین] بکک وساطتیه حبسدن فرارایده رک برادری [سید محمد] بکک یانه کیتدی . ملکک دیکر بش اوغلی برنسلکک برر کوشه سنده عصیان ایتمشلردی . بونلرک کیمیی ابرانیله کیمیی تورکلره و بر ایکسی ده یالکز بعض عشرتلره استناد ایدیورلردی . بو اداره بیوک برکشمکش ایچنده قالدی . بالخاصه حکاری برنسلکی اوزرنده حمایه صاحبی اولان [شاه طهماسب] ، بوایشه مداخله ایدمییوردی . عثمانلی نفوذی ، شیروانده کی سردار مصطفی پاشانک مداخله سیله تراید ایتکه باشلادی . بوذاک سایه سنده حکاری وان و بتلیس ، خوی خلاصه

بوتون کردستان عثمانلی خاندانك الله كچمشدی . یالكز، بو بلكلكر
عشیرتار ایچنده وداغ کنارلرنده اولدقلری ایچون قطعی بر استیلايه
معروض قالملیرى ممكن دكادی . بوسیلله ینه اسکی عشیرت بلكلكری باقی
قالیوردی . ذاتاً عثمانلی ادارهسی، بونلرك بقالرندن ممنون ایدی . چونكه
عشیرتار دائماً یغما كر اولدقلرندن بونلری بریسنك اداره سنه ترك
ایتمك ولزوهنده یالكز بر شخصی مسئول عد ایتك داها موافق ایدی .
بوشخص ایسه، نفوذ صاحبی اولق مجبوریتنه ایدی . بوكا بناء، اسکی
بلكر حاليله ترك ایدیلش ایدی .

(سید محمد بك) ، « و سطان » ده [۱] اوطوریوردی . (زینل)
بكك عصیانندن بوده متأثر اولش ایدی . زیرا (زینل) بك بورایه ده
تسلط ایتش وبویوك بدرینك زماننده کی واسع حکاری بلككنی تأسیس
ایتمك سوداسنه دوشمش ایدی . فقط، بوراده مغلوب ایدلی . ودرحال
« عمادیه » بكنه التجا ایدرك بورادن سلطان سلیمان قانونی به مراجعت
ایتدی . وزیر (زشم پاشا)، زینل بکی مدافعه ایتکی آرزو ایدیوردی .
زیرا (سید محمد) بك شاه طهماسبه مناسبات دوستانه ده بولونیوردی .
فی الحقیقه حال حاضرده بو حوالی عثمانلیلرك اداره سنده ایدی . فقط ،
بومناسبتك برتهلكه تولید ایتمه سی ملحوظ ایدی . بوكا بناء، زینل بکی
حمایه ایتك لازم ایدی . صوكره زینل بكك حمایه سی، شاه طهماسب
علینه ده بر حرکت اولیوردی . زیرا ، ایلک زمانلرده شاه طهماسبه
استناداً عصیان ایدن زینل بكك بالاخره شاه طهماسبه اهانت ایتمی کی
بر نتیجه تولد ایدیوردی . باب عالی بوبلانك تحقق ایتمی ایچون بعض

رهینه لر ایسته دی وَ زینل بك بوكا راضی اولدی . فقط ، او صروده جزیره بکله رندن (بدر) بکک برچته سی طرفدن یارالاندى . بعده ، بدر بکک زوجیه سی طرفدن تداوی ایدیلرک تکرار حکاری به کوندرلدى . بو فصل ، شرفنامه ده بویوک برماصال طرزنده ذکر ایدیلور . [۱]

بو وقایع جریان ایدرکن ، (سید محمد) یزنده بولونیوردی . زینل بکک اسیر و یارالی اولماسی باب عالی بی انتظاره مجبور ایتمش ایدی . فقط ، زینل بك عودت ایدر ایتمز سید محمد بك حقنده کی پلان تکرار میدانه چیقدی . وان میرمیرانی (اسکندر پاشا) ، زینل بك ایله مناسبات حسنه ده بولونیوردی . بونک اوزرینه سید محمد بکک اوزته دن قالدیرماسی ویرینه زینل بکک کتیریله سی ایچون باب عالی به یازدی . باب عالی بوكا موافقت ایتدی . وعینی زمانده سید محمد بکک اعدام ایدیله سی شرطی ده قوبدی . فقط ، اك نهایت جبره توسل وکندیسه له اوغلی الده ایدیلرک اعدام ایدیلدی .

بونک اوزرینه زینل بك حکاری بیکی نصب اولوندی . باب عالی ، ایلک دفعه اوله رق بوقدر بویوک برنفوذ کوسترمش ایدی .

بوصره لرده زینل بکه « بوسنه » ده بویوک بر « زعامت » ویرلدى . کندیسی جزیره دن عودتدن صوکره تردد ایچنده قالمش ایدی . او صروده رستم پاشاده صدارتدن عزل اولوندیغندن نه یاپاجغنی وکیمک طرفدن حمایه ایدیلرک جکفی سیله میوردی . کاه شاه طهماسبه وکاه سلطان

[۱] بووقایع حقنده کوردجه برطاقم دستالر واردرله الآن احوالیده

موجود « دنک به ژ » ده نیلن برنوع سازشاعرلری طرفدن ترنم ایدیلکده در.

سلمانه التجا ایتک ایستیوردی . نهایت رستم پاشا تکرار صدر اعظم اولونجه (۹۹۲ هـ) استانبوله کیتدی و اوراده کندیسنه ، بوسنه ، ده بر زعامت توجیه ایدلایکندن روم ایلییه عزیمت ایتدی .

بالاخره زینل بك، سید محمدك قتلی اوزرینه حکاری بکلکنه تعیین ایدیلک اوزره وانه کونده ریلدی . بوراده اسکندر پاشانك امری آلتنده ایدی . بوصره ده قزیلباشلرله سنی تورکلر آره سنده مجادله لر جریان ایتمکده ایدی . اسکندر پاشا قزل باشلر اوزرینه زینل بکی کوندردی . حالبوکه قزل باشلرک رئیس ده برادری [بایندر] بك ایدی . آره لرنده کی محاربه ده بایندر بك مغلوب واردوسی پریشان ایدیلدی . بونك اوزرینه اسکندر پاشا زینل بکی حکاری بکی نصب ایلدی .

زینل بك حکاری ده قرق سنه قدر قالمشدر . اوغللرندن [زکریا] و [ابراهیم] بکلر ، کندیسکی بابالری علمینه عصیان ایتمشلر ایسه ده درحال بونلری الده ایتمش زکریا بکی بوسنه ده کی کندی زعامته ابراهیم بکی ده (آلباق) [۱] سنجاغی بکلکنه کوندرمش ایدی . بوصره ده ازربایجانك فتحی ایچون سلطان مراد ثالث اراده سی صادر اولدی . صدر اعظم و سردار عثمان پاشا [۲] ۹۹۳ - ۱۵۸۵ زینل بکی بوسفره مأمور ایتدی . طیبی یالکز اطراف و بالخاصه (تبریز) حوالیسنی یغما و مملکتک آسایشنی اخلال ایله اکتفا ایدیله جك ایدی . بواسول حرب ، بالاخره کله جك اولان بویوک بر اردو ایچون بك موافق عد اولونیوردی . زیرا بوکی یغمالرله حدود حوالیسنك محصولاتی

[۱] حکاری سنجاغك مرکزی اولان « باش قلعه » قضاسی .

[۲] عینی سنه ده تبریزده وفات ایدن اوز دمیر اوغل عثمان پاشا .

محوایدیلش اولیور و بوضورتله بوراده بردشمن اردوسنك بارنخه سی
کوچلشیوردی .

زینل بك، قزل باشلر و بالخاصه تركن بكلى ايله یابدینی بر محاربه ده
قتل ایدیلدی ، توابعی ده بویوك پریشانیته اوغرادى . بونك اوزینه ،
یرینه اوغلى زكريا بك نصب ایدیلدی .

زكريا بك ، (وان) میرمیرانی [جعفر پاشا] یی نمون ایتمه مش
ایدی . جعفر پاشا ، زكريا بكك حق ریاسته مالك اولدیغنى و بكلكك
بویوك برادرى [زاهد] بكك عائد اولدیغنى و بوجقوك ده كرك قوانین
اسلامیه و كرك آداب سلطنت سنییه موافق اولاجغنى سرد ایدمرك ،
باب مالییه بر تحریرات كوندردی . یاب عالی ده بوكا موافقت ایتدی .
اوزمانلر وان و حوالیسك حدود محافظی اولان زاهد بك حكارىیه
كوندریلدی . فقط كرك عشیرتلر و كرك قیللر بوكا انقیاد ایتك
ایسته مدیلر . بوضورتله زاهد بكك محافظلریله برادرینك توابعی آره سنده
ظهوره كلن بر محاربه ده زاهد بك و اوغلى قتل اولوندیلر .

بوخبر جعفر پاشایه بر صاعقه کی تأثیر ایتمش ایدی . فقط عشارك
ارزوسنه رغماً زاهد بكك دیگر اوغلى [ملك] بكی حكارىیه كوندردی .
بودفعه ، ملك بكك قوتلى بر اردو ترفیق ایتمش ایدی . زكريا بك
بواردویه مقاومت ایتكى تصور بیله ایتهدی و درحال عمادیه امیری
[سید خان] بكك التجا ایدمرك سلطان نزدنده توسطنی طلب ایلدی .

وزیر اعظم [سنان پاشا] زكريا بكك تكلیفنى قبول ایتدی
و ۱۰۰,۰۰۰ فیلورى ویركو ویرمك شرطیله ، كندیسنه یكیدن

حکاری بکلکی توجیه اولوندی . [ملك] بك ايسه استانبوله گلش و بوراده وفات ايتمشدر .

شرقامه، زکریا بکک حالا موقعنده بولونديغی زمانده یازیلشدر .
بوکا بناء بو فصلک صوکنده شو قید واردر :

« زکریا بک الیوم (۱۰۰۵ = ۱۵۹۷) بوحوالی بی اداره ایتکدهدر .
عائله سی [جوگه مرک] ده او طور دیور . و رادری ابراهیم بک (آلباق)
سجافنگ بکی در . »

بوراده بو عائله نکه ده صوک فردی ذکر ایدیلور . بوتاریخدن صوکره
حکاری بکلکی تورک اداره ملکیه سی داخلنه کیرمشدر . و رسمی
بکک عنوانی ده خذف ایدیلورک ، بکک بوتون حقوق اجرائیه سی
قطع ایدیلشدر . بوبکر ، آلآن جزئی مقیاسده برآریستوقراسی حقوقه
مالکدرلر والیوم حمیدیه آلایلرینک قوماندانلقلرنده بولونمقدهدرلر .
لردی . فقط ، بونلرک عشیرتله اوزرنده کی نفودلری ده اولکنه نسبتله
آزالمشدر . بوکونک مهم قوت ، صوکره دن کسب نفوذ ایدن عشیرت
رئیسلرینک اللرنده بولوندیور . سلطان سلیم ثالث زمانده بونلرک
سلسله لری آره سندهده بویوک براختلاف ظهور ایتمشدر .

فقط شرقامه دن صوکره کی وقوعات قید اولونمادیغندن تورک
اداره سنک مابعدی مهم بر حالده قالمشدر . فی الحقیقه قیله لک حال
حاضرده کی حیاتلری اسکی حیاتلرندن فرقلی دکلدر ، میلادی ۱۵۶۷
دن ۱۷۰۰ ، تاریخنه قدر بورالرده مهم وقایع جریان ایتمشدر . بو
وقایع دلائله ، بوکونکی بکلرک حیات خصوصیه لرینگی و بوکونکی
حالیله سجه لرینگی اکلامق ممکن ايسهده وقایع حاکمی اولان اوراق

و معلومات ، تورک و ایران خزینہ اوراقلرندہ بولوندوغندن و بونلر
 هنوز نشر ایدیلہ دیکندن مسئلہ یی تنویر ایتک مشکل اولیور .
 بوسلارلہ نک کرک صورت تأسسی و کرک طرز اداره سی کرد بکلکری
 حقندہ کی ادعای تأیید ایدیور . چونکہ بورادہ دہ بکلک قبیله خارجنده
 بر شخص طرفندن تأسیس ایدیلدی و دایما یا ایران و یا تورکیا کی
 اجنبی برحمایہ آلتندہ یاشادینی کورولیور .
 سوکرہ لری دہ میدانہ چیقان امرأ ورؤسا مستقلاً اجرای نفوذ
 ایدہ مہرک یا ایران یا خود حکومت عثمانیہ نک حمایہ سی آلتندہ یاشامشدر .

بهادنيان اسميله معروف عماديه بکري

عماديه امراسنک سلاله سی حقنده ده صريح معلومات يوقدر .
شرفنامه بونلری درتيوز سنه اوله ارجاع ايدە رک عباسيلر زماننده
موجود اولدقلرينی ذکر ايدییور . فقط ، سلاله نك مؤسسې اولارق
[بنی عباس] نامنده برشخص ذکر ايدییور که ، بونک اصل ونسلی معلوم
دکدر . یالکز ، بو ذاتک (طارون) قلعە سی بکنک اوغلی اولدینی
حقنده برقید وارددر . صوکره بونکله برابر [بهاء الدین] نامنده دیگر
بر ذاتک ده کلدیکنی وبونک ده [بنی عباس] عائله سندن اولدیغی مشعر
بر ایکی سطر بولونیور . حتی عمادیه پرنسارینه (بهادنيان) [۱]
دینلمسنک اسبابی ده ، بوکاعطف ایدیلیور . هر حالده بورایه قدر تلخیص
ایدیلان بور وایتک هیچ بر استادکاهی اولمادیغی کورولیور .

حالبوکه اصل تاریخ ، [تیمور کورکان] زماننده بویوڭ بر صراحتله
باشلیور . شرفنامه ، ماضینک غیر قابل تنویر اولدیغی سرد ایتدکدن
صوکره :

[۱] شرقاً زاب علیا نهریله موصلک عفره قضاسی ، غرباً دجله نهری ،
حکاربیک بیت المشباه ، جنوباً موصلک دهوک وعفره قضاریله محدود اولان
بو منطقه یه شیمدی (بهدنيان) نامی ورلمکده درکه مرکزی موصله تابع
عمادیه قصبه سیدر .

« تیمور کورکان و اوغلی شاه رخ زماننده عمادیه بونلرک اداره سنده ایدی. شاه رخ آخر عمرینی بوزاده کچیره رک، عمادیه بی اوغلی [امیر سیف الدین] ترک ایتدی. « دیبور.

بوراده تکرار کرد عشیرتلی خارچنده بر بکلکک تأسس ایتدیکی کورولبور. بودورلرک وقایعی معلوم دکلدرد. هر حالده، بودورده مهم وقعه لرک کچدیکی، فقط بکلک تورکلرک اداره لرینه تابع اولدینی ایچون شرفنامه طرفندن قید ایدیلهدیکی آکلاشیلور. سیف الدیندن صوکر ایرینه اوغلی [امیر حسن] کچدی. بونک دوری، آق قویونلی سلاله سیله آچدینی بر مجادله ایله کچدی. آق قویونلیردن سلیمان بک بویوک بر اردو ایله (عمادیه) اوزرینه یورودی. عمادیه برنسلکنک (آقاره)، (شوشی) قلعه لرینی محاصره ایتدی، فقط بر نتیجه ویرمدی. بونک اوزرینه [امیر حسن]، [شاه اسماعیل صفوی] یه مراجعت ایدرک بونک حمایه سنده برچوق یرلرینی استرداد حق حدودینی ده بر مقدار توسیع ایتدی.

بزم دقت ایدرک جکمز نقطه: بو بکلکک ده فعلی اولارق بر حمایه بی قبول ایتک مجبوریتده قالماسیدر. حیات سیاسی بوراده درحال بر حمایه منقلب اولیور. [هارد] دیورکه:

« کردلرک حیات سیاسی بر اجنبی دولتک استیلا سیله باشلیور وایلك مستقل دورده بر اجنبی دولتک حمایه سنه عرض افتقار ایلیور. بو عاقبت هیچ بر زمان ده کیشمه مشدر. »^۱

امیر حسن بکدن صوکره، یرینه بویوک اوغلی [سلطان حسین] بک کچدی، بونک ایلك کونلرنده ایران حمایه سی دوام ایدیوردی. فقط، درحال وضعیت دیکشدی. عثمانلیر، کردستان حوالیسنه حاکم

اولشلردی . کرک عمادیه و کرک دیگر بکلکلرده برر برر عثمانلی اداره سنه انتقال ایتشلردی . تورکلر، ایران سیاستنه استناد ایتک میلی اظهار ایلین کردلر بک فنا نظرله باقیورلردی .

سلطان حسین بک داها پدري زماننده تأثیرنی کوسترمش اولان تورک اداره سنک اساسنی قبول ایتدی و سلطان سلیمان قانونینک حمایه سنده اولارق بر اراده شاهانه ايله عمادیه بکی نصب اولوندی . شرفنامه، بوذاتک او دورده کی عنوان رسمینسی ، والی ، اولارق نقل ایدیور . بونک اداره سی بر صلح و سکون ایچنده کچمشدر . چونکه تورکلر ، وضعینه حاکم اولدقلرندن بکلرک اطوار کیفیه سنه مانم اولیورلردی . حالبوکه بورالرده کی مجادله لر اکثریا یالکز بکلرک حیات خصوصیه لرینه مربوط ایدی . بوکا بناء و قایع تکرر ایتمه مک باشلادی .

سلطان حسین بک، اوتوز سنه قدر بوحوالی والیکلکندن بولمیشدر . بوندن سوکره صره بویوک اوغلنه کلش ایدی و براراده سنیه ايله اوغلی [قباد] بک عمادیه برنمی نصب ایدیلدی . لاکین بونک قارده شلرندن [بایرام] بک ده بعضی اتریه لر چویرمه باشلامش ایدی . بالخاصه قباد بکک متقی بر آدم اولسی، مملکتک بوتون مسائلنی آلت اوست ایدیوردی شرفنامه، بو آدمی جاهل عد ایدیور و بوکا بناء، اهالینک کندیس علینه قیام ایتدیگنی قید ایدیور . حالبوکه، مسئله نک بایرام بک طرفدن تدویر ایدیلدی بک عیان برشیدی . یالکز قباد بک تورکلره استناد ایتدیکندن ، بایرام بکک عصیان ایتمی ممکن دکلدی . بو، عشرتبری عصیان ایتدیردیکی زمان قزوینده [شاه اسماعیل ثانی] به التجا ایتدی . بالطبع عصیانده قولایلقله باصدیرلدی . فقط ایکنجی دفعه اوله رق (مزوری) -

Muzoury) عشیرتی عصیان ایتدی و قباد بکک عموجه زاده سی [سلیمان بن باریک بن سیف الدین] بک امیر تعیین ایدیلدی . قباد بک بورادن موهل طریقله سنجاره فرار ایتدی . اوراده جریان حالی حکومت عثمانیه یه ایضاح ایلهدی .

بایرام بک ، برادرینک فرارینی فرصت عدایدرک تکرار عمادییه کلدی و بکلکنی اعلان ایتدی .

[فرهاد پاشا] قباد بکه (زاخو) سنجاغنی بخش ایتدی . فقط مومی ایه دائمی بر قورقو ایچنده بولونیوردی . بونک اوزرینه استانبوله کیتدی . تکرار وزیر اعظم [سیاوش پاشا] دن بربرات آلدی و کمال امنیتله عمادییه عودت ایتدی .

قباد بک عودتنده (دهوک) قلعه سنه کلدیکی زمان عصیانک مشوقلرینی اعدام ایتمک فکرنده بولونیوردی . بوکا بناء لازم کلان ترتیباتی یابدی . فقط اوصرمده سایان بک مزوری عشیرتنک رئیس [میرملک] ايله برابر (دهوک) قلعه سی اوزرینه یورودی . قلعه اهاالیسی قباد بکک علمنه عصیان و قلعه نك قابولرینی سلیمان بکه آچهرق قباد بکده قتل ایتدیلر . (۹۸۴ = ۱۵۷۶)

بایرام بک بووقایعدن ممنون اولمشدی . درحال مزوری عشیرتنه کیتدی و اوراده عمادییه بکلکنه تعیینی تصدیق ایتدیردی . بووقه عینی زمانده حکومت عثمانیه یه قازشی برعصیان ماهیتده ابدی .

قباد بکک قتل اوزرینه ، اوغللری [سیدی خان] ايله [ابوسعید] بکک عثمانلی حکومتنه مراجعت ایتدیلر . فقط عمادییه آیالتک عشیرتلری بایرام بکی ایستورلردی .

حکومت عثمانیه ادارهٔ مصلحت پولتیقه‌سی تعقیب ابتدیی حالده
 ینه‌نک خصوصی بعضی پرنسپلره مالک ایدی. بناءً علیه بوکجه خصوصاً
 اهالی محلیه‌نک طرز تصویبی قبول ایتیموردی. بوسبیله درحال بومسئله‌نک
 حلنه توسل ایله سردار فرهادپاشا، بایرام بکک افاسنه مأمور ایدیلدی.
 اوسنه کورجستانه بویوک بر عثمانلی سفری آچیلدی. بو حال بو
 حوالیدن بویوک بر اردونک کچمه‌سی موجب اولمش ایدی. مهیب
 بر تورک اردوسنک اوحوالیده بولنسی بایرام بکی تدهیش ایتمش ایدی.
 ایران حکومتی ده حدودده بویله بویوک بر اردو بولوندوغی صروده
 بایرام بکی حمایه‌ایده مزدی. بناءً علیه فرهاد پاشا، بو فرصتن استفاده‌ی
 دوشوندی و بایرام بکی کورجستان سفرینه اشتراک دعوت ایتدی.
 یالکز بوسفره اشتراکی حائده عمادیه‌نک اداره‌سی برادرینک اوغلی
 [سیدی خان] بکه ترک ایتمه‌سی توصیه وسپردن موفقیتله عودت
 ایدیله‌جی زمان، براراده شاهانه ایله عمادیه بکلکنک کنسیدینه توجیه
 اولنه‌جغنی ده وعد ایدیوردی. بایرام بک بو وعدی بر غنیمت عد
 ایتدی. ودرحال مقامی برادر زاده‌سی [سیدی خان بن قباد] بکه
 ترک‌ایده‌رک فرهاد پاشانک اردوسبیله برابر کورجستانه کیتدی.
 بوسورتله بایرام بکک اداره‌سی زمانی بک آز اولدی. شرفنامه
 بومدت سکنز کون عد ایدیور. فقط شرفنامه‌نک کرک آلمانجه وکرک
 روسجه ترجمه‌لرنده بو مدت سکنز آی کوستریلیور. حالبوکه قباد
 بکک قتل متعاقب باب عالینک امری اوزرینه بوتون کردستان بک
 وپاشالری بایرام بکی حیاً ویا میتاً دردست امری آملشردی. بو حال
 بایرام بکی سکنز آی یاشاتاماز ایدی. بونک ایچین درکه درحال فرهاد

باشانك تكليفنه موافقت ايتدى. و بئناء عليه شرفنامه نك «سكزكون»
قيدى دوغرو اولمق كر كدر .

كورجستان سفرندن عودتى متعاقب بايرام بك توقيف وزنجير بند
ايديلهرك ارضروم قلعه سنده حبس ايديلدى و ارضرومده برادرينك
قاتلى هميتله محكمه شرعيه توديع ايديلدى. محكمه بايرام بك اعدامه
حكم ايتدى . فرهاد، پاشا، وقعه ي سیدی خان بکه بیلدیردی .
سیدی خان بك، عماديه ايلانده مستقل قالدى. شرفنامه، بورايه
قدر دوام ايدن و قايعى محتويدير. چونكه، شرفنامه صاحبي سیدی بك
ايله معاصر در . بودوردن صوكره تورك اداره سى بورالرده بك زياده
قوتله شمشدر . صوك زمانلرده ايسه عماديه ايلانده بوبوك تقسيمايه
اوغرايه رق «بكلك» اصولى اورته دن قالديرلمشدر. شيمدى بوحوالده
يالكز اسكى عشيرتلر بولونور . بلكر، او قدر مهم بر اهميتى حائز
دكللدر . تأسف اولونور كه بونلر حقه دهه اون آلتنجى اون يدنجى
عصر لره عائد معلومات مفقوددر . يالكز فصلى آتام ايدر كن بوبكلك ده
عشیرت خارجنده و اجنبیلر طرفدن تأسيس ايدیلدیكى نتیجه سنى تکرار
ایتمك ايجاب ايدر .

جزیره بکلری

شرفنامه بوامیرلرک منشائی امویه خاندانندن [خالد بن ولید] .
ارجاع ایدیور و بونلرک و قتیله یزیدی اولدقلریخی ، بو یزیدیلکک
ایسه ، امویلردن یزیده نسبتله شرف بولدیغنی ذکر ایدیور .

جزیره پرنسلی ، امویلرک اداره سنه کچدکن صوکره ، بوراده
بریککک حیاتی باشلادی . بوراده ایلک مستقل حرکاته توسل ایدن ذات
[سلیمان بن خالد بن ولید] در . شرفنامه بو ذاتی سلاله نک جدی اولمق
اوزره ذکر ایدیور . فی الحقیقه باشقه براماره به مالک اولمادیغمزدن ،
بو کرد بکلکی ایچنده عرب سلاله سنک اداره سنی قبول ایتک ایجاب
ایدیور .

سلیمان بن خالدک دوری ، برعشیرت حیاتی کبی سکونتله کچمشدر .
یالکز مشارالیهک وفاتندن صوکره [میر عبدالعزیز] ، [میر حاجی
بدر] ، [میر عبدال] ناملرنده اوچ اوغلی قالمشیدی . بونلر بابالرینک
مملکتنی آرالرنده تقسیمه قرار ویردیلر . فی الواقع ، اکثریت میر
عبدالعزیزی ایستوردی . فقط دیکر ایکسی ده بر راستادگاه بولمشردی .
بونک اوزرینه تقسیمات یاییلدی و بو تقسیمات اوزرینه ده (جزیره ابن
عمر) امارتی بروجه آتی اوچ شعبه به انقسام ایتدی :

۱ - عزیزه سولاسی : بونلر جزیره ده اوطورورلردی و جزیره حوالیسنه مالک ایدیلر. سلاله امیر عبدالعزیز طرفندن تأسیس ایدیلش ایدی .

۲ - میریه سولاسی : بو پرنسسلکی میر حاجی محمد بدرالدین تأسیس ایتیش ایدی . کورکان ناحیه سنده اوطورورلردی .

۳ - عبدالیه سولاسی : بونلر میر عباد طرفندن تأسیس ایدیلش بر سلاله دن کلشلردی مرکزلی فیک ناحیه سی ایدی .

بو سلاله لر ، عینی زمانده تأسس ایتدکلرندن قارده شلرک هپسی ده معاصر بر ربک ایدیلر .

۱ - - عزیزیه سلاله سی

میزیه بکری

امیر عبدالعزیز زمانی سکونتله کچمشدر. کرک شرفنامه و کرک دیگر شرق آناری بونک حقنده هیچ برشی قید اتمبور. یالکز وفاتندن صوکره یرینه اوغلو [امیر سیف الدین] نک کجیدی حقنده برصراحت وارد. فقط، بونک اداره سی ده بلا وقوعات کچمشدر. شرفنامه بوذاتک پک آزیاشادیفی و کنديسندن صوکره یرینه برادری [مجدالدین] ک کلدیکی قید ای دییور. بو صوکنجینک دوری ده برقاچ سطر ایچنده خلاصه ای دیلشدر. او تاریخلرده اورالری سکون و آسایش ایچنده ای دی. بونلرک استقلال تامه مالک اولملری حقنده اماره لر موجود دکلدر. یالکز شرفنامه بونلرک وبالخاصه مجدالدینک دوری بر استقلال تام کی ایضاح ای دییور سه ده بونک ده دوری اوزون سورمه مشدر. کنديسندن صوکره یرینه اوغلی [عسی] کچیور. موسی الیهک دوری ده عینی سکونتله کچمشدر. شرفنامه بوندن صوکره ده [امیر بدرالدین بن عسی] نک بکلکی ذکر ای دییور و بعده اسملر بربری تعقیب ای دییور: بدرالدیندن صوکره یرینه اوغلی [عبدال] کچیور. بوندن صوکره ده [امیر عزالدین] کچیور. موسی الیهک زماننده [تیمورلک] ک استیلا دوره سی باشلییور که، آسیانک هر بری کی،

جزیره ده ده بر انقلاب وجوده کلیبور . امیر عزالدین تیمورک
 ماردینه کلدیکی ایشیدیر ایشتمز عرض اطاعته کیتمش وبر ویرکو
 ویرمک شرطیله جزیره نك حال سابقده قلمسنى تأمین ایتمش ایدی .
 بووضعیت بوسالاه نك ده نهایت تورکلرک اداره سینه انتقال ایتمه لرینی
 انتاح ایتدی .

فقط، عزالدینک اطاعتی دوام ایتیه نك تیمورایله آراسی آچیلنجه
 تیمور بویوک بر اردو ایله جزیره بی آلت اوست ایتدی . بو عاقبت جزیره
 بکلک نك عزیزیه شعبه سنك خرابیسنی موجب اولمش ایدی . عزالدین
 بوفلا کتدن نفسی مشکلاتله قورتارم رق آخر عمرینه قدر (آردخی)
 قبله سی ایچنده اختفایه مجبور اولدی .

بوصیره لرده جزیره نك احوالی برکشمکش ایچنده ایدی . تیمور
 بوحوالی بی سوریه سلطانلرینه ترك ایتمش ایدی . فقط، بونلرده
 بوراسیله دائمی برصورتده اشتغال ایده میورلردی . بوکا بناء عزالدینک
 چو حقلری تکرار میدانیه چیقیدیلر : (امیر عبدال بن عزالدین) ،
 بدرینک یرینه کجیدی . فقط، چوق یشامادی . بونی اوغلی (امیر ابراهیم)
 تعقیب ایتدی . بونک دوری ده بر قارغشله لقی ایچنده کچمش ایدی
 ذاتاً بوده چوق یشامادی . بعده یرینه اوغلی (امیر شرف)
 کجیدی . شرفنامه بونک حیاتی براییک سیه قدر کوستریور وبوندن
 صوکرده برادری (امیر بدر) ک امارت موقعنه کجدیکی ذکرایدیور .
 بوراده وقایع بک آز اولدینی ایچون اسملر بر برخی تعقیب ایدیور .
 بوکا بناء کندیسندن صوکره دیگر برادری (کک محمد) امیر اولدی .

بونك زماننده آق قويونلو (اوزون حسن) بك جزيره‌ی استیلا
ایتدی و بوضورتله جزیره بکلکی تورکمنلره انتقال ایلدی .

اوزون حسن بك، (چلبی بك) نامنده بر تورکمن سرداری
بو محلك محافظی تعیین ایتشدی . شرفنامه (چلیلو) عنوانیله شهرت
بولان بوذاتك بك مقتدر، و جزیره‌ی مکملاً اعمار ایتیش اولدیفی .
قید ایدیور . بونك اداره‌سی دوری اوتوز سنه قدر سورمشر .
صوك امیر بدرک اوغلی ایله شرف تورکمنلره قارشى عصیان ایتك
فکرنده ایدی . بوسیره نرده (شاه اسماعیل صفوی) ده تورکمنلره
هجوم ایدیوردی . بوامیر شرف ایچون برفرست ایدی . بناءً علیه
(بوختی) قبیله‌سك معاوتی ایله جزیره‌یه هجوم ایتدی . وبلده‌ی
اشغال ایدرهك اسکی بکلکی تأسیس ایلدی . عینی زمانده محبوس
برنسلری ده قورتارمش اولیوردی .

شاه اسماعیل تورکمنلری تحت اشغاله آلدقدن صوکره جزیره‌یه
دخی هجوم ایتدی ، امیر شرف ایکی دفعه مقابله ده بولوندى و هرايکيسنده ده
شاه اسماعیل اردوسی مغلوب اولدی . بالاآخره شاه اسماعیل اك
منتخب عسکرلری اولان «قوردجی باشی» بکلری اردوسی کوندردی .
بونك قوماندانی اوزمانك بك مشهور بر عسکری اولان [تکلولیگان
بك] ایدی . فقط بوده جزیره ده مغلوب اولدی . بو محاربه لر عزیزیه
بکلرینك استقلالى مجاهده‌سی ایدی . لاکن دوام ایده‌مدی . شاه
اسماعیل ، اطرافه مهم تأثیرلر القا ایدیوردی . بونك اوزرینه امیر
شرفک یرینه کچن [امیر شاه علی] برچوق کرد بکلریله برابر شاه .
اسماعیلک سراینه کیتدی . شاه ، بونلره التفات ایده‌جك یرده هبسنی .

حبس ایتدیردی . مع مافیه ، بونلرك اكثرى برصورتله بوجبدن قورتولمشلردر . بالخاصه امير شرفك برادری [شاه علی] ده فرار ایدنلرك ايجنده ایدی .

شاه اسماعیل ، شاه علی بکی توقیف ایتدیردکن صوکره جزیره بی تحت اداره سنه آلمش و اداره سنی ده اوزمانلر ایرانك دیاربکر والیسی اولان [اوستاجلو اوغلی خان محمد] ك برادری [اولاش] بکی ده جزیره قوماندانی نصب ایتمش ایدی . بالاآخره شاه علی بك اولاش بکی مغلوب ایدرك یرینه کچدی . فقط بوراده مستقل یاشامق قابل دهل ایدی . بوکا بناءً ایرانیلره رقیب اولق اوزره اورته یه چیقان عثمانلی حکومتنه استناد ایتك ایحاب ایدیوردی . [شاه علی] بك بتلیس بکی [امیر شرف] [۱] بکه مراجعت ایتدی . بونك توسطله باب عالینك حمایه سنی قازاندی [ویاووز سلطان سلیم] خان طرفندن کنديسنه معاونت وعد ایدلدى .

بودور شاه اسماعیلك مغلوبیتی ایله باشلیوردی . تورکار ایرانه دوغرو بوتون کردستانی اشغال ایدیورلردی . بوکا بناءً ، جزیره برنسلری تورك حمایه سندن بك زیاده استفاده ایتمشلردی .

شاه علی بکدن صوکره ، یرینه اوغلی [بدر] بك کچدی . جزیره عثمانیلرك حمایه سنده ایدی . یالکیز دیگر بکلرده اولدینی کی حکومت عثمانیه بکلرك حق ریاستی قبول ایدیوردی . بدر بك عثمانیلره قارشى دوغری معامله لرده بولونویوردی . یالکیز آخر عمرینه دوغری بعض

مناسبتنر حاللری واقع اولمش ایدی که شرفنامه یه نظراً ، بونلرک اک مهملری ، بر محاربه دن عودتدن سوکره بکلرک دست پادشاهی یی بوس ایتدکلری ائنده پاییلان بر تقدیم تأخیر خطاسیله حکاری برنسی زینل بکلر اشارتی ایدی .

رستم پاشا ، هرایی مسئله یه بک زیاده حدتلمش وبونک اوزرینه بدر بکلرک عاینه تحریکاته ماشلا یه رق بر فرمان هایون ایله جزیره بکلکنی برادری (ناصر) بکه قویض ایتدیرمش ایدی . ناصر بک بورایه کلیر کلز ، بدر بک شجار حوالیسنه چکیلدی و جزیره یی برادرینه ترک ایتدی . فقط ، برایکی سنه سوکره تکرار وضعیت اییله شدی و ناصر بک (طور) و (حاتم) ناحیه لرنده قاله رق جزیره تکرار بدر بکه انتقال ایتدی . بک اختیارلغنده باشلایان بو ایکنجی بکلرک بک آاز زمان سوکره داها زیاده توسع ایتدی . زیرا ناصر بک ده وفات ایتمش ایدی . بو صورتله بویوک جزیره بکلکی یکیدن تأسس ایتدی فقط بکلرک تمامیه عثمانیلرک حمایه سنده ایدی . بدر بک یتمش سنه قدر بکلرک ایتمش و طقسان بش یاشنه یقین ایکن وفات ایتمشدر .

اختیارلغنده اوغلی (امیر محمد) کندیسنه معاونت و حتی بر جوق معامله لرده امور اداره یه اشتراک ایدیوردی . وفاتندن سوکره دوفرودن دوغرویه بک نصب اولدی . بوسره لرده (لالاقره مصطفی پاشا) ، کورجستان و اذربایجانک فتحنه مأمور ایدلش ایدی . اما طولی و سائر ممالک شاهانه نک بوتون بکلری ده عسکرلریله برابر بو بویوک محاربه یه مأمور ایدیلشلردی . جالديران میدان محاربه سنده امیر محمد شهید اولدی . فی الحقیقه محاربه یی عثمانیلر و شرفنامه قیوداتنه نظراً کردلر

قازانمش ايسه لرده قزل باشلوك حيلهسى اوزرينه برچوق كرد بگلري بوراده شهيد اولمشلردر. امير محمدك شهادتندن صوكره حزينه سنده ۲۰۰,۰۰۰، عثمانلي آلتوني بولونمشدر. مومي اليهك كوچوك براوغلو وارايدي. بوكا بناء مملكتهك اداره سني، (بوخق) قيلهسى الله المق ايستمش ايسه ده امير محمدك روجهسى چوجفك حقوقنى محافظه ايتمك فكربله قيزلرني (خان عبدال) ك اوغللارندن مير ناصر و مير شرف بگلره تزويج ايتدي. بونلر كوچوك امير نامنه جزيره ي اداره ايتديلر .

امير محمدك اوغلى بك كوچوك اولديغندن اسمي ده تبديل ايديلدي. زيرا كردلر آره سنده جاري اولان بر عاده نظراً، كوچوك ايكن يتيم قالان بر چوجفه بدرينك اسمي ويريلير. بناء عليه بو عادت، امير محمدك اوغلنه ده تطبيق ايديلدي. وچوجق [سلطان محمد] عنواني آلدی. چوجق يكرمي ياشنه كلكدن صركره استانبوله كوتورلدي. بوراده كنديسنه جزيره بگلدي برآتي ويريلدي. وجزيره يه عودتنده بوشنه قدر موقعنده قالدي. بعده چوجفني اولقمسزين وفات ايتدي .

(۹۹۱ = ۱۵۸۳)

بوندن صوكره وزير اعظم رستم پاشانك تصويبي اوزرينه بو سلاهنك ديكر شعبه سندن اولان [امير عزيز] جزيره بكي اولدي . بو بر مدت بوراده قالدي . بعده عثمان پاشا معيتنده اولمق اوزره تبريز سفرينه اشتراك ايتديكندن ، جزيره يي [مير محمد بن عبدال] ترك ايتدي . وعودتنده سنجاره چكيله رك ، جزيره يه كيتمدي . فقط عثمان پاشانك وفاتي اوزرينه تكرار برينه كچن فرهاد پاشا ارضرومه

کلدیکی زمان امیر عزیز یانته کیتدی ومومی الیهدن تکرار جزیره بکلکنی آلدی .

امیر عزیز ، [امیر شرف] وبونک برادرلری طرفندن تعجیز اولونیوردی . بونلر عشیرتلك معاوتی سایه سنده ، جزیره نك بوتون منطقه لری ضبط ایتشلردی . یالکیز جزیره قلعه سی وجواری تعرضدن مصون قالمشایدی ، فقط نهایت برکون بونی ده محاصره ایتدیلر . امیر عزیز قلعه بی اوغلنه ترك ایتدی وکندیسی ا- تانبوله عرض کیفیت ایتك اوزره فرار ایلدی .

میرشرف اوزون بر محاصره دن صوکره شهره کیردی . بوخبر عثمانلیره بك فنا تاثیر ایتش ایدی . بوکا بناء ، موصل میرمیرانی حسین پاشا ، (جزو) امیری محمد بت ودیگر کرد بکلریله برلکده بویوک بر اردو ایله جزیره یه یورودی . میر شرف وبرادرلری ، بو اردویه مقاومت ایده میه جکلربی آکلایه رق داخله دوغرو فرار ایتدیلر حسین پاشا جزیره یه کیردکدن صوکره ، میر عزیز اسکی موقعه تعیین وارد وسیله برابر موصله عودت ایتدی .

میرشرف ، حسین پاشانك عودتندن صوکره تکرار میدانه چیقدی وعشیرتلك هبسی ده میرعزیزه دشمن اولدقلرندن میر شرفه معاونت ایدیورلردی . تکرار جزیره قلعه سی محاصره ایدیلدی وضبطی متعاقب میر عزیز قتل اولوندی .

میر شرف جزیره ده یرلشدی . دیگر برادرلری ده ناحیه لرده کی قلعه لره کوندردی . بو حال باب عالینك خوشنه کبتمیوردی . بونك اوزرینه دیاربکر میرمیرانی [بوشناق محمد پاشا] جزیره اوزرینه

بورودی . امیر شرف ینه مدافعه ده بولونمادی و جزیره ایله توابعی برادرینه ترك ایتدی . فقط بو آدامك راحت طور ماسی قابل دكلی ایدی . خصوصیه (بوخق) كی اك بویوك برعشیرت طرفدن حمایه ایدیوردی . بونك اوزرینه بوتون عشیرت رئیسلیرى اجتماع ایتدیله . بوراده ویریلن برقرار موجبنجه جزیره وحوالیسی [امیر محمد بن خان عدل] . تابع اوله جق ایدی ، (شتاخ) ناحیه سیله دیگر قسم ده امیر شرفه انتقال ایدیوردی . بونك اوزرینه تورك اردوسی عودت ایتدی . بونی فرصت عد ایدن امیر شرف تکرار انترقیه به باشلادی . وبركون جزیره به هجوم ایتدی . حكومت عثمانیه امیر شرفك نفوذینی اكلامش ایدی . بومسئله بی برمدت موقته ایچون دفع ایتك چاره سنه توسل ایدیله دی . جزیره امیر شرفه تفویض اولوندی ، امیر محمد ده (حسن کیف) سنجاغی ویریلدی . شرفنامه دییوركه !

ه بوسطرلری یازدینمز دقیقه لرده الفازی سلطان مراد خانك دیوان عالیسی طرفندن تکررا جزیره بکلگی امیر محمد تفویض ایدیلشدر . فقط بوحوالیده بك زیاده نفوذ صاحبی اولان امیر عزیر صاغ ایکن امیر محمد کینمكه جسارت ایده میوردی .

شرفنامه مضبوطاتی بوراده نهایت بولویور . سلاله نك بو صوك صفحه سی ، برعصیان ماهیتنده در . لا کین ، ینه تورك اداره سنده در . صوك بر ماجرا اولق اوزره امیر شرفك برادرلی [عزالدین] ده قارده شی علیه عصبیان ایتش ایسه ده بك جابوق مغلوب و قتل ایدیلشدر .

جرزفیل و کور کیل بکلری

بوسلاله ، کور کیل مرکزنده فشكل ایتمشدر . شرفنامه ، بونلرك یوزقدر اسلام وارمنی کوبینه مالک اولدقلرینی ذکر ایدیور . مؤسسی [حاجی بدر بن سلیمان بن خالد بن ولید] ک زمانى سکونتله چکمشدر . کندیسندن صوکره یرینه حفیدی [حاجی محمد بن شمس الدین] چکمشدر . بونک دورى حقندهده هیچ بر معلومات یوقدر . بوندن صوکره [حاجی محمدک اوغلی شمس الدین] امیر اولورکه بودورلرده عینی مبهمیت ایچندهدر . شرفنامه بوزاتدن صوکردهده اوج اوغلك اداره سی زمانى ذکر ایدیور . لاکین ، بونلردن یالکز [سیداحمد] ک دورى معلومدر . امیر بدر و امیر حاجی محمدک حیاتلری حقندهده هیچ بر معلوماتز یوقدر .

[امیر سیداحمد] یاووز سلطان سلیمه عرض مطاوعت ایله مشدر . بو اطاعت ، قانونی سلطان سلیمان زمانندهده دوام ایتدی . عثمانلیلر ، بونک اداره سندن بک زیاده ممنون ایدیلر . بوندن استفاده ایدلک اوزره موصل و سنجار حوالیسنى کورکیله علاوه ایتدیردیلر ، و امیر سید محمدی ده بوتون بوحوالینک بکی تعیین ایتدیلر . برمدت صوکره بعض

مسائل داخلیه اوزرینه موصل ایله سنحار حوالیسی یدندن استرداد ایدلدیسه ده سلطان سلیمان قانونینک بغداددن عودتی متعاقب تکرار ویرلدی . بوندن سوکره برمدت داها یاشادی . بعده وفات ایتدی . وفاتندن سوکره یرینه برادر زاده سی [امیر شمس الدین] کجدی . بونک دوری ده براییک سنه ایچنده تمام اولدی . بعده ، وفات ایتدی . بونک اوزرینه برادری [امیر ابراهیم] کجدی . امیر ابراهیم [میرناصر] حقنده فرهاد پاشایه مراجعته کیتدیکی زمان شاه طهماسبک هجومی باشلامشدی . بوصرمده عثمانیلرک رجعتی وقوعبولسی اوزرینه [امیر ابراهیم] توابعی ایله فرارایتدی . وارچیس قلعه سنه قبانیدی . فقط ، درت آیلق محاصره دن سوکره الده ایدیلهرک قتل ایدلدی .

بوندن سوکره موقعنه حکومت عثمانیه نک موافقتیه اوغلی ایکنجی [امیر احمد] کجدی . فقط بونک زمانی چوق سورمه دی . بالخاصه میر عزیز ایله میرشرف آرمه سنده مدهش وقعه لر جریان ایدیوردی . بوصرمده اوغلی [امیر محمد] ، امیر عزیزک طرفی التزام ایدیوردی . باباسی ایسه عثمانیلره تابع اولدینی ایچون اوغلنک فکری تصویب ایتمیوردی . اوغلی نهایت باباسی خلع ایتدی . میراحمد در حال استانبوله عزیمت ایلدی . فقط ، یوله وفات ایتدیکندن مقصدینه نائل اوله مدی . اوغلی امیر محمد یرینه کجدی . حکومت عثمانیه بونی حایه ایتمیوردی . بالکمز امیر عزیزک حایه سی سایه سنده براییک سنه قدر قاله بیلدی . سوکره عائله لری افرادندن بریسی طرفندن قتل ایدلدی . بوسلاله دن صوک اولق اوزره امیر محمدک اوغلی [امیر احمد]

وارددر . شرفنامه صاحی دییورکه :

« بوجوقی نم زمانمه (۱۰۰۵ = ۱۵۹۷) بولونیوردی . کندیمی

بک کوچوکر . فقط ، مملکتک اداره سی بوکا فاعدر . »

فنیك بکری

فنیك بکری سلاله‌سی، اوج قارده‌شك صوکنجیسی اولان
(عبدال بن سلیمان بن خالد) طرفدن تأسیس ایدیلش ایدی. بونك
دوری حقنده معلومات مفقوددر. شرقنامه دییورکه :

«امیر عبدالدن صوکره چوققرینك مجادله‌لری پك جوق - سوردی
ومملكت آنارشی ایچنده قالدی. آنجوق مملكت آق قویونلی ترکمنلری طرفندن
استیلا ایدیلدکن صوکره حال طبعیسی بولدی»

آق قویونلیلرک زوالندن صوکره بوراسی عثمانلیلرک اداره‌سنه
انتقال ایتدی. عثمانلیلر، بورالریخی برمدت حالیه براقشلسده
بالآخره جزیره بکرینه ویرمشلردر.

جزیره بکری بوراده بیتور. بوندن صوکره کی دور معلوم دکلدر.
فی الحقیقه، عثمانلی تاریخنده بونلرک عصیانلری وتادیبلری کبی سطحی
قیدلر وارددر. نهایت اوجیوزسنه‌لك براداره‌دن صوکره، بونلرک نفوذ
سیاسیلری قیریلش ایسه‌ده، بکلرک نفوذ شخصیلری باقی قالمشدر. فقط،
بوسلاله‌نک‌ده قبیله خارچنده یاشامسی و بر عرب سلاله‌دن نشأت
ایتمسی، صوکره دائمی قبیله حیاتی و قبیله آرزوسی خارچنده برطاقم
جریان احواله تابع اولمسی کبی متعدد سیلردن اکلاشیلیورکه بوراده کی
عشیرتلرده برانکشاف ساحه‌سنه مالک اوله مامشلدردر.

ملکان نامیله معروف

من کیف بکری

بوسلاله لرده اسرار ایچنده غائب اولیور. شرفنامه بوسلاله نك
کردلکی حقنده برشی سوبله میور. یالگیز بوسلاله نك (صلاح الدین
ایوبی) مانله سندن بزات طرفدن تأسیس ایدیلش اولدینی حقنده
بر روایت نقل ایدیور ویدیورکه :

« ایوبیه سلاله سندن بری حاده قالمش ایدی . بیده کیزلی اولارق
ماردینه کتدی واوراده کی کرد بکری نك خدمته کیردی . ماردین بکی بوکنج
ایوبیه برنسی (رأس القول) قله سه کوندردی . برنس بوراده (حسن کیف)
نامیله برقله انشا ایتدیردی وماردین بکنه عصیان ایدی . »

بوپرنس (ملک سلیمان) اسمیله یاد اولونیور . شرفنامه بوذاتک
جنکیز زماننده اجرای حکومت ایتدیکنی قید ایدیور و عینی زمانده
جنکیز خانداننك صوگ زمانلرینه قدرده یشادیغی ادعا ایلور . احوالده
بو بکک ۷۳۹ = ۱۳۳۵ تار یخنده تأسس ایتمش دیمکدر .

بوندن صوکره اوغلی (ملک محمد) رینه کچمشدر . بوذات کرک
موغول و کرک ایران حکومتیله مناسبات حسنه ده بولونیوردی . بونک
دوری بک آز اولمشدر . کندیسندن صوکره رینه اوغلی (ملک
عادل) کچدی . شرفنامه ، بوذات حقنده بک عادی بر آدم صفتی علاوه

ایله اتمام فصل ایدیور. ذاتاً بورایه قدر دوام ایدن فصل، بوحوالینک سکونت دورینه عاندر. انجق ۷۹۶ = ۱۳۹۳ سنه سندن صوکره اورتهیه (تیمور کورکان) چقیور. بوراسیده معین بر صفحه تاریخ تشکیل ایتک مجبوریتنده قالیور.

بوصیره لرده، ملک عادل وفات ایتمش ایدی. اوغلی و خلی [ملک اشرف]، ماردینده بولنان تیمورک یانسه کیندی. وکندیسنه عرض مطاوعت ایتدی، بعده تیمورک امریله تکرار حسن کیفه عودت ایلدی بالطبع بو بکلک تیمورک اداره سنه انتقال ایتمش اولیوردی. بو حمایه دورنده برمدت یاشادی. بعده اداره یی اوغلی [ملک حلیله] ترک ایتدی.

ملک خلیل تیمورک اوغلی [شاه رخ] ایله مناسبات حسنده بولونیوردی. بوتون کرد پرنسلیر کبی کندیسیده شاه رخه اطاعت ایدیوردی. ذاتاً بونک عکسیده قابل دکلدی. تیمور و شاه رخ دوری کردلرک اک زیاده اطاعتله امرار و اطاعت ایتدکلری بر دوردر. ملک خلیلدن صوکره برادرزاده سی [ملک خلف] یرینه کچدی. بوذات عینی زمانده [ملک جعفر صور] عنوانیله ده شهرت بولمشدی [۱] کندی دائماً مجادله ایله وقت کچیردیکندن بین العوام (ابوالسیفین - ایکی قلیج باباسی) عنوانیده آلمش ایدی.

آق قویونلیر بونلره هجوم ایتدیکی زمان (حسن کیف) قلعه سی خلی مقاومت ایتدی. فقط، نهایت داخلده کی بک - لاله سندن برینک اهاقی

[۱] «جعفر صور» تعبیری کوردجه «فرمانی کوزلی» معنایه ایهده

معنای مجازی «جسور» و «بیلماز» دیکدر. م

اوزرینه تورکنلرک اله کجدی . بو صورتله (حسن کیف) بکلکی موقت برانخلاله اوغرادى . چونکه تورکنلر، در حال کنديلرندن « بك » تعيين ايديورلردى .

بوراسى برمدت آق قويونليرده قالدى؛ فقط آق قويونلير آره سنده باشلايان حکمدارلق غوغالري (حسن کیف) بکلري سلاله سى ايچون بويوك برفرست ايدى . استيلا زماننده (حما) يه فرار ايدن [ملك خليل بن ملك سليمان] بوفرستى غنمت عدايتدى . وانشه برچوق عشيرتلى طويلايه رق (اسعرد = سعرد) . هجوم ايتدى . تورکنلر مغلوب اولديلر . ذاتاً کندی آره لرند اوغراسيورلردى . انکنجي بر مقاومتده تشمت ايتديلر . بو صورتله تکرار (حسن کیف) ده ايويه سلاله سى تأسس ايتدى .

ملك خليل شاه اسماعيلك سلاله سندن برقز آلدى . بو مناسبتله ايكي عائله آراسنده برمناسبت صهریه حاصل اولدى . بوازدواج مناسبتيله دياربكرده بويوك بر جمعيت ترتيب اولوندى .

بوصيره لرده آق قويونلير سلطنتى زوال بوليور و شاه اسماعيل صفوى ميدانه چيقيوردى . نهايت شاه اسماعيل مهم بر موقع قاراندى . وبالجملة کرد بکلريخى نزدينه دعوت ايتدى . بودعوت اجابت ايدن ملك خليلده ديكر کرد بکلريه برلکده توقيف ايديلدى . شاه اسماعيل بونك توقيفندن صوکره زوجەسى بولنان همشيرە سنى ويکنلريخى تبريزه کتيرتدى .

ملك خليل، اوچ سنه قدر محبوسده قالدى . (حسن کیف) قلمه سى ده قزل باشلرک اداره سنه انتقال ايتدى .

فقط یاوز سلطان سلیمله شاه اسماعیل صفوی اردولری آراسنده
واقع محاربه مشهورده ایراندیلرک چالدران مغلوبیتی ، ملک خلیک
جسارتی تزیید ایتیش ایدی . نهایت بالتقرب محافظلری اولدیردی .
وتبریزدن فرار ایتدی . وانه کلدیکی زمان محمودی عشرتک تعقیبه
اوغرادی فقط بر قاج مصادمه دن صوکره بورادن ده قورتولدی
وبتلیس جهندن (حسن کیف) قلعه سنه کیردی . (حسن کیف)
اهالیسی ، ملک خلیک اوغلی ملک سلیمانی حاکم نصب ایتیشلردی .
حسن کیف بکلکنه مربوط (ریشان) قبیله سی ایسه ملک خلیک
عموجه زاده لرندن بریسی حاکم انتخاب ایتیشدی . عینی زمانده ،
چالدران مغلوبیتی ده هر طرفده تأثیرینی کوستریوردی . (بخشی)
عشرتی ده سعردی محاصره ایتیشدی . بوسره ده ملک خلیل کندیلرینه
التحاق ایتدی ودر حال کندیسینی بک انتخاب ایتدیلر . اوچ کون
صر کره سعرد قلعه سی ضبط ایدیلدی . اوغللری ده کندیسینه تبعیت
ایتدیلر . ملک خلیل (حسن کیف) قلعه سنه آلدی واسی بکلکنی
تأسیس ایتدکن صوکره وفات ایتدی . کندندن صوکره ملک سلیمان ،
ملک علی ، ملک محمد ، ملک حسین ناملرنده دورت اوغلی قالدی .
ملک حسین باباسنک یرینه کچدی . بوپک زیاده حریص جاه
برآدم ایدی . در حال ایکی برادرینی توقیف ایتدیردی . یالکز (ملک
سلیمان) فرار ایتدی و دیاربکر بکلرکی خسرو پاشایه التجا ایتدی .
خسرو پاشا مسئله ایله علاقه دار اولدی وبرادرلرینک اسباب توقیفی
صورمق ایچون ملک حسینی (آمیدا - دیاربکر) ده دعوت ایتدی .
(ملک حسین) الده ایدیلر ایدیلر قتل ایدیلرک . حسن کیف ده

برادری ملك سلیمان د ورایدلدى. (ملك سلیمان) برادر لرځي تخليه ایتدی. بونلر کندیسيله کچینمک ایسته مدیکندن (ملك علی) نهایت فرار و بتلیس بکنه التجا ایتدی. عشرت لرده ملك سلیمان طرفی التزام ایتبورلر و بالخاصه مومی الیهی ملك حسینک قلی ایله علاقه دار عد ایدیورلردی. ملك سلیمان موقعندن امین کورونمبوردی. بونک اوزرینه دیار بکرمه کیتدی. حسنکيف و سائر قلمه لرك آناختار لرځي خسرو پاشاه تسلیم ایتدی و حسنکيفك دوغرو دن دوغرویه تورکیا اداره سنده برایت اولماسنه رضا کوستردی. کندیسیده باشقه برایتنه عثمانلی مأموری تعیین ایدلسی طلبنده بولندی. خسرو پاشا، بومطالبانی استانیوله یازدی. باب عالی بوکا موقت ایتدی.

حسنکيف و [روها - اورفه] حواليسنک ۷۰۰,۰۰۰ دونمک بر ساحه سی زعامت اوله رق ملك سلیمان بکه توجه ایدلدى. دیگر ایکی برادرینه ده ایکی واوچ زعامت لر ویرلدى.

ملك سلیمانك وقای اوزرینه (روها) و (مر بکیر) سنجاقلری برادری (ملك محمد) توجه اولوندی. قانونی سلطان سلیمان، امارت عنوانيله بونلری مومی الیه توجه ایتشدی. بالا آخره (بتلیس) سنجاق عنوانيله بونلره علاوه ایدلدى.

ملك محمد بوراده سا کتانه امرا ر حیات ایتدی و جزیره ده کی بوبوک (بختی) عشرت نك رئيسی اولان [بدر بک] ایله مناسبات حسنه ده بولونیوردی. اون بر اوغلی وار ایدی. بونلرك دردی کندیسى بر حیات ایکن وفات ایتش ایدی. دیگر لرندن [ملك سلطان سلیمان] باب عالی نك بر فرمانيله باباسنک یرینه تعیین ایدلدى.

اوتەكى قارده شلرى دىكر كرد بىكرىنك خدمتلىرىنى كىرمىشلردى .
 (۱۰۰۵=۱۰۹۷) شىرقانە صاحى بونلرلە معاصر در . (ملك سلطان
 سليمان) دن صوكرە بوعائە اسكى امتيازلىرى بوسىبتون غائب ايتىش
 وكندىلىرىنى تەخسىص ايدىلن زعامتە اصرار حىات ايتىشلردى .
 بورادە حسن كيف ماجراسى دە بىتىور . بونلرك صوكرەكى
 دورلىرى اهمىتسىز در . چونكە داها ايلك زمانلردە ادارە مركزىزەتك
 اصوللىرىنى موافقت ايتىشلردى . بوكا بناءً متوالى سنەلردەكى حىاتلرنە
 داها زيادە مركززە تقرب ايتىشلردى . بونلردە دە عشىرتلرك برولى
 يوقدر . بوتون وقايە بلك مقدراتى داخلىندە جريان ايدىيور . بك ،
 بوتون عشىرتلرە حاكمدىر .

چشكزك بكلری

چشكزك بكلری دوغرودن دوغرویه تورك امراسندن كلش بر سلاله در. شرفنامه، بو سلاله یی ایران سلجوقلردن آلپ آرسلانله علاقه دار عد اییدیور و بو ذاتك خاندانی اعضاسندن اولدیغی ادعا اییدیور. بو ادعادن اول، دیگر بر روایتده واردر :

« بعض روایتلره نظراً، بو بكلرك عباسیلردن [ملكیش - melkiche] نامنده برذاتله علاقه دار اولدیغی ظن اولونیور. بو ادعا، اسلامینك بر تأثیرندن منبعدر. چونكه اك معروف شرق مورخلری بونلك سلجوقلره قرابتی قبول اتمشلدرد. یالز بو ایلك بكك کیم اولدیغی معلوم دكلدر [۱]. هیچ شهه سز، آلپ آرسلان ایله علاقه دار اولان بو ذات، سلجوقلره تابع ایدی. بونك صورت استقلالی حقنده ایسه هیچ بر قید یوقدر. شرفنامه، بوتون شرق آثارینه علاوه دییوركه :

« کورجستان برنسلریله واقع بر محاربه چشكزك بکی مغلوب واسیر »

[۱] شرفنامه لك مجموعه متفنده بو ذاتك، (ارزن الروم - ارضروم) وجوارینه حاکم و سلجوقلردن (آلپ آرسلان) ك اتباعندن اولان (امیر صلیق بن علی بن قاسم) اولدوغی مسطوردر. شرفنامه لك فرانسه ترجمه سنده ده عینی صراحت واردر.

ایدیلش ایدی. (۵۵۶) فقط، ارمیه شاهاریله قرابت صهریه سی بولوندوغندن بونلرک التماسی و توسطیله تخلیه سبیلی اجرا اولونمشدر. «

بوزاتک تخلیه سبیل و وفاتندن صکره یرینه اوغلی [ملک محمد]

کچور. ملک محمدک وفاتندن صوکره، [جاقدهش - Djâgdoche] نامنده

برذات کلیور [۱]. بونک زمان اداره سی ده یالکز اسمندن عبارتدر.

بونى متعاقب [ملکشاه بن محمد] کلیور. [ملکشاه] استقلال

داعیه سیله سلجوقیلر عایینه عصیان ایتدیکندن [۵۹۶ - ۱۱۹۹]

سلجوقیلردن [سلیمان بن قلیچ آرسلان] ایله یابدینی برمصادمده

مغلوب واسیر ایدیلهرک قتل اولونیور. سلجوق حکمداری بونک

اسارتی اوزرینه بکلکی تکرار اداره سنه آلیور. تاریخک بوفصلندن

صوکره چشکزک بکلرینک حیاتی تعین ایدیور. شرفنامه، بوفصلده

مهم بر نقطه یه تماس ایدهرک دییورکه :

« مر حاله ، چشکزک حاکم لرینک بوملکشاهک احفادی اولسی

لازمدر . « ملکشاه ، اسمی کردلر آراسنده کثرت استعمالدن دولایی

تحریف ایدیلهرک « ملکیش » شکله قولمشدر. زیرا بونلرک اسملریله

کورد و عرب اسمیسی آراسنده هیچ بر مناسبت یوقدر

بونلره تابع عشرته ده (ملکیش) نامی ویرلمشدر . »

ملک شاهدن صوکره یرینه اوغلی [ملک محمد] کچور . شرفنامه

بوزاتک (۳۲) قلمه و (۱۶) ناحیه ضبط ایتدیکنی سویلیور .

[۱] (صحایف الاخبار) ک روایتنه نظراً (ملک محمد) دن صوکره یرینه

اوغلی (ملک علاءالدین) کلیور . و بونی متعاقب (صلیقه حکومتی) منقرض

اولیور (۵۹۸ هـ) . بناء علیه (جاقدهش) ک بوملک علاءالدینک لقبی اولسی

محمدلهر .

بو خلاصه دن باشقه برشی معلوم دکلدر . بوندن صوکره کی بکلرک
منتظم بر شجره سی ده یوقدر . یالکز شرقی آناطولی ده [آق قویونلی]
و [قره قویونلی] تورکمنلرینک مجادله لری زماننده تکرار بر چشکیزک
بکندن بحث ایدیلور . بوحال ، کرد بکلرینک یالکز عمومی ومهم
وقعه لرده ذی مدخل اوله بیلدکلرینی و دیگر مسائل ده هیچ بر اهمیتی
حائز اولما دکلرینی کوستربور . بوصول بکک اسمی [امیر شیخ حسن] در .
کندیسی قره قویونلی تورکمنلرینک دشمنی اولان [بایندورلی اوزون
حسن بک] ایله محاربه ایتمشدر . شرفنامه ، بوحاربه نک چشکیزک
بکلری ایچون فائده لی اولدیغی وغالب کلدکلرینی ذکر ایدیور .
[امیر شیخ حسن] دن صوکره یرینه اوغلی [سهراب] کچدی .
بونک حیاتی سکونتله کچمشدر . بوندن صوکره ایسه [حاجی رستم
بک بن سهراب] چشکیزک بکی اولدی . بوصره لرده هم [شاه اسماعیل
صفوی] اورته یه چیقمش هم ده منقرض اولان روم سلجوقیلرینی
عثمانلی تورکلری استخلاف ایتمش ایدی . بوشمشش دورنده هر بک
استقلال دعواسنده ایدی . فقط ، شاه اسماعیلک دینی پروباغانداسی
بونلری برر برر طوبیلوردی . شاه اسماعیل ، چشکیزکده قزیل
باش [نور علی خلیفه] نامنده بر ذاتی کوندردی . [حاجی رستم
بک] بوایران سردارینه مخالفت ایتدی وچشکیزکله توابغی کندیسنه
ترک ایدهرک شاه اسماعیل صفوینک یانه کتدی . شاه اسماعیل بومطیع بکی
مایوس ایتک ایسته مه دی . مومی الهه چشکیزک مقابل عراق قطعه سندمه
بر محاکم بکلکفی نوجیه ایتدی . چشکیزکده قزیل باش [نور
خلیفه] قالدی . وملکیش بکزاده لرله عشاثر واهالی یه ظلم ایتکه

باشلادی . خلق بونك الندن بزار قانجه حاجى رستم بكة على المجله بر استمدادنامه كوندردیلر . بواشاده نام سلطان سلیم اول ايله شاه اسماعیل آراسنده [چالديران] محاربه سی ظهور ایتدی . بو محاربه ده شاه اسماعیل ايله حاجى رستم بكة ده حاضر ایدی . یاووز سلطان سلیمك غالیقی اوزرینه شاه اردوسی مغلوب اولمش وتبریزه قدر بوتون شرقی آناطولی عثمانیلره انتقال ایتمش ایدی .

بومیانده ، چشكزك ده عثمانیلره انتقال ایتدی و ذاتاً حاجى رستم بكة ده یاووزك بر امریله اعدام ایدلدیكندن [۱] سلاله سندن عراقده یالکیز براوغلی قالمش ایدی . بو ذات یاووز سلطان سلیمك فتوحاتندن بكة زیاده قورقش ایدی . عینی زمانده ، چشكزك بکلکی ایچونده برفرست آرابوردی . درحال ، مصرده کی ملوك چرا کسه خدمته کیرمکه قرار ویردی . یولده ملاطیه حاکمی ملوك چرا کسه امراسندن [ممای] بكة تصادفی ایتدی . ممای بكة ايله یابدینی برمشاوره ده ملوك چرا کسه نك براهیمی حائز اولمادیغنی و عثمانلی خاندانیله حسن مناسبتده بولونمق ایجاب ایتدیكنی اکلادی و کندیسی ، درحال سلطان سلیمك نزدینه عزیمت ایتدی . شرفنامه ، [پیرحسین بكة] نامنده اولان بو کنجك جسارتنه قارشى یاووزك :

[۱] حاجى رستم بكة تبریزده یاووزك فرمانیله اعدام ایدیلسنه سبب ۱۴۷۳ = ۸۷۸ تاریخنده فاتح سلطان محمدك اردوسی اوزرینه ضبط ایدلك ایسته نیلن (کجاخ) قلعه سنك عثمانیلر آلنه دوشمنه ممانعت ایتدیکی حالده عثمانیلرک رقبی اولان شاه اسماعیل صفوی به بالآخره اردوسیله او حوالی بی ترك ایتمش اولمیدر .

« نه جسارت ابر بونك ، پدر به او غلنی و امیر لرخی قتل ایتدیردك . بو ، هیچ خوف ایتمهرك یا تمزه كلدی » دبه اظهار تقدیر و حیرت ایتدیكنی قید ایدیور .

یاوز سلطان سلیم ، پیر حسین بکه چشكزك بکلكنی توجیه ایتدی . فقط ، بو صیره لرده چشكزك بکی اولان قزیل باش [نور علی] حال عصیانده ایدی . چشكزك چالديران ملحمه سنده عثمانلی اداره سنه انتقال ایتدیکی حالده تکرار اسکی شكلی آلمش ایدی . یاوز سلطان سلیم ، مرعش میرمیرانی [بیقلی محمد] پاشایی ، چشكزك بکلكنك استردادینه کوندردی . پیر حسین ده بونکله برابر دی . پیر حسین یاوزك حمایه سی الیه ایتدکدن سوکره ، در حال چشكزك طرفه کیتدی و بیقلی محمد پاشا اردو سندن اول ، جوارده کی شیرتلی طوبلادی و بونلرله نور علی قزیل باشه هجوم ایتدی . نور علی نك اردوسی پریشان اولدی و کندیسی ده قتل ایدیلدی . بو صورتله چشكزك بکلرینك سلاله سی عثمانلی حمایه سنده تکرار باشلادی .

پیر حسین بك ، اسکی بکلنك حدودینی اشغال ایتدی و بوراده ، اداره بی تنظیم آیه دی . کندیسی ، عثمانلی حکومتك حمایه عالیه سی النده بولونیوردی و هیچ بر زمان ، بو حمایه یه قارشی عصیان ایتمه دی . وفاتنده اون آلتی چوچق براقدی . بونلر چشكزك بکلکی ایچون بیوک بر بلا اولدیلر . چونکه ، هیچ بریسی ، دیکرینه اطاعت ایتك ایسته میوردی . مملکت ، بر آنا رشی ایچنده قالمشدی . بونك اوزرینه ، هپسی ده سلطان سلیمان قانونی یه مراجعت ایتدیلر و چشكزك بکلنك آره لرنده تقسیم ریجا ایتدیلر . او صیره رده ، تورکیه اصول اداره سنده

بر تقسیمات و ارایدی . بو تقسیمات اساس اولق اوزره ، چشكزك
ایکی سنجاق اوند درت زعامته تقسیم ایدلی . بو صورتله ، هر قاردهش
بر میرائه مالک اولدی .

بر فرمان عالی ایله ، كرك سنجاقلر و كرك زعامت و تیمارلر پیر
حسین بك سلاله سنه ترك ایدیلش ایدی . بو صورتله چشكزك بکلکندم
متعدد بکیر کووونمکه باشلادی . بو بکیر ، اصل اوچ شعبه به آریلیر لر :

۱ - مجنکرد سنجاغی بکری

مجنکرد سنجاغی ، سلطان سلیمان قانونینك بر اراده سیله پیر حسین
بکك بویوك اوغلی [محمدی] بکه توجیه ایدیلش ایدی . بو ذات انحق
بر سنه قدر بکك یاپیلدی . وفاتسنده درت اوغلی قالدی . فقط ،
دردی ده صبی ایدی . بوکا بناء ، بر فرمان ایله بکك برادری [فرخشاد]
بکه توجیه اولوندی . شرفنامه ، بو ذاتك عادل بر آدام اولدیغنی ، فقط
قارده شلرینك ضرضنه قربان ایدلایکفی سویلیور . چونکه قارده شلرینك
شکایتی اوزرینه باب عالینك بر فرمانیله قتل ایدیلشدی . فرخشاد بکك
خلیل و حسین ناملرنده ایکی اوغلی و ارایدی . بونك اوزرینه ، بونلره
بر زعامت و یریلدی و مجنکرد سنجاغی ده ، ارضروم میرمیرانی آرناوود
سنان پاشانك برادری قاسم بکه توجیه اولوندی . عینی زمانده محمد بکك
درت اوغلنه ده بر زعامت و یریلدی .

اداره نك تبدل ایتمسی ، کردلر ارده سنده عدم نمونیتی موجب
اولمش ایدی . بالخاصه ، بو تبدل پیر حسین بکك سلاله سنجه بویوك
بر اندیشه ایله قارشیلانیوردی . بو صیره ده عثمانلیر حمایه سنده اولان

(پورتوق - portok یاخود پرتك) بكي رستم بك، باب عالییه بر تھریرات یازدی. بوراده، یدلرنده کی فرمان موجبنجه محبکورد سنجاغئکده پیرحسین سلاله سندن بریسنه توجیه ایدیلیمی و یا بائجی برذاتك رأس ادارهیه کتیریلهمسی طلبنده بولوندی. بونك اوزرینه محبکورد سنجاغی، پیرحسین بكك اوغللرندن (بیلتن) بکه توجیه اولوندی. بو ذات، عثمانلی حکومتنه دائما ابراز صداقت ایله دی. وفاتنده، یرینه بویوك اوغلو [علی] بك كچدی. دیگر اوچ اوغلی، محبکورد سنجاغك برر زعامته مالک اولدیلر. علی بك انجق بر قاج کون بکلک ایدم بیلدی. بالآخره وفات ایتدی. کندیسنك اوچ اوغلی وار ایدی. سنجاق، سلطان مراد خانك بر فرمانیله بویوك اوغلی [حیدر] بکه توجیه ایدیلدی. فقط، سنجاق مرکزینه کیتمدن قلمه سنده وفات ایتدی. بونك اوزرینه سنجاق بکلکی، برادری [الله ویردی] بکه توجیه اولوندی.

شرقامه بوراده دییورکه :

«الله ویردی بك، بوکون، ۲۳ نیسان (۱۰۰۵ = ۱۵۹۷) بازار ایرتسی (محبکورد سنجاغنه متصرفدر.»

۲ - بورنوقه سنجاغی بکلری

چشکرك بکلکنك تقسیماننده ایکنجی سنجاق (پورتوق = پرتك) تسمیه اولونیورایدی. سلطان سلیمان قانونی، پیرحسین بكك اوچونجی اوغلی رستم بکی بوسنجاغه بك نصب ایتمش ایدی. بو ذات، برمدت بورایی اداره ایتشد. وفاتنده بایستقر، محمدی، علی فاملرنده اوچ

اوغلی قالدی . بونلرک بویوکی اولان (بایستقر) بك ، مقتدر برآدم ایدی . و پدرینک وصیتی موجبجه یرینی اشغال ایتدی .

شرفنامه صاحبی ، بایستقر ایله معاصردر . بو ذاتی ایکنجه بر خاتم یراسفندیار عد ایدیور . کندیسنک بوتون کرد بکری آره سنده بك مهم بر موقعی اولدیغنی و هرکسک کندیسنه حرمت ایله دیکنی شجاعت و سخاوتده امنالسنر علوم و فنون ، حق موسیقی به آشنا اولدوغنی ذکر ایدیور . عینی زمانده عثمانلی خاندانه قارشیده بك زیاده مطیع اولق اوزره کوستریور .

بایستقر بك ، سنجاغك اداره اساسیه سیله ده اشتغال ایتمشدر . مملکتده ، صاحبی تأسیس ایتش و عشرتلك معین ساحه لر داخلند . کشت و کذار ایتهلری ، یغما کرلکده بولنامالری کبی بر طاقم اصلاحانه کیریشمشدر .

شرفنامه ، بو اصلاحاتده موفق اولدیغنی قید ایدیور . هر حالده کرد بکری آره سنده بو قدر مهم مسائل ایله اشتغال ایدن کیسه یوق کیدر . بناء علیه بایستقر بك بونلر آراسنده شایان دقت بر شخصیتدر .

۳ — شرفنامه بکری

یر حسین بکک اراضیسی تقسیم ایدلیکی زمان ، سقمان ناحیه سی دوغرودن دوغرویه عثمانلی اداره سنه انتقال ایتش ایدی . یر حسین بکک اوغللرندن کیخسرو ، کیکاوس ، پرویز بك ناملرنده کی اوچ کوچوک اوغلی ده دیگر قارده شلری کبی برر زعامته مالک ایدیلر . فقط ، بك کوچوک اولدقلرندن اداره ایله علاقه دار اولامیورلردی .

بو یودکلری زمان، اوچی ده باب عالی به مراجعت ایدره کندیلرینه
(سقمان) ناحیه سنک توجیهی طلبنده بولوندیله .

عثمانلی حکومتی، بورالرده کی آسایشی تأمین ایچون بو رجانی
اسعاف ایتدی و سقمان ناحیه سنه سنجاق اسمی ویریله رک کیخسرو
بکک اداره سنه ترک ایدیلدی . دیگر ایکی برادرینه ده برر بویوک
زعامت ویریلدی .

کیخسرو بک بر مدت بوسنجاغک اداره سنده بولوندی . وفاتنده
اوج اوغلی وار ایدی . ۱۰ - صالح بک ۲ - قاسم بک ۳ - عمر بک .
حق وراثت، [صالح] بکه دوشیوردی . [قاسم بک] درویش
مشرپ بر آدم ایدی . مملکتک سلطتی ایله هیچ علاقه داد اولمدی
وبر تکیه چکیلدی . یالکیز، کوچوک برادری [عمر بک] بک زیاده
حریص جاه ایدی . برادرینه حسدایدیور و کندیسنک بک اولایلمه سی
ایچون چاره لر آریوردی . نهایت بر اصول ایله برادرینی قتل ایتدیردی
و کندیسی یرینه کجی . قتل ایتدیکی برادرینک زوجه سنی نکاح ایتک
ایسته دی . قادین ظاهرآ موافقت ایتدی . فقط زفاف کیجه سی صالح
بکک صادق بنده لرندن بر قاچی واسطه سیله ترتیب ایدیلن بر خيله
ایله کندیسی ده قتل ایدیلدی .

صالح بکک زوجه سی عمر بی قتل ایتدیردکن صوکره، اوغللرینک
بویوک کیخسرو بک ایله برابر استانبوله کتیدی . بوراده، سقمان
سنجاغک اوغله توجیهه موفق اولدی .

شرقنامه صاحبی، بو بک ایله معاصر در . بونک اداره سنک عثمانلی
اداره سنه موافق اولدیغنی قید ایدیور .

پير حسين بكك ديكر طقوز چوجنى ده آتيده كى شكلدرده برر
زعامته مالاك اولمشلردى :

۱ — يوسف بك . (۷۰۰۰۰) آچقه مقدارنده بر زعامته مالاك
ايدى . كنديسندن صوكره اوغللرى موقعى اشغال ايتديلر وبكلك
بويله جه دوام ايدىيور .

۲ — محسن بك . زعامتى (۷۰۰۰۰) آچقه ايدى . وفاتندن
صوكره بش اوغلى آره سنده تقسيم ايدلدى .

۳ — يعقوب بك . بونك زعامتى ده (۴۰۰۰۰) آچقه راده سنده
ايدى . وفاتنده اوچ اوغله تقسيم ايديلدى .

۴ — كيقباد بك . بونك زعامتى (۵۰۰۰۰) آچقه ايدى .
كنديسى عثمانلى خاندانه بك صادق وجسور بر ذات ايدى . يمن
محارباتنه اشتراك ايتمشدر . يمندن عودنده استانبولده يرلشدى وبوراده
وفات ايتدى . اراضيسى ، اوچ اوغله تقسيم ايديلدى .

۵ — كيكائوس بك . زعامتك مقدارى آز ايدى . وفاتنده
اوغله انتقال ايتدى .

۶ — پرويز بك . بوكا تخيص ايديلن زعامتك مقدارى معلوم
دكلدر . وفاتنده برادري حيدر بكة دور ايديلدى .

۷ — بهلول بك . بونك زعامتك مقدارى (۴۰۰۰۰) آچقه
قدر ايدى . وفاتنده اوچ اوغلو آره سنده تقسيم ايديلدى .

۸ — كلابى بك . (۴۰۰۰۰) آچقه زعامتى وار ايدى . بو ذات
سردار مصطفى پاشا ايله چالديران سفرينه اشتراك ايتمش ايدى . اوراده ،
شهيد اولدى . زعامتى ، اولو بويوك اوغلو محمود بكة . بونك وفاتى
اوزرينده كوچوك اوغلو على خانه توجيه ايديلدى .

۹ — یلمان بك . بونك زعامتی ده (۲۰ ۰۰۰) آچقه قدردر .

شرفنامه صاحبی ، بونكله معاصردر وكنديسك پك زیاده اراده

صاحبی ، عاقل برذات اولدیغنی ذکر ایدیور .

*
*
*

بوراده چشكزك بككرينك شرفنامه قبوداتی بیئور . دیگر بککرده

تکرار ایتدیكمز کبی ، بوراده ده بککبی ، عشرت خارچنده تشهل

ایتمش کوریورز . صوکره ، قارده شلرك تقسیماتی و مملکتک دور دور

اجنبی حکومتلر اداره لرینه انتقالی ، عشرتلك حیاتیله علاقه دار

دکلدرد . عشرتلر ، دائماً بکک اداره سنك خارچنده یاشامشلر و بوبکلك

کیفلرینه تابع اولمشلردر .

شرفنامه قبوداتندن صوکره کی دور ، عینی شرائط اتنده

یکم مشدر . بوبککر ، آره صره اختلال ده ایتمشلردر . بالخاصه ، صوك

زمانلره قدر حکومته قارشى برامتیاز تملك ادعا سنده بولونمشلردر .

لكن ، [تورك - ایران] مجادله لرینك ختامی ، بوعشرتلرك اهمیتلرینی

تنقیص ایتمشدر . سلطان مراد رابع دن صوکره همان همان اختلال

اولما مشدر . صوك زمانلرده روسیه حکومتی بوکر دلرله علاقه دار اولوق

ایسته مشدر . بککر ، حقوق ملکیه لرینك محافظه سنه پك زیاده اعتنا

ایتدکلرندن در حال روس نفوذینه قایل مشلردر . لا کین ، حمیده

تشکیلاتی ، بوبکلك اسکی سلطنتلرینی تأسیس ایتمش صاییه بیلیر .

بوکا بناء ، حاللرندن ممنوندرلر . بوکون ، اسکی سنجاق تقسیماتی موجود

دکلدرد . بوبککر ، تورك متصرفلرك یانلرنده بر فضلّه معاون شکنده درلر .

مرداس بکری

اکیل قلعہ سندہ تأسس ایدن [مرداس] حکومتک ایلک دورلری اولدجقه شایان دقتدر . شرفنامه ، بوسلاله نك مؤسسی اولق اوزره [پیر منصور بن سید حسین اعرج] نامنده برذاتی ذکر ایدهرک بونک پک زاهد و متقی برذات اولدوغنی ویدنده کی « شجره » موجبنجه (۱۷) بطنده ، نسلک عمر رسول حضرت عباس (ر.ع) منتهی بولوندوغنی ذکر ایدیور . پیر منصورک اکیل قلعہ سنه صورتله کلدیکنی حکایه ایدرکن ده بورکه :

« پیر منصور ، اول امرده (حکاری) ولایتدن کله رک (اکیل) نواحیسندن (پیران) قریه سندہ اقامت ایتدی . بوراده برعبادتخانه وجوده کتیره رک طاعت و عبادتله مشغول اولدی و خاقی ده صلاحه دعوت ایتمکه باشلادی . اودیاریک اهالی واعیان کنیدیسنه اخلاص ایله اعتقاد ایدهرک مرید و منتسبی اولدیلر . رحلتندن صوکره یرینه مخدومی [پیر موسی] کچدی . مومی الیه ، بوقریه ده بر « خانقاه » انشا ایدهرک ارشاداتنه دوام ایلدی . اوضاع و حرکتنه مفتون اولان (مرداس) عشائر و قبائلندن برچوق کیمسه لر خدمته کیردیلر و کون بکون صیت شهرتی آرنمغه باشلادی .

پیر موسانك وفاتندن صوكره يرينه اوغلى [پير بدر] كچدى .
 بوذاتده پدر وجدينك اترينه اقتفا ايلكله برابر سلطنت مغنويه
 ايله سلطنت صوريه يي برلشديرمك ايجون اكيل قلعه سنى جبراً
 ضبط ايتدى .

اودورلرده درويشلك پوستى ، سلطنت تختك ايلك قدمه سى
 ايدى . مغنوى نفوذنى آرتيران شيخلر برمدت صوكره بونفوذدن
 استفاده ايدرك مادی منفعتلر تأمين و حكومت تأسيس ايتمكه جاليشير
 واكثريا موفق اولورلردى . ايشته [پير بدر] كده بوصورتله حركت
 ايدرك اكيل قلعه سنى جبراً ضبط واوراده حكومت تأسيس ايتديكى
 آكلاشيلور . فقط قلعه يي كيمدن آلدیغه دائر شرفنامه ده صراحت
 يوقدر . يالكز ، اكيل قلعه سنده اساساً ساكن اولان (مرداس)
 قيله سنك حلب حواليسندن اكيله هجرت ايدن (نبى كلاب) دن
 [مرداس بن ادريس بن نصير بن نصر بن جميل] (؟) ك احفادنن
 اولديغنى درميان ايديور .

اكيل امراسنه « مرداس » ده نيلمسى طوغرو دكلدر . چونكه
 سلاله نك مؤسسى مرداس لرله هيچ علاقيسى اولمايان [پيرمنصور] در
 و بوده عباسى در .

فقط هر حالده مرداس عشيرتنك بوسلاله نك تأسسنه مهم خدمتلى
 اولشدر و احتمالكه صيقى مصاهرلر نتيجه سنده ، مؤسس عائله ايله ده
 قانلى قاريشمشدر .

شرفنامه ده (اكيل) قلعه سنك اسمنه طائد مهم برقيد وار .
 شرفخان ، خلاصه ده يوركه : « اكيل قلعه سنك بك متين ويوكسك

کمرلری ، برجلری واردر . وقتيله اولياء اللهدن بر ذات اکیله کله رک
قلعه نی تماشا ایتدکن صوکره . قلعه نک اک یوکسک کمرینه تورک
لسانیله « اکیل » دیه خطاب ایدنجه کمر درحال اکیلویرمش و بوندن
طولانی قلعه نک اسمی « اکیل » قالمشدر .

شوروايته وقلعه نک اسمنه نظراً بوحوالیده اوزمان وداها اول
تورکلرک نفوذی جاری وبلکه قاعه بانيسنک برتورک اولدوغی آکلاشیلور.
مرداس سلاله سنک ده آتیا کوريله جکی وجهله عربدن زیاده
تورک مؤسسه لريله علاقه دار اولدینی شبهه سزدر .

[پیر بدر] اکیلی ضبط ایتدکن صوکره اوزون مدت محافظه
ایده مه مشدر . سلچوقیلرک اکیل قلعه سنی کنديسندن ینه جبراً ضبط
ایلمسی اوزرینه بالتقريب قلعه دن فراره موفق اولمش وقلعه سلچوقیلره
انتقال ایله مشدر .

بولدوقانى عنوانيله معروف

اكېل بىكارى

شرفامه بوسلاله دن بىخله دىيوركه :

« پير بدر سلجوقلارك انندن فرار ايتدكدن صوكره مفارقين
(ميفارقين) . كلدى واوراده (امير حسام الدين) ك حايه سنه النجا
ايتدى . بوراده، آلپ آرسلانك (امير آرتيق) واسطه سيله مفارقينى
استيلاسنه قدر قالدى . مفارقين ضبط ايدلدكدن صوكره برچوق
كسه لرله برلكده پير بدرده قتل ايدلدى . بوسورتله بوسلاله دن هيچ
كىمه قالماش ايدى . يالكز، پير بدرك زوجسى حامله ايدى . مرداس
عشيرتى ، بو قادينك برچوقق طوغورماسنى وبوسورتله سلاله نك
تكرار حال فعالته كلمه سنى ايستوردى . »

« هر كس، انتظارده ايدى . بركون، پير بدرك زوجه سنك اوندى
بر آدم چيقدى وديشاريده كى مرداسى امراسنه توركه ديدى كه :
« چوق شكر خدايه كه ايسته ديكمى بولدوق »

بونك اوزرينه، پير بدرك زوجه سنك دنيايه براركاك چوقق
كتيرديكى نقل ايتدى وچوچنك اسمنه بولدوق عنوانى ويريلدى .
وسلاله ده بواسمه نسبتله [بولدوق خانى] عنوانى آلدى . »

بو حکایه هرشیدن اول پیر بدر زوجه سنک تورک اولدینی و حق
 پیر بدرکده تورکجه تکلم ایدر بر ذات اولدینی کوستریور . چونکه
 عائله ده بولسانی تکلم ایدیور و تورکجه « بولدوق » [بولمق مصدرندن]
 کله سیله عائله ملیتک سه مبولیزه ایدلمسی بونی کوستریور .
 بو چو جوق بو یود کدن صوکره تکرار مرداس سلاله سنک سلطنتی باشلادی .
 [بولدوق بک] والدہ سنک وفاتندن صوکره مرداس امراسی طرفندن
 اعتنا ایله بو یود یلرک اجدادینک مقامنه اجلاس ایدیلدی . و اوزون مدت
 مرداس یلرک ریاستنده بولوندی . کندیسندن صوکره یرینه اوغلی (امیر ابراهیم)
 کچدی . بونک دوری اوزون سورمه دی . چونکه برایی سنه صوکره
 وفات ایتدی . یرینه اوغلی (امیر محمد) کچدی . فقط ، بوده اوقدر
 چوق یاشامادی . وفاتنده اوج اوغلی قالمش ایدی . بونلردن (امیر
 عیسی) ، باباسنک یرینه کچدی . دیگر اوغلی (امیر تیمور طاش) باباسنک
 زماننده والی اولدینی (یاغن) قلعہ سنده قالدی و بوراده (بالو) بکری
 سلاله سنی تأسیس ایتدی . اوچونجیسی اولان (امیر حسین) ، پدری
 امیر محمد زماننده والی اولدینی چرموک (جرمیک) ناحیه سیله
 (بردنج - Berdindj) قلعہ سنده قالدی و بوراده ، اکیل بکلرینک
 اوچونجی شعبه سنی تأسیس ایتدی .
 بناءً علیه اکیل سلاله سنک شعبه لره تقسیم بو دوردن صوکره
 باشلار .

۱ - اکیل شعبه سی

باباسنک یرینه اکیل بکلکنه کچن (امیر عیسی) ، قارده شسلرینه

قارشى فنا بروضيت آلمادى و بوراده و تعلقا تيله اپى كچندى . خلقى و عشائرى ده ممنون ايتمكه چاليشدى . وفاتندن صوكره يرينه اوغلى (دولت شاه بك) كچدى . بونك دورى حقنده ده بر معلومات يوقدر . دولتشاهك ده وفاتندن صوكره يرينه اوغلى (امير عيسى) قائم اولدى . شرفنامه ، بوزاتك مملكتى احيا ايله ديكنى قيد ايدىيور . فقط ، بونك ده حياتى اوزون سورمه مشدر . بوزمانلر ، هنوز شاه اسماعيل صفوى ميدانه چيقداديني ايجون بورالرده بر سكونت وار ايدى . بونك اپكى اوغلو قالمش ايدى . بونلردن (شاه محمد) باباسنك يرينه كچدى . فقط ، آرزمان صوكره بوده وفات ايتدى و قاسم ، عيسى منصور ، اصفهان و اميران ناملرنده بش اولادى قالدى . بونلردن (قاسم بك) باباسنك يرينه كچدى . قاسم بك ، جوار حكومتلرله بالخاصه آق قويونلرله مخادنت پيدا ايتدى . كنديسى عقل و ذكا صاحبي بر ذات ايدى . حق ، آق قويونلردن بر پرئسك تعليم و تربيه سى كنديسنه توديع ايدلديكى ايجون بين الناس (لالا قاسم) عنوانى آلمش ايدى .

شاه اسماعيل صفوى ، ديار بكره استيلا ايتديكى زمان (۹۱۳ - ۱۵۰۷) ، قاسم بك ايرانلره اطاعت ايتماش ايدى . بونك اوزرينه ايران سردارى [اوشاجلو اوغلى خان محمد] اكين قلعه سنه هجوم ايدرك قاسم بكى مغلوب و اكين قلعه سنه قيزيل باشلردن [مقصود] بكك اداره سنه توديع ايتدى . قاسم بك ، ياووز سلطان سليم خانه التجا ايله دى . (چالديران) ملحمة سندن صوكره تكرر اكين قلعه سنه كلهرك قيزيل باشلى عثمانلرله يارديميله مغلوب و قلعه يى استرداد ايله دى .

بوصورتله ا کین قلعہ سی عثمانلی حکومتک حمایہ سنہ کیرمش اولیوردی .
 قاسم بک، برمدت یاشادی و حکومت عثمانیہ به دائمًا اطاعت ایلدی .
 دیاربکرک ایرانیلردن ضبط اولونمسنه معاونت ایتمش اولدوغندن اعتباری
 عثمانلیلر نژدنده آرتمش ایدی . وفاتنده ارکک اولادی یوق ایدی .
 داها خان ایکن قاسم بک، کندیسندن صوکره برادرزاده سی [مراد]
 بکک یرینه کچمسنی توصیه ایتمش ایدی . بونک اوزرینه سلطان سایمان
 قانونینک برفرمانیلہ [مراد بک بن عیسی] بکه ا کین بکککی توجیه
 اولوندی . شرفنامه بوذاتک بک زیاده عالیجناب اولدیغنی ذکر ایدیور .
 بوندن صوکره ، ایکی اوغلنک یکدیگریخی متعاقب بکککری کلیر .
 بونلرک بریسی [علی خان] دیکری ده [قاسم بک] عنوانیلہ بنام
 ایدی . ایکیسنک ده دورلری بک آز دوام ایلشدر . قاسم بکک ایکی
 اوغلی قالش ایدی . شونی قید ایدم که، بودورلرده عثمانلی حمایہ سی
 باقی ایدی و بک عثمانلی پادشاهلرینک فرمانلریله نصب اولونیوردی .
 یالکیز ، بکک سلاله دن اولماسی اصولنه رعایت ایدیلیوردی .

قاسم بکک اوغللرندن [جعفر بک] ، باباسنک یرینه کچدی .
 کندیسی ، بک کچیج ایدی . شرفنامه صاحبی بونکله معاصردر .
 دییورکه : دیکرمی بش سنه دنبری مملکتی اداره ایدیور . بکک
 حدودی اسکی حدود داخنده در .

۲ — پالو شعبه سی

ا کین بککری سلاله سنک تقسیمی فصلنده اشارت ایدیلدی و وجهله،
 پالو بککری سلاله نک مؤسسی [امیر تیمور طاش بن محمد بن ابراهیم

بن امیر بولدوق [در . بوذات ، پدرینک زماننده بو حوالیده والی ایدی . بالا خره ، اوج قارداشیله برابر استقلالنی اعلان ایتدی . کندیسى مملکتنده بویوک بر نفوذ صاحبی ایدی . لاکین ، ادارهسى زماننده اطرافده سکونت وار ایدی .

وفاتندن سوکره یرینه اوغلی [حمزه بك] کچدی بو ، بك آز زمان سوکره وفات ایتدی ودرت اولاد براقدی : حسین بك ، یاغمور بك ، علی بك ، رستم بك .

حسین بك ، باباسنک یرینه کچدی . بودورده دیاربکرده آنارشى وار ایدی . بالخاصه ، آق قویونلور بخران وانقراض ایچنده ایدیلر . حسین بك ارغنى قلعهسى ضبطه قرار وردی . فقط ایلک مصادمهده مغلوب وتلف اولدی .

کندیسنک ارکک اولادی یوق ایدی . بونک اوزرینه پالوبکلیکی برادر زادهسى [جمشید بن رستم] بکک عهدهسنه توجیه ایدیلدی . جمشید بك ، اوزمانلر یاووزسلطان سلیم خانک حمایهسى قبول ایتدی . ومشارالیهک برچوق محاربه لینه اشتراك ایلهدی . بالاخره قانونی سلطان سلیمانک دورنده عینى اصولی تعقیب ایتدی . شرفنامه صاحبی بوذاتک بك زیاده عاقل وکامل برذات اولدیغنى قید ایدیور . عینى زمانده ، تورک خاندانه قارشى بك زیاده صداقت ابراز ایتدیکی مشهوردر . کندیسى آلتش بش سنه قدر پالو بکلکنده بولونمشدر . بوتون دورنده ، هیچ بردفمه عثمانیلره عصیان ایتمهش واستانبولک هر امرینه اطاعت ایتمشدر . کندیسى پالوده مدرسه ، قلعه ، چشمه خان وسائره کبی عمارتلرده تأسیس ایلمشدر . کندیسندن فوق العاده

منون قالان قانونی سلطان سلیمان قید ملکیت شرطیله پالو بکلکنک اولادینه انتقالی و بورا بکلرینک ولی عهد لرینده تعیین ایده بیللمری شرطی قبول ایله مشدی . بوکا بناء [میر جمشید] داها حیاستده ایکن ، اوغلی [حسین جان] بکی ولی عهد تعیین ایتدی . دیگر درت اوغلی داها وار ایدی . بونلرک ایکنجیسی اولان [حسن بک] برادرندن صوکره بک نصب اولوندی . دیگر لرینه برر مقدار زطامت تخصیص قلندی .

امیر جمشیدک وفاتی اوزرینه ولی عهد [حسین جان بک] یرینه کچدی . بومراسم ، قانونی سلطان سلیمان خانک بر فرمان عالیسیله اجرا اولوندی . بو ذات کردستانده بویوک بر نفوذ صاحبی اولدی . اسمی هر یرده سویله نیوردی . کندیس ی بک زیاده زنکیکن و عالیجناب اولوق اوزره یاد اولونیوردی . وفاتنده بر اوغلی وار ایدی . فقط [محمود] اسمنده اولان بو چوجوق مجذوب ایدی . بوکا بناء ، بوتون عشیرت و قبیله امراسنک قراری اوزرینه بکلک برادری حسن بکه و یریلدی . بونک اوزرینه سلطان مراد خان طرفندن حسن بک نامه بر فرمان اصدار اولوندی . مومی الیه ، بر مدت پالو بکلکنده بولوندی . فقط سردار قره مصطفی پاشا ایله شیروان سفرندن عودت ایدرکن وفات ایتدی : سلیمان بک ، مظفر بک نامنده ایکی اوغلو قالدی . سردار مصطفی پاشانک امریله [سلیمان بک] باباسنک یرینه کچدی . فقط وزیر محمد پاشانک حمایه سی سایه سنده عموجه سی [یوسف بک بن دولت شاه بن جمشید] ده پالونک بر قسمنه مالک اولدی . بو تقسیم سلیمان بکی متأثر ایتمشدی . عین زمانده قبیله لرده سلیمان

بکه طرفدار ایدیلر . بوکا بناء ، طرفین ارمه سنده دائمی مجادله لر باش کوستریوردی . فقط سلیمان بک موقعی محافظه ایتدی .

یوسف بکک وفاتی اوزرینه یرینه برادری احمد بک کجدی . بوده سلیمان بکه مقاومت ایدمه مدی و مغلوب اولدی . بونک اوزرینه برای شکایت استانبوله کتیدی . فقط استانبوله و بادن وفات ایتدیکندن سلیمان بک بوتون پالونک بیی قالدی [*] .

۳ — جرمیو شهیمی

اکیل سلاله سنک اوچه تقسیمنده (بردنج) ناحیه سنده حسین بکک استقلالندن ده بحث ایدیلش ایدی . بوذات ، بعض قیوداته نظراً امیر محمدک اوغلی و بعض روایته نظراً عموجه زاده سی اولق اوزره کوستریلدور فقط بو باده صراحت یوقدر .

بوذات ، استقلالنی اعلان ایتدکن صوکره وفات ایتدی یرینه اوغلی [امیرسیف الدین] کجدی بونک ده دوری بک آزدر . کندیسندن صوکره یرینه اوغلی [شاه یوسف] کجدی . بونی ده اوغلی [ولایه بک] تعقیب ایتدی . لاکین ، بونک ده دوری بک آز اولدی . یرینه اوغلی [شاه علی بک] کجدی . بوذات ، عشیرتله آرمه سنده برتشکیلات یامشدی . بوندن صوکره ، یرینه [اسفندیار بک] کجدی . بونی ده وفاتندن صوکره [بایندور بک] استخلاف ایتدی . بوندن صوکره ،

[*] بوسلاله نك احفادی ایله چشید بکک عمارتلرندن بر قسیمی الیوم

(پالو) ده موجوددر ،

اوغلی محمد بك یرینه کچدی . بو ذات ، جرموقك محافظه سی ایچون قیزیل باشلرله بر مجادله یه کیریشدی .

یاووز زماننده ، بوراسی دخی عثمانلی اداره سنه انتقال ایتدی ویاووز سلطان سلیم طرفندن بر (ملک نامه) ایله جرموق قلمه سی بو هائله اوجاغنه ترك ایدیلدی . بونی ، قانونی سلطان سلیمان خاندده بر فرمان عالی ایله تثبیت ایتمشدر . [*]

بو بکلرده ، تورکیانك تدریجی تشکیلات اداریه سی آلتنده حق ملکیتلرینی غائب ایتمشلردر . صوك زمانلرده ایسه ، بکلرك حق وراثتلیری یالکیز کندی اره لرندده جاری بر عادت حالنده قالمشدر .

[*] جرموق (جرمك) اصراسنك الیوم بر حیات اولان اخفادی ، بو فرمان موجبنه حکومتدن هر سنه « یوردلق اوجاقلق » نامیه بر مقدار مبالغه استیفا ایتمکده درلر .

میزر مقامی نامیدہ معروف

صاصون بکری

بکک، (صاصون) قلعہ سندنہ تأسس ایتمشدر. شرفنامہ بو بککک
پک اسکی اولدیغی و سلاله نك ، قدیم ایران حکمدار لرله علاقه دار
بولوندیغی ذکر ایدیور. وه دیگر برروایتہ نظر آده بتلیس حاکم لرله
عمجه زاده درلر ، دیور. بوروایت پک اسکی براساسه استناد ایدیور.
هر حالده ، باشقه اماره لره مالک اولمادیغمز ایچون ، بو قیدی قبول
ایتک مجبوریتده یز . فقط ، بو قیدده بزم نقطه نظریمیزی تأیید
ایله مکده در . زیرا بو بککی ده بر طاقم فاتح لر تأسیس ایتمشدر .
بناءً علیه سلاله کرد عشیرت لرینک خارچنده در. بکک ملیتی نه اولدیغی
بیلیمک او قدر فائده ویرمز. یالکیز، عشیرت خارچنده برشی اولماسی
کافیدر .

شرفنامہ بو سلاله نك مؤسسی اولق اوزره [امیر ابوبکر]
نامنده بر ذاتی ذکر ایدیور . مومی الیهک حضر بک ، علی بک
ناملرنده کی ایکی اوغلندن حضر بک ، پدرینی استخلاف ایدیور .
فقط اداره سی جوق دوام ایتیمور ، وفات ایلیور . ارکک اولای

اولمادینی ایچون یرینه برادری [علی بك] کچبور. بودورده صاصون بکری آق قویونلورک حمایه سی آلتده بولونیورلردی. حضر بک برادری علی بك، بکک موقعنه کچدکدن صوکره، عینی حمایه باقی قالدی. فقط، بوسره لرده شاه اسماعیل صفوی میدانه چیقمش و کرد بکلرینک قسم اعظمی کنیدیسنه جلب ایتیش ایدی. علی بك، شاه اسماعیل حمایه سنی قبول ایتدی. کنیدیسی لایالی مشرب، عیش و عیشرتی سور، رند، سفیه ایدی. رندلیکی، خوشکولغیه شاه اسماعیلک توجهی قازانش ومقر بلرندن اولمش ایدی.

شاه اسماعیلک یاننده ایکن، بیتلیس حاکمی شرف بکک قیزیله ده ازدواج ایتدی. مومی الیهک، حضر بک، محمد بک، شاه ولی بك ناملرنده اوج اوغلی واردی. صوکنجیسی، بدری حیاتده ایکن وفات ایتشد.

مومی الیهک وفاتندن صوکره، شاه اسماعیل صفوی، اوغللرندن (محمد) بکی صاصون قلمه سنه امیر نصب ایتدی. فقط عشرت لر [حضر] بکی تنسیب ایتدیلر. محمد بك، حضر بک، مقاومت ایدمه دی. بونک اوزرینه، بو دعوادن واز کچدی. ایلریده براستادگاه بولور امیدله یاووز سلطان سلیم خانک نزدینه کتیدی ویاووزله مصر سفرینه اشتراك ایتدی. بوراده، بك زیاده یارارلق کوسترمش ایدی. بونک اوزرینه، حق وراثت ادعا ایتدیکی صاصون ولایتی بکلکنه تعیین ایدلدی.

برادری ایله متعدد مصادمه لرده بولوندی. حضر بك، صاصون قلمه سنی مدافعه ایدمه دیکندن (حزو) ناحیه سنه چکیلهرک اورایی کنیدیسنه بر مرکز اتخاذا ایتدی.

وفاتنده درت اوغلی قالدی. بونلرک اوجی، عثمانلی سردارلرینک معیتده خدمت ایتدیلر.

محمود بك، برادرینك وفاتی اوزرینه بوتون صاصونك حاکمی اولدی و سلطان سلیم اول طرفندن کندیسنه بخش ایدیلن «ارزن» قلمه سنك ضبطی ایچوندن حسنکیف بکی (ملك خلیل) ایله محاربه ایتدی. بو محاربه ده غالب کلدی وارزن قلمه سی اداره سنه انتقال ایله دی. کندیسى اون یدی سنه قدر اجرای حکومت ایده بیلدی. وفاتنده سایان بك، بهاء الدین بك، صاروخان بك، حان بوداق بك حسین بك و علی بك ناملرنده آلتی اوغلی قالدی.

بونلردن بویوک اوغلی [سایان بك] نامه قانونی سلطان سلیمانندن صاصون بکلکنك فرمانی کلدی. (۹۳۷ = ۱۵۳۰)

سایان بك استانبوله قارشی بك زیاده اطاعت کوستریوردی. کندیسى، ذوقه میال بر ذات ایدی. دورینی دائمی اکلنجه لرله عیش ونوش ایله کچیریوردی. وفاتنده هیچ بر ارکک اولادی قالماش ایدی.

برادری بهاء الدین بك، قانونی طرفندن (ارزن) قلمه سنك زعامتی آلمش ایدی. برادرینك وفاتی اوزرینه وارث حقیقی او قالیوردی. بوکا بناء، قانونی طرفندن اصدار اولونان بر فرمانی متعاقب صاصون بکی اولدی. بو ذات، ارزنده ایکن استانبوله کیتمش و بوراده اون بش سنه قدر قانونینك یاننده بولونمش ایدی. کندیسى قانونی یه بك زیاده مطیع ایدی. فوق العاده سخا و کرم صاحبی بر ذات ایدی. (سیوه رك) و دها بعض سنجاقلرده «سنجاق بکلکی ایتمش اولدینی وبالآ خره صاصو

بکلیکنده اوزون مدت قالدینی حالده سخاوتنک افراطی نتیجه سی اوله رق دائماً مضایقه چکمش، وفات ایدرکن ۳۰ بیک فلوری بورچ برافش ایدی . وفاتنده بش اوغلی وار ایدی . لاکن ، چوجقلر هم فقیر همده قابلیتسز ایدیلر . بوکا بناء یرینه ، کوچوک قارده شی [صاروخان بک] صاصون امیری اولدی .

صاروخان بک ، تورکیا اردوسنک مختلف سفرلرینه اشتراک ایتمش ایدی . عینی زمانده (بارکیری) (سیوه رک) (شبروی) و (کسان) سنجاقلرندهده بولونمش ایدی . برادرینک وفاتی اوزرینه سلطان سلیم ثانی یه مراجعت ایتدی و صاصون بکلیکنک کندیسنه توجیه ایدلمسین رجا ایتدی .

صدراعظم محمد پاشانک مخدومی و دیاربکر بکلربی اولان حسن پاشا ایسه ، بهاءالدین بکک بویوک اوغلی . سلیمان بکک صاصونه تعیین ایدلمسین طلب ایتمش ایدی . وزیر محمد پاشا ، بوطلبی اسعاف ایتدهدی . صاروخان بکی بافرمان عالی صاصون بکی نصب ایتدیردی .

صاروخان بک ، بومملکتی بش سنه قدر اداره ایتدی . بعده مشهور (چیلدیر) سفرینه اشتراک ایلدهدی . سفرده عثمانلی اردوسنک دمداری وظیفه سیله مکلف ایدی . بوراده شهید اولدی . برابرنده اولان مخدومی [محمد بک] ده برچوق تهلیکدن صوکره قورتولمش ایدی . اون سکز یاشنده اولان بوکنج ، بدرینک یرینه بکیرکچمز (۱۵۷۸ = ۹۸۶) تحصیل ایله اشتغاله باشلادی . شرفنامه ده یورکه : محمد بک اداره بی اله آلدقندن صوکره کندی عسکرلرینی ضبط وربط آلتنه آلدی ، منتظم برحاله کتیردی . شخصاً و اخلاقاً

چوق کوزل اولان بوکنج ، اجدادینک عادتى خلافتنه روم آدابی (یعنی عثمانلى اصول معاشرتى) تقلیده باشلادی . فارسجه اوقوبوب یازمايى اوکرندى . سائر فنونه چالیشدی . طبیق رومیلر (عثمانیلر) کبی چشید چشید البسه لرله سوسله نیور ، اونلر کبی مکلف بر صورتده ییوب ایچیوردی . بوندن دولایى امثال واقراننه تفوق ایتدی ...

۱۰۰۱ = ۱۵۹۳ سنه سنده حجازه کیدرکن صاصون امارتنک اداره سنى [فریدون اغا زاده شمس الدین] نامنده کی امیرینه ترك ایتمش ایدی . عودتنده بونک نفوذینى ادامه ایتدی . شمس الدین عادتاً مستقل بر امیر کبی حرکت ایدیوردی . بو امیر ، پک زیاده خشین طبعلى ایدی . و معامله لرندن سلاله اولادی ممنون دکلدی . بوکا بناءً بوتون عائله افرادی محمد بکی قتل ایتمکی دوشونیورلردی . چونکه شمس الدینک اداره سنى باشقه دورلو نهایت بولمیه جق ایدی . فقط ، بوباده یاپیلان بوتون تشبیلر نتیجه سز چیقدى و شمس الدین موقعى محافظه ایتدی .

محمد بکک وفاتنده (۱۰۰۴ = ۱۵۹۵) ارکک اولادی قالماش ایدی . [کتخدا شمس الدین] بو عائله دن جعفر بک زاده احمد خسرو بکی امیر تعیین ایتدیرمش ایدی . فقط ، عشرتیلر بوکا موافقت ایتیورلردی . (خزو) قلعه سنه احمد بکک برادری [محمد بک بن جعفر بک] ده طالب ایدی . فقط بوذات شمس الدینک ظلمندن متأراً صاصونى ترك ایده رک (بخق) عشرتنه التجا ایتک اوزره یوله چیقمش ایدی . سرده وار دینی زمان محمد بک بن صاروخان بکک وفاتى و برادرینک بکک مقامنه صمودینی ایشیدیر ایشتمزد حال

یولدن عودت ایتدی. رفاقتندهده [مراد خان زاده بهاءالدین بك] وار ایدی . بونلرله برابر خزو اغالرندن و شمس الدینك وحشتندن فرار ایدنلردن [شاه مراد] ، [حسین آغا] و [بهرام آغا] ده بولونیورایدی . یونلر ، هپ برلکده صاصون قلعه سنه دوغرو کلدیلر . کتخدا شمس الدین ، بونلرک قتلی اسبابخی تحری ایدیوردی . بوکابناء ، احمد بکی برادرینك قتله تشویق ایتدی . محمد بك شمس الدینك فکرینی بیلیوردی . بونك اوزرینه یاننده کی اغالره برلکده صاصون قلعه سنه چکیلدیلر . قلعه اهاالیسی ، شمس الدینك علیهنده ایدیلر . بوکا بناء محمد بکک توابعی قبول ایتدیلر و بونلرله برلشدیلر .

کتخدا شمس الدین بوخالدن قورقدی . درحال (بنحی) ، (شیروی) و (زرقی) عشرتلرندن بر اردو ترتیب ایدرک صاصون قلعه سنك ضبطنه قرار ویردی . شمس الدینك اردوسی صاصون اوکنه کلدیکی زمان صاصون اهاالیسی ده بتلیس بکنندن امداد طلب ایتشلردی . (شعبان ۱۰۰۴) بوبکک ، (روزکی) عشرتندن کوندردیکی اوج بیك قدر موجودلی ایکی امداد قولی شمس الدینك اردوسی فارومار ایتدی و شمس الدین ده کوچ بلا ایله (خزو) قلعه سنه چکیدلی .

فقط محمد بك ، طرفدار لرله کنديسنى تعقیب ایدیوردی . بوندن دولای اطرافنده قالان جزئی بر قوتله (خزو) ده طوته بيله جکفی امید ایتدیکندن اوغلنك قائن پدری اولان (شیروی) عشرتی رئیس زینل بکک زردینه التجا و بوندن استمداد ایتدی . بونکله برابر ، اوغلی [حسین آغا] یی ده خزو قلعه سنهده براقدی . حسین آغانك وظیفه سی ، اوراده محبوس بولنان محمد بکک برادری

[احمد بك بن صاروخان] بكي قتل ايدوب (خزو) قلعہ سنی
 بدري شمس الدين حسابنه ضبط ايتك ایدی . شمس الدينك صاصو .
 نده کی هزیمتی و احمد بكك قوه کليه ايله خزويه متوجهاً بونلری
 تعقيب ايتديکني خبر آلان کتخدا شمس الدينك طرفدارلرندن
 (خزو) محافطی [بهاء الدين بك] درحال احمد بكي حبسندن
 چيقاردی و کندیسيله بالاتفاق [حسين آغا] بی اسیر آله رق حبسه
 القا ایلدی .

محمد بك ده ذاتاً او ائنده اردوسيله خزويه ککش ایدی . احمد
 بکله بهاء الدين مومی الیهی استقبال ایتدیلر . احمد بك برادرندن عفو
 دیله دی . باریشدیلر .

وزير اعظم ابراهيم پاشا زماننده سلطان محمد خاندن (خزو) نك
 محمد بکک تفویضی ایچون بر فرمان ویرلدی . بوصورتله خزو بککلی
 محمد بکک توجیه اولوندی .

شمس الدين ، محمد بكك اداره سنه قارشى بر حيله ترتيب ايتمکله
 مشغول ایدی . بوکا بناءً انتجا ايتمش اولدینی جزیره بكي شرف بك
 ايله محمد بكك آرالرينی بوزمق ایچون دائمی حيله لره مراجعت
 ایدیوردی . خزو قلعہ سنده موقوف بولنان اوغلی حسین آغانك
 تخلیه سی ایچون امیر شرفك توسطنی رجا ایتدی . امیر شرف ، محمد
 بکک بونك ایچون خصوصی بر رجاجی کوندردی . حالبوکه امیر شرفك
 آدمی کیتمزدن اول حسین آغا اعدام ایدلمش ایدی . امیر شرف
 بووقعه دن متأثر اولدی . بونکله برابر خزو عشیرتلرندن ککش بر

مکتوبده الدہ ایدلدی . بو مکتوبده محمد بکک اداره سندن خوشنودسزلق کوستریلیور ، شمس الدینک انتخاب ایدہ جکی امیر زادہ یہ مطیع اولہ جقلری بیلدیریلیوردی . شمس الدین بو مکتوب ایله جزیره امیری شرف بکی اغسال ایتدی . شرف بک اطرافنه خزو بکزاده لاندن بعضیلرینی آلدی و اولدقجه قوتلی براردوده ترتیب ایدہ رک خزو قلمہ سی اوزرینه یورودی . فقط ، برجوق کرد بکری مسئله یہ مداخله ایتدیلر ، نهایت شرف بکک بوسفردن واز کچمه سنی و امیر شریفک برادری خان آبدال ایله شرفنامه مؤلفی شرفخانک برادری خلف بکی و بعض کرد اعیانی کختدا شمس الدینله برابر - خزو خلقنک فکرنی آکلامق اوزره - قلمہ یہ کوندریله سنی تأمین ایتدیلر . شمس الدین توابیلہ خزویہ کلش ایسه ده ، اهالی کندیسنه هجوم ایتدیکندن کوچ بلا ایله ، اولومدن قورتاریله بیلشمشدر . بووقعه جزیره امیری شرف بکی متأثر ایتدی . و موصل میرمیرانی علی پاشا ایله بالاتفاق احمد بکی خزو بکلکشنه تعیین ایتدیرمک ایسته دیلر ، بونک اوزرینه بویوک براردو ایله خزو اوزرینه یورودیلر . محمد بک بووقعه دن خبردار اولور اولماز ، موقعی خزو عشرتلرینک تنسیب ایتدیکی عموجه زادہ سی [مراد خان زادہ بهاء الدین] بکه ترک ایتدی . و کندیسی صامونه چکیلدی .

کختدا شمس الدین ، محمد بکک الدہ ایدیلہ سی ایچون دائمی تشویقلرده بولونیوردی . فقط ، هیچ برشیئه موفق اولامادی . ذاتا احمد بکک امارتی ده هیچ بر صورتله تحقق ایدہ میوردی . بو صیره لرده خزو

کردلری عصیان ایتدیلر . شمس‌الدین قتل اولوندی . بونک اوزرینه
هرکس محمد بکک تکرار موقعه کلسنی ایستورلردی . محمد بک
عشیرتلك طلبنی اسعاف ایتدی . وتکرار خزو بکی اولدی .
بوتاریخ شرفنامه صاحبک یاشادینی زماندی . بوندن صوکره کی
بککرك سلسله لری حقنده معلومات مفقوددر .

خیزان بکری

خیزان [*] بکریڻک منشای حقنده شرفنامه ده یورکه :

«روایت ایدرلرکه، خیزان حا کمریڻک اجدادی وقتيله، (خنس)

ناحیه سی داخلده بولونان (بلیجان) قلمه سنه حا کم ایتمشله. بونلرا صیل

برعائله ایتمش، صولک زمانلرده، بونلرک اولادندن دل، بل و بلیج ناملرنده

درایتلی اوج قارده ش ظهور ایده رک خیزان حوالیسنه کلشله .

وخیزان ولایتی زورله تسخیر و آرالرنده تقسیم ایتمشله .

بوعائله نک قدیم منشایله ملقب حقنده شرفنامه ده صراحت یوقدر

فقط خنس حوالیسنه روم سلجوقلریڻک ، تورکمن بکریڻک حا کم

اولسی واورالرده برچوق تورکمن عشیرتلیریڻک یرلشمسی و بالخاصه

اوج قارده شکده اسملریڻک تورکجه اولسی دلالته بوعائله نک اصلاً

تورک اولسی محتملدر .

اوج برادر خیزانی فتح ایتمیکدن صوکره بروجه آتی آرالرنده

پای ایده جک اوج امارت وجوده کتیردیلر :

۱ — دل بک : خیزان بکلیکی

۲ — بل بک : مکس »

۳ — بلیج بک : اسبایرد »

[*] بتایلس ولایتنه مربوط برقضادر . قلمه سی الیوم خرابدر. خیزان

قلمه سی [هلا کو] نک آرزوسی اوزربنه [خواجه نصیرطوس] طرفندن

انشا ایدلمشدر .

شرقنامه بونلرک اوچ عموجه زاده اولدوغی و سلجوقلرک یارديميله
بو يرلى آلاراق يرلشديکلری حقنده بر روايت ذکر ايدییورکه
بوروايت ، کندیلرینک تورک اولدوغنه شبهه براقییور .

اصیل خیزان بکلری

بو شعبه ، [دل بک] طرفندن تأسیس ایدیلشدر . فقط دل
بکدن صوکره کی بکلر حقنده هیچ بر معلومات یوقدر . تیمورکورکان
اوغلی شاهرخ زماننده خیزان بکی میدانه چیقییور . لاکین اسکی
دورلرده بو بکلرک موجودیتی حقنده معلومات صحیحه واردر .
شاهرخ زماننده کی بکلرک اسمی امیرسلیمان ایدی .

• مسطیع السعدین ، مؤلفی [مولانا عبدالزراق سمرقندی] نك
روایتنه نظراً ۱۴۲۱ - ۸۴۴ سنه سنده تیمورک اوغلی شاهرخ سلطان
قره قویونلرک آذربایجانہ تجاوزینی دفع ایچون بوحوالی یه کلدیکی زمان
امیر سلیمان اوغلی امیر ملک بتلیس حاکی امیرشمس الدینک معیتده
شاهرخک استقبالنه کوندرمش وشاهرخک توجهنی جلب ایده رک مملکتنی
استیلادن قورتارمش ایدی . وفاتندن صوکره یرینه اوغلی [امیر ملک]
کچدی بونک زمان اداره سی حقنده شرقنامه ده صراحت یوقدر .
کندیسندن صوکره اوغلی [امیر داود بن امیر ملک] خیزان امیری
اولمشدر .

بوذات، فوق العاده ذوق و صفایه مجلوب ایدی. مع مافیه مملکتده بعض عمارت لره مدرسه لرده تأسیس ایتدی. انشا ایتدی ریگی (بدادیه) مدرسه سی اوزمانك باشلیجه مؤسسۀ عرفانندن بری ایدی. برسکون تام ایچنده اولوق اوزره تام اوتوز طقوز سنه مملکتی اداره ایتدی. وفاتنده، سلطان احمد، امیر سلیمان بك، حسن بك، ناملرنده اوچ اوغلی قالدی.

سلطان احمد، باباسنك موقعنه کچدی وبالهجوم کردستان بکریله برابر قانونی سلطان سلیمانه عرض مطاوعت ایله دی. بونك اوزرینه خیزان ایالتنك کندیسنه توجیهی ایچون قانونی سلطان سلیمانندن برفرمان عالی آلدی.

بوفرمانده کندیسنه «خیزان حاکمی» عنوانی ویرلش و «جناب» تعصیبله تطیب ایدلش ایدی. بوذات، بتلیس حاکمی شرف خان ایله کچنیموردی. برکون شرف خان خیزانه هجوم ایتش ایدی. فقط، بو محاربه ده تمامیه غالب کلهمدی. بوکا بناء، عودت ایتدی. برمدت صوکره، سلطان احمدده براردو ترتیب ایتدی. و دیار بکوه بر آدم کوندره رك تورك سرداری [اولاما - oulamah] بکدن امداد طلب ایتدی. اولاما بك، اردوسيله خیزانه کلهرك سلطان احمدله برلکده بتلیسك اوزرینه یورودی.

شرف خان، بو محاربه ده اولدی و آرزمان صوکره ده سلطان احمد وفات ایله دی. وفاتنده بش دانه اوغلی قالدی: میر محمد، یوسف بك، ملك خلیل، ملك خان، خان محمود.

سلطان احمدك وفاتندن صوکره سلطان سلیمانك فرمانی ایله خیزان

بکلیکی ایکی به تقسیم ایدیلدی. بر قسیمی بویوک اوغلو میر محمد ویریلدی. دیگر قسیمی ایسه اوچونجی اوغلی ملک خلیله توجیه ایدیلدی. بوکا بناءً هرایکسی ده عینی زمانده بکلیک ایتدیلر.

میر محمد برسنه سوکره وفات ایتدی. بونک، سلطان مصطفی، داوود بک، زینل بک ناملرند اوج اوغلی قالمش ایدی.

ملک خلیل برادرینک وفاتی اوزرینه خیزانی تکرار برلشدیرمشدی. فقط، (سلطان مصطفی) حق وراثت ادعا ایتدی و داییمی خزو بکی بهاءالدینک معاوتیله استانبوله کیتدی. نهایت اولجه اولدوغی کبی خیزانک نصفی کندیسنه توجیه اولندیغنه دأثر بر فرمان آلدی.

بوصورتله، خیزان تکرار ایکی به تقسیم ایدیلدی. (سلطان مصطفی) آلی سنه قدر بک قالدی. برکون مجهول بر شخص طرفدن آوده اولدیریلدی. یرینه برادری (داوود بک) کجیدی. بوده برسنه قدر یاشادی. بونک وفاتی متعاقب، دیگر برادری زینل بک وارث قالمشدی. بو ذات، استانبوله کیتدی. بوراده سلطان سلیم ثانیدن بر فرمان آلدی. بو فرمان عموجه سی ملک خلیله ده حصه سی کندیسنه تفویض ایتدیرمش ایدی. فقط، استانبولدن عودت ایدرکن یوله وفات ایتدی. بونک ده وفاتی اوزرینه، وارث حقیقی یالکز (ملک خلیل) قالیوردی. مومی الیه، وزیر اعظم محمد پاشانک دلانیه سلطان سلیمدن خیزانک ایکی حصه سنک ده کندیسنه توجیهی حقده بر فرمان آلدی. بونک اوزرینه خیزان بکلیکی تکرار برلشدیریلدی و هیأت عمومیه سی ده ملک خلیله اداره سنه تودیع ایدیلدی.

ملک خلیل، یکریمی ایکی سنه قدر اجرای امارت ایلدی. فقط

زماننده سلطنتدن باشقه برشی دوشونمور، اداره نك تنظيميله هيچ ده مشغول اولمايوردی. بوتون مهم اموری، اداره ایشلری، (جیلان) عشیرته منسوب (آبدال آغا) نامنده برذاته ترك ایتیش ایدی. آبدال آغا بکلکی مدبرانه اداره ده اقتدار کوستریوردی. نهایت، ملک خلیل مبتلا اولدوغی صرعه مرضندن وفات ایتدی. (۱۵۸۳ = ۹۹۱)

وفاتنده «حسن» نامنده کوچوک براوغلی قالمش ایدی. خیزانک اک مهم عشاثرندن اولان (نیمری) عشیرتی بو جوجنک مملکتی اداره ایدیه بیله جکفی امید ایتدیکنندن ملک خلیلک برادری (میر محمود بن سلطان احمد) ی بکلک مقامنه مناسب کورپورلردی. بونک اوزرینه مومی الیه سلطان مرادک فرمانیله خیزان امارتیه نصب ایدلی. اداره ایشلرنده چوق درایت و اقتدار کوستریوردی. عینی زمانده عثمانیلر ده ابراز صداقتدن کیری طور میوردی. (۱۵۸۴ = ۹۹۲) سنه سنده آجیلان عثمانلی - ایران سفرنده وزیر عثمان پاشا ایله تبریزک ضبطنه مأمور ایدلمش ایدی. تبریز جوارنده سعد آباد نام محله، سینان پاشا اردوسیله قیزلباشلر آراسنده جریان ایدن بویوک بر معرکه ده بوتون خیزان اعیانیله برلکده شهید اولدی.

میر محمودک، سلطان احمد و میر محمود نامنده ایکی اوغلی قالمش ایسه ده یرینه بونلر کچمیوب ملک خلیلک یکانه اوغلو (امیر حسن) کچدی. عشیرت و قبیله لر بوکا اطاعت ایدیورلردی. عینی زمانده سلطان مراد خاندن ده بر فرمان کلش ایدی. فقط، بو جوجق هنوز بک کنج ایدی. بوکا بناء عموجه سی یوسف بک، کنجلیکی بر سبب بولارق استانبوله کیتدی و خیزان بکلکنک کندیسنه توجیه ایدیلسنی

طلب ایتدی. طلبی تنسیب ایدیلهرک بکلك بوکا توجیه ایدیلدی. فقط، خیزان عشیرتلرینک مخالفی اوزرینه، بکلك مقامنه اوپوردهمدی. درحال تبریزده کی جعفر پاشانک معیتنه کیردی. بوراده، جعفر پاشانک توابعدن برقچ کشی ایله، تکرار خیزانه کیتدی. بودفعهده عشیرتله بوکا اطاعت ایتمه دیلر. فقط، مسئلهنک برمنازعه ایله فصل ایدیله مسی ایچون، برچاره تسویه آرادیلر وبالاتفاق خیزان تکرار ایکی قسمه تفریق ایدیلهرک (نمیران) ناحیه سی یوسف بکه ویریلدی. خیزان ونوابی ده امیر حسن اداره سنده قالدی.

یوسف بک، بو تقسیمدن ممنون اولمادی وخیزان ایالتی ایسته دی. یونک اوزرینه، ایکسی اره سنده برمحاربه وقوعولدی ومحاربه ده یوسف بک قتل ایدیلدی. بوسورتله خیزان تکرار اسکی شکلی آلدی. امیر حسن، (نمیران) سنجاغی عموجه سی حاجی بکه توجیه ایتدی. چونکه حاجی بک ده (عمودی) عشیرته استناداً کنديسی تهديد ایدیوردی. بوسورتله، هرایکی سی ده بر سکونت مطلقه ایچنده اجرای حکمه باشلا دیلر.

شرقنامه صاحبی، بونلرله ده معاصر در.

مکس امیرلری

مکس Mékés بکلکنک مؤسس بیلجاندن کلن اوج قارده شدن ایکنه جیسی اولان [بل بک] ایدی . فقط ، بونک زمانی و حیاتی معلوم دکلدر . حیاتی و زمانی معلوم اولان ایلک بکک اسمی . « امیر آبدال » در . بونک دوری سلیم اول زمانه معلومدر . فقط حیات خصوصیه سی حقنده معلومات مفقوددر . آنجق احمد و حسن بکلر نامنده ایکی دانه اوغلنک موجود بولوندیغی بیلیورز .

احمد بک ، پدرندن صوکره مکس بکلکنه تعیین ایدلدی . برادری حسن بک ایسه ، حکاری حاکمی زینل بکک دلائیله قانونی سلطان سلیمانک سراینه ویرلدی . سرایده پرورده اولان حسن بکه مکس دن تفریق ایدیان (کارکار) سنجاغی ویرلدی . بوسورتله هرایکی قارده شده سکونت تامه ایچنده امرار حیات ابتدیلر .

احمد بکک وفاتی اوزرینه یرینه اوغللرندن آبدال بک کچدی . وبوبایده قانونیدن ده برفرمان عالی کلدی . بوسروده حسن بک وفات ایتش ایدی . آبدال بک حکاری حاکمی زینل بکک قیزیله ازدواج

ایتمش ایدی . بونک معاوتی ایله کارکار سنجاغی ده اشغال ایتدی .
وبوصورتله مکس امارتی برلشدی .

حسن بکک اوغلی رستم بک ایسه باباسنک حقوقی ادعا ایدیوردی .
بونک اوزرینه هرایکسی آره سنده دائمی بر مجادله قاپوسی آچیلدی .
بوصیره لرده آبدال بکده وفات ایتدی : میراحمد بک و محمد نامنده
ایکی اوغلی قالدی .

رستم بک ، محمود عشیرتنک و سردار . مصطفی پاشانک معاوتیه
کارکار ناحیه سنده یرلشمش ایدی . بوراده بر قاج سنه قدر اجرای
حکومت ایتدی . بونک برینه اوغلی حسن بک کجیدی . وفات ایدن آبدال
بکک یرینه ده اوغلی احمد بک کچمک ایستیوردی . حسن بک ، آبدال
بکک وفاتی بر فرصت عد ایده رک مکسی اشغال ایتمک ایسته دی .
ذاتاً ، عثمانلیلرده مکسک کار کاره الحاقی ایستیوردی . بناءً علیه
وان بکلربی سنان پاشا ، حسن بکک اوچ یوز قدر سواری و یردی .
حسن بک ، بوقوتله مکس اوزرینه بورودی . فقط ، ایکی طرف
آره سنده کی ایلك مصادمه ده حسن بک تلف اولدی . وبوصورتله ،
مکس بکلکی تماماً احمد بکک اداره سنده قالدی . شرفنامه صاحبی ،
بوذاتله ده معاصر در و دیورکه :

« احمد بک حال حاضرده یالکنز باشنه مکسی اداره ایتمکده در ،

اسبایرد بکری

اسبایرد بکلکنک، اوچنجی قاردهش [بیلیچ بک] طرفدن تأسیس ایدلدیکنی اولجه ذکر ایتمش ایدک . بونک ایلك دورلری حقندهده معلومات یوقدر . بو شعبه نك تاریخی ، یاووز سلطان سلیم زمانندن باشلار: واسمې معلوم اولان ایلك امیرده [محمد] بک نامنده بریسیدر . بونک حیات و شکل اداره سی معلوم دکلدرد . یالکز عثمانلی حمایه سی قبولدن سوکره ، بک آزیاشامش وفاتنده ایکی اولادی قالمشدر: سلطان ابراهیم ، امیر شرف !

سلطان ابراهیم ، قانونی سلطان سلیمان خانک برفرمانیله اسبایرد بیکی نصب ایدلدی . بوراده براییکی سنه قدر قالدی . محمد بک ، حسن بک نامنده ایکی اوغلی وار ایدی .

حسن بک، فرهاد پاشانک معیتده ایدی . وان محاربه سنده وفات ایتدی . بوکا بناء پدرلری سلطان ابراهیمک وفاتی متعاقب، وراثت یالکز محمد بکه انتقال ایدیوردی . سلطان سلیمانک تنسیب وفرمانی ایله باباسنک یرینه کچدی . بونک حیات خصوصیه سی ، شایان دقت مسائل ایله کچمه مشدر:

مومی اليك، ايوب بك، خالد بك، اويس بك، سلطان ابراهيم .
ناملرنده دورت اوغلى وار ايدى .
محمد بكك وفاتى اوزرينه يرينه بويوك اوغلى (ايوب بك) كجى
ويكرى سنه مملكتى اداره ايتدى .

سلطان سليمان قانونى، (آغا كيس) ناحيه سنى اسبايردن تفریق
ايتديره رك سلطان ابراهيمك برادرى (ميرشرف) . ويرمش ايدى .
بوده مستقلاً بوراسنى اداره ايدىوردى . وفاتنده ايكي كوچوك اوغلو
قالمش ايدى . بونلردن برى (اوركمز)، ديكرى (بهاءالدين) نامنده ايدى .
فقط ، چوق كوچوك اولدقلرندن بك تعين ايديله مديلر . بوسيله ،
آغا كيس ناحيه سى موقتاً وان ايلته الحاق ايديلدى وبالا خره، اوركمز
بكه توجه ايديله جكدى . بوراده بوتون اسبارد اوجاى تماملانيوردى .
اوج اوجاغه آريلان خيزان بكلىرىنك « ۱۵۹۷ = ۱۰۰۵ ،
سنه سندن صوكره كى دورلرده نه ماجرالر كچيردكارىنى بيلمك فائده لى
اولايلير . فقط مع التأسف شيمدى يه قدر بونلر حقنده هيچ برتديقات
ياپيلما مشدر .

شېروان بکلری

شېروان بکلرینک منشائی ، شرفنامه ایوبیلره ارجاع
ایده رک دیورکه :

« ۶۶۲ = ۱۲۶۱ سنه سنده سوریه ایوبیلری منقرض اولدوغی
صره ده بوسلاله دن برذات، (حسن کیف) قلعه سنده (ملکان) امارتی
تأسیس ایتیش ایدی . عزالدین ، بدرالدین ، عمادالدین ناملرنده اوچ
قارده ش- که حسن کیف ایوبیلری سلاله سندن ایدیلر - (کفرا) [۱]
ولایتنه کلدیلر و بوراده توطن ایندیلر . . برزمان صوکره او دیارک
حکمدار لرینک اهتمامیله حکومت بونلره انتقال ایلدی . و بونلردن اک
اول، کفرا امارتی (میر حسن بن ابراهیم) نام ذات احراز ایتدی .
شرفنامه نك شو قبودانته نظراً، کفرا یه هجرت ایدن اوچ برادرک،
کفرا حاکم لرینک خدمته کیردکلری و تدریجاً کسب نفوذ ایده رک
اولکی امیرلری استخلاف ایتدکلری آکلاشیلپور .

میر حسن، وفاتندن صوکره اوغللری آراسنده تحدثی محتمل
منازعاته مانع اولمق ایچون داها حیاته ده ایکن کفرا ولایتی بش اوغلنه
تقسیم ایتیش، یکدیگریله خوش کچنملری لزومنی وصیت ایله مش ایدی .
[۱] وان ولایتی داخلنده در . قدیماً شېروان قطعه سنک مرکز

تقسیمات آتی ده کی شکلده ایدی :

۱ — میر محمد کوره : شبستان قلعه سیله ملحقاتی .

۲ — میر میرزایه : کفره و ملحقاتی .

۳ — میر شمس الدینه : ارون ملحقاتی .

۴ — میر مجیدالدینه : آویل

دیگر اوغلی [میر شاه محمد] ی ده کندیسنه ولی عهد تعیین

ایتمش ایدی .

وفاتنده ، میر شاه محمد یرینه کچدی و کفرایی اداره ایله مشغول اولدی . بوصره لرده کوچوک برادری مجیدالدین وفات ایتمش ایدی . بونک اوزرینه (آدیل) قلعه سنی کفریه الحاق ایتدی . وفاتنده ، میر محمد ، میر آبدال ، میر علی ، میر عزالدین ناملرنده درت اوغلی قالمش ایدی . بونلردن میر آبدال ، پدرینک یرینه کچدی . بر قاج سنه قدر قالدی وفاتنده یرینه اوغلی [امیر شاه محمد] کچدی . بوصره ده شاه اسماعیل صفوینک مشهور استیلاسی باشلامش ایدی . شاه اسماعیل بوتون کرد بکلرینی دعوت ایدم رک هپسینی توقیف ایتدیرمش ، یالکنز ماصون امیری [علی بك] ایله [امیر شاه محمد] ی سربست براقش ایدی . حتی کندیسنه التفات ده ایتمش وبرقیزیل باش البسه سی ویره رک کفر ا حاکم لکنه کوندرمش ایدی . امیر شاه محمد بوراده بر مدت قالدی . بعده وفات ایله دی . مومی الیهک ، محمد بك ، آبدال بك ، عزالدین بك نامنده درت اوغلی قالدی .

امیر شاه محمدک وصیتی موجبنجه یرینه بویوک اوغلی محمد بك کچدی بوصره لرده تورك حمایه سی تقرر ایدیوردی . محمد بك سلطان

ایمان قانونی به عرض مطاوعت ایله دی. و کندی نامه بفرمان ده
 اصدار ایدیلدی. دیگر طرفدن برادری ابدال بک ده حق وراثتدن
 استفاده ایتک ایستوردی. بوحال آره لرنده دائمی بر مجادله زمین
 اولدی. ابدال بک ده استانبوله کیتدی و کفره بکلکنک کنديسنه
 و جیهنی پادشاهدن رجا ایتدی. دیگر طرفدن شاه طهماسب ده ارجیس،
 اخلاط، عادالجواز و بارگیری جهترینه هجوم ایتش ایدی. محمد بک
 اوزمان بارگیری قلعہ سنده ایدی. بوقلعه، اوچ آی قدر مقاومت
 کوستردی. ذخیرہ نک فقدانندن دولای محصورین مضایقه ده ایدی.
 بوائتاده کفرانک برادرینه ویریلدیکی خبرنی آلدیفندن دولای مایوس
 اولدی. و قلعہ بی ترک ایدره ک استانبوله عزیمت ایتدی. بالطبع قیزلباشلرده
 قلعہ بی استیلا ایتشلردی. بعده، قلعہ نک تسلیمی ایله اتهام ایدیلدی.
 و بفرمان ایله اصدیرلدی.

برادرینک اعدامندن سوکره [ابدال بک] کفره نک صاحب
 یکانه سی قالدی. اون اوچ سنه قدر بوملککتک اداره سنده بولوندی.

صوک زمانلرده، برادری میرملک خلیل ایله خیزان بکاری آره سنده
 بر مجادله باشلامش ایدی. ابدال بک بومجادله به اشتراک ایتدی و قوتلی
 برچته ایله خیزان اوزرینه یورویه رک شهری و کذرگاهده کی کویلری
 یغما ایتدی.

شهر اهالیسی، درحال قانونی سلطان سلیمانہ شکایت ایتدیلر.
 بونک اوزرینه مسئله نک تحقیق ایچون وان بکار بکی اسکندر
 پاشایه امر ویریلدی. اسکندر پاشا ابدال بکی وانه جلب و دیوان ده محاکمه

ایلدی . آبدال بکک جرمی ثابت اولونجه توقیف ایدیلدی . ومسئله نك مسئول حقیقیسی اولق اوزره اعدام ایدیلدی . آبدال بکک محمود بك ، زینل بك ، میرشاه محمد حاجی بك ، میرمحمد ، ذوالفقار بك ناملرنده آلتی اوغلی وار ایدی .

ابدال بکک اعدامی اوزرینه کفره ایکی یه تقسیم ایدیلدی . بر قسمی خزو بککرنندن [صاروخان] بکه ویریلدی . دیگر قسمی ده (کرنی) لی [حسن] بکه تفویض ایدیلدی . بو صورتله کفره یه یابانچی آدملر ککشلردی .

آبدال بکک اوغللرندن محمود بك استانبوله کتیدی . ویاووز سلطان سلیم حضرتلرینک حضورینه چیقهرق باباسنک ملکئی ایستهدی . ذات شاهانه ، کفره نك بوذاته توجیهی مناسب کوره رک ، کندیسنه برفرمان ویردی وتکرار عموم کفره نك حاکمی تعیین ایدیلدی .

ملکئی اداره ده عدالت کوستردی وخلقئ ممنون ایتدی . فقط شو حالله برابر ذوق وصفایه چوق منهک ایدی . شرفنامه بو حالی حقنده ده یورکه :

« ... تمامدیا عیش وعشرتله مشغولدی . بوتون وقتی دلبر کنجملرک بزمنده امرار ایدردی . نرکس ولاله کبی بر لحظه بیله پیاله پی الدن براقمزدی . قدحلهر بوشالان صراحیلرک غلغله سنه قاریشان نغمه وسرور ، بهار موسمنده چاغلایان ایرماقلرک صداسنی آندیریردی . »

محمود بك بویله جه اوچ سنه قدر کفره پی اداره ایتدیسده بر کیجه یتاغنده مقتول بولوندی . بونک اوزرینه کفره یه سنجاق اسمی ویریلدی . بوسنجاق با اراده شاهانه [میر حسن کرنی] یه احسان

اولوندى . بو ذات ، [مير محمد كور] ك اخفاندن ايدى وبر قاچ
سنه بوسنجا قاده قالدى .

محمود بكك قتلى زماننده برادرلرى بك كوچوك ايدى . بوكا
بشاء وراثت ادعا ايدمه يورلردى . بونلر ، بو يور بو يومز ، در حال
استانبوله كيتمك ايسته ديلر . بونلر ك صباوت زماننده مير حسن
بكك اداره سى دوام ايدى يوردى .

محمود بكك برادري زينل بك ، يكرمى ياشنى تجاوز ايدر ايتمز
استانبوله كيتدى و كفرده كى حق وراثت ك تصديق اولونمى
رجا ايتدى . بوسيره ده (عقلبنده) قلمه سنك فتى ايچون تداركات
وار ايدى . سان پاشا ، قابودان على پاشا ايله برلكنده برچوق بگلرله
بوسفره اشتراك ايدى يورلردى . زينل بك ده بونلرله التحاق ايتدى .
ويارارلاق كوستردى . بوسفردن غاليته عودتى متعاقب ، زينل بكك
موقى بو يومشدى . بوسيله سان پاشانك توسطى اوزرينه ، كفره حاكمى
نصب اولوندى . وبو بابده لازم كلن فرمان عالى ي آلدى . كفره يه
عودتنده كنديسنه قارشى اطاعت سزلك كوستريلدى . كنديسى اوتوز
سنه قدر ياشادى . خلق باباسندن چوق ممنون ايدى .

شير قنامه ، بو ذاتك بك زياده عاقل و صامى سور اولديغى قيد
ايدى يور . وفاتنده ، آبدال بك ، ملك خليل ، مير محمود ، مير محمد ،
مير سليمان ناملرند بىش اوغلى قلمش ايدى .

ابدال بك پدري نك توصيه سى و سلطان محمد خانك بر فرمانيله
كفره حاكمكنه تعيين ايدى .

شرفنامه ديوركه :

« حال حاضرده ياشييور ، و مملكتى حسن صورته اداره ايدى يور . »

۱ - شیروانه بکترينك شېستانه شعبه‌سی

شیروان سلاله‌سینک مؤسسی اولان [میر حسن] حیاتنده ایکن مملکتی دورت قارده‌ش آره‌سنده تقسیم ایتش و املاک برقسیمی ده میر محمد کوره اصابت ایتش و بو ذات شېستان ناحیه‌سی آلمش ایدی. شېستان بکتری و کرنی بکتری، عنوانیله طانمشلردی. بونلرک ایلک دورلری حقنده معلومات مفقوددر. آنجق عثمانلی حمایه‌سینک تقررندن صوکره‌کی وقایع ذکر ایدیلور. بوکا باء، صحنه‌ده زینل بک بن سلیمان بک نامنده کی شخصی کوره‌بیلیرز. بو ذات، عثمانلیلرک حمایه‌سنده ایدی و شېستان ناحیه‌سی ده (زعامت) اصولیله عهد سنه توجیه ایدیلش بولونیوردی. بو ذات شېستان زعامتی اوغلنه ترک ایتدی و سلطان محمد خانک فرمانیله ده (آگاکیس - ag'akis) سنجاغنک حاکمی نصب اولوندی.

۲ - ایرون بکتری

میر حسنک اوغللرندن دیکر بریسی اولان میر شمس الدینک حصه‌سنه (ایرون - iron) ناحیه‌سی اصابت ایتش ایدی. بو کوچوک ناحیه‌نک صورت اداره واحوالی حقنده هیچ بر معلومات یوقدر. یالکز صوکره زمانلرده یاشایان (ملک) بکدن بحث ایدیلورکه، بو ذات شرفنامه صاحبیله معاصردر. ایرون ده بر زعامت شکلنده اداره اولونیوردی.

بوراده شیروان بکرینک بوتون سلاله لری تمام اولیور . فقط ،
نه شرفنامه ده و نه ده دیگر اثرلر ده . سلاله نك مؤسس می حسنك
شیران اراضیسنی بش اوغلنه تقسیم ایتدیکی صر ده دردنجی اوغلی [میر
مجدالدین] . و یردیکی (آویل) قلعه سندن و بونك اداره سندن هیچ
بحث ایدلیور . بوندن باشقه ، تقیما تده (کفرا) . قلعه سنك امیر میرزایه
و یرلدیکی ذکر ایدلیدیکی حالد ، میر حسنك وفاتندن صو کره بو قلعه
مع ملحقات ولی عهد تعیین ایتدیکی (میر شاه محمد) واولادی طرفندن
اداره اولونمشدر .

زرقى بکرى

زرقى بکرى اصلاً عرب نسلنه منسوبدر . بوسلاله نك صورت
تأسسى حقنده شرفنامه ده بوركه :

« ... زرقى بکرى نك نسلبرى شام عرب عشيرتلىنه ارتباط پيدا
ايدر : [شيخ حسن بن سيد عبدالرحمن] نامنده بر ذات وطنى ترك
ايدرك ماردينه كلدى . اوراده رياضت و عبادتله مشغول اولدى .
ودائماً ماوى البسه كيديي ايجون بين الناس «شيخ ازرقى» ديه اشتهار
ايتدى . عربلر ماوى كوزلولره «ازرق» ديدى بکرى و شيخكده
كوزلى ماوى اولدوغى ايجون بوندن دولايى ده بوصفله اشتهار ايتمش
اولسى محتملدر . بالاخره «ازرقى» تعيرى كثر استعمالدن «زرقى»
شكلى آلدى . »

« شيخ حسن ، زهد و تقوى ايله ماردينه بويوك بر شهرت قازاندى .
ولايتك اعيان و افرادندن بر جوق كيমে كنديسنك مرید و معتقدى
اولدى . شيخك نفوذندن متوهم اولان ماردین سلطانی كنديسنى قلمده
حبس ايتدى . فقط بو صيره ده موسى الپهدين ظهور ايدن كرامتلى
كورن سلطان ، شيخى حبسدن چيقارارق اعتذار ايلدى . و مریدی
اولاراق تعظيم و تكريم و حق کریمه سنى ده شيخه تزويج ايتدى . بوندن
دولايى ده اوديار خلقنك شيخه اعتقادى ترايد ايلدى . »

ماردین سلطانك وفاتندن صوكره یرینه شیخ حسن ، قائم مقام اولدی . و جوارده کی ناحیه لری اوغللرینه تمویض ایدیه رك اونلری اوحوالی یه حاکم قیلدی .. ،

بوروايت زرقی سلاله سنك ده كرد اولمادیغی کوستریبور . دیمك اولیورکه ، بو عائله ده عشیرتك خارجده تأسس ایتمش در .

سلاله نك عربلنی حقنده کی روایتك درجه صحتی تقدیر ایتك کوچدر . لاکین ، ماردین حاکمی بر شیخ استخلاف ایتمی بك غریبدر . صوكره ، بوشیخك ترجمه حالی مضبوط اولدوغی حالده ، دیگر بکلرك حق ماردین حاکمك مجهولدر . حالبوکه ، عشیرتله دائما بکلره انتسابی آرزو ایدرله و بر بکك تبدل ایتمه سی آرزو ایتمزله . بناء علیه ، بومسئله ده بر قوتك او یون اوینادینی و ماردینی استیلایدن بر عشیرت رئیسك بك موقعه کچدیکی ده احتمالدن اوزاق دکادر .

زرقی بکلری بروجه آتی درت شعبه یه آیریلرله :

- ۱ — درزنی بکلری ۲ — کردکان بکلری ۳ — عناق بکلری
- ۴ — ترجیل بکلری .

شعبه ۱ — درزنی بکلری

بوشعبه شیخ حسنك اوغللرندن هابل طرفندن تأسیس ایدیلشدر . قلعده بویوك برکلب وار ایش و بوندن دولایی اسمی دیرزیر نامی آلمش و بواسم کثرتله استعمالدن (درزنی) شکانه کیرمشدر . هابل پدری طرفندن ماردیندن دیرزیر قلعه سنه کوندرلمش و شرفنامه نك

دیدیکی وجهله بوقلمه یی اوغلی (قابل) ایله کافرلردن فتح ایتمشدر .
 بالاآخره، دیرزیر اسمی ده درزینی شکل مخففنی آلمشدر. هابلدن
 صوکره یرینه اوغلی قابل کچمشدر . فقط ، بونک حیاتی حقنده ده
 معلومات مفقوددر . یالکز ، ایکی اسم معلومدر .

بعده، سلاله شجره سنک مهم بر قسمی مجهول قالیبور. آنجق شاه اسماعیل
 صفوی زمانده حاکم اولان [امیر حمزه بن امیر خلیل بن امیر غازی] یی
 کوریورز. امیر حمزه، شاه اسماعیلک حمایه سنی قبول ایتمش و شاه اسماعیلک
 امریله درزینی حاکمی نصب اولنمشدر .

بوصیره لرده عثمانلی حکومتی ایله ایرانک آرده سی آچیلمش ایدی.
 تام بوکونلرده امیر حمزه وفات ایتدی . یرینه اوغلی محمد بک کچدی.
 محمد بک یاووز سلطان سلیمه عرض مطاوعت ایله دی . بونک اوزرینه
 بر فرمان عالی ایله درزینی حاکمکی عهده سینه توجیه اولوندی .
 بوده دیگر بکله کبی عثمانلی اردوسنک بر عضوی شکلنده بولونیوردی.
 وفاتنده دورت اوغلی قالدی : علی بک ، شاه قولی بک ، یعقوب
 بک ، جهانشاه بک .

پدرلرینک وفاتندن صوکره قارده شلریکدی بکریله امتزاج ایدمه دیلر .
 هپسی ده حاکمک ایچون مجادله یه کیریش دیلر . فقط [علی بک]
 هپسینه تفوق ایتدی و باباسنک یرینه کچدی ؛ یدی سنه قدر درزینی
 اداره ایتدی .

بونک وفاتی متعاقب قانونی سلطان سلیمانک فرمانی موجبجه
 راس اداره یه برادری [شاه قولی] بک کتیرلدی . [۱۵۳۴ - ۹۴۱]
 بوذات ، بکله سنه قدر حاکمک ایتدی و صوک دفعه اولمق

اوزره سلطان ساپان قانونی بی زیارتدن عودت ایدرکن ، دشمنی
اولان کردکان زرقینسندن ناصر بك طرفندن (بولی) قصه سنده
قتل ایدلدی .

شاه قولى بك قتل اوزرينه برادری يعقوب بك وارث قالیوردی .
سلطان سليمان قانونی طرفندن اصدار اولونان بر فرمان عالی موجبجه
مومی اليه درزنی حاکمکی توجیه اولوندی . بو ، خير پرور ، حلیم
ودرویش مشرب بر ذات ایدی . بالخاصه تصوف ايله اشتغال ایدردی .
کندیسی شاعر ایدی وشعرلرينك قسم اعظمی ده کرد لسانيله یازمیشدر .
کندیسنك بك مشهور بر دیوانی واردر .

يکرمی بش سینه قدر حاکم قالدی و مملکتی دائما سکوت ايله
اداره ایتدی . صوك زمانلرده کندیسی گوشه ازوایه چکیلدی ویرینه
اوغلی (دومان) بکی تعیین ایتدی .

دومان بك ، مشهور چیلدیر محاربه سنده شهید اولدی . (۹۸۶-۱۵۸۷)
محمد بك ، علی بك نامنده ایکی اوغلی قالدی .

يعقوب بك هنوز صاغ ایدی . اوغلی دومانك یرینه حفیدی
محمد بکی تعیین ایتدی . بوکنج هنوز اون بش یاشنده ایدی . بو يوك
پدری يعقوب بك نظارتی آلتنده امور مملکتی حسن صورتله اداره
ایتدی .

برقاچ سینه صوکره ، عائله سنك دشمنلرندن [محمد بك کردکی]
تکرار درزنی حاکمکنه تسلط ایدیوردی . صاصون بکلرندن محمد
بك خدمتده ایکن بك زیاده نفوذ قازانان مشهور کتخدا شمس الدینك
مومی اليه معاوتی سایه سنده درزنی قلعه سینه عائد بر چوق تارالاری یغما

و کوبلری احراق ایتدی . بوفلاکت درزینی حاکمنه فنا تأثیر ایتمش ایدی . درزینی امیری محمد بک ده عموجه زاده لرندن و طرفدار لرندن تشکیل ایتدیکی چته بی مملکتک حدود لرینی محافظه یه مأمور ایتدی . او ائنده کردکانلی محمد بک ده درزینی حدودینه تجاوز ایتمش ایدی . همان همان براردو حالنده اولان بوچته لر آراسنده وقوعه کلن برمصاادمه ده محمد بک کردکی یاره لندی و برکون صوکره کردکان قلعه سنده وفات ایتدی . بو صورتله غالبیت ده محمد بک درزینی طرفنده قالدی . شرفنامه صاحبی فوق العاده کنج اولان بو ذاتک کندیسيله معاصر اولدیغنی یازیور .

شعبه ۲ -

کردکانه بکلری

شرفنامه ، کردکی بکلرینی درزینی بکلرینک عموجه زاده لری عد ایدیور و دییورکه :

« هابلک اوغلی قابلک غیر مشروع بر اولادی اولدی . قابل پدرندن اوتانندی و بونی کردکی قلعه سنه کوندردی . بو جوجوق بو بودکن صوکره ، بو قلعه نک بی اولدی بعد بوراده مستقل بر سلاله تأسیس ایتدی »

بو وقعه ، تاریخنن زیاده مصاله بکزییور . فقط باشقه بر دییه جک شی یوقدر . صوکره ، کردکان بکلرینک احوالی اوزون بر زمان مجهولیت ایچنده قالییور . انجق ، [شاه قولی] ایله [ناصر بک] اره سنده کی مجادله ده کردکی سلاله سی کورولییور . بوکا بناء ، ایلک حاکم اولقی

اوزره ناصر بکي قبول ايتمک لازمدرکه بوبکک عثمانلي حمايه سينله باشلار.
ناصر بک، کردکی ايله درزینی حدودی آره سنده بولونان (منار)
قریه سنک کندی اداره سنده قالماسنی ایستوردی. بوکا بناء، درزینی
حاکمی شاه قولى بکه دشمن اولمشدی. حالبوکه، درزینی بکیده بو
قصبه یی ویرمک ایسته مییور و بر فرمان ايله کندیسنه توجیه ایتدیرمک
ایستیوردی. شاه قولى بک، بو مقصدله استانبوله کیتدی و قانونی
سلطان سایمان خاندن منارک تملکی حقنده بر فرمان الدی. ناصر بک
بوکا تحمل ایدمه دی و مقدما شاه قولى بکک ترجه حانده ذکر
ایتدی کمز اوزره (بولی) جنایتی ارتکاب ایتدی. بولی جنایتنه
اشترک ایدن ناصر بکله توابعی ده عینی یرده اعدام ایدیلدیلر.

ناصر بکک محمد بک نامنده براوغلی وارایدی. پدرینک اعدامندن
صوکره یرینه کچدی. آرتیق درزینی و کردکی عالیه لری آره سنده
مدهش بر خصومت باش کوسترمش ایدی. کردکان بکی محمد بک بن
دومان بک - اولکی فصلده ذکر ایدلدیکی اوزره - بردفعه درزینی
یغما ایتمش ایدی. بالا آخره، درزینی بکی محمد بک طرفدارلری طرفندن
اولدیریلدی.

بونک یرینه سالف الذکر اوغلی ناصر بک کچدی. ناصر بک،
بک کنج ایدی. فقط، حزولی کتخدای شمس الدینک معاونتیه منار
قریه سنی آلدی. و درزینلیرک بر قسم ارزاقنی یغما ایتدیردی بعده
هر ایکی عالیه اره سنده صلح عقد ایدیلدی.

ناصر بک، کنج ایدی و دائماً اککنجه ايله وقت کچیریر ایدی.
خدمتکارلری آره سنده «چنبر» عنوانیه شهرت بولمش بر نکره کو

وار ایدی . دائما ، بونکله اکلنیردی . برکون چنبر طرفندن اوده
قتل ایدیلدی . بوقتل ، شاه قولی بکی قتل ایدن ناصر بکک اعدامی
متعاقب ، کردکی بکلکنه تعیین ایدیلن و فقط بکلکی بالاخره محمد
بک طرفندن استرداد اولتان میرخلیل طرفندن اداره ایدلمشدی .

ناصر بکک میر محمد و میر ابوبکر نامنده ایکی اوغلی وار ایدی .
میر محمد ، باب عالینک برفرمانیه کردکی حاکمی نصب ایدیلدی . بوذات
شرقنامه مؤلفیه معاصر در .

شبه ۳ — عتاق بکلری

بو بکلر زراقی سلاله سنک بر فردی طرفندن تأسیس ایدیلشدر
و کندیلری ده بونامی طاشیورلر . لاکن ، تاریخ تأسیسری ، و ایلک
دورلری حقنده معلومات مفقوددر . انجق ، شاه اسماعیل صفوی زماننده
کندیلرندن بحث ایدیلیور . بوضیره لرده (عتاق) قلعه سنده [احمد
بک بن میر محمد زراقی] نامنده برذات بولونیوردی .

شاه اسماعیل عتاق قلعه سنی احمد بکک الندن آلاراق اورایه
(قاجار) تورکمنلری برلشدیردی . بونک اوزرینه قلعه ده کی زراقی
عشیرتی برلرینی ترک ایدمه رک اطرافه داغیلدیلر . فقط چالدران مظفریتدن
صوکره ، عتاق قلعه سنک زراقی کردلری ، مملکتلرینی استرداد مقصدیه
تکرار عودت ایتدیلر . فقط قلعه بی جبر ایله الده ایدمه جکلرینی
بیله بکلری ایچون (ماخ) نامنده خراب بر قلعه ده قیش موسمی کچیرمک

و بصورتله فرصت بولونجه قلعه‌ی تورکمنلردن استرداد ایتک مقصیده
ملخ خرابه‌لرینه یرلشدیلر. سبب ورودلرینی صوران قاچار تورکمنلرینه
« مرداس عشیرتيله ارامزده خصومت واردر بونک ایچون هجرته
مجبور اولدق بوقیش موسمی عائله مزله بوراده کچر مک مساعده ایدیکیز
بهار کلنجه عودت ایدرز ، دیدیلر. قاچارلر معذرتلرینی قبول ایدرک
خصومت کوسترمدیلر .

کردلر بصورتله تورکمنلری اغفال ایتدکدن سوکره صوثوق
بر کیجه ده یوکسک مردیوم‌نلر واسطه‌سیله قلعه‌یه کیره‌رک قلعه‌ی
ضبط ایتدیلر . قاچارلرک بوتون ارککلرینی قتل ایدرک باشلرینی
صیرقار اوزرنده تشهر و عائله‌لرینی ده قلعه‌دن طرد ایتدیلر . بالا آخره
بکری اولان احمد بی اسکی موقعنه دعوت ایلدیلر . احمد بک ،
باب‌عالینک حمایه‌سی تأمین ایدرک در حال سلطان سلیم خانه تبعیت ایتدی .
و بر فرمان عالی ایله عناق قلعه‌سی حاکمکنه تعیین ایدیلدی .

احمد بکک وفاتنده شاهم بک ، یوسف بک ، محمود بک ناملرنده
اوج اوغلی قالمش ایدی . اوج قارده‌ش ، یکدیگرینک وارثلکنی
قبول ایتدیلر . و دائماً حال مناقشه‌ده قالدیلر . بونک اوزرینه قانونی
سلطان سلیمانه مراجعت ایتدیلر . باب‌عالی ، بابالرینک مملکتی اوجه
تقسیم ایتدی و بر قسم‌ی ده کندی ملککنه الحاق ایتدی .

قارده‌شلرک حصه‌لری بر زعامت ایدی: بونلردن محمود بکک بعض
قرا و مزرحه حاصلاتندن ۶۰,۰۰۰ آچه یوسف بکده ۲۰,۰۰۰
آچه زعامت و یریلشدی . شاهم بکله دیار بکر میرمیرانی وزیر رسم
باشانک آراسی آجیق بولوندوغندن رسم باشا شاهم بکک خیانتندن

بجمله تأدیی لزومنی پادشاهه یازمش و بونک اوزرینه صادر اولان بر فرمان ایله اعدام ایدلمش ایدی .

بناءً علیه اوچ قارده شدن ایکیسنه زعامت تخصیص و بریسی اعدام قلندقدن صوکره «بك» سز قالان عتاق قلعه‌سی ، یکریمی سینه قدر عثمانلی امراسی معرفتیه اداره اولومشدر .

فقط ، یکریمی سینه صوکره عتاق حاکمکی ، اذربایجان سفرنده خدمتی کورولن سالف الذ کربوسف بکه توجیه ایدیلدی . مومی الهک وفاتنده حسن بك نامنده بر اوغلو قالمش ایدی .

یوسف بکک وفاتی اوزرینه قلعه حاکمکی (حاجی بك زاده احمد بك) نامنده امرای عثمانیه دن برینه ویریلدی . احمد بك ، ایکی سینه قدر بوراده قالدی . بعده ، یوسف بکک اوغلی [حسنی بك] بااسندن منتقل وراثتی طلب ایتدی . سلطان سایم طرفندن « او جالقی » طریقیله حقوق وراثتی اعاده اولوندی . احمد بك ، یکریمی سینه قدر حاکمک ایتدی . اداره‌سی ، قسماً سکونتله بکدی . وفاتنده ، یوسف بك ، ولی بك ناملرنده ایکی اوغلی قالمش ایدی .

سلطان مراد خان طرفندن یوسف بکه حاکمک توجیه ایدیلدی . بو ذات ایکی هفته قدر ذی حیات قالدی . بونی ، برادری (ولی بك) استخلاف ایتدی . بو صیره ده عوجه زاده لرندن (جهان شاه بن سهراب بك) نامنده بریسی میدانه چیقدی . بو ذات ، عتاق سنجاغنی ایستوردی . جهانشاه بك عتاق قلعه‌سی کندیسنه تفویض ایدلدیکی تقدیرده هر سینه دیار بکرده عثمانلی خزینه‌سی ایچون ۲۰ بیك فلوری ویره جگنی ایلری

سوریوردی. نهایت ، دیار بکر بکر بکی ابراهیم پاشا ایله اویوشدی. فقط ، ولی بک ، جهانشاه بک و یردی بکی مبلنی تأدیه ایده جگنی تعهد ایلمی اوزرینه یرنده ابقا اولوندی . بالاخره بو عائله دن (شاهم بک زاده ذوالفقار بک) عتاق ایچون . ۴ بیک فلوری تأدیه ایده جگنی ابراهیم پاشایه وعد ایدنجه قلعہ کندیسنه تودیع اولوندی .

دیار بکر بکر بکی ابراهیم پاشا منافع شخصیسی ایچون ایالت داخلنده کی قلعہ لری مزایدہ طریقہ بکره صائیور ، مستبدانه حرکتلریله خلقی رنجیده ایدیوردی . شرفنامه بوذانک اجرا آتندن شکایت ایدرکن ده یورکه : — ظالم ابراهیم پاشانک ظلم و اعتسافی دیار بکر ولایتله کردستانی بیزار ایتمش ایدی . بو حرکتلری تمرد و عصیان درجه سنه وارنجه دیاربکر ولایتدن عزل اولوندی واستانبوله آلتهرق یدی قلعده حبس ایدلدی . سلطان محمد خان مقام خلافتی جالس اولونجه (ابراهیم پاشا) یی ظالم لره عبرت اولق اوزره صلباً اعدام ایتدیردی .

ابراهیم پاشانک عزلندن سوکره (ولی بک) عتاق حاکمی اولارق موقعی محافظه ایدلدی . شرفنامه بوذاتی مدح ایدیور و کندیسيله معاصر در .

شعبه ۴ — ترجیل بکری

بونلرده زراقی بکرینک بر شعبه سی ایدی . دیاربکر جوارنده کی (ترجیل) قلعہ سنده اقامت ایدرلردی . یانلرنده (دارعین) قلعہ سی ده

وار ایدی. [۱] بوسلاده (شیخ حسن ازرقی) نسلندن ایدی .
 شرقنامه ، بونلرک بروجہ آتی اوزون بر شجرہ سنی تعداد
 ایدیور :

سید حسن ازرقی بن سید عبدالرحمن بن سید احمد بن سفیل بن
 سید قاسم بن سید علی بن سید طاهر بن سید جعفر قتیل بن سید
 یحیی اقع بن سید اسمعیل اکبر بن سید جعفر بن امام محمد باقر بن
 امام زین العابدین بن امام حسین بن امام علی المرتضی (ر . ع) .
 بوشجرہ بکده حقیقته مقارن کورونمه مکده در . شیخ سید
 حسینک نه صورتله اکتساب شهرت ایتدیکی معلوم اولدینی ایچون
 بوشجرہ نک صوکرادن اویدورولمش اولماسی محتملدر .

شرقنامه ، بوفصلک مقدمه سنده ذکر اولوندوغی وجهله ، شیخ
 حسن ازرقی نک ماردینه صورت ورودینی و « ازرقی ، عنوانک وجه
 تسمیه سنی تکرار ایتدیکن صوکره شیخک ماردینده کسب نفوذ
 ایتمسک اسبابی براز دها تفصیل ایدرک ده یورکه « شیخ حسنک
 ماردینه مهاجرتی ائناسنده ماردینده (امیر آرتق بن اکسب) حکومت
 سوریوردی . بونک نفوذی خربوت ، مجنکرد و حسن کیفه قدر
 شاملدی . امیر آرتقک ملائقولیک و کوزل بر قیزی واردی . برکون قیز
 تجن ایتدی . قیزی شیخه او قوندی . شیخ برصویه او قویه رق قیزک
 باشنه دوکدی . شیخک برکت انفاسیلہ اه تعالی مجنونه عقل احسان
 بویوردی . امیر آرتق قیزی شیخه تزویج ایتمک ایستدی . فقط شیخ

[۱] بوقلملر دیاربکرک شرق شمالیسنده و تقریباً ۶۰ کیلومترو بعد
 مسافده واقع اولوب ایوم خراب و غیر مسکوندر .

بوندن استنکاف ایدەرك قیزی، اوغلی سید حسینە نکاح ایدلی.،
 امیر آرتق، قیزی نه جهاز اولق اوزره ترجیلی دامادی حسین
 بکه ویرمش ایدی. بوندن صوکرده مذکور قلعه، سید حسینک
 اولاد و احفادینک الده قالدی و صیره ایله احمد بن سید حسن،
 سلیمان بن قاسم، یوسف و حسین طرفسندن اداره ایدیلدی. بونلرک
 دورلری قیصه و بک ساکنانه کچمشدر. بونلردن صوکره [عمر بک بن
 حسن بک] ترجیل بکی اولدی. عمر بک، دیاربکرده حکومت ایدن
 آق قویونلولردن [بایندورلی اوزون حسن] ایله معاصر ایدی.
 و اونکله حسن مناسباتده بولونیوردی. نهایت اوزون حسن بونک
 قیزیله ازدواج ایتدی. و بوقیزدن براوغلی دنیا به کلدی. بونک اوزرینه
 اوزون حسن طرفسندن (مهراتی) و (نوشاد) ناحیه لری ترجیله
 الحاق ایدیلدی. عمر بک بتلیس شهرینک مدافعی تعیین ایدیلدی.
 عمر بکک و فاتندن صوکره بتلیس سنجاغی اوغلی [بوداق] بکه
 ویرلیدی. اوزون حسنک و فاتندن صوکرده اوغلی و خانی [یمقوب
 بک] طرفندن بتلیس محافظلنی بوداق بکک عهده سنده ابقا قلندی.
 (۸۸۸ = ۱۴۸۳). بوداق بک ۴۳ سنه یاشادی.

بوداق بکک و فاتندن صوکره یرینه اوغلی احمد بک کچدی.
 امارتندن ایکی سنه صوکره ایدی که، [شاه اسماعیل صفوی] آق
 قویونلولری مغلوب ایدەرك دیاربکری استیلا ایله مش ایدی. بواننده
 آق قویونلولرله قیزلباشلر آراسنده وقوعه کلن بر محاربه ده احمد بک
 تلف اولدی.

احمد بکی، برادرلی [علی بک بن بوداق بک] استخلاف ایتدی

ویکرمی سنه اجرای امارتدن صوکره وفات ایلدی . یرینه دیگر برادری [کردشمسی بك] کجدی . فقط بوزمانلرده قیزلباش ایرانلر او حوالینک سنی اولان کردلرخی تضییق ایدیورلردی . کردلر صفویلردن صوکه درجه متفر اولمشلردی . یاووز سلطان سلیم خان شاه اسماعیلی مغلوب ایدنجه بوتون کرد بکلری مشارالیه حضرتلرینه عرض اطاعت ایتمشلردی . شمسى بك ده بونلر میاننده ایدی . یاووز خان ترجیل قلعه سنی بر فرمان ايله مومى الهك عهده سنده ابقا ايله دی . کرد شمسى بكك وفاتندن صوکره ترجیل امارتی سلیمان قانونی حضرتلرینک بر فرمانيله اوغلی حیدر بك بن شمسى بكه توجیه قیلندی حیدر بك اوزون مدت ترجیلی اداره ایتدی .

سردار مصطفى پاشانك قوماندای آلتنده ، شیروان ، کرجستان وروان جهتلرینه سفر ایدن عثمانلی اردوسنه برچوق کرد بکلری ده معیتريله التحاق ایتمشلردی . حیدر بك ده بونلرله برابر سفره اشتراك ایتدی . « چلدير » محاربه سنده برچوق کرد اعیانیله برلکده حیدر بكده قیزلباشلر النده شهید اولدی .

حیدر بكك شهادتندن صوکره ترجیل امارتنه ، سردار لالا مصطفى پاشا دلائیله اوغلی [بوداق بك بن حیدر بك] نصب ایلدی . بوداق بك ۱۵ سنه امارتدن صوکره وفات ایتدی . کندیسینی اوغلی حسین بك استخلاف ايله دی . بو ، آنجق سکز آی قدر قالا بیلدی . وفاتنده یرینه برادری اسماعیل بك کجدی . بوده ، دورت سنه قدر ترجیل حاکمکننده قالدی و اجل موعوديله وفات ایتدی .

حیدر بکدن صوکره ترجیل امارتی سلطان مراد طرفندن ایکنجی

اوغلی عمر بک بن حیدر بکه توجیه اولوندی . بو ذات شرفنامه مؤلفی ايله معاصر در . شرفخان عمر بکی مدح ایدر کن ده یورکه - « سلاله سنه شوق ویرن برکنجدر . اوضاع و حرکاتی مردانه در . دائماً تورکلره معاشرت و اختلاطده بولونور ، و اکثر زمانی دیار بکر میرمیراننک خدمت و مشورتندہ امرار ایدر . »

عینی زمانده بو ذاتک ، مهم ایشلسر ایچ-ون دیار بکره کلن کرد بکریله عثمانلی امراسی و تورکلر آراسنده بر « متوسط » وظیفه سنی ایفا ایتدیکی و بوضوئله دیگر بکریله نظراً عثمانلیلر نزدنده داها چوق موقع صاحبی اولدوغی ده آکلاشیلیور .

شرفنامه نك مضبوطاتی بوراده ختام بولدوغندن عمر بکدن صوکره بو سلاله ايله دیگر سلسله نك کچیردیکی صوکه صفحاتی تعقیب ایتک - و نائیک شیمدیلاک عدم موجودیتدن دولای - ممکن دکادر . موسیو هاردک دیدیکی کبی هر حالده بونلرده بالآخره تورک اداره مرکزیه سی اطرافنه طوبلانمشلر و ناصل که کرد عشیرتلی کرد ملیتی خارچنده تشکل ایتمشلر سه اویله جهده هم کردلرک هم ده تورکلرک اجتماعی حیاته بیگانه بر حالده قالمشلردر . [۱]

[۱] ترجیل بکری نك احفادی الآن موجوددر . بونلر ترجیل قلعه سنک بش کیلومتر و جنوب شرقی سنده بولونان (حضرو) ناحیه سنده مقیمدرلر . جوار کرد قبائلی آراسنده نفوذلی اولدوقجه جاریدر . فقط او حوالی ده عشیرت حیاتی و کرد عنعنه لری پس - زنده بر حاله کلدیکندن بونلر بونفوذ اوقدر قیمت ویرمه مکده و تورک ملی مؤسساتیله تورک وجدان اجتماعی سنه داها چوق تمایل ایتکده درلر . عشیرت حیاتی خارچنده قالان بوقبیل کرد رؤسای حقنده ایکنجی جلده تفصیلات ویرله چکدر . م

سویدی بکری

سویدی بکلرینک منشأی حتمندہ مختلف روایتلر وارددر. شرفنامہ مؤافی بونلردن بحث ایدہ رکن - خلاصہ - دہ بورکہ :

« . . . روایتہ نظرآ سویدی امیرلرینک نسبلی ، [برمکی] لرہ منتهی اولور . بونلرک منسوب اولدوغی عشرت دہ ، حضرت محمدک کولہ لرندن [اسود] ک احفادیدر . دیگر بر روایتہ نظرآدہ سویدی طائفہ سی ، مدینہ منورہ نک ایکی منزل شمالدہ کائن (سوید) قریہ سندن کلدکلی ایچون بونامی آلمشلردر . »

شرفنامہ بو روایتلری قید احتیاطلہ ذکر ایتدکن صوکرہ :
« اولہ اما برمکیلر کنسدی نسبلی فرس حکمدارلرینسہ نسبت ایدیورلر ، دیہ برمکیلرک اورتا آسیادہ کی (بنج) شہرندن کلدیکلرینی وبونلرک نہ صورتلہ عباسیلرک خدمتہ کیرہ رک نہ درجہ دہ صاحب نفوذ اولدوقلرینی ، اقبال وادبارلرینی حکایہ وسویدی سلالہ سنک ظہورینی دہ بروجہ آتی نقل ایدیور :

« . . . افواه والسنة ناسده دوران ایدن مشهور حکایہ یہ نظرآ عباسیلر زمانندہ « آل برمک » دن اوچ برادر باغداددن کوردستان

جهت متوجه اولدیله . بونلر ، « جبل شفتالو » ده کی کنج [۱] قلعہ سی مضافاتندن (خان جوک) نام محله توطن ایلدیله .

اوچ قارده شک بویوکی تقوی و عبادتله مشغول اوله رق مراتب عالیہ یی بولدی . حق بر کون کوچک برادری مهم بر ایش ایچسون کیتمش ایدی . اودیاریک خاکی بر معتاد بونلرک یومی طعاه لرینی کتیرمش ایدی . اورتانبجه قاردهش کندی حصه سندن باشقه کوچوک قارده شک حصه سفیده ییدی . کوچوک قاردهش وظیفه سندن کلنجه معتاد یمکفی بولامادی ، صوردی ، اورتانبجه قاردهش « بن ییسم ! » دیدی . بویوک قاردهش بوندن حدت ایدرک : « نیچون کندی حصه کفاعت ایتمه بورسک ؟ الله قارنگی ایکی پارچه ایتسون ! » دیه بددعا ایدنبجه اورتانبجه قاردهش درحال دوشهرک وفات ایتدی . بوکرامتی کورن خلقلک شیخه اعتقادی صولک درجه آرتدی . ده یور .

شیخک ، کوچوک برادری میر شهابک یار دیمیله ، روحانی نفوذینی استمال ایدرک خان جوک موقعنده بر قلعہ انشاییتدیکی وبوصورتله عشائر وقبائلی اطرافه طوبلایه رق بر بکلک تأسیس ایلهدیکی آکلاشیلیر . مومی الیه ، تأسیس ایتدیکی قلعده بر مدت صوکره بلاولده وفات ایدنبجه یرینه برادری [میر شهاب] کچدی . میر شهابک زمانی حقنده معلومات یوقدر . سویدی بکلکنه بونک اولادواحفادی توارث ایلهمشدر . وفاتندن صوکره یرینه اوغلی میر جلال کلدی . بو ، پک چوق یاشادی . امیر جلالک وفاتی متعاقب یرینه اوغلی امیر محمد کچدی . بوذات آنجوق بر قاچ سنه اداره ده قاله بیلدی . وفاتنده یرینه [۱] کنج ، ایوم لوا مرکزی اولان کنج قصبه سنک اسکی اسمیدر .

امیر محمد کجی. بو ذات بعض مهم ایشلر کورمک تشبثده بولندیسه ده مدتی چوق دوام ایدمه مدی. بر قاچ سنه صوکره وفات ایتدی. یرینه مخدومی [امیر فخرالدین] کجی. بونک دوری ده پک قیصه در. وبالخاصه وقایع ایله کچمه مشدر. شرفنامه، بو ذاتک عدالتله اجرای احکام ایتدیکنی وزماننده مملکتی معمور اولدوغنی قید ایدیور. وفاتندن صوکره اوغلی [امیر حسن] کنديسنی استخلاف ایتدی. امیر حسن ظالم وخونریز بر آدم ایدی. بر مدت صوکره کوزلری کور اولدی.

بونک اوزرینه یرینه بویوک اوغلی [امیر فخرالدین] کجی. امیر حسنک دیکر مخدومی [میر محمد] ذکی، جسور و فضیلتپرور برکنج ایدی. برادری فخرالدیندن ممنون اولمادینی ایچون مملکتی ترک ایدمک اوزمان دیاربکرده اجرای حکومت ایدن آق قویونلو اوزون حسنه التجا ایتدی. اوزون حسن بونی اعزاز واکرام ایتدی. و تحت اداره سنده بولان (خان جوك) و (جبالقور) ناحیه لرینده بوکا تفویض ایتدی.

ایکی برادر آره سنده - بویوزدن - بویوک محاربه لر اولدی. نهایت میر محمد بر محاربه ده تلف اولدی. و بوتون بکک فخرالدینه قالدی.

فخرالدینک وفاتنده ارکک اولادی یوق ایدی. بونک اوزرینه یرینه برادرزاده سی [آبدال بک بن امیر محمد] کجی. آبدال بکک دوری بویوک مجادله لرایچنده کچم شد. مومی الیه جبالقور ده کی تورکمن بکی [آلیقوت اوغلی] خان جو که هجوم ایتدی. بونک اوزرینه

ایکی طرف بویوک بر مصادمه یه باشلادی . یدی کونلک بر محاربه دن صوکره ، تورکمنلر مغلوب اولدیلر . تورکمنلرک قرارگاهلریله چادر و حیوانلری اغنام ایدلدی . بووقعه دن برقاچ سنه صوکره آبدال بک وفات ایتدی .

مومی الیهک سیحان بک ، سلطان احمد بک ناملرنده ایکی اوغلی قالدی . سیحان بک ، باباسنک یرینه کچدی . دیگر برادرلری ده کندیسنه اطاعت ایتدی . بو اتحاد کندیلرینک قوتلی بولونمالرینی تأمین ایلدی . بوکا بنساء جوارده کی اراضیده توسیع حدود ایدیورلردی . حق [خاله بک بازوکی] نک وفاتی اوزرینه کنج قلعه سنی ده آلدیلر . چالديران مغلوبیتنی متعاقب ، سیحان بک عثمانلی طرفنی التزام ایتدی . وشاه اسماعیل صفوی نامه اداره اولونان جباچقور ، اچقه قلعه ، ذاک ومنشکویت قلعه لرینی ضبط ایتدی .

بوفتوحاتدن صوکره ایکی برادر ملک لرینی تقسیم ایتدیلر . جباچقور و حوالیسی سیحان بکه ترک ایدیلدی . دیگر قلعه لرک هیئات عمومیه سی ده برادرلری احمد بکک مالکی اولدی .

ایکی برادر عثمانلی حمایه سنده اولارق یاشیورلردی . اولآ آره لری ده غایت انی ایدی . فقط ، بالآ خره آرالر اچیلدی . واحد بکک تشبیله باب عالی سیحان بکی اتمام ایتمه باشلادی . نهایت ، قتلی آمر بر فرمان عالی موجبجه جباچقورده اعدام ایدیلدی . مومی الیهک مقصود بک نامنده بر اوغلی قالمش ایدی .

مقصود بک پدرینک اعدامندن صوکره عثمانلی خدمته کیردی . قانونی سلطان سلیمانله (نچجوان) سفرنده بولنه رق (آرپه جای)

اوکنده ایران پیشدارلریله یاپیلان محاربه ده بک چوق جرأت و یارارلق کوستردیکندن دولایی پدرندن موروث چباچقور قلعه سی «اوجاقلق» نامیله کندیسنه تفویض اولندی .

دیاربکر میرمیرانی چرکس اسکندر پاشا مقصود بکدن خوشلانمادیی ایچون چباچقوری مومی الپدن آلهرق امرای عثمانیه دن بریسنه تودیع ایتدی .

مقصود بک اسکندر پاشا حقنده شکایت ایتک اوزره استانبوله کیتدی ویدی سنه اوراده قالدیغی حالدده سلطان سلیمان شکایتی عرض ایتکه فرصت بولامادی . چونکه اسکندر پاشانک سرایده ورجال عثمانیه آراسنده کی موقع ونفوذی بوکا مانع اولیوردی . نهایت وبادن استانبوله وفات ایلدی . بوصورتله ، بکلیک رقصمنک مختاریتی زائل اولدی .

سلطان احمد، کندی حصه سنه اصابت ایدن قسمده قالمش ایدی . باب عالی ایله ایی کچینیوردی . بوکا بناء مختاریتده برتهلکه ملحوظ دکلدی .

وفاتنده مراد بک ، محمد بک ناملرنده ایکی اوغلی قالمش ایدی . اسکندر پاشا ، احمد بک وفاتندن صوکره ملک موروثنی ایکی خدومی آره سنده تقسیم ایتدی : خان جوک و اچقه قلعه یی محمد بکه ویردی وچباچقور وحوالیسندن ماعداسی ده برادری (مراد) بکه توجیه اولوندی .

ایکی برادر ، بلا اختلاف اون آلتی سنه قدر مملکتلریخی اداره

ایتدیلر . نه باب عالی ونهده عشیرتلری آره سنده بر عدم امنیت تولید ایتمه دیلر .

مراد بك ، داهـا حیاتنده اداره مایکی اوغلی [سلیمان] بکه ترك ایتدی . سلیمان بکدن ماعدا اوچ اوغلی داهـا واردی : علی خان بك ، اولو خان بك ، مصطفی بك .

مصطفی مشهور تبریز بحاربه سنده تلف اولدی . برادری علی خان بك ده قره مان بکربی مراد پاشا ایله ایرانیلر طرفنده اسیر ایدیلر رك قهقهه قلعه سنده حبس ایدیلدی . ایکی سنه قدر دوام ایدن بومدت طرفنده ، چباچقور سلیمان بكك اداره سنده قلمش و خان جوك برادری محمد بکه ویریلش ایدی . [اولو خان بك] ده دیاربکره مربوط بویوك برزعامته مالك ایدی . مراد پاشا ایله قهقهه قلعه سنده حبس ایدیلن علی بك تخلیه ایدیلدیلر . مراد پاشا ، دیاربکر بکربیکی تعیین ایدلدی . ودر حال علی خان بکی حمایه ایتمک باشلادی . بونك اوزرینه چباچقوردن برزعامت ده علی خان بکه ویریلدی . فقط بوتون برادرلری فوقنده سلیمان بك وار ایدی . شرفنامه مؤلفی شرفخان بونکله معاصر در . شرفخان مومی ایله حقنده برچوق ستایشلرده بولونیور . اقرانی آراسنده اوصاف کزیده ایله ممتاز اولدوغنی وکنجلیکنده دیاربکرده رومیلر (تورکلر) آراسنده چوق قالدیغنی ، بغداد و عربستانه سیاحت ایتدیکنی وکنج قلعه سیله قناعت ایتمه رك منشکورد صحراسنده برشهر تأسیس واوراده بویوك بنالر ، جامعلر ، عمارتلر انشا ایتدیردیکنی [*] ذکر ایدیور .

[*] سلیمان بكك یکیدن تأسیس ایتدیکی بوشهر ، الیوم بتلیس ولایتنه تابع بر قضا مرکزی اولان « ملاذکرد » قصبه سیدر .

سليمان بك ، عثمانلى تاريخنده شقاوتيله معروف [قره يازيجى] نك امراسندن [الوس بادلى] ايله بويوك بر محاربه آچهرق نتيجه ده غالب ومظفر اولمش وبر چوق غنائم الده ايتمش ايدى . بو موفقيتندن دولايى سردار مصطفى كنديسى نى تبريك واعزاز ايله مش وعثمانلىلر نزدنده موقعى ده يوكسلمش ايدى .

شرفنامه مؤلفيله معاصر اولان سليمان بكدن صوكره كلن سويدي عائله سي حقنده معلومات تاريخيه شمديلك مفقوددر . بونلر هر حالده از مدت صوكره بوتون امتيازلىرى غائب ايدى دك مملكتلىرى ديكر يرلر كى طوغرىدن طوغرى يه عثمانلى اداره سنه انتقال ايله مشدر .

کلیس بکاری

ایسکی شرق مورخری ، بونلری ده عباسیلرله تلاقه دار عد اییدیور . شرفنامه صاحبی ، بویله برروایتک کردلر نزدنده جاری اولدیغنی وکلیس بکلریله حکاری و عمادیه بکلرینک عموجه زاده اولدقلمی ذکر اییدیور .

بوسلاله نك صورت تأسی حقنده ده بوركه : « بونلر شمس الدین ، بهالدین ، و منتشا نامملرنده اوج قاردهش ایدیلمر . حکاری بکلری شمس الدینک ، عمادیه بکلری بهالدینک ، کلیس بکلری ایسه منتشانک نسلندندرلر . کوردلر بالاخره بونلرک اسملمی تخفیف ایده رک « شمون » ، « بهدین » ، « مند » دیدیلر .

اول اسرده « مند » باشنه برخیلی کرد طائفه سی طوبلایه رق مصر وشامه کیتدی . اوراده ایوبی سلطانلرینک خدمته کیردی . ایوبی سلطانی ، انطاکیه جوارنده کی (قصیر) ناحیه سی طائفه سی ایچون قیشلاق اتخاذا ایتشدی .

اوراده متوطن اولان یزیدی کردلریله (صوم) و (کلیس) ده کی اکراد دخی مندی اطرافنه طوبلانیدیلمر . بوسورتله مندی کون بکون نفوذ وقونی آرتدی . عینی زمانده ایوبیلره ابراز صداقتدن کیری

طورمبور و عشاثری اداره خصوصنده کیاست کوستریوردی .
بناء علیه ایوب سلطان ، شام و حلب قطعه لرنده کی کوردلرک امارتی
و اداره سنی منده تفویض ایلدی .

مند بر آراق حسا و مرعشده کی عاصی بزیدی کرد شیخلریله
محاربه ایدمرك اونلری ده تحت اطاعتنه آلدی و او حوالیده کی عموم
کوردلرک یکانه امیری اولدی .

مند [منتشا] بلك وفاتنده یرینه اوغلی [عرب بك] کچدی .
بونك حیات اداره سی حقنده هیچ بر معلومات یوقدر . ظن ایدیلورکه
باباسنك متین تشکیلاتی تعقیب ایتشدرد . عینی زمانده دور اداره سی ده
چوق دوام ایتهدی . کندیسندن صوکره یرینه اوغلی [امیر جمال]
کچدی . بوده باباسی کی بر طالع مالک ایدی . بوندن صوکره ده
کندی اوغلی [احمد بك] حاکم تعیین ایدلدی . بوزمانلر ، ایوبی
حکومتك زوالنه تصادف ایدیوردی . ملوک چراکسه ، ایوبیلری
استخلاف ایتشلدی . بالطبع بوتون ایوبی ممالکفی ده الده ایتك
ایستیورلدی . حالوکه ایوبی ممالکی برر بك انه ترك ایدیلش
پارچه لردن عبارت ایدی . بونلرک هپسی ده برر یرده اعلان عصیان
ایتدیلر و چراکسه بی طانمق ایسته مدیلر . احمد بك ده بونلرک آره سنده
ایدی . برقاج سنه مستقل اوله رق ملکفی اداره ایتدی بعده اجل
موعودیله وفات ایلهدی . حبیب بك وقاسم بك ناملرنده ایکی اوغلی
قالمش ایدی .

حبیب بك باباسنك یرینه کچدی و ملوک چراکسه ایله قسماً

او یوشمق ایستهدی . فقط بونلر طرفدن حیلہ ایلہ حلبہ دعوت ایدیلرک اوراده قتل ایدلدی .

برادری قاسم بك ، ملوك چرا كسه یه عصیان ایتدی و برادرینك یرینه کجدی . ملوك چرا كسه یزیدیلردن شیخ عزالدینی کردلره « امیر » تعیین ایتمشلردی . بونلر قاسم بكك حاکمکنه مخالفت ایدیوردی . ملوك چرا كسه دن [سلطان غوری] قاسم بكك اوزرینه رمضانلو شهریار بكك قومانداسی آلتندہ ایکی اردو کوندردی . بونلرک هر ایکسی ده بر جوق محاربه لردن صوکره مغلوب اولدی . بوصیره لرده یاووز سلطان سلیم خان ده مصر فتحنه چیقمش ایدی . سوریه یه دخولی انناسنده چرکس بکلرندن خیری بكك تشویقیله قاسم بكك ده یاووز سلطان سلیمه تبعیت ایتدی . و عثمانلی اردو سیله برابر مصر سفرینه اشتراك ایتدی . مصر فتحندن عودتی متعاقب اون ایکی یاشنده بولونان اوغلی جانبولات بك ایلہ برابر استانبوله کیتدی . بوسیاحت ملکینک توسیع حدود و تقیید ملکیت شرطلرینه ربطی ایچون اجرا اولونمشدی . یزیدی طائفه سنك رئیس شیخ عزالدین ، قاسم بك علیهنه انتریقه لر چویرمکه باشلامش ایدی . بالتقریب حلب بکلر بکی قره جه پاشایی ده الله ایتمش ایدی . قره جه پاشا قاسم بكك تهلکه لی بر شخص اولدیغنی و مملکته عودتندہ عصیان ایتك فکرنده بولوندیغنی باب عالی یه بیلدیردی . بونك اوزرینه بر فرمان عالی ایلہ قاسم بك اعدام ایدلدی . اوغلی جانبولات بك ده سرایه ادخال اولوندی .

بعده قره جه پاشانك انهاسی اوزرینه بوحوالی کردلرینك امیرلکی ده یزیدی شیخی عزالدینه توجیه اولوندی .

امیر عزالدینک وفاتی متعاقب ، ارکک اولادی و اداره ملکه قادر اقرباسی اولمادیغندن موقعی ، انطاکیه ده بولونان حسنکیف سلاله- سندن ملک محمد بکه ویریلدی .

جانبولاد بک ، سلطان سلیمان زماننده سرایدن چیقدی و متفرقه صنفه داخل اولدی . بونک اوزرینه پادشاهک بلغراد ، مولداوا ، ردوس فتحلرینه ده اشتراک ایتدی و بورالرده بویوک یارارلقلر کوستردی . بونک اوزرینه ، قانونینک توجهنی قزانش ایدی . بوندن بالاستفاده باباسنک و اجدادینک میراثی ایسته دی . باب عالی بونی تعیین ایتک ایسته میوردی . بوکا بناء ، جانبولات بکه حلب داخلنده دیکر برسنجاق بکلکی تکلیف اولوندی . فقط ، جانبولات بک بونی قبول ایتدی . بونک اوزرینه خادم حسین پاشا کلیسه کوندریلدی . بوذات بوحوالی کردلرینک جانبولات بکه اطاعت ایدوب ایتیه جگنی آکلایه جق ایدی . خادم حسین پاشا بوحوالی کردلرینک آنجق جانبولات بک اداره سنده ضبط وربط آلتنه آلتنه بیله جگنه دائر برراپور کوندردی . درحال ، جانبولات بک ده بافرمان عالی کلیس بکی تعیین اولدندی و مملکتی حسن صورتده اداره ایتدی . اداره سی زماننده ، سلطان سلیمان قانونی به عائد مهم بروقه وارد . شرفنامه بووقعی نقل ایدرکن دییورکه : سلطان سلیمان قانونی ، ایران فتحندن عودت ایدرکن حلبده قیشلامش ایدی . برکیجه ، هیچ کیسه نك خبری اولمقسزین پادشاهک چادیرینه برخیرسز کیرمش و پادشاهه عائد مرصع برقیلیج جالمش ایدی . بوحال قانونی بی حدتاندیردی و وزیر اعظم رستم پاشایی سارق بولمغه مأمور ایتدی . مومی الیه درحال سرقنک جانبولات بکک اداره سز .

لکندن متولد اولدیغی بیان ایتدی. بونک اوزرینه، جانبولات بک حضور شاهانه یه جلب ایدیلوب مسئولیتی کندیسنه اخطار اولوندی. جانبولات بک غایت ساکنانه دیدی که :

« پادشاهم ، بکا بش کونلک اذن و یریکز . بوبش کون ایچنده خیرسزی کتیرمدیکم تقدیره ، هردرلو مجازاته راضی یم . »

قانونی سلطان سلیمان بومهاقی بخش ایتدی . دردنجی کونی جانبولات بک خیرسزی و سرقت ایدیلن قیمتدار طاشلری کتیردی . بونک اوزرینه التفات شاهانه یه مظهر اولدی . کندیسی طقسان یاشنه قدر یاشامشدر . سرفنامه نك روایتیه نظر آده دنیا یه یتیش دانه ارکک اولادی کلش و بونلرک آنجق اونی بر حیات قالمشدر که اسملری بروجه آتیدر : حسیب بک ، عمر بک ، احمد بک ، جعفر بک ، غضنفر بک زینل بک ، حیدربک ، حضر بک ، عبدالله بک ، حسین بک .

جانبولات بکک وفاتی اوزرینه یرینه بافرمان عالی اوغلی جعفر بک کچدی . مومی الیه ، لالامصطفی پاشا ایله شروان محاربه سنه اشتراک ایتدی . فقط ، دیاربکر یولنده کاشن قره جه داغ جوارنده آندن دوشه رک وفات ایتدی . برادری حسین بکده (بالیس) سنجاغی ویرلش ایدی . آنجق برادرلرندن حسیب بکده برسنجاغی الده ایتک ایستیوردی . حالوکه وقتیه باباسی بونک وراثتی رد ایتیش ایدی . فقط ، بالتقریب سلطان سلیمانندن (نابلس) سنجاغی آلمغه موفق اولدی . فقط بونی قبول ایتک ایسته مه دی . چونکه برادری حسین بکک سنجاغی ایستیوردی . مسئله بوشکلده ایکن برادری جعفر بکک وفاتی خبری کلدی . حسیب بک در حال پلانی دیکشیدردی . بودفعه

کلیس سنجاغك كنديسنة توجیهی رجا سنده بولوندى . عینی زمانده پادشاه و وزیرلرده برچوق هدیه لر ویردی . اك نهایت کلیس سنجاغی کندیسنة توجیه اولوندى . (سلیمیه) سنجاغی ده برادری حسین بکه ویرلدى .

قارص محاصره سنده ، حبیب بك ایله سردار مصطفى پاشانك آراسی آچیلدی . سردار مصطفى پاشا کندیسنة اردویه آج التحاق ایله دیکنی بیان ایدرك کلیس ناحیه سنی برادری حسین بکه ویردی . حبیب بك بوجایشدن ممنون اولمادی و سردار مصطفى پاشانك شکایت ایتك اوزره استانبوله کیتدی . بوصره لرده سردار مصطفى پاشانك یرینه سردار سنان پاشا کچمش ایدی . حبیب بك بونکله احباب اولدی . و بونک سایه سنده تکرار کلیس بکی انتخاب ایدلدى . سنان پاشانك اوچ سنه لك سردارانی زماننده راحت ایتدی . فقط پاشانك عزلی اوزرینه کندیسی ده معزول اولدی و کلیس سنجاغی برادری حسین بکه توجیه اولوندى . برمدت صوکره حبیب بك ده وفات ایتدی و حسین بك بوحوالینك یکانه حاکمی قالدی .

حسین بك ، برمدت صوکره عثمانلی امراسی داخلنه کیرمك ایستدی . آرزوسنی باب عالی یه بیایدیردی . درحال کندیسنة پاشا لقب عنوانی کلدی و طرابلس شام سنجاغنه میرمیران تعین ایدلدى (۱۰۰۱ هـ) عینی زمانده ، کلیس سنجاغی ده عهده سنده بولونیوردی . بوصیره لرده مهم بروقه اولدی . پادشاهه عائذ اون بیک دوقه آلتوننی استانبوله کتوردهن برشخص طرابلس شام یولنده قتل ایدلمش ایدی . برچوق اتهاملردن صوکره حسین پاشاده اتهام اولوندى . بالاخره

برانت ایتمش ایسه ده موقعی دوزه لته مه مشدر . شرفنامه صاحبی
کندیسیله معاشردر .

کلیس بکلی عائله سی بوصورتله زوال بولشددر . بوندن صوکره
بومملکتک دوغرودن دوغرویه تورکلرک اداره مرکزیه سنه انتقال
ایتمشددر . بؤکا بناء عشرتله تکرار طاغیله شلرددر .

سليماني بكارى

سليماني بكارينك منشأى حقنده كى روايت ناقصدر . كرجه شرفنامه ، بونلرى امويه سلاله سنك صوك حكمدارى [مروان الحمارك اوغلى] عبيدالله ك احفادى اولمق اوزره كوسترييورسهده بونك احتماله مستند برروايت اولديغى ده علاوه ايلبور ونتيجه بى شوصورتله ايضاح ايدييور :

... امويه نك صوك حكمدارى مروان ، عباسيلرك قاهر صدمه لرينه مقاومت ايدنميه رك بى اميه حكومتى منقرض اولونجه ، مروان الحمارك اوچ اوغلى فلسطيندن (قلب) [۱] ولايته هجرت واوراده (غزالى) ناحيه سى مضافاتندن (خوخ دره س) نده اقامت ايلديلر .

بانوكى عشيرتنك ايلرى كلنلرى وقبائل سائر تدرىجاً بونلرك بايراغى اطرافنه طويلانديلر . بونلرك حسن اهتماميله مروان زاده لر قاب ، جسقه ، تاسن ، حصولى وميافارقين قلمه لر بى ملحقاتلريله برابر تا دياربكر نهري (دجله) كنارينه قدر الده ايتديلر . بونلردن ماعدا

[۱] قلب - kouleb اليوم بتليس ولايتنك كنچ سنجاغنه مربوط

برقضا مكريدر .

بیدبان ، کاروکان ، دلیکلی قیا ، رباط ، جریس ، ایدنیک ، سلیک
وکنج قلعه لر یخیده کرجی وارمنی کفارندن فتح وضبط ایلدیلر .
مضر وشامنده پراکنده برحاله قالان مروانیلر برر برر کلهرک
بونلرک باشنه جمع اولدیلر وبروجه آتی سکنز فرقه یه آیرلدیلر :
بانوکی ، هویدی ، دلخیران ، بوجیان ، زیلان ، بسیان ، زکدیان ،
برازی .

بو قبیللرک بر قسمی اهل سنت مذهبنه سلوک ایدهرک چوغالدیلر .
وبرمقداری ده ایگری یوله صاپه رق یزیدی اولدیلر . فقط بونلرک
رؤسای ینه حضرت پیغمبرک ساقی وجهله حرکت ایدنلردن ایدی ،
بالاخره بوقبائل چوغالهرق ۶ فرقه یه آیرلدیلر . اکثریسی کوچیه
ایدی . ایلك بهارده بتلیسک شرف الدین طاغنه یایلاغه کیدر و صوک
بهارده قیشلاقربنه عودت ایدرلردی .

شرفنامه بو ایضاحاتی ویردیکی حالد کوردستان طاغلرندمه زمانه
نظراً قوتلی برحکومت تأسیس ایدن وعشیرتلر وجوده کتیره ن بواوچ
قارده شک حیاتی ، حق اسملری حقنده بیله معلومات ویرمیور .
یالکزه سایمانی طائفه سی مروانک بایراغی آلتنه طوبی ندیلر . بوسردار
برجوق قلعه لر فتح واداره ایتدی ووفاتنده میر بهاء الدین نامنده
براوغلی قالدی .

دیورکه ، بوندن بو عائله نك مؤسسی « مروان » نامنده بر ذات
اولدوغی مههم بر صورتده آکلاشیلیور . مروانک وفاتندن صوکره
یرینه اوغلی [میر بهاء الدین] قائم اولدی . بونک حیاتی ومدت امارتی
مجهولدر . وفاتنده ، میر عزالدین ومیر جلال الدین ناملرندمه ایکی

اوغلی قالمش ایدی . پدرینک یرینه میر عزالدین کجدی . بوده چوق
یشامادی . وفاتنده میر ابراهیم نامنده کوچوک براوغلی قالمش ایدی .
بونک اوزرینه ، یرینه برادری جلالالدین بک انتخاب اولوندی .
جلالالدینکده دوری معلوم دکدر . انجق بوزمانلرده وقایع
فوق العاده نک گذران ایتمه دیکی اکلاشیلیور .

جلالالدینک وفاتی اوزرینه یرینه میر عزالدینک اوغلی ابراهیم
کجدی .

بو کنج اوزون مدت یشادی . و حیات اداره سی ده ساکتانه
کجدی . میر ابراهیمک وفاتنده میر دیادین و میر شیخ احمد ناملرنده
ایکی اوغلی قالمش ایدی . میر دیادین ، باباسنک یرینه کجدی . سکسان
یاشته قدر یشادی . بونک اداره سی زماننده ، شاه اسماعیل صفوی
میدانه چیقمش ایدی . مومی الهک دیار بکره والی نصب ایتدیکی
اوستاجلو اوغلی خان محمد ایله امیر دیادین آره سنده دوستلق پیدا
اولدی و امیر دیادین اوستاجلونک قیزی (بیکیس) خانم له ازدواج
ایتدی .

بوصره لرده ایسه مرعشده اجرای حکومت ایدن ذوالقدریه لر دن
[علاءالدوله] برادر زاده سی (صاری قاپلان) بکی دیار بکر اوزرینه
کوندردی . دیار بکری استیلا ایتک ایسته یین صاری قاپلان بک اردوسیه
اوستاجلو اوغلینک قومانداسی آلتنده کی اردو آراسنده معنده محاربه لر
اولدی . میر دیادین ده سلیمانی عشاثریه اوستاجلو اوغله معاونته شتاب
ایتمش ایدی . سلیمانی کوردلری قهرمانجه دوکوشدیلر . صاری قاپلان

المرندہ مقتول واردوسی منہزم اولدی . بو وقعه اوزرینه میر دیادین (ضیاءالدین) ک ایرانلیلر نظرندہ موقع ونفوذی آرتدی .

امیر دیادین وفات ایتدیکی زمان ارکک اولاده مالک دکلدی .
حالبوکه برادری امیر شیخ احمدک طقوز دانه اوغلی وار ایدی که
اسملری بروجہ آتیدر : شاه ولد بک ، بلال بک ، عمر شاه بک ،
سوسن بک ، ولی خان بک ، الوند بک ، خلیل بک ، احمد بک ،
جهانگیر بک .

امیر دیادینک ارکک اولادسز وفات ایتسی ، اداره نک برادر
زاده لرینه کچمه سنی موجب اولدی . بو صورتلده سلیمانیه سالاسی
ایکی بویوک شعبه یه آیریلدی :

۱ — کلاب و ناطمان بکری .

۲ — میافارقین بکری .

بو شعبه لریک هر ایکسی ده عینی عائله افرادی طرفندن تأسیس
ایدیلشدر .

شعبه ۱ — کلاب و بطمانه بکری

امیر دیادینک چوچنی یوق ایدی . بو حال برادر زاده لرینک
طقوزینک ده حرصی تحریک ایدیوردی . ذاتاً ، کندیس ده اختیار
ایدی . بوکا بناءً دهاچابوق یرینه کچمک ایستیورلردی . شاه ولد بک ،
دیگر قارده شلرینی و برچوق آداملری باشنه طویلایه رق عموجه سنه
هجوم ایتدی . امیر دیادین اوستاجلو اوغلی خان محمدک معاوتیلہ
بو مصادمه ده غالب کلدی و برادر زاده لرندن عمر ، سوسن ، و جهانگیر

بکدر تلف اولدیلر. یالکیز مشوق اولان شاه ولد بک تخلص کریبان ایدمه بيلمش ایدی .

شاه ولد بک ، حرص سلطنت آرزوسندن واز کچمه مش ایدی . درحال سوریه یه فرار ایتدی . اوراده ، مصر ملوک چرا کسه سنک خدمته کیردی . بوضره لوده مشهور چالديران محاربه سی وقوع بولمش قیزیلباشلر هر یرده مغلوب ایدلمشلر ایدی . بوکا بناء ، امیر دیادینک استنادکاهی اولان خان محمد اوستاجلونک ده موقعی تزلزه اوغرامش ایدی . بسیان - Bédian عشیرتندن [علی فیری] نامنده بر ذات ، میافارقین قلعه سنه هجوم ایتدی و بوقلعه نی ضبط ایلدی بعده سوریه ده کی شاه ولد بکه خبر کوندره رک کندیسنی دعوت ایتدی .

شاه ولد بک ، بو دعوته اجابت ایدمه رک علی فیری وسائر عشیرت رؤسائیک معاونتیله میافارقین بکی تعیین اولوندی . او ائاده بوتون کردستان تورک اداره سنه انتقال ایتمش وشاه ولد بک ده ، بو اداره نک حاکمیتی طائیش ایدی لاکین ، صاصون بکری ایله آره سننده کی اختلاف دولایسیله ، دائمًا خونین وقعه لر تحدت ایدیوردی . نهایت ، صاصون بکری طرفندن شاه ولد بک عامینه بر حيله ترتیب ایدیلدی و بو حيله موفقیتله نتیجه لندی . شویله که : وظیفه مخصوصه ایله کردستانه کیدن درگاه عالی چاوشلرندن برقاچ کشی ، صاصون بکرنک ترتیب ونحر یکيله خالدی عشیرتی افرادندن بعضیلری طرفندن میافارقین اراضیسی داخلنده قتل اولندی و بو قتل کیفیتی شاه ولد بکه اسناد ایدیلدی . مسئله دن متأثر اولان باب عالی ، دیار بکر بکربکی واسطه سیله بو مسئله نک حلنی طاب ایتدی . نهایت شاه ولد بک

اعدامی حقدمه بر فرمان صادر اولدی . فقط ، کندیسى بوفرماندن
خبردار اولمش ایدی . بوکا بناء ، درحال قلب قلعه‌سنه فرارایتدی
ودیاربکر میرمیرانك دعوتنه اجابت ایله‌مه‌دی . لا کین میافارقین‌ده
یاشقه ذاتلره ترك ایدیلش ایدی .

شاه ولدك ، قلب قلعه‌سندمه اون اوج سنه قدر یاشادی .
بالاخره ، وفات ایتدی . وفاتنده : علی بك ، میردیادین ، ولی خان
بك ، جهانگیر بك ، امیر یوسف بك ، امیر سلیمان بك ناملرنده
آلتی اوغلی قالمش ایدی . بونلردن علی بك ، باباسنك یرینه کچدی .
خلوق ، حلیم بر ذات ایدی قرق سنه قدر اجرای امارت ایلدی .
زمانی سکونتله کچمشدر . وفاتنده ، سلطان حسن بك ، ولی خان
بك ناملرنده ایکی اوغلی قالمش ایدی .

علی بكك صوك دورلرنده ، عثمانلی حاکمیتی ده‌ها زیاده تمرکز
ایتمش ایدی . بوکا بناء علی بكك وفاتی اوزرینه اوغلی سلطان حسین
بك سلطان سلیم خانك برفرمانیله بك تعیین اولوندی . (۱۵۷۲ = ۹۸۰)
سلطان حسین بك دوغرودن دوغرویه تورك اردوسنك بر
عضوی ایدی وزیراعظم عثمان باشانك قوماندانی آلتنده مشهور
تبریز محاربه‌سنه اشتراك ایتمش ایدی . بوراده شهید اولدی .
(۱۵۸۵ = ۹۹۳) . وفاتنده آلتی اوغلی قالمش ایدی : قلیبیج بك ،
سید احمد بك ، زینل بك ، زاهد بك ، قاسم بك . بو محاربه‌ده
سید احمد بك اسیر و قهقهه قلعه‌سندمه حبس ایدیلش ، ملکی‌ده
بیافرمان عالی اوغلی زینل بکه توجیه اولونمشدی .
حالبوکه بویوک برادرلری قلیبیج بك ده عینی ماجرالر آرقه‌سندمه

قوشیوردی . نهایت (حزو) امیری محمد بکک حمایه سی الیه ایتدی و بونک توسطی ایله برادرینک یرینه کجدی . فقط ، بالاخره عشرتلر طرفندن توقیف و قتل ایدیلدی .

بوصیره لرده تبریزده اسیردوشن سید احمد بکک میدانه چیقیوردی . سید احمد ایکی سنه قدر قهقهه قلعهنده محبوس قالدقن صوکره تخلیه ایدلمش ایدی . کندیس ، دوغریجه ارضرومه کیتدی . اوراده کی میرمیران فرهاد پاشانک خدمته کیردی . سردار فرهاد پاشا ، سید احمد بویوک برتوجه اظهار ایدیوردی . ذاتاً سید احمدده برچوق یارارلقلر کوسترمش ایدی بونک اوزرینه باب عالی به یازیلدی و کندیسنه اجدادینک ملککنک ویریلسی رجا ایدیلدی . باب عالی فرهاد پاشانک آرزوسی اوزرینه ، کلاب و بظمان سنجاقلرینی سید احمده ویردی . بوصیره لرده دایسی [بهلول بک] ده بسیان قیله سی طرفندن قتل ایدلمش ایدی . بهلول بکک آرادن قالماسی دولایسیله سید احمد بکک بوتون بوبککنک یکانه حاکمی اولدی . فقط ، بالاخره دیاربکر بکک بکی ایله کچینه مدیکندن مومی الیه سید احمد بکی عزل ایتدی . ویرینه برتورک امیری کوندردی .

دیاربکر بکک بکی سید احمد بکک بو حالی پروتستو ایتدی . فقط سوزخی انفاذ ایتدیره مدی . بونک اوزرینه استانبوله کیتدی . و دیاربکر ولایتک معامله سنندن شکایت ایتدی . فقط استانبولده وفات ایلدی (۱۵۹۴ = ۱۰۰۳) .

وفاتی متعاقب ، بونک ملکیده برادری زینل بکک ویریلدی . شرفنامه صاحبی ، زینل بکک ایله معاصر اولوب مومی الیه حقنم

هیچ بر توجه اظهار آیتمز. زینل بکک تورککره پک متمایل اولماسی و بوتون حیاندنه تورککک الطاف واحسانلریله یاشامش اولماسی حسیله شرف خانک بی طرف اولاماماسی محتملدر .

شعبه ۲ — میافارقین بکری

شرفنامه بونلردن بحث ایدرکن دییورکه :

« بونلرک شجره لری ، امیر عزالدینک اوغلی شیخ احمد قدر ارتقا ایدر . بونلر قلب پرنسیرینک عموچه زاده لریدر . »
 بو سلاله نك ایلک مؤسسسی [بلول] بکدر . بو ذات شیخ احمد زاده الوند بکک اوغلیدر . کندیسسی ، برادری عمر بک ایله برابر دیاربکر میرمیرانی اسکندر پاشانک معیتده ایدی . اسکندر پاشا ، (جوازِر Bjévvázir) قلعه سنی فتحه کیتدیکی زمان بهلول بکده کندیسنه رفاقت ایتش ایدی . اسکندر پاشا ، جوازی ضبط ایتدی و بوراده برقله انشا ایدرک اسکندریه اسمنی ویردی [۱] . بوحوالینک اداره و محافظه سنی ده بهلول بک حواله ایلدی .

بهلول بک ، براعتنای مخصوصله وظیفه سنی یاپدی . اسکندر پاشا ، کندیسندن ممنون اولدی و بویکی قلعه یه ده سنجاقل عنوانی ویریلرک بهلول بکک توجیه اولوندی . بهلول بک وضعیتدن فوق العاده ممنون

[۱] جوازِر قطعه سی دجله ایله فرات آراسنده و کر بلاسنجاغی داخلده در . اسکندر پاشانک تأسیس ایتدیکی « اسکندریه » ده ، ما کدونیالی اسکندرک انشا و قواله محمد علی پاشانک احیا ایتدیردیکی مصر اسکندریه سی دکل ، عراق اسکندریه سی در .

اولدی. در حال اجدادینک اراضی سندن بر قسمتک کندیسنه الحاق ایچون پرو پاغاندا یا پیغه باشلادی. نهایت، بر چوق آداملر الده ایتدی و بهلول بکک حق وراثتی حقنده مفصل بر لایحه یا بیلار ق استانبوله کونده ریلدی. بونک اوزرینه یاووز سلطان سلیمده ، میافارقین قلعه سنی توابعیله برلکده ، مقاطعه طریقیله ، کندیسنه توجیه ایتدی .

بهلول بک، بورالردن معین بر مقدار ویر کو تحصیل ایدمک استانبوله کونده جک ایدی. بومسئله، کندیسنک موقعی تهلاکیه القای ایتدی . چونکه ، اهالی و عشیرتله بویله بر ویرکویه اجابت ایتمورلردی . فقط کندیسنی فوق العاده جسور و مقتدر بر ذات ایدی. ویرکولری ده قوه جبریه ایله تحصیل ایدیوردی . لاکین ، دیگر طرفدن ده عشیرتله بویوک بر قسمی هجرت باشلامش ایدی. بر قاج سنه صوکره اوفاق اوفاق عصیانلرده باشلادی. بسان قبیله سندن [شهرسوار بک] نامنده بر ذات، بو حوالیده کی سلیمانی عشیرتیه سائر عشیرتله بویوک بر قسمی باشنه طویلایه رق بایزیده چکیلوب عصیان ایتمش ایدی. بونلر ویرکویویر مک ایسته میورلردی. بهلول بک، آداملرینک بر قسمی ایله بونلرک اوزرلرینه یورودی. آرملرنده بر محاربه اولدی و بهلول بک تلف اولدی . مومی الیهک اسملری آتیده مندرج ، بش اوغلی اولمش ایدی :

امیرخان ، عمر بک ، محمود بک ، محمد بک ، عثمان بک .

امیرخان بک، اک بویوکلری ایدی. پدرینک قتلی اوزرینه یرینه کچدی. طبعی بونصب بر فرمان عالی ایله اولیوردی. فقط ، کندیسنی اداره سز بر آدم ایدی. مملکت آلت اوست اولمش ایدی هیچ کیمسه استراحتله یاشایه میوردی. بسان و بوجیان عشیرتله کندی آداملری

طرفندن ياپيلان ظلم و شقاوت ، ساکن و متين عشر و کويلی ي بزار
ایتمش ایدی . بوسبيله امیر خان حقهده باب عالی یه شکایتلر واقع
اولدی . باب عالی ، امیرخان بکک اعدامی ایچون، دیار بکر میرمیرانی
محمد پاشایه بر فرمان کوندردی . محمد پاشا ، امیر خان بکی دیار بکره
دعوت ایتدی واوراده اعدام ایتدیردی .

امیرخان بکک اعدامندن صوکره یرینه برادری عمر بک کچدی .
عمر بک - برادری کبی عجز کوستریوردی . خزینة دولته هر سنه
تسلیم ایدلمسی لازم کلن معین ویرکوی ده تأدیه ایده مدی . بونک
اوزرینه دیار بکر میرمیرانیله دفتردارینک انهای اوزرینه کندیمی
عزل ایدیلرک یرینه [ابراهیم بک بن آقساق بن جهانگیر بک]
نامنده برذات میافارقین وحوالیسی کوردلری اوزرینه بک نصب
ایدلی .

عمر بک اول امرده بیتلیس امیرینه التجا و برمدت ده موش ده
اقامت ایدلی . بورالرده بولوندینی مدت ظرفده مقاطعاتی تحصیل
ایتمک چالیشدیسهده برشیته موفق اولامادی . الهایه ایشی شقاوته
دوکدی . باشنه طویلادینی ایدسز صاپسز آداملرله موش ، خنس
وملاز کرد خلقنک اموالنه تجاوزده باشلادی . صوکره مدهش بریول
کسیجی اولدی . خزو ایله بطمان آره سنده متعدد کروانلری غارت
و برچوق آداملری قتل ایدلی .

موش میرلواسی علی بکله خزو امیری محمد بک، بوشقی نک تأدینه
مأمور ایدیلدیلر. آرالرنده وقوعه کلن برچوق مصادمهده عمر بکله

برادرزاده سیاه یارد مجیلرندن بر چوغی اتلاف ایدلدیسه ده کندیسنه برشی
یا بیلامادی .

ملکتی ناموسکارانه اداره ایتمکده عجز گوسترن بو آدام، شقاوتده
ومعیتده کی اشقیایی اداره ده بویوک برمهات کوستریوردی . هاقبی
حقنه بر قید تاریخی بولنه مدی . شرفنامه ، بو آدم ایچون ده یورکه :
هرنه قدر بو آدم «امیر» عنوانی هنوز طاشیورسه ده حقیقته حرامیلر
و خیرسزلر سردارندن باشقه برشی دکلدیر و هیچ بر برده دیکیش
طوتدیره میور . .

بوراده سلیمانیه پرنسلی نهایت بولیور . بو پرنسلرده کرک ایلاک
مؤسسلی و کرک شعبه مؤسسلی اعتباریه کرد عشرتلیرینک خارجنده
قشکل ایتشدیر .

سهران بکری

شرفنامه مؤلفه نظراً (سهران Souhran) امراسنك منشأی باغداد
 همر بزرندندر . عائله نك مؤسسى (كلوس Kolous) نامنده برذاتدر .
 باغداد اعرا بیلرینك ایلری كانلرندن برینك اوغلی اولان بو آدم ،
 بیلمه مهین بر سبیدن دولایی (سهران) . تابع (آوان) ناحیه سنك
 (هودیان) یاخود (یهودیان) قریه سنه کلیبور . [۱] و بوراده قریه نك
 حیواناتی کوده رك چوبانلقله تأمین معیشت ایتدیكى آ كلاشیلور .

بو آدامك ترجمه حالى مجهولدر . شرفنامه بونك عرب اولدوغنى
 ذكر ایدیور حالو كه اسمی عرب اسامیسندن دكلدر . كولوس اسمی [۲]
 كوردلر آره سنده اولك دیشی دوشن ویایكى اولك دیشك آراسی چوق
 اولان آدملره ویریلن بر صفتدر . بناءً علیه بو آدمك اسمی دلالته
 ملیته انتقال ممکن دكلدر . اساساً عائله نك حقیقی مؤسسى کندیسى
 دكل؛ عیسی، ابراهیم و شیخ ادریس ناملرنده کی اوج اوغلندن بویوکی
 اولان [عیسی] در .

عیسی ، مرد ، جسور ، جو مرد و خوش صحبت بر آدم ایمش .

[۱] مواقع مذکوره شهرزور (یعنی کرکوک) سنجافى داخلنده در .

[۲] یزیدی کردلر ایچنده «کولوس» اسمی پك مقبول و شایعدر .

اوده پدری کبی جوبانقله که چینیور؛ فقط آله کچن بوتون اجرتی
 آرقداشلی اولان کویک کنجلی ایچون صرف اییدیور و بوضورتله
 بونلرک منت و محبتی قازاناراق تمایز ایلیور. حتی آرقداشلی عیسی به
 شاقا طریقیله «امیر» عنوانی بیله بخش اییدیور. فقط آرزمان
 صوکره طالع بو عنوانی جدی اوله رق بوذاته ویرمکده کچیکه مشدره.
 شرفنامه صاحبی عیسی نک امارتی حقنده ده یورکه ... تصادفاً
 اوصره لرده بویوک بردشمن بو حوالی به هجوم ایتمش ایدی. دشمنک
 دفعی لازم کلیوردی. عیسی رفیق لریخی آله رق (بالقان) دکتیدی.
 بوناچه خاقی عیسانده کی قابلیت و شجاعتی کوره رک بالاتفاق کنیدیسی
 اوزرلرینه امیر انتخاب ایتدیله. عیسی آرزمان ظرفنده بایراغی آله
 پک چوق آدام طوبلادی و (آوان) قلعه سنی ضبط ایتمک اوزره محاصره
 ایلدی. اتباعیله قلعه نک اطرافنده کی «سنگ سرخ» دهنیان قیرمزی
 قایا اوزرینه چیقاراق محاربه به باشلادی. قلعه ده کی محصورلر بونلرک
 جرأت و جسارتندن اورکدیله. و کنیدیله «سنگ سرخی» یعنی قیزیل
 قایالیر نامی ویردیله. کردلر «سرخ» کله سنی «سهر» طرزنده استعمال
 ایتدکلی ایچون بو طائفه کوردلر آراسنده «سهرانی» = قیزیلر لقبیله
 اشتهار ایتدی.

محاصره نتیجه سنده عیسی قلعه یی فتح واوراده امارتی تأسیس
 ایلدی. مومی الیه اوزون مدت کمال لیاقت و بصیرتله سهرانی دیاریخه
 اداره ایدره رک پک چوق اشتهار ایلدی.

* *

عیسی پک، آوان قلعه سنده مستقل بر حکمدارلق تأسیس ایتمش

ایدی . وفاتنده یرینه اوغلی [شاه علی بك] کجدی . بو ذات ، چوق
 یاشامادی . زمان اداره سی ده سکونتله کچمشد . وفاتنده ، میر عیسی ،
 میر بوداق ، میر حسین ، میر علی ، ناملرنده درت اوغلی قالمش ایدی .
 [شاه علی] اوغللرینک حرصلرینه واقف ایدی . بوکا بناء ،
 هنوز حیاتده ایکن مالکینی دورده تقسیم ایتدی وهیسنی نمون ایله دی .
 کندیشی (حریر) قلعه سنه جکیلمش ایدی که ، بوقلعه بی ده بویوک اوغلی
 عیسی به ترک ایتمش ایدی .

عیسی بك ، بابان بکلرندن [بوداق] بکله آره سنده تحدث ایدن
 بر محاربه ده تلف اولدی . بوندن صوکره یرینه برادری [پیر بوداق
 بك] کجدی . پیر بوداق بك (سوماقلق) ناحیه سی ایرانیلره تابع
 [نیایخاص] طائفه سندن جبراً آلدی . بعده ، بر قاچ سنه یاشادی .
 زماننده داها مهم وقوعات اولمادی . وفاتنده ، میر سیف الدین ، میر
 حسین ناملرنده ایکی اوغلی قالمش ایدی .

میر سیف الدین ، باباسنک یرینه کجدی و بك آزمدت بکک ایتدی .
 وفاتنده یرینه برادری [میر حسین] کجدی . فقط ، میر حسین ده
 چوق یاشامادی بر قاچ سنه صوکره وفات ایتدی . یرینه اوغلی
 [سیف الدین بك] کجدی .

امیر سیف الدین ، ابا و اجدادی طرفندن ضبط و اداره اولونان
 (سوماقلق) ناحیه سی قزیلباشلردن تکرار استرداد ایلدی .
 سلاله نك مؤسسسی عیسی بکک اوغلی شاه علی بکک ، هنوز حیاتده
 ایکن مملکتی اوغللرینه تقسیم ایتدیکی اولجه ذکر ایدلمش ایدی . بو
 تقسیمده اک کوچوک اوغلی [میر علی] بکده (شق آباد) (یاخود

شفاباد) قلعەسى [۱] دوشمش ایدی. بو کنج پرنس، بك جسور وعینی زمانده سخی وجوانمرد بر ذات ایدی. درحال، برادری عیسی بک انتقامی المی ایچون بابانلردن بوداق بکه تسلط ایتدی. آره لرنده کی محاربه ده بوداق بك تلف اولدی. صوکره، قزل باشله عائد اولان اربیل، موصل، کرکوک سنجاقلریخده ضبط ایتدی و بو صورتله بویوک بر بکک تأسیس ایتدی. بوراده، مستقلاً اداره امور ایلدی. بر مدت صوکره وفات ایتدی. امیر سیف الدین، امیر عزالدین شیر سلیمان ناملرنده اوچ اوغلی وار ایدی.

بویوک برادری، امیر سیف الدین آتدن دوشه رک وفات ایلدی کی جهته پدرک مقامه [عزالدین شیر] قائم اولدی. امیر عزالدین، اربیل سنجاغی مرکز اتخاذ ایتش ایدی. بوراده، بر قاچ سنه قدر یاشادی. بوصره لرده قانونی سلطان سلیمان ده بغداد فتحنه کیدیوردی. درحال، قانونی سلطان سلیمانه عرض بیعت ایلهدی: فقط، کیزلیدن کیزلی به بعض تشبثاتی کشف ایدیلدی. بونک اوزرینه بافرمان عالی اعدام ایدیلدی. (۱۵۳۴=۹۴۱)

قانونی سلطان سلیمان، (داسنی) عشرتیه منسوب [حسین بك] نامنده بریسنی ده اربیله بك تعیین ایتدی. بوصره لرده عزالدینک دیکر برادری سلیمان بك ده وفات ایتش ایدی. بونک اوزرینه بتون سهران بکلیکی اجنبی بر سلاله نك الیه کچمش بولونیوردی.

سهرانی امارتنک مؤسسفی اولان عیسی بکک سلاله سندن (میر

[۱] موصلک اربیل قضاسی داخلنده در.

سیف‌الدین بن میر حسین بن پیربوداق بك [نامنده بر ذات و ارایدی که (صوماقلق) ناحیه‌سی ضبط ایدمرك اوراده اقامت ایتمکده ایدی . بوذات، میر سیف‌الدین سهرانی امارتنك یزیدیلره تقویض ایدلمسندن متأثر اولدی . یزیدی امیری حسین بکله انتقام محاربه‌لرینه کیریشدی . نتیجه‌ده مقاومت ایدمیهرك مملکتی ترك ايله اردلان حاکمی [بیکه] بکه التجا ایتمکه مجبور اولدی . بیکه بکدن مأمول ایتدیکی امداد و معاونتی کورمه‌دی . چونکه ، بیکه سلطان سلیمانك محمدی اولان یزیدی حسین بك عاینه ایشه قاریشمقدن احتراز ایدیوردی . بیکه بكك معاونتدن قطع امید ایدن [میر سیف‌الدین] تکرار سهرانی قطعه‌سنه عودت ایلدی . یزیدیلردن معتبر و عیسی بك عاٹله‌سنه متایل سهرانی قبائل و عشائرندن بر چوقلری میر سیف‌الدینك اطرافنه طوپالاندیلر . میر سیف‌الدین بو قوتله ، تکرار یزیدی حسین بکه هجوم ایتدی . ارالرنده شدتلی محاربه‌لر اولدی . نهایت حسین بك مغلوب ایدیلهرك داسنی یزیدیلرندن ۵,۰۰۰ کشتی قلیجدن کچیریلدی . بو غالبیت نتیجه‌سنده میر سیف‌الدین اجدادینك مملکته صاحب اوله‌رق سهرانی امارتنی یکیدن تأسیس ایلدی .

یزیدی حسین بك کندی طوپالایه‌رق بر قاچ دفعه داهسا میر سیف‌الدینه هجوم ایتدیسه‌ده برشی قازانامادی و هر دفعه‌سنده مغلوب اولدی .

باب عالی ، مسئله‌دن خبردار اولور اولماز حسین بك داسنی استانبوله دعوت ایتدی و اداره‌سزلیکنك جزاسی اولق اوزره ، اعدامنه فرمان صادر اولدی و اعدام ایدیلدی .

باب عالی، سیف‌الدین بیک‌ده تأدیه قرار ویرمش ایدی . بونک توفیق ایچون ، هر طرفه امرار ویریش ايسده هیچ بردلو توفیق ممکن اولیوردی . تعقیبه مأمور اولان عمادیه امیری [سلطان حسین بك] ایله سائر کردستان بکلری میر سیف‌الدینی اله کچر مکدن عاجز قالدیلر .

نهایت «غازی قران» لقبیه مشهور بر ادوستلی یوسف بکک اقناعی اوزرینه استانبوله کیده رک سلطان سلیمان دخالت ایلدی . فقط استیانی قبول ایدلیه رک اعدام اولوندی .

*
**

سهرانی سلاله سندن سالف‌الذکر [میر سیدی بن شاه علی] بکک میر عزالدین شیر ، میر سیف‌الدین و میر سلیمان ناملرنده اوچ اغلندن صوکنجیسی میر سلیمانک و فایله سهرانی بکلکی یزیدیلره انتقال ایتمش ایدی . میر سلیمانک وفاتنده ، قلی بک ، امیر عیسی و امیر سیف‌الدین ناملرنده اوچ اوغلی قلمش ایدی . بولردن [قلی بک] اقرباسدن اولان دیگر میر سیف‌الدین بن میر حسنک یزیدی حسین بکه قارشى آجیدینی خاصنامه اشتراك ایدرک داسنی یزیدیلریله مجادلانده بولومش ایدی . موفقیتدن قطع امیدله اردلان امیری بیکه بکه التجا ایدن میر سیف‌الدینی متعاقب قلی بک‌ده ایرانده [شاه طهماسب] . التجا ایله مش ایدی .

یزیدیلرک ظلمندن متأثر اولان سهرانی اهاالیسی، ایرانده بولونان قلی بکک سهرانی امارتنه تعیینی سلطان سلیمانک استرحام ایتمش ایدی .

سلطان سلیمان مومی الہی سہرانہ تعیین ایتیمہرک کندیسنہ بصرہ
ملحقانندن (سہاوت) سنجاغی ویرمش ایدی .

سہرانی امارتی یزیدیلردن استرداھایدن میرسیف الدینک استانبولده
اعدامندن صوکرہ اھالیسنک، سہاوتده بولونان قلی بکک امارتہ نصبی
سلطان سلیماندن تکراراستدعا ایللری اوزرینہ قلی بک، بافرمانعالی
(حریر) ناحیہسیلہ برابر سہرانی بکککنہ نصب ایلدی . بورادہ
یکرمی سنہ ادارہ امور ایتدکدن صوکرہ وفات ایلدی . مومی الہک،
بوداق وسایان نامندہ ایکی اوغلی قالمش ایدی .

بوداق بک پدرینک یرینہ کچدی . برایکی سنہ قدر مملکتی کوزل
ادارہ ایتدی . بالآخرہ برادری سلیمان بک کندیسینہ مخاصمہیہ
باشلامش ایدی . نہایت سلیمان بکک مقاومت ایدہجک قدرتہ مالک
اولمادیغنی آکلادی وفرار ایدہرک عمادیہ پرنسی سلطان حسین بکک
التجا ایلدی . بورادہ بر مدت قالدی . بعدہ بو پرنسک معاونتیلہ
تکرار مملکتنہ عودت ایتک اوزرہ یولہ چیقدی . فقط ، عمادیہیہ
تابع عقرہ قصبہسندن کچرکن وفات ایلہدی .

بوداق بکک وفاتندن صوکرہ [سلیمان بک بن قلی بک] سہرانی
قطعہسنک یکانہ امیری اولہرق ادارہ امورہ باشلادی . شرفسامہیہ
نظراً عادل ، رعیت پرور و غفللی بر ذات ایدی . اوتہدن بری
دوشمنلری اولان (زوزرا) عشیرتنک تنکیلہ قرار ویردی . جمع
ایتدیکی ۱۳ بیک سواری ایلہ زوزرا عشیرتنہ هجوم ایدہرک بونلری
مغلوب و غارت ایلدی . مغلوبلرہ قارشی بی رحمانہ حرکت ایدوب

ایلری کلنلرندن ۳۵۰ کشتی بی قتل واولاد و عیاللریخی اسیر ایدهدرک
سهرانی به کتیردی .

زوزرا عشیرتی نظام حال ایچون استانبوله کیده درک سلطان مراد
خانه وقعه عرض ایدیلدی . پادشاه سلیمان بکک تأدینه قرار ویردی .
فقط مومی الیه بواننده ایرانه ایانگار ایدوب بورادن پک چوق قیمتی
غنایم واسرائیله عودت ایلش والده ایتدیکی قیمتدار غنائمدن برقسمنی
استانبوله ، پادشاهه تقدیم ایتش ایدی . زوزرا عشیرتنک شکایتی
متعاقب کلن بو غنائم سلطان مراد خانک قرارینی تبدیله خدمت
ایتش وبو یارارلغندن دولایی جرمی عفو اولونمش ایدی .

سلیمان بکک عموجه زاده لرندن ترك سنجاغنه [؟] متصرف اولان
قباد بک مومی الهک شهرت وموفقیتنی قیصنامه رق کندیسینه محاصمه به
کیریشمش ایسه ده بر محاربه ده مغلوب اولمش واقرباسندن ۱۴ کشتی بی ده
ضایع ایلش ایدی (۱۵۸۶-۹۹۴) .

بو وقعه سلیمان بکک شهرتی تزیید ایتدی . بوسیدیه کرد
عشیرتلیری وعینی زمانده بوتون کرد بکلری ده کندیسنه حرمت
ایدیورلردی . بناء علیه بوتون کردستان معنویتنه حاکم اولمش ایدی .
سلیمان بکک وفاتندن صوکره کندیسینی اوغلی [علی بک] استخلاف
ایتدی . مومی الهک امارتی بر فرمان عالی ایله تأیید اولیندی . علی
بک شرفنامه مؤلفیه معاصر در . بناء علیه بو زاتندن صوکره کلن بکلرک
زمان و حیاتی حقنده معلومات موجود دکلدر .

بونلر ، بالا آخره برر برر داغیلمشلردر و تورکیا بورالرده
 قوتلیجه یرلشمشدر. قلعه لرك بعضیلری ایسه الیوم حال خرابیده در .
 سهرانی بکلرینک بوتون حیاتی ، عائله افرادینک محب- ادله لرندن و یا
 اجنبیلرک تسلطلرندن متولد قاریشیقلر ایله کچمشدر .

بابان بکری

« بابان » بکریڻک منشأی حقندہ معلومات مفقود در . بونلرک نرہ دن کلدکلرینہ وھانکی ملتہ منسوب اولدوقلرینہ واصل سلالہ نکل مؤسسۂ کیم اولدوغنہ دائرکتب شرقیہ دہ برقیہ دسترس اولونا مامشدرہ . یالکز شرقنامہ مؤلفی بونلردن بحث ایدرکن دہ بورکہ :

« ... معتبر مؤرخلر روایت ایدرلرکہ ، کردستان بکری آراسندہ بابان حاکملری ، خدم وحشمملری واعوان وانصارلرینک کثرتی ایلہ مشہوردرلر »

شرقنامہ صاحبی بو عائلہ نکل مؤسسۂ اولق اوزرہ (بہ بہ - Behbeh) لقیلہ معروف [بیر بوداق بک] نامندہ بر ذاتی ذکر ایدیور و « بابان » تعبیرینک دہ ، بوداق بکل لقی اولان (بہ بہ) [۱] کلہ سندن مشتق اولدوغنی وبالا آخرہ بو سلالہ نسلنک منقطع اولمسندن طولای امارت موقعنک بونلرک خدمتکارلرینہ انتقال ایتدیکنی سویلیور . بو عائلہ نکل تاریخی [بیر بوداق بک بن میرابدال] دن اعتباراً

[۱] بہ بہ کلہ سی « جوجق » دیمکدر . یعنی « بیک » ک مخفیدر . بیر بوداق بکل اسمی کی لقبنک دہ تورکچہ اولسی بوسلالہ نکل تورک اولدوھہ قولی بر دلیل تشکیل ایدر .

باشلیور شرقنامه بو ذاتی جوق مدح ایدرک : سخاوتده « خاتم » ،
 شجاعت وجلادتده « رستم » ، کبی اولدوغنی وامثال واقرائنه هر
 خصوصده متفوق بولوندوغنی درمیان ایدیور . پیر بوداق بك ،
 تاریخ محنه سینه بردنبره چیقیور : لارجان [۱] ایالتی ززرا عشرتندن ،
 سهران ولایتی ، شیوی chivvy و مشیا کرد - machiaquerde
 عشرتلدن ، سلدوز Sulodouz شهرینی ده قزیلباشلردن (یعنی
 شیعی ایرانیلردن) ضبط ایدرک بویوک بر حکومت تأسیس ایدیور
 و (ماران) قلعه سنی آدمیر ایله طرفدن نصب ایتدیکی بر میرلوا
 معرفتیه اداره ایلور . بولردن ماعدا مقری mokry یاخود مگری
 mekry و (بانه) عشرتلدنی عنف وشدتله کنديسنه اطاعته مجبور
 قیلیور . بالاخره (شهر بازار) یدیه اردلان حاکملردن ضبط
 وکر کوکی ده بونکله برابر ملکنه الحاق ایتک صورتیه مملکتی
 توسیع و ممالک مفتوحه سنی « سنجاق بکری » واسطه سیله اداره
 ایتدیکی اکلاشیلور .

پیر بوداق بك ، عادتا قوی الشکیمه بر حکمدار کبی حرکت اینش
 وحکمی آئنده کی سانجاق بکرینه « طبل و علم » ویرمک صورتیه
 بویوک حکمدارلری تقلید ایله مش ایدی .

شرفخان ، پیر بوداق بك - کردستان حاکملردن هیچ
 کیمسه یه میسر اولمایان - بعض شیلر ایجاد ایتدیکنی ذکر ایدرک
 ده بورکه : ازان جمله معیتده کی امرا و آغالرک قیزلدنی اول امرده

[۱] ایرانک « ری » ایله « طبرستان » ایالتی آراسنده واقع بر

قطعه نکه مهرکزیدر .

کندی کندینه نامزد ایله، بونلرک موقعلرینه کوره مکلف جهازلرینی حاضرلار، عقد و زفاف زمانلری کلدیکی وقت بونلری ینه کندی امراسندن برینه تزویج ایدر .

الده ایدیلن معلوماته نظراً، پیر بوداق بکک، قوتلی برحکومت و بعضی اصول و سیستملر وضع ایتدیکی اکلاشلیور .

صوک زمانلرده برادری رستم بکک کندی علیمه بر سوء قصد ترتیبیه مشغول اولدوغنی خبر الهرق « زرا » سفری ائشاده رستم بککه طرفداراتی توقیف و قتل ایتدیرمشیدی . بوسفردن صوکره (سهران) قطعینه هجوم ایده رک [امیر سیدی بن شاه علی پی] مغلوب و فراره مجبور ایتش ایسه ده امیر سیدی جنکل و کوهشان طرفلرنده بعضی ارقداشلریله فرصته مترقب ایدی .

پیر بوداق بک برکون کوهستان طرفلرینه صیدوشکاره کیتش ایدی . بونی خبر آلان امیر سیدی (خروبیان) نام محله بر بوسو قوراداق پیر بوداق بکی بوتون معیتله احما ایتک صورتیه انتقامی آلتش ایدی .

پیر بوداق بک کردستانده فوق العاده بر شهرت قازانمش ایدی . کرد شاعرلری نامنه داستانلر ترتیب ایتشلردی خواننده لر اونک داستان مناقبی هر طرفده انشاد ایدرلر ایدی .

پیر بوداق بک بلا ولد وفات ایتدیکندن کندیسنی برادری رستم بکک اوغلی [بوداق بک] استخلاف ایتدی . فقط، پیر بوداق بکک مقربلریله بک و آغالر بوداق بکک اطاعت ایتدی . ایکی سنه قدر بو صورتله اجرای امارت ایتدیه ده بو حالدن متأثراً وفات ایلدی . بوداق

بکدن سوکره بوخاندان منقرض اوله رق حکومت، عائله مذکورہ نك خدمتکارلرندن [پیر نظر بن بیرام] نامنده بریسنه انتقال ایلدی . بو ذات ، اولدقجه ذکی ایدی و کوزللكه بو حوالی بی اداره ایتدی وفاتنده بابان ملکی ایکی یه تقسیم اولوندی . بر قسمی [سلیمان] نامنده برذاته ویریلدی که ، اصل بابان حوالیسنك حاکمی اولدی . دیگر قسمده میر ابراهیم نامنده بر شخصه حواله ایدیلدی . بونلرک هر ایکسی ده پیر بوداق بک امراسندن ایدی .

بو ایکی شخص ، بر مدت دوست یاشادیلر و آره لرند ه ییچ بر اختلاف اولمادی . بالا آره سلیمان ، ابراهیمی قتل ایتدیردی و بونک ملکنی ده کندیسنککنه الحاق ایلدی . بوراده ، اون بش سنه قدر یاشادی . بو صورتله متحد بابان بکلکنی تأسیس ایتمش ایدی . یالکنز سلاله آیری ایدی .

سلیمانك وفاتندن سوکره حسین ، رستم ، محمد ، سلیمان ناملرنده درت و ابراهیمك ده ، حاجی شیخ ، امیره و میر سلیمان ناملرنده اوچ اوغلی قالمش ایدی .

پدری ابراهیمك قتلی اوزرینه حاجی شیخ ایرانه فرار ایتدی . وشاه طهماسبدن معاونت طلب ایتدی . شاه طهماسب بوکا بردورلو معاونت ایده میوردی . بونک اوزرینه تکرار کردستانه عودت ایتدی . حاجی شیخك قتلی خبری سلطان سلیمانه کلیر کلز ، ملکنی ، اوغلی بوداق بکه توجیه ایتدی . بوداق بک اون آلی سنه قدر حاکمک ایتدی . بعده ، سلیمان بک اوغللرندن حسین بک ایله آره لرند بر اختلاف ظهور ایلدی .

سليمان بك زاده حسين بك ، عماديه بكي سلطان حسين بكك
توسطى ايله ، بابان سنجاغك بكلكى براتنى استانبولدن آلمش وينه
مومى ايله سلطان حسين بكك معاوتيله بابان سنجاغنى ضبط ايتك
اوزره قوتلى بر اردو ايله يوله چيقمش ايدى . بوداق بك ، بوخبرى
ايشيدير ايشيتمز ، درحال شاه طهماسبك نژدينه فرار ايتدى .
بوراده ، بش آى قدر قالدى . بده رستم پاشانك توسطى ايله استانبوله
جلب ايديلدى . بوراده ، بابان اياقى كنديسنه توجه اولوندى .

بوداق بك ، عثمانلى عسكرلرينك حمايه سنده اولارق بابان ايلته
كيتدى . (راييه بولاق) محله كلديكى زمان ، سليمان بك زاده حسين
بكك تصادف ايتدى . حسين بك باب عالينك توجيهندن خبردار اولمش
و بوداق بكي قتل ايتك صورتيله مسئله يى حل ايتك ايسته مش ايدى .
بوكا بناء باشه سگىز بيك كشى قدر طرفدار طوپلادى . بوداق بك
ايله آره لرنده كوچوك بر مصادمه اولدى . حسين بك ، موقعك
تهلكلى اولديغنى حس ايتدى و محاربه نك دها ابتدا سنده فرار ايله
دوغريجه استانبوله عزيمت ايتدى . حسين بك ، سلطان سليمان رجا
ايتدى . بونك اوزرينه ، بابان سنجاغنى حسين بك ايله بوداق بكك
اداره لرينه ترك ايديلدى . يعنى ايكيه تقسيم ايديلدى . بوداق بك
بوكا راضى اولمادى و حسين بك ايله آره لرنده جريان ايدن بر محاربه ده
غالب كله رك حسين بككه برادري رستم بكي قتل ايتدى .

باب عالمى بو وقعهدن حدتلمش ايدى . درحال حسين بكك
توقيفى امر ايتدى . حسين بك تهلكيى اكلا دى و بالتقريب ،
عماديه ده سلطان حسين بكك التجا ايتدى .

سلطان حسین بك، قانونی سلطان سلیمان رجا واسترحامده بولوندى . نهایت پادشاه طرفدن عفو ایدلدى . لاکین کندیسنه بابان سنجاغی یرینه عینتاب سنجاغی توجیه ایدیلدى . بابان سنجاغی ده [ولى بك] نامنده بر ذاته ویریلدى . بوسرهده قونیهده ایکی تورك شهزاده سی آرده سنده بر مجادله اولمش ایدی . مخاصم شهزاده لرك بری سلیم دیکری بایزید ایدی . بوداق بك شهزاده بایزید طرفی التزام ایتدی . فقط ، بایزید ، قانونینك اراده سنه اطاعت ایتمك مجبوریتده قالدی . بناء علیه بوداق بك بافرمان خاقانی کوتاهیده اعدام ایدیلدى و آرزوی شاهانه اوزرینهده باشی استانبوله کونده رلدی .

بوداق بك حاجی شیخ، حسن بك، محمد بك، میر سیف الدین بك ناملرنده درت اوغلی قالمش ایدی .

حاجی شیخ، شهزاده بایزید ایله برابر ایرانه کیده رك شاه طهماسبه التجا ایتمش ایدی . فقط بوراده شهزاده ایله برابر توقیف وبعده شاه طهماسب طرفدن قتل ایتدیرلدى .

برادرلرندن محمد بك ده ، بافرمان عالی (کستانه) سنجاغی بکلکنه تعیین ایدیلدى .

بووقایع جریان ایدرکن، اورتهده [سلیمان بك زاده میر حسین] قالمش ایدی . میر حسین باباسنك قتلی و بابان ممالکنك حاجی شیخه انتقالی اوزرینه آچیقده قالمقدن قورقدی و بو ممالکدن فرار ایده رك دوغریجه ، شاه طهماسبه التجا ایلدى . شاه طهماسب بو صیره لرده قوتسز ایدی . دوغرودن دوغرویه تورکلره قارشى بر مسئله احداث ایتمك ایسته میوردی . فقط بو صیره لرده محاربه لرك برچه شکلی

واردی . بونلر نیم مختار بر طاقم عشیرت بکلری آده سنده تحدد
ایدیوردی . شاه طهماسب بو جته محاربه لرینی موافق مصلحت عذ
ایتدی و سلیمان بك زاده حسین بی مدافعه ایتمکة قرار ویره رك
مجادله به باشلادی . اولاً ، دینور حاکمی (اوستاجلو چراغ سلطانی)
بابان امیری حاجی شیخ اوزرینه کوندردی . بو ذات مغلوب اولدی .
بونك اوزرینه (کوكجه سلطان قاچار) ی کوندردی . فقط بو ذات ده
هیچ برشی یانمغه موفق اولامادی . شاه طهماسب او چونجی براردو
داها ترتیب ایده رك سردار لرندن (عبدالله خان اوستاجلو) نك
قومانداسی آلتنده تکرار بان قطعه سنه کوندردی . بو اردوده
(کلاله) ده حاجی شیخ اردوسيله قارشیلانیدی . شرفنامه صاحبی
بو محاربه ایله يك زیاده علاقه داردر . چونکه پدری ده بو محاربه ده
بولونمش در . شرفخان بوندن بحث ایدرکن ده یورکه : ... پدرم ده
بو محاربه ده موجود ایدی . ایلری کلنلرندن اوتوز نفری مقتول
اولدی . فقط بو مرکه ده قزیلباشلردن ایکی اوچ بیک کشتی اتلاف
ایدلدی . صاغ قالان امرا واعیان ، یایا و عریان بر حالدہ عودته
مجبور اولدیلر .

شاه طهماسب صوك مغلوبیتندن چوق متأثر اولدی . بو مغلوبیتی
محیسی حسین بلك سوء تدبیرینه حمل ایده رك مومی الهی ایکی برادری
محمد ورستم بکلرله برلنکده بر قلعه ده حبس ایلدی . بر مدت صوکره
بونلری تخلیه ایتدیه ده . بونلر ایرانده طورمیه رق دوغریجه سلطان
سلیمان قانونی حضرتلرینك حمایه سنه التجا ایتدیلر . سلطان سلیمان
قانونی ، بونلری معین معاشرلر تخصیصله ، روم ایلی به کوندردی . بوراده

حضور ورفاء ایچنده اتی سنه قدر یاشادیلر . بعده ، مسئله یه عمادیه
بکی سلطان حسین بک قاریشدی وبونک التماسی اوزرینه مساعده
آلهرق روم ایلی یی ترک ایتدیلر . بابان بکلکفی آلمق ایچون کردستانه
کیتدیلر . فقط ، بوراده کی مجادله لرده میر حسین ، حاجی شیخ بکنزاده
بوداق بک طرفندن قتل ایدیلدی .

وفاتنده [خضر بک] نامنده برچوجنی قالمش ایدی . بوچوجوق ،
باباسنک یرینه کجدی و بک اوزون برمدتده (مرکه) سنجاغنی اداره
ایتدی . بو سنجاغک بر قسمی مکری لی (امیره) بکک اداره سنده
ایدی . ایکی ذات ، اوزون مدت برابر اجرای حکم ایتدیلر .
بالا آخره خضر وامیره بکلر آراسنده جدال باشلادی . یواننده
خضر بکک وفاتی اوزرینه منازعه ختام بولدی . شرفنامه صاحبی
ده بورکه : «خضر بکک وفاتندن سوکره بابان عشیرتی بالفعل حاکمز
قالدی . بو عشیرتدن دورت مسلح ومکمل آدام چیقار وهیچ
برکیمسه یه اطاعت ایتمز لر . روایتیه نظراً حکاری وروز کی عشیرت لری ده
بابانلردن برر شعبه در .»

«... بابان ولایتی بوندن سوکره ، خواص هایون ، میاننه ادخال
ایدلدی . عشائر هر سنه ویرکوسنی رضاسیله (شهر زور) ، کوتوروب
خزینیه ویریرلر . فقط جبراً کیمسه یه بر آقچه بیله ویرمزلر .»
بو دوردن سوکره کی زمانلرده ، اداره نک نه کبی بر سیر تعقیب
ایتدیکنی کوسترد بر اساس یوقدر . یالکمز ، سلطان عبدالعزیز
دورینه قدر بوبکک مستقل بر حیات یاشادینی وبالا آخره یواش یواش
اتحلاله اوغرایه رق تورکیا مرکزیه اداره سی ایچنده محو اولدینی

کورولمکده در . حال حاضرده ، بو سلاله نك عائله افرادی داغنیق
 برحالده در و عشیرت لر کندی باشلرینه برر موقع اشغال ایتمشلر در .
 یالکز شو جهق تکرار ایتمک لازمدر که اصل بابان سلاله سی رستم
 بکک برادر ی بوداق بک ایله نهایت بولمشدر . بونلری تعقیب ایدن
 نسل ، بابان خدمتجیلرینک اخفادیدر . حالبوکه ، بابانلرک شهرت لری ده
 ایلك نسه عائدر . بو نسل ایسه تمامیه مجهولدر . اورته ده یالکز
 ایکی بوداق بک وارددر . بونلردن اولکی بکلرک حیات لری حقده
 هیچ بر معلوماته مالک دکلز .

مکری بکری

مکری Mékry یا خود Mokry سلالہ سنک منشأی حقہ شدہ
 روایت یک ناقصدر . شرفنامہ دہ ذکر ایدیلن روایتلرہ نظراً : مکری
 حاکمکری ، شہر زور سنجاغہ مربوط ، مکری ، ناحیہ سندہ متوطن
 اولدقلری ایچون بونامی آلمشلدردر . وبونلر « بابان » عائلہ سنک
 برفرعیدر .

دیگر برروایتہ کورہدہ : مکری سلالہ سندن تاریخجہ الہ اول
 معروف اولان [سیف الدین] نامندہ کی ذات ، « خیلہ » کلہ سنک
 معناجہ مترادفی اولان « مکری » وتزویراتلہ اشتہار ایتدیکی جہتلہ
 تأسیس ایلدیکی سلالہ وبکلکہ « مکری » صفقی علم اولمشدر . شرفنامہ
 مؤلفی ، بوجہتلری تعداد ایدرکن مومی الیہ سیف الدین یک حقندہ
 دییورکہ : « ... ہر حالہ سیف الدین ، ذکا و فطانتی ورآیندہ کی
 متانتی الیہ مشہور ایدی . خیلہ وتزویرات وادیسندہ عینی اقتداری
 حائزدی . »

بوسیف الدینک احوالی دہ صاحب نفوذ برعائلہ یہ منسوب اولدینی
 وکندیسی مکری بکلکفی تأسیس ایتزدن اول اورالردہ حکمی جاری
 بولوندینی آکلاشیلیور . فقط بالا آخرہ بوذات متصف اولدینی ذکا

واققدار سایه‌سندمه مستقلاً بر بکلك تأسيسنه موفق اولمشدر. شویله که :
 اوحوالیده حکمران ترکن حکومتلرینک صوك دورلرنده ، بونلرک
 ضمعندن استفاده ایدن سیف‌الدین بك ، بابان عشیرتلیله دیکر کرد
 عشائرینی باشنه طویلایه‌رق اول امرده (دریاس Dirias) ناحیه‌سفی
 (چابقلو Diabnqlou) قبیله‌سندن ضبط ایدرک تحت تصرفه آلمش ؛
 وبالاخره ده‌تدریجاً (دول‌باریک Doui-i-barik) (اختاجی akhtadjy) ،
 (ایلتمور) و (سلدوز) شهرلرینی آله‌رق (دریاس) ناحیه‌سناه‌لق
 ایله‌مشیدی .

دائرة نفوذ و حکومتی توسیع‌ایله‌ین سیف‌الدین بك ، کردستانک
 جنوب شرقی قسمنده یعنی شهر زور واردلان حوالیسنده قوتلی
 بر بکلك تأسيسنه موفق اولمش و تحت انقیاده آلدینی عشائر و قبائلده
 کندیسنه اضافه « مکرى » عنوانی ویرمش ایدی . اومنطقه‌ده
 سیف‌الدین بکه مقاومت ویا اوئی استرقاب ایدر بیلجک بر قوتده باشقه
 برعشیرت ویا امارت قالدیغندن صوك زمانلرینی سکونتله کچیرمشدر .
 تاریخ وفاتی معلوم دکلدرد . وفاتندن هسوکرم ، صارم و بابا عمرناملرنده
 ایکی اوغلی قالمش ایدی . سیف‌الدین بکی بویوک اوغلی صارم بکه
 استخلاف ایتدی .

بو صیرده شاه اسماعیل کردستانک استیلاسه باشلامش ایدی .
 مکرى پی‌ده اشغال ایتک ایستوردی . لاکین صارم بك اوزرینه
 کوندردیکی بوتون اردولری مغلوب اولدی . بونک اوزرینه شاه
 اسماعیل ، مکرى یه قوتلی براردو کوندرمک عزمنه دوشدی . کندیسى
 قیشلامق ایچون (حوی) قصبه‌سناه چکلمش ایدی (۱۵۰۶ - ۹۱۲) .

شاه اسماعیل خوی ده ، شاملو عشیرتندن مرکب بر اردو
 هاها تشکیل ایتدی بواردوبی [طورمش خانک پدری عبدی بك]
 و [مهرداد صاری علی] ناملرنده ایکی سردارک قومانداسی آلتنده
 تکرار مکری یه صارم بکک اوزرینه کوندردی . صارم بك ، ایران
 اردوسنی کندی معیتله قارشیلادی . آرالرنده جتین بر محاربه اولدی
 حرب ، صارم بکک غلبه قطعیه سیله نتیجه لندی . [شاملو] طائهنسک
 ایلری کلنلرندن برچوق کیمسه لر بو محاربه ده تلف اولدیلر .

صارم بك ، هر محاربه ده عجملره غالب کلدیکی حالدده شاه اسماعیلک
 تسلطندن قورتیله میه جغنی آکلامش ایدی . بناء علیه کندیسینه دیکر
 برچوق کرد بکری کبی ایران قیزیلباشلرینک شرندن امین اولوق
 ایچون عثمانلیره التجایی موافق بولدی . استانبوله کیده رک سلیمان
 قانونی حضرتلرینه عرض تابیت ایلدی .

سلیمان قانونی صارم بکی حسن قبول ایله توجهنه مظهر قیلدی .
 صفویلره قارشى کندیسنى حمایه ایده جکنى وعد ایده رک پدرینک ملکنى
 مقاطعه طریقله کندیسنه توجه ایلدی .

صارم بك استانبولدن مطبياً عودت ایتدی کدن بر مدت صوکره
 وفات ایتدی . مومی الیهک اوج اوغلی اولمش ایسه ده بونلر کندیسندن
 اول وفات ایتدکلری جهته ، مکری امارتی ، صارم بکک عموجه
 زاده لرندن [سم بن بابا عمر بن سیف الدین] ک شیخ حیدر ، میرنظر
 ومیر خضر ناملرنده کی اوج مخدومی آراسنده بروجه آتی قسیم ایدیلدی :
 ۱ — شیخ حیدر بک : دریاس ، دول باریک ، سله دوز و آخاجی

تاجه لری .

۲ — میر نظره : ایلتمور ناحیه سی .

۳ — میر خضره : محمد شاه *

اوج برادر، بالاتفاق عثمانلی تابعیتی ترک ایله شاه طهماسبک
حمایه سنی قبول ایتدیلر. بوسره لرده ایران شهزاده سی [القاص میرزا] ده
کردستانده فعالیتده بولونیوردی . (۱۵۴۱ = ۹۴۸)

سلیمان قانونی اوج برادرک تأدینی ، عمادیه امیری سلطان حسین
و حکاری امیری زینل بککله (یردوست) عشیرتی رؤسانه حواله
ایلدی . بونلر متفقاً مکرری بککرینه هجوم ایتدیلر . آرالرنده شدتلی
محاربه اولدی . اوج برادرده بو محاربه ده ائتلاف و طرفدارلری مغلوب
ایدیلدی . بونلردن شیخ حیدرک ؛ امیره و حسین ناملرنده ایکی ،
میر نظرک ؛ بایرام نامنده بر ، و امیر خضرک ؛ الفی بک و میر حسن
ناملرنده ایکی اوغللری قالمش ایدی .

مکرری بککرینک استیصالی خبری سلطان سلیمانیه ایصال ایدلمش
ایدی . عینی زمانده بوسلله دن اولوب عثمانلیلر علیهنده کی عصیان
اشترک ایتمه یین [صارم بک زاده حاجی عمر بکک مخدومی امیره] بک
مکرری امارتیی سلطان مشارالیه حضرتلرندن استدعا ایله مش ایدی .
مطلوبی اسعاف ایدیله رک بافرمان عالی مکرری بکککنه [امیره بک]
نصب ایدلدی .

بو ذات اوتوز سنه قدر کمال سکون و اطاعتله مکرری بکککنی
اداره و بعده وفات ایدلدی .

*
**

حاجی عمر بک زاده امیره بکک وفاتندن سوکره مکرری بکککی .

عثمانیلر طرفندن استیصال ایدیلن شیخ حیدرک اوغلی دیکر امیره بکه انتقال ایله مش ایدی .

امیره بکه ده پدري کبی عثمانیلرک اداره سنی طایمیه رق شاه طهماسبک حمایه سنی قبول و مستقلاً اداره امور ایتدی . شاه طهماسبک وفاتندن سوکرده ده (قزوین) . کیده رک شاه اسماعیله عرض خدمت ایلدی . شاه اسماعیل امیره بکی تلطیف و اعزاز ایتدی .

بوصره لرده صفویه سلطنتک زمام اداره سنی سلطان محمدک اله کچدی . سلطان محمد ایران تختی اداره ایدمهیه رک بویوک برهراج و مرجه سبب اولدی . ایران حمایه سنده راحت ایدمهیه جکلری آکلایان برچوق کرد بکلری کبی لورستان واردلان بکلریله برابر امیره بکه ده ایرانی ترک ایدمه رک وان میرمیرانی محمد پاشایه مراجعت ایتدیلر . محمد پاشا بونلره قارشى توجه اظهار ایله دی . بوصورتله سلطان مراد خان طرفندن ده مظهر حمایه اولدیلر . (۱۵۸۴-۹۹۱) امیره بک وضعیتن استفاده بی اونوتما دی . سلطان مراد خاندن اجدادینک ملکنی ایسته دی . کندیسنه پدرینک ملک ویرلکهک برابر بابان اراضینک بر قسمی ایله موصل سنجاغی ده علاوه ایلدی . (اربیل) و (مراقه تبریز) ده اوغللرینه توجیه قلندی .

بوصره ده اورمیه ده بولونان ایران سردارلرندن بکتاش قولی بکک اوزرینه هجوم اجرا ایدیلدی . بوهجوم ، وان میرمیرانی محمد پاشانک امری آلتنده اجرا اولوندی . بکتاش بک مغلوب ایدیلدی و مراغه حوالیسی اشغال اولوندی . بومحاربه ده امیره بک جسارت واداره سنی کوسترمش ایدی . محمد پاشا ، بوندن ممنون اولدی .

و کندیسنک دها زیاده مظهر مکافات اولماسی ایچونده ارضرومده کی سردار فرهاد پاشایه کیتمه سنی توصیه ایتدی. امیره بك محمد پاشانك توصیه سنی قبول ایتدی ارضرومه کیتدی .

فرهاد پاشاده امیره بکدن ممنون اولدی وامیره بکک قدروقیتنی پادشاهه عرض ایتدی . بونك اوزرینه امیره بکه مراغه حوالیسی توجیه ایلدی و کندیسنه بککر بکی عنوانی ده ویریلهرك پاشا سلکنه کچیریلدی . بوصورتله امیره بك امیره پاشا اولدی .

دریاس ناحیه سی ده عموجه زاده لرندن حضر بك زاده حسین بکه توجیه اولونمشدی. حضر بك، دریاس ناحیه سنی، عثمانلیرك حایه سی آلتنده اداره ایدیوردی . فقط امیره پاشا پدرینك ملکنندن فراغت ایتمه مش ایدی . برکون (دریاس) . کلهرك حسین بکدن قلمه نك اعاده سنی طلب ایتدی . حسین بك طلب واقعی اسعاف ایتمهرك قلمه ده تحصن ایلدی .

امیره پاشاده قلمه یی محاصره ایتدی . حسین بکک توقیف وقتله رمق قالمش ایکن بعض احبابلرینك معاوتقیله برادری [الغ] بکله برابر قلمه دن فرار ایتدیلر و دوغریجه ارضرومده سردار فرهاد پاشایه التجا ایله دیلر . فرهاد پاشا امیره پاشا علیه حرکت ایتمک ایسته میوردی . بوکا بناء ایشه اهمیت ویرمه دی. قارده شلر، بوجهق آکلادیلر وامیره پاشانك قورقوسدن ارضرومدن ده فرار ایدهرك ایران تخنه جالس اولان شاه سلطان محمد خانه التجا ایتدیلر . شاه سلطان محمد، بونلره مراغه یه مربوط (دهخوارگان) ناحیه سنی ویردی . امیره پاشا بومسئله لرده برادری حسینك بارمنی اولدیغنی

حس ایتمش ایدی . بونک اوزرینه حسینی اعدام ایتدیردی . دیگر دشمنلرینه ده مغلوب و منکوب ایده رک کندیسی راحت قالدی و مستقل مملکتی اداره یه باشلادی .

بو صرهلرده تبریز ایالتی ، دولت عثمانیه یه انتقال ایتمش ، اداره و محافظه سی ده جعفر پاشایه تودیع اولونمش ایدی .

اولجه امیره پاشایه ویرلش اولان مراغه سنجاغی تبریزک ملحقانندن اولدوغی جهتله امیره پاشاده ، میرمیران جعفر پاشانک معینی عدادینه کیرمش ایدی . امیره پاشا ایلك زمانلر جعفر پاشایه اطاعت ایتدی . بالاآخره آرالر آچیلدی . جعفر پاشا امیره نك سقیم حرکتلرندن بحثله استانبوله شکایت ایتدی . بونک اوزرینه « بابان » ولایتله موصل وارایل سنجاقلری امیره نك عهده سندن رفع ایدلای .

یالکز مراغه سنجاغی بعض قیود و شروطله ، امیره پاشانک عهده سنده بر اقلمش ایدی . امیره پاشا ، هر سنه مهم بر مبلنی تبریزده دولت خزینه سنه ویرمکله مکلف قیلندی . امیره بومقداری چارناچار بر قاج سنه تأدیه ایلدی . بالاآخره مراغه سنجاغی ، جعفر پاشا طرفندن التزام طریقله دیگر بریسنه تفویض اولوندی .

بو آدام مراغه سنجاغی صومغه باشلادی . آرزمان صوکره اهالی فقیر دوشدی و مملکتی ترک ایله اطرافه هجرته مجبور اولدی . امیره پاشاده چوق متضرر اولدی و مراغه دن فراغت ایده رک اجدادنن موروث اراضیسنه چکلدی .

امیره پاشا مراغه سنجاغی بکی ایکن بورایه تابع (صارو کورکان) قلعه سی ده اوغلی شیخ حیدره ویرمش ایدی .

۱۵۹۳-۱۰۰۲ تاریخنده تبریز میرمیرانلغنه تعیین اولونان باغداد میرمیرانی خضر پاشا تبریزه کلیرکلز شیخ حیدرک دشمئلری طرفندن اغوا ایدلدی . بونک اوزرینه خضر پاشا شیخ حیدرک ناحیه سنی محمودی عشرتیه سنجاقل طریقله تفویض ایلدی . فقط شیخ حیدر بک موقعی ترک ایتمدی . محمودیلرله مجادله یه باشلادی . محمودیلرک باشنده ، حصاری امیری معروف زینل بکک اولاندن حمزه ، منصور وقباد بکلر بولونیوردی . برهاربده بونلر برچوق رقیقلریله برلکده قتل ایدلدی .

بووقه اوزرینه خضر پاشا ، (مکو- یاخود - ماقو) میرلواسی حسن بک زاده عوض بی شیخ حیدرک اوزرینه کوندردی . گندیسی ده برابر کیندی .

شیخ حیدر ، صارو کورکان قلعه سنه قاپاندی . محاصملرینه مقاومت ایدمه جکفی آکلایه رق - اولکی جدالده قتل ایدیلن محمودی بکلرینک دیتلرینی ویرمک شرطیله - جعفر پاشایه صلح تکلیف ایتدی ، پاشا اطرافنده کیلرک تشویقیله مصالحه یی رد ایله قلعه یی محاصره ایلدی . بو حالی کورن شیخ حیدر ، محاربیه یی قبوله مجبور اولدی . شدتله حرب ایتدی . عوض بک مقتول دوشدی . جعفر پاشاده برشی یایمغه موفق اولامادی وقعه یی خبر آلان امیره پاشا ارایه کیره رک جعفر پاشای ترک محاصره یه واوغلی شیخ حیدری ده تسکینه موفق اولدی . وجعفر پاشا ، امیره پاشانک مراجعتی اوزرینه محاصره یی ترک ایتدی . بناء علیه قلعه ، امیره پاشانک اوغلی حیدر بکک النده قالدی .

شرفنامه صاحبی ، هرایکیسنکده معاصریدی کندی زماننده
 بونلرک عینی وضعیت مختاره ایچنده یاشادقلرینی یازیور وبابا ایله اوغلاک
 الندهده صارو کورکان ، ترقه ، اجری ، داوب و لیلان قلعهلرینک
 بولندیغنی قید ایدیور .

مکری عائلهسی ، بوراده نهایت بولویور . بونلرک صوكدورلری
 حقنده منتظم برقید یوقدر . لاکن ، مکری عشیرتی اوج درت قوله
 آیریلشدر . بونلرک مهم برقسیمی ایرانده بولونیور . دیکر پارچهلری ده
 وان ولایتی داخلنده وحق بتلیسه قدر توالی ایدن ساحدهده اوافق
 اوافق قبیلهلر شکلنده دولاشیدیورلر [۱] .

امیره یاشا سلالهسی ، صوکزمانلره قدر شهرتی و اوجاغنی محافظه
 ایتمشدر . فقط بوعائله دوعرودن دوعرویه تورک امراسی داخلنه
 کیردیکندن یواش یواش شخصیت ملیهسی غائب ایتمکدهدر .

[۱] بوعشیرته الیوم (مفری) یاخود (موقوری) نامی ویرلمکدهدر .

برادوست بکری

بوسلاله نك منشائی حقندہ کی معلومات دہہ هیأت عمومیہ اعتباریہ
مبہمہ درہ شرفنامہ بونلرک حسنویہ خاندانیہ علاقہ دار اولدقلریخی ذکر
ایدیور واسباب اتسابی ایضاح ایدرکن دیورکہ :

• . . . برادوست • Béradost • حاکم لری ایکی شعبہ دن عبارتدرہ
اصل برادوست حاکم لری کوران Qourân قبیله سندندرلر . دیگر
بر روایتہ نظرآدہ ، دینور Dénawér و شهر زور حاکمی اولان
(حسنویہ) سلالہ سندن [ہلال بن بدر] ک اولادیدرلر .

ہلال ، ہمدان والیسی [شمس الدولہ] ایلہ یایدینی بر
محاربہ دہ مقتول دوشدی بونک اوزرینہ اوغلاری بودیارہ (یعنی برادوست
حوالیسنہ [۱]) کلدیلر . بونلر اوچ قاردهش ایدی . بری پدرینک
رینہ قائم و شهر زور والیسی ، دیگر (اکور Oqou ؟) عشیرتک
رئیس اولدی . اوچونجیسی دہ (رومیہ) یہ مربوط خان المساس
(سلماس) ناحیہ سنہ کلدی واورایہ ملکیت طریقہ متصرف اولدی .

[۱] برادوست قطعہ سی ایران آذربایجانک غربندہ درہ . شمالاً (دیون)
جنوباً (اورمیہ) اراضیسی ، شرقاً اورمیہ کولی غرباً باغی قلعه قضا سنہ
اصابت ایدن حدود ہمانی ایلہ محدوددر . « برادوست » عشیرتک بش بیگ
قدر نفوسی سلجانیہ سنجانغی برمقداری دہ حکاری داخندہ در .

یونلر درجه درجه ترقی ایدرک مرتبه امارتی احراز ایلدیلر .
برادوست اهلایی حاکمیرینک (بلال) اولاندن اولدوغنه
اعتقاد ایدرلرکه بو « بلال » ، « هلال » دن غلطدر .

شو تفصیلاته نظراً برادوست بکیرینک، کوران عشیرتندن دکل،
حسنویه شهرتیه معروف کرد امراسندن هلال بن بدرك احفادندن
اولسی لازم کلیر . شرفنامهیه کوره بو عائله نك اك نامدار اعضاسی
[غازی قران بن سلطان احمد] نامنده کی ذاتدر .

غازی قران ، ایلک دورلرنده شاه اسماعیل صفوییه دشمنلک
ایتمش وحق بر محاربه ده رومیه قیزیلباشلرندن بیک کشی بی اتلاف
ایله مش ایدی . بالاآخره بعض کردستان بکیریه برابر شاه مشارالیه
کیدرک عرض انقیاد ایتمش در . شاه اسماعیل، کندیسنه توجه والتفات
ایدرک « غازی قران » لقبی ویرمش ایدی . بوندن صوکره یو ذات،
بو لقبیه اشهار ایتدیکی جهته اصل اسمی مجهول قالمشدر .

شاه اسماعیل، غازی قرانه اولان توجهی فعلاً ده ابراز ایدرک
(ترکور) ، (صومای) و (دول Doull) ناجیه لرینی توابعیه برلکده
- برمنشور ایله - مومی الیه بخش ایله مش ایدی .

غازی قران ، چالديران وقعه سنه قدر شاه اسماعیلک حمایه سنده
نیم مستقل برحاله اجرای امارت ایتمش ایدی .

یاوز سلطان سلیم حضرتلری ایران سفرینی آچه رق تبریز
وآذربایجان یاقلاشدینی اناده غازی قران، دیگر کرد بکیریه بالاتفاق
یاوز حضرتلرینی استقبال ایله عرض اطاعت ایله مش و احوالی حقنده
وپردیکی معلومات ایله ده پادشاهک ممنونیتی بیگه جلبه موفق اولمش

ایدی . سلطان سلیم ، غازی قران بکی موقعنده ابقا ایتمکه برابر اربیل، باغداد و دیار بکرك آذربایجانیه حدود اولان قسملرننده برر مقدار اراضی بی سلماس سنجاغنه علاوه ایتک صورتیه تاطیف ایتمش ایدی .

بوصورتیه غازی قران بکک نفوذ و وارداتی تزايد ایتدی . بورالرده، برقاج سنه قدر داها یشادی بعده وفات ایله دی . وفاتنده، شاه محمد بك، علی بك ناملرنده ایکی اوغلی قالمش ایدی . فقط کندیسندن صوکره برادوست اراضیسندن ایکی امارت وجوده کلدی . بریسی، کندی عائله سی توالی ایتدیرن اوغلی شاه محمد بك طرفندن تأسیس ایدلدی که، بوکا « صومای بککری » عنوانی ویریلدی . دیگریده « ترکور بککری » عنوانیه برفصل مخصوص تشکیل ایلر .

شعبه ۱ — صومای بککری

غازی قراندن صوکره یرینه اوغلی شاه محمد بك کچدی . شاه محمد بك، صومای ناحیه سنده اقامتی ترجیح ایتمش ایدی . بوراده فوق العاده سکونتله امرار اوقات ایله دی . اداره سی زماننده ، همان هیچ بر مجادله اولمامشدر .

وفاتنده دورت اوغلی قالمش ایدی که اسملری بروجیه آتیدر : بوداق بك، حسن بك، اسکندر بك، زینل بك . بوداق بك، اک بویوکی ایدی . سلیم خان ثانینک برفرمان عالیسیله بوداق بك صومای امیری نصب و تعیین اولومش ایدی .

بونك دورنده ده مهم وقایع موجود دكلدر . عینی زمانده ، دور
حکومتی ده جوق سورمه مشدر .

وفاتنده ، اولیا بك ، شاه محمد بك ، شاه قولى بك ، سیدی بك
ناملرنده دورت اوغلی قالمش ایدی .

بوچوققلرك هبسی ده بك كوچوك یاشده ایدیلر . بوكا بشاء ،
اداره یه صلاحیتدار دكلر ایدی . باب عالی بوچهقی درك ایله یه رك ،
برادری (حسن بك بن شاه محمد) بکی بوداق بكك یرینه تعیین
ایتدی .

حسن بك اهالی وعشاری حسن اداره ایدممدی . کنديسنه
جوار اولان کرد بکری ده اوندن ممنون دكلدیلر . هرکس شکایت
باشلادی . وشکایتلرینی حکاری امیری زینل بك واسطه سیله باب عالی یه
ایصال ایتدیلر .

باب عالی ، درحال وان میرمیرانی حسین باشایی تدقیق احواله
مأمور ایلهدی . حسین پشاء حسن بکی وانه جلب ایدره رك « دیوانه
چکدی » ؛ بعده اتهام ایدوب صلب ایتدیردی .

حسن بكك اعدامندن صوكره « برادوست بکلی » حسین پاشانك
عرض وانهای اوزرینه سلطان سلیمك ده فرمانیله غازی قران بك
زاده علی بکه توجیه اولوندی . علی بك برقاج سنه اجرای امارت
ایتدیسده برادوست عشیرتی کندیسندن ممنون اولمادی وعینی عائله دن
(بوداق بك زاده اولیا) بکه تمایل ایتدی . اولیا بك ، عشیرتك بر
استدعانا مه سنی حامللاً استانبوله کیتدی .

باب عالی ، بوكا موافقت ایتدی . وعلی بکی ، شاه محمد زاده

اسکندر بکک اداره سنده بولونان اورمییه کوندردی. اسکندر بک
ممزولیتدن سوکره اورایه چکیلمش و عبادتله مشغول اولغه باشلامشدی.
علی بک بوراده برسنه قالدقدن سوکره وفات ایله دی. کندیسنک
ارکک اولادی ده قالمش ایدی .

علی بکی استخلاف ایدن اولیا بک ، شرفنامه صاحبی ایله
معاصر در. شرفنامه صاحبی دییورکه :

« صومای امارتی الیوم (۱۵۹۶ = ۱۰۰۵) بلا منازعه و ممانعت

موسی الیهک بد تصرفنده در . »

برادوستلرک ایلک فصلی ، بوراده نهایت بولیور . بو مائله ، بو
فصلده براهیت مخصوصه یی حائر دکلدرد . و دورلری بک آرزو همان
همان ماجرا سز کی کچمشدرد .

شعبه ۲ — ترکور در اورد قلمسی بکتری

بو فصل تمامیه مجهولدر . شرفنامه ، (ترکور Ter Kver) [۱]
بکتری حقینده هیچ بر معلوماته مالک دکلدرد . یالکیز ، ترکور
بکتری اجدادینک برادوست عائله سندن (سلطان احمد) نامنده بر
ذات اولدوغنی سویلیور .

شرفنامه مؤلفی شرفخان، ترکور امیری اولوق اوزره (ناصر
بک بن شیر بک بن شیخ حسن) نامنده بر ذاتک ترجمه حالندن بحث
ایله بو ذاتک کندیسبله معاصر اولدوغنی ذکر ایدیور . بنشاء علیه

[۱] ترکور ، وان ولایتی داخلنده و حکارینک جنوب شرقینده در .
بورایه شیمدی « کوار » نامی ویرلمکده در که حکاری به مربوط بر قصادر .

ناصر بکله اجدادی سلطان احمد آراسنده کی اشخاص و وقایع مطلق
بر مجهولیت ایچنده قالیبور.

شرفخان، ناصر بك حقنده ستایشکارانه لسان قوللانه رق ده بور که:
... بو کتابی (شرفنامه یی) یازدیغم زمان ناصر بك تر کور ناحیه سنه
سنجاق طریقله متصرف ایدی. سنی یتشی متجاوزدر. جسور و مقهور
بر آدامدر. حکاری امیری زینل بکه تابع اولان (ذیری) عشرتیه
معنانه مجادله ده بولونمشدر. یوز قدر آدام بو عشرتدن قتل ایتدیرمشدر.
ناصر بك بر آراق ترك دیار ایله شاه طهماسبك خدمته کیردی.
زینل بك بو آدامدن بیزار ایدی. کندی کیتدیکن صوکره شیر بك
نامنده کی اوغلنی تربیه ایده رك تر کوردن تفریق ایتدیردیکی (صومای)
ناحیه سنی سنجاق طریقله بو چوچنه تفویض ایتدی. پدری بو صورتله
رنجیده ایدن شیر بك عمر واقبالندن مراد آلمادن - طاعوندن -
وفات ایتدی .

شیر بکک وفاتندن صوکره تر کور ناحیه سی بونلرك عموچه
زاده لرندن [زین الدین بك] نامنده کی ذاته انتقال ایتدی. زین الدین
بك تبریزك فتحی ائساننده قزیلباشلر طرفندن سعد آباد محاربه سنده
شهید ایلدی . بونك اوزرینه ناصر بك ، تر کور ناحیه سنی تکرار
استرداد ایلدی .

حالبوکه سلطان سلیم حضرتلری بو ناحیه یی (خضر بك) نامنده
بریسنه سنجاق طریقله بخش ایتش ایدی . ناصر بك بو آدمی قتل
ایتدیردی .

خضر بکک قتلندن صوکره بو سنجاق پادشاه طرفندن صره سیله،

یوسف بك، شاه محمد بك، حسینی بك، شیخ حسن بك ناملرنده کی
ذاتلره ویرلمش ایسه ده الیوم فعلاً ناصر بکک ید تصرفلرنده در .
ناصر بکک ، شیر بك ، یوسف بك ، قره خان بك ، صارو خان بك ،
شاه محمد ، تیمور خان ، حسینی وحیدر ناملریله سکز اوغلی واردر .
شیر بك ، اولجه ذکر ایدلدیکی وجهله طاعوندن وفات ایتدی یوسف
بککه تیمور خان بکی ده خضر بك قتل ایتدیرمش ایدی . صارو خان
بکی ده برادری حسینی بك اولدیردی .

شرفنامه نك شو تفصیلاتندن کلاشلدیغنه نظراً ناصر بك بوتون
حیاتی قانلی مجادله لر ایچنده کچیرمشدی . اك بویوك خصمی عثمانلیلرك
محمیسی زینل بك ایدی . فقط کندی اقربالری حتی اوغللریله ده
مجادله ایتمک مجبوریتده قالمشدر . ناصر بکک هیچ بر زمان عثمانلی
حمایه سی قبول ایتمدیکي و ایران تابعیتی ترجیح ایلدیکي آ کلاشیلور .
بو آدامک کرك بو حالنن کرگسه اوغللرینک اسملرنن شیعی المذهب
اولدوغنه حکم ایدیه بیلیر . عینی زمانده ده عنود ، منتقم ومتین برآدام
اولدوغی استدلال اولونیور .

ترکور ناحیه سی ، شیره بکی تعقیب ایدن زین الدین بك زمانده
سلطان سلیم حضرتلرینک متبوعیتی طانیش ومومی الیهی تعقیب ایدن
خضر ، یوسف ؛ شاه محمد ، حسینی بکارده عثمانلی حمایه سی آلنده
اداره امور ایتمشدر . بو آداملرك معیت و سلاله لری حقنده معلومات
یوقسه ده بونلرك ناصر بکک اقرباسندن وحقی بعضیلری ده اوغلی اولمالری
محمملدر . بالنتیجه ینه ترکور بکک کنی الده ایدن اختیار ناصر بکک

عثمانی حمایتی قبول ایتدیکنه دائر برقیده تصادف ایدیه مدیکی کبی
بوندن صوکره سی ده مجهولدر .

فقط، تا اوزماندن بری ترکور حوالیسنک عثمانلی حدودی داخلنده
قلمسی و بو حدودک شیمدی یه قدر تغیر ایتمه سی دلاتیله ده استدلال
اولنه بیلیرکه یا ناصر بک و یا خود خلقی طرفدن عثمانلی تابعیتی و حمایتی
همه حال قبول ایدلمشدر .

محمودی بکاری

محمودی [۱] بکارینك منشأ و ملیتلی حقنده صریح بر معلومات یوقدر . شرفنامه ده بونلرك اصللرینه دائر بروجه آتی اوج روایت مذکوردر :

۱ — « سلاطین مروانیه ، یه منسوب اولملری . [۲]

۲ — جزیره ابن عمر حا کملریله عموجه زاده . »

۳ — شام جهندن کلمش . »

بو اوج روایتدن هانکیسنك داها زیاده محته قرین اولدوغنه دائر هیچ بر قید یوقدر . یالکنز ، شو حقیقت مثبت بر صورتده آکلاشیلدیورکه ، محمودی امراسی اصلاً کرد دکل عربدر . چونکه : (میافارقین) ده حکومت تأسیس ایدن بهلول بك « سلیمانی » امراسندن وامویلرك صوك خلیفه سی اولان مروان الحمارك احفادندن در . جزیره ابن عمر امراسی ده اصحاب کرامدن سایان بن خالد بن ولیدك

[۱] محمودی ، وان ولایتی داخلنده بر قضادر . صرکزی خوشاب قصبه سیدر . قضا داخلنده بو نامله معروف بر کرد عشیرتی واردر .
[۲] اموی حکومتی منقرض اولدقدن صوکرآ ، صوك خلیفه مروان الحمارك کردستانه فرار ایدن اوغللری طرفندن (قلب) ، (بظمان) و (میافارقین) ده تأسیس ایدیلن بکلکله « صوانی » نامی ویرلشدر .

طورونلری در . هرایی تقدیرده نسباً عرب اولدقلری آشکاردر .
 اوچونجی روایتہ نظرآ شام جهتندن کلدکاری قبول ایدلسه بیله
 -اوراده عربدن باشقه برمسلمان ملت موجود اولمادیغندن- بونلرکده
 عرب اولملری طبعیدر .

محمودی سلاله سنک مؤسسی ، شرفنامه یه کوره ، [شیخ محمود]
 نامنده بر ذاتدر . شرفنامه مؤلفی ، بوسلاله نک صورت تأسسی شویله
 تصویر ایدیور :

« . . . شیخ محمود ، برقوله کوره شام ولایتندن ؛ دیگر روایتہ
 نظرآده (جزیره عمریه) دن ، قوم وقبیله سیله برلکده ، قره قویونلو
 قره یوسف بکک نزدینه ، آذربایجانہ کلدی . یوسف بک ، (آشوت)
 قلمه سنی شیخ محموده ویره رک کندیسنی « معیت خاصه » سلکنه ادخال
 ایلدی . شیخ محمود دفعاتله شجاعت ، جسارت و تربیه سنی کوردیکی
 ایچون (آشوت) و (خوشاب) ناحیه لرینک امارتی مومی الیه
 تفویض ایلدی . بوندن صوکره بو طائفه یه « محمودی » لقبی ویریلدی .
 شیخ محمودک حیات ائاره سی معلوم دکلددر . یالکیز ، اوغلی میر
 حسنک دوری حقنده متفرق معلوماته مالکیز .

میر حسن آق قویونلور زماننده نفوذنی توسیع ایتدی . تورکمنلرک
 حمایه سی سایه سنده حکاری بکلرندن (آلباق) قلمه سنی ضبط ایتیش
 ایدی . عینی زماندهده عزالدین شیرک اردوسنی مغلوب ایتیش و (ینو)
 ناحیه سنیده اشغال ایتیش ایدی . عزالدین شیر ، بتلیس امیرندن امداد
 ایسته دی . بونک اوزرینه بتلیس بکی (شیخ امیر بلباسی) پی سردار
 تعیین ایدره رک قوتلی براردو ایله عزالدین شیرک امدادینه کوندردی .

ایکی اردو وچ میر احمد، نامیلہ معروف خوشاب جانی
جوارندہ چاریشدی. بویوک بر محاربہ اولدی. میر حسن بو محاربہ ده
مقتول دوشدی.

میر حسنک یرینه، اوغلی (میر حامد) کچدی. میر حامد، بر مدت
ایران سردارلنی سالکنه کیردی. زماننده شایان اهمیت بروقه
اولما مشدر. وفاتنده، میر شمس الدین، عوض بک، امیرہ بک ناملرندہ
اوج اوغلی قالش ایدی.

عوض بک، پدرینک یرینه کچدی. کندیسسی (خوشاب)
قلعه سنی مرکز اتخاذا ایش ایدی. بوسره ده عوض بک ایله ایرانک
وان ووسطان والیسی (اورکمز سلطان) آره سنده بر اختلاف
باش کوسترمش ایدی. (اورکمز سلطان) بر فرصت الہ ایدہ رک
عوض بکی توقیف ووان قلعه سنده حبس ایتدیرمش ایدی.

عوض بک، محبسدن فرصت بولہ رق بتلیس حاکمی شرفخانه بر
استمداد نامه کوندردی و تخلیصی مومی الہدن رجا ایلدی.
شرف خان، بونک اوزرینہ اورکمز سلطانہ بر مکتوب کونده رہ رک
عوض بکک تخلیه سنی التماس ایتدی. اورکمز سلطان بو طلبہ جواب
رد ویردی. بونک اوزرینہ، شرف خان ده بالذات وان اوزرینہ
یورودی.

اورکمز سلطان، مقاومت ایتک ایستہ دی، وقلعه یه قاپاندی. شرف
خان، وان ووسطان حوالیسینک تخریب ویاغما ایدلمسی حقندہ اردوسنه
امر ویردی. عینی زمانده، قوتی ده فضلہ ایدی. اورکمز سلطان
بونک اوزرینہ مصالحہ عقدینی طلب و عوض بکی تخلیه ایله شرف خانہ

تسلیم ایلیه جگنی بیان ایتدی. شرف خان، بومصالحه بی قبول ایله دی. وایکی اردو بلا مصادمه یرلرینه عودت ایتدیلر.

بر مدت صوکره عوض بك، شاه طهماسبه التجا ایله دی. وشاه طهماسب اردوسنك قوماندانلری صرهمسنه کیره رك اونك نامنه آلباق خوشاب ناحیه لرینی اداره ایدیوردی فقط بو اداره سی، اوزون سورمه دی. وفاتنده حسین قولى بك، شاه علی بك، حمزه بك، حسن بك بوداق بك، ناملرنده بش اوغلی قالمش ایدی.

عوض بكك اوغللری، عثمانلی اداره سنه التحاق ایتشلردی. بو صیره لرده، ایرانك نفوذ سیاسی بك زیاده آزالمش ایدی. بوكابناه بونون کرد بکری کبی بونلرده عینی صورته حرکت مجبور قالمشردی. بالخاصه حسین قولى بك، دوغریدن دوغریه تورک خدمته کیرمش ایدی. بتلیس بکلکنك تورک اداره سنه انتقالی اوزرینه، (قارجیان) سنجاغنك بکلکی ده حسین قولى بکه تفویض ایدیلش ایدی. بالاخره بو مأموریتندن عزل ایدلمسی اوزرینه دیار بکره کیندی واوراده. وفات ایلدی.

متوفانك [بایندور بك] نامنده بر اوغلی وار ایدی. بایندور بك، (خوی) ملحقانندن (نوان Nəvvān) قلعه سنك عثمانلیلر طرفندن فتح ایدلدیکی تارینخدن بری سلطان سلیمانك فرمانیله بو قلعه ده سنجاق بکی بولونیوردی.

عوض بكك دیگر مخدومی [شاه علی بك] ده شاه طهماسب نامنه عمودی عشیرتی اداره ایدیوردی. بو صیره لرده (آلباق) میرلواسی امیره بکزاده حسین بك طرفندن قتل ایدیلدی. کندیسنك یالکزر

ایکی اردو، چم میر احمد، نامیلہ معروف خوشاب جانی
جوارندہ چاریشدی. بویوک بر محاربہ اولدی. میر حسن بو محاربہ ده
مقتول دوشدی.

میر حسنک یرینه، اوغلی (میر حامد) کچدی. میر حامد، بر مدت
ایران سردارلنی سالکنه کیردی. زماننده شایان اهمیت بروقه
اولمامشدر. وفاتنده، میر شمس الدین، عوض بک، امیره بک ناملرنده
اوچ اوغلی قالمش ایدی.

عوض بک، پدرینک یرینه کچدی. کندیسسی (خوشاب)
قلعه سنی مرکز اتخاذا ایش ایدی. بوسره ده عوض بک ایله ایرانک
وان ووسطان والیسی (اورکنز سلطان) آره سننده بر اختلاف
باش کوسترمش ایدی. (اورکنز سلطان) بر فرصت الله ایده رک
عوض بکی توقیف ووان قلعه سننده حبس ایتدیرمش ایدی.

عوض بک، محبسدن فرصت بوله رق بتلیس حاکمی شرفخانه بر
استمداد نامه کوندردی و تخلیصنی مومی الپدن رجا ایلدی.

شرف خان، بونک اوزرینه اورکنز سلطان بر مکتوب کونده ره رک
عوض بکک تخلیه سنی التماس ایتدی. اورکنز سلطان بو طلبه جواب
رد ویردی. بونک اوزرینه، شرف خان ده بالذات وان اوزرینه
یورودی.

اورکنز سلطان، مقاومت ایتک ایسته دی، وقلعه یه قاباندی. شرف
خان، وان ووسطان حوالیسنک تخریب ویاغما ایدلمسی حقنده اردوسنه
امر ویردی. عینی زمانده، قوتی ده فضله ایدی. اورکنز سلطان
بونک اوزرینه مصالحه عقدینی طلب و عوض بکی تخلیه ایله شرف خانه

تسلیم ایلیه جگنی بیان ایتدی. شرف خان، بومصالحه یی قبول ایله دی. وایکی اردو بلا مصادمه یرلرینه عودت ایتدیلر.

بر مدت صوکره عوض بك، شاه طهماسبه التجا ایله دی. وشاه طهماسب اردوسنك قوماندانلری صره سنه کیره رك اونك نامه آلباق خوشاب ناحیه لرینی اداره ایدیوردی فقط بو اداره سی، اوزون سورمه دی. وفاتنده حسین قولى بك، شاه علی بك، حمزه بك، حسن بك بوداق بك، ناملرنده بش اوغلی قالمش ایدی.

عوض بكك اوغلاری، عثمانلی اداره سنه التحاق ایتشلردی. بو صیره لرده، ایرانك نفوذ سیاسی بك زیاده آزالمش ایدی. بوكابناه بونون کرد بکری کبی بونلرده عینی صورته حرکت مجبور قالمشردی. بالخاصه حسین قولى بك، دوغریدن دوغرویه تورک خدمته کیرمش ایدی. بتلیس بکلکنك تورک اداره سنه انتقالی اوزرینه، (قارجیان) سنجاغنك بکلکی ده حسین قولى بکه تفویض ایدیلش ایدی. بالاخره بو مأموریتندن عزل ایدلمی اوزرینه دیار بکری کیتدی و اوراده وفات ایلدی.

متوفانك [بایندور بك] نامنده بر اوغلی وار ایدی. بایندور بك، (خوی) ملحقانندن (نوان Névvan) قلعه سنك عثمانلیلر طرفندن فتح ایدلدیکی تاریخن بری سلطان سلیمانك فرمانیله بو قلعه ده سنجاق بکی بولونیوردی.

عوض بكك دیگر مخدومی [شاه علی بك] ده شاه طهماسب نامه محمودی عشیرتی اداره ایدیوردی. بو صیره لرده (آلباق) میرلواسی امیره بکزاده حسین بك طرفندن قتل ایدیلدی. کندیسنك یالکز

بر چو جنى قالمش ايدىكه (حوروس Havrous) سنجاغى بگلكنه تعيين ايدىلدی .

بونك برادري حمزه بك ده شاه طهماسب طرفندن، [دلى پیری] نامنده کی قیزیلباش امیری ایله برابر محمودی عشیرتک ریاستنه تعیین ایدیلدیلر . محمودی عشیرتی بو تعیینه موافقت ایتهدی . و دلی پیری قتل ایدیلهرک ، یرینه حمزه بك مستقل بر امیر تعیین ایدیلدی . شاه طهماسب ، بومسئله نك حمزه بك طرفندن اداره ایدیلدیكنی آ قلامش ایدی . در حال حمزه بكك توقیفی و بر قلعه ده زنجیر بند ایدیله سی امر ایله دی . حمزه بك ، توقیف ایدیلدی . بر قاچ سنه قدر زنجیر بند اولارق بر قلعه ده محبوس قالدی . بعده شاه طهماسب طرفندن عفو ایدیلارک سربست براقیلدی . و بر چوق محمودی آغلر یله برابر [حاجی بك دنبلی] نك یاننه کونده ریادی . بوراده ، بر مدت قالدی . لاکن ، تکرار بعض مسائل اختلایه ایله اشتغال ایتک ایسته دیکی آ کلاشیلدیغندن یاننده کی محمودی آغلر یله بر لکده خوی قصبه سنده اعدام ایدیلدی .

بونك اوزرینه محمودی بگلکی ده منحل قالدی . شاه ، بو بگلکک اداره سی [خان محمد بن شمس الدین بن میرخان] . حواله ایتدی . تعییندن هنوز بر ایکی کون کچمش ایدی که وان حاکمی [شاه علی سلطان حسینی] ، خان محمدی توقیف و وان قلعه سنده حبس ایله دی . بوندن سوکره اورتاده محمودی بگلکی سلاله سی قلامش ایدی . شاه طهماسب ، محمودی بگلکی ده دنبلی بکلرینه الحاق ایتدی .

محمودی عشیرتک بر قسمی ، شاهک بو اداره سنه اطاعت ایتشلردی

لاکین بونلردن (مامرشان) عشیرتی عصیان ایدمرك، (آچمه قلعه) و (خوشاب) قلعه لرندمه تحصن ایتمشلر ایدی. بو صیره ده، خان محمده محبسدن فرار ایدمرك درحال آچمه قلعه یه کلدی. واوراده، اجدادینک بکلکفی تأسیس ایتدی. بو وقعیه یی خبر آلان محمودی عشیرتندن برچوق کنجیلر خان محمدك نزدینه کلهرك خدمته کبردیلمز. بوصورتله قوتله ن خان محمد، آشوت قلعه سنده بولونان خصمی [حاجی بك دنبل] نك اوزرینه برکیجه باصقینی یاپه زق آدمارندن بر چوغنی قتل وکندیسنی ده جرح ایتدیرمش ایدی. حاجی بك بیک مشکلاتله مجروحاً فراره موفق اولمش ایدی.

بو وضعیت، مهم بر عاقبق تولید ایدمرك درجه ده ایدی. حق شاه طهماسبك ده حاجی بکه معاونت ایتمسی ممکن ایدی. خان محمد، درحال تهلكی آکلادی. و دیار بکر میر میرانی رستم پاشایه مراجعت ایلیمرك عثمانلی حمایه سی قبول ایتدیکنی سویله دی. بو زمان، قانونی سلطان سلیمان دوری ایدی. شاه طهماسب، بووقایمه بیطرف قالمق ایسته میوردی. بوکا بناء خان محمدی کندی طرفه جلب ایتك ایستیموردی. لاکین، بوتون تشبثاتی یاریده قالدی. شاه طهماسب حسن بك نامنده بر ذاتی محمودی بکلکسه تعین ایتمش ایدی. عینی زمانده، قانونی سلطان سلیمان طرفندن ده خان محمد، محمودی بکی نصب ایدیلدی. بونك اوزرینه، محمودی بکلکی ایکی به تقسیم ایدیلش ایدی. خان محمد، آچمه قلعه ده قالمش ایدی. لاکین، بو محل کندیسنی اداره ایدمیه بك درجه ده اوفاق ایدی. بوکا

بناءً دیاربکر خزینه سندن کندیسنه یومی یوز آچه تخصیصات ویریلدک
• متفرقه ، سلکنه ادخال ایدلش ایدی .

خان محمد ، دائماً عثمانلی حکومتک محبی قالدی و ایران حدودی
مسائلنده بک چوق یارار لقلر کوستردی . بوکا بناءً ، عثمانلی حکومتک
تمامیله توجهنی قازانمش ایدی . خلیل ، میر شمس الدین ، سید محمد
ناملرنده اوج اوغلی وار ایدی . پدرلرینک وفاتی اوزرینه ، اوج
قاردهش آراسنده نفاق ظهور ایتدی و بکک مقامی اشغال ایتک
حرصی ایله آرازنده مجادلهلر تحدت ایتکک باشلادی . نهایت ،
شمس الدین بک باباسنک یرینه کچدی . لاکین ، معلوم اولدینی اوزره
الرنده یالکنز آچه قلعه بکلککی قالمش ایدی .

*
* *

محمودی بکلکنک بری اصل محمودی دیگرکی آچه قلعده اولق
اوزره ایکی یه آیرلدینی اولجه ذکر ایدیلش ایدی . خان محمد زاده
شمس الدین بک آچه قلعده برادرلریله بکک مناقشه سنده بولوندینی
صرهده دیگر طرفدن محمودی بکلککی، عوض بکک برادری [امیره
بک بن میرخان] انتقال ایلدیش ایدی . امیره بک محمودی بکلککی
بر حیلله ایلله استحصاله موفق اولدی : بتلیس امیری [شرف خان]
ایلله [تکللو اولاما Oulama] آره سنده محاربه جریان ایدرکن امیره
بک شرف خان اردوسنده ایدی . برکون فرار ایدرک اولومانک
اردوسنه التحاق ایلدی . حالبوکه اولاما بکده امنیت القا ایدمه مش
وصداقتدن شبهه ایدلش ایدی . بناءً علیه بورادده قلامیه رق شاه
طهماسبک نزدینه کیتدی .

بو مسئله ، باب عالی به عکس ایدر ایتمز فسا بر تاثیر حاصل ایتدی . وقانونی سلطان سلیمان در حال امیره بلك توقیفی تشبثاته توسل ایتدی . بوسنه بغداد فتح اولونمش و بغداددن تبریز فتحه چقیلمش ایدی . امیره بك ، قانونینك سلطونی اوکنده تیرمه مکه باشلادی . بونك اوزرینه تبریزده عرض دخالت ایتمه کلدی . فقط بوراده ده بر حیلله به توسل ایتدیکنندن توقیف ایدیلدی وقانونی سلطان سلیمان خانك حضورنده ارقداش لريله برابر اعدام ایدیلدی .

امیره بلك ایکی کوچوك چوجنی قالمش ایدی که بونلر: منصور بك، زینل بك ناملرنده ایدی . بوجو ققار شاه طهماسبك سراینه النجا ایتدیلر . شاه طهماسب منصور بکه خوی ملحقانندن (سکمن آباد) سنجاغنی ویردی . زینل بکی ایسه مشهور « قوروجیلر » [۱] عدادینه ادخال ایلهدی .

ایکنجی شاه اسماعیل زماننده ، منصور بك ده شاهك اردوسی امراسی عدادینه داخل اولمش ایدی . مومی الیه شاه اسماعیل ثانی به قارشى بك زیاده آثار حرمت کوسترییوردی . بونك وفاتی اوزرینه ، ایران نفوذی یواش یواش انحسافه باشلامش ایدی . منصور بك برادری ايله برابر عثمانلی حمایه سینه کچمه قرار ویردی ووان میرمیرانی [خسرو پاشا] نك توسط طيله مراجعتی قبول اولوندی . « اوجاق وملکیت طریق » ايله کندیسنه بارکیری سنجاغنی ویرلدى . موشده « آرپهلق » عد ایدیلدی . برادری زینل بکه ده بویوك بر زعامت

[۱] ایران شاهلرینك کندیلرینی و سربلرینی محافظه به مأمور اولان خاصه افراد و امراسنه « قوروجی » ده نیردی .

ویریلدی . زینل بك چوق یشامادی . برقاج سنه صوکره وفات
ایتدی . بونك اوزرینه ، زماقتی ده اوغلی حمزه بکه ویریلدی .
بالا آخره ۱۵۹۳-۱۰۰۲ تاریخده جعفر پاشانك دلالیه حمزه بك
(مراغه) ملحقانندن (سلدوز [۲]) . سنجاق بکی تعیین ایدلدی .
حمزه بك محمودی شیرتنك بویوك بر قسملیه سلدوز کیتدی .

برقاج سنه قدر ، بوراسنی اداره ایتدی . فقط صوکره لری -
مکری بکرینه عائد فصلده کورولدیکی وجهله - مکری بکی [شیخ
حیدر] ایله آرالی آچیلدی . بناء علیه (مکری) بکی ، بورایه تجاوز
ایتدی و هرایکی بك آراسنده کی محاربه ده حمزه بك ایله برادری قوباد
و برچوق محمودی آغلاری تلف اولدی و سلدوز ناحیه سی ده مکری
قبیله سی افرادی طرفندن یغما ایدیلدی .

قانونی سلطان سلیمان خان ، محمودی بکلکنی سالف الذکر [خان
محمد] . توجیه ایتدیکی زمان شاه طهماسب ده بو بکلک مسائلی ایله
اشتغال ایدیوردی .

اولجه ذکر ایدلیدیکی وجهله ، شاه طهماسب خان محمدی کندی
طرفنه جلب ایده مدیکی جهتله رقیبی [حسن بك بن عوض] بکی
حمایه ایتکه باشلامش ایدی . امیره بکلک واندۀ اعدامیه اوغللری
عثمانلی خدمته قبول ایدلیدکن صوکره منحل قالان محمودی بکلکنه
شاه طهماسب کی محمیسی [حسن بك بن عوض] بك تعیین قیلندی .

[۲] هرایکی شهرده تبریز ایالتی داخلنده در . مراغه ، رومیه کولنک
جنوب شرقیسنده سلدوزده جنوب غریبسنده در . سلدوز ، داهیا اول
« جوانیان » حکوتنك پایتختی ایدی .

عینی زمانده خان محمده ، محمودی بکی ایدی . شرفنامه مؤلفنک بو ذات حقنده ویردیکي معلومات شایان دقتدر . مومی الیه دیپورکه :

« ... حسن بك ، محمودی عشیرتی آراسندن « یزیدی لك » طریق بدعه سنی رفع ایتدی . نماز قیلمه ، اوروج طوتمه ، حج ایتمه و زکاة و یرمکه باشلادی . اوغلارینه قرآن او قومه یی او کړندی . سنن و فرائضه رغبت ایتلرینی کندیلرینه امر ایلدی . مسجدلر ، مدرسه لر بنا ایتدیردی . »

شو معلوماتدن آکلاشیلیکورکه محمودی عشیرتی و بکری حسن بك زمانه قدر یزیدی ایدی . حسن بك ، عشیرتیه برلکده یزیدیلکدن فراغله اهل سنت مذهبه سالک اولمشدر . بوسایه ده الیوم محمودی عشیرتی همان کاملاً سنی و شافعی المذهبدر .

حسن بك ، رقیبی خان محمدن قورقوردی . بالخاصه خان محمدك عثمانیلر طرفندن حمایه ایدیله سی ده حسن بکی قورقوتمش ایدی . اولاً بورادن فرار ایتدی ، فقط شاه طهماسب کندیسینه تقویه قطعانی ویردی و بو عسکرله برلکده ایران حکومتك اداره سنده بولنان خوشاب قلعه سنده کی محمودی قبیله لر ی بکلکنه تعیین ایدیلدی .

بوصورتله ، محمدیلر ایکی بك طرفندن اداره ایدیلوردی . لاکین ، بر مدت صوکره عثمانلی اردوسی آذر بایجان فتحه مباشرت ایلدی . محمدیلر ایسه یول اوزرنده بولونیورلردی . حسن بك ، قانونی سلطان سلیمان خانه مقاومت ایدمه چکنی آکلادی . و در حال قانونی به مراجعت ایدمه رك التجا و تبیت ایتدی . لاکین ، خوشاب قلعه سنك کندیسنده قالماسنی رجا ایتدی . قانونی بو تکلینه موافقت ایلدی .

حسن بك عثمانلی اردوسی امراسی عدادینه داخل اولدی. کندیسى بك جسور و جرأتكار بر آدم ایدی. بوكا بناءً بوتون محاربه لره اشتراك ایدر و بویوك یرارلقلر کوستیردی.

مومی الیه، وان میرمیرانی اسکندر پاشا زماننده دنبل بکی حاجی بك اوزرینه حرکت ایدن عثمانلی قوتنك باشنده ایدی. حاجی بکی مغلوب و خوی قصبه بنده ده اتلاف ایله دی. بو حرکتی اسکندر پاشا طرفندن بك زیاده تقدیر ایدیلشدی. اسکندر پاشا استانبوله یازدی و کندیسنك بویوك بر مكافاته مظهر ایدیله سی حقنده رجاده بولوندی. پادشاه کندیسنه مختلف هدیه لره دیار بکرده کی «خواص هایون» دن بویوك بر آرپه لقی و یردی. حسن بك دائماً خاندان عثمانی به قارشی اظهار اطاعتدن کیری قالمیوردی. بوكا بناءً دائماً بویوك بویوك یرارلقلر کوستیر و هر کسی ممنون ایدردی. بالخاصه، سلطان مراد خان زماننده کی ایران محاربه لرینه اشتراك ایتش ایدی. هر کسی حیرت ایتدیره جك درجه ده حسن خدمتده بولوندی. بركون و انده اسکندر پاشانك «دیوان» نده تقدم مراسم مسئله سندن دولای خیزان حاکمی سلطان احمد بکله آرارلنده منازعه اولدی. بو کیفیت سلطان سلیمان عکس ایدنجه، مراسم اعتباریله حکاری امیری زینل بکدن ماعدا هیچ بر کردستان بکنك حسن بک تقدم ایده مامسی حقنده براراده صادر اولدی. بوده کندیسى ایچون بر تلطیف ایدی. بو صورتله الی سنه قدر بکلك ایتدی. نهایت مشهور تبریز محاربه بنده و سعد آباد موقعنده شهید اولدی. [۱۳۸۵ = ۹۹۳] بقیه عظامی ده تبریزدن

آلینارق ، خوشابده تأسیس کرده سی اولان مدرسه باغچه‌سنة دفن اولوندی .

عوض بك ، شیر بك ، شیخی بك ناملرنده اوج اوغلی وار ایدی . حسن بك جسور اولدینی قدرده ماقل برآدام ایدی . اوغلاری آراسنده محتمل بر اختلافی برطرف ایتک ایچون هنوز حیاتده ایکن ملکنک بر قسمی تقسیم ایتش ایدی . (نهجوان) ملحقاندن (ماکو) یی شیر بکه تفویض ایلش ایدی .

وفاتنده بو اصول باقی قالدی . شیر بك ، شرفنامه مؤلفی ایله معاصردر . شرفنامه صاحبی بوذاتک بك صاف و صوفی مشرب اولدوغنی واکثر اوقاتتی مشایخ و علما مجلسلرنده کچیردیکنی عشارخلقنه حسن معاملهده بولوندوغنی ذکر ایدیور .

دیگر برادری عوض ، ماکو سنجاغنده بکلکنی محافظه ایتدکدن باشقه اوغلی مصطفی بکده سلطان محمد خاندن نهجوانک (اردوباد) سنجاغی بکلکنی استحصال ایتش ایدی . بونلرده شرف خان ایله معاصردرلر .

حسن بك اداره سیاسییه سیده بر سکون تام ایله تمایز ایتشددر . مومی ایله تورکیابه قارشى ، بویوک بر صداقت ابراز ایتشددر . شرفنامه صاحبی ، تورکیانک معاونتته مظهر اولمش اولان حسن بك افراد عائله سندن هپسنگده تورکیابه قارشى اطاعتدن انحراف ایتهدکلرینی قید ایدیور . بو حال ، همان همان بوتون محمودی بکری ایچون قابل قبولدر . زیرا بو زمانه قدر بونلرک هپسیده تورک حمایه سی آلتنه کیرمشلر وهپسیده آیری آیری تورکیابه خدمت ایله مشلرددر .

شرفنامه نك مضبوطاتنه قدر دوام ایدن وقایع خلاصه ایدیلیرکن
اکلاشیلیرکه محمودی بکلکی اوچ تقسیمه اوغرامشدر. بو اوچ تقسیم
بك سلاله سنك حدودینی کوچولتمش وعینی زمانده عشیرتی ده اوچ
کوچوک ویکدیگرینه مخاصم پارچه یه آیرمشدر.

بو بکلک شرفنامه قیوداتندن سوکرده بر مدت دوام ایتمشدر.
حالاده، تورکیا اراضیسی داخونده داغنیق بر حالده موجوددرلر. لاکن
بك سلاله سی افرادینك اسکی نفوذلری قالمامشدر. بونلر، بر ناحیه ده
بر قصبه ده، بر شهرده وسائر بوکی محالرده داغنیق بر حالده قالمشدر.
عشیرت ده بو سلاله افرادینك موقعلرینه کوره برر وضعیت آلمشدر.
دها دوفریسی بو عشیرت انحلال ایتمشدر.

کلهور بکاري

کلهور امراسی حقنډه کی روایتک اهمیت تاریخیه سی مهمدر . فقط، بوروایتک ده حقیقه توافق ایتمدیگی اکلاشیلور. « شرفنامه » بوفصلده عیناً دیورکه :

« کلهور — Guelhore » حاکمیری اوج شعبه دن عبارتدر . بونلر نسبیری (کودرز بن کیو) یه قدر چیقاریرلر. (کیو Guivv)، ایرانک کیانیلر سلاله سی زماننده، بوکون (کوفه) نامیله اشتهار ایدن (بابل) والیسی ایدی . بونک (رهام Rohām) نامنده براوغلی اولدی . رهام بالاخره، کیانک حکمدارلرندن بهمنک امریله اردوسیله قدس ومصر اوزرینه یورودی. اورالرده برچوق قتال وتخریبات یاپدی . بنی اسرائیلدن او قدر چوق آدام قتل ایتمیردی که بونلرک آقان قانیله دکرمن ایشله دیلیدی. مورخلر بوکا (بخت النصر) نامنی ویریورلر . نهایت بو بخت النصر بابل ده بر حکومت تأسیس ایتمدی. اوتاریخندن بری او دیار بونک اولادینک النده قالدی . بونلرک عشیرتنه (کوران Gourân) نامی ویریلیور. »

شرفنامه نك بوقیدنی، قرون اولی تاریخیله تألیف ایتمک ممکن دکلدر . زیرا، بخت نصر حکومتی واسع براداره ملکیه اوزرینه تأسس ایتمش ایدی. بونک برعشیرت اوله سی احتمالی بک ضعیفدر .

بوروايت، او حوالیده ساکن اولان عشیرتلك غنعات محلیه نك تحت
تاثيرنده قالمالرندن تولدايتمش اولاييلير. يالكز، شرفنامه نك بونلری ده
کرد تلی ایتیه سی جالب دقتدر .

کلهور بکلری حقنده باشقه برروایت مفقوددر. بوکابناء، بواساسی
اشارت ایدمرك، تفرعات سائر مه کچمک ایجاب ایدر.
بوبکلر بروجه آتی اوچ شعبه یه آیریلیور :

۱ — پلنکان بکلری

۲ — درتنك Dér-i-ténk بکلری

۳ — ماهی دشت بکلری

شعبه ۱ — پلنکان بکلری

بو عائله نك ایلک مؤسسی معلوم دکلدر. يالكز، عائله دن مشهور
اولق اوزره یاد ایدیلن شخصدن باشلایان بر تاریخ واردر. بو ذات
(غیباه) بکلدر شرفنامه، بو ذاتك عابد و فاضل اولدیغی و پلنکان
عشیرتنك بر چوق قلعهره مالك بولوندیغی ذکر ایدیور که قلعهره
شونلردر :

دیو دز dive-diz ، نو دز nau-diz ، دیو مان dive-mân ، کواه
کوز gouvvâh-i-gouzo ، نور nouër ، کلاته Kêlâlah ، نشور néchoûr
مساویدیم mērâvvidimén . [۱]

بونك دوری حقنده معلومات مفصله یوقدر . يالكز، غیباه

[۱] پلنکان ایله بو قلعهره لك اکثریسی شهر زور یعنی کرکوك و سلیمانیه

لوالری داخلنده در .

بکک شاه اسماعيل صفوی به تابع اولدینی معلومدر. دیمک اولیورکه،
عائله نك مستقل زمانی معلوم دکلدر.

مومی الیهک وفاتنده، اوغلی محمد بک شاه طهماسبک تنسیب
وفرمانیه پدربنک یرینه کجدی. بوده پدري کبی ایرانہ تابع ایدی.
محمد بک، غایت ای اخلاقی، فاضل وعالم برذات اولق اوزره
یاد ایدیلور. کندیس پلسکانه برمدرسه، برجامع و سائر عمارتله
یادیدردی. عینی زمانده علمایی ده حمایه ایدیوردی. بوسجیه آنجق
بر ایکی بک ده کورولور و بونلرده همه حال برحمایه آلتنده بولونقلری
زمان بوکبی مؤسسات مدنیه ایله اشتغال ایده بیلیرلر.

شاه طهماسب محمد بک قزلبه ده ازدواج ایتش ایدی. بوسورتله
محمد بک نفوذی زیاده اشدی و کندی ملکی داخلنده برصلاحیت
کیفیه بی حائز ایدی. وفاتنده امیر اسکندر، امیر سلیمان، سلطان مظفر،
جشید بک ناملرنده درت اوغلی قالدی.

داها حیانه ایکن، ملکینی درده تقسیم ایتش وهربر اوغلی
برمحله بک تعیین ایله مش ایدی. [امیر اسکندر] پدربنک وفاتی
اوزرینه قزوبنه کیندی وشاه طهماسبه عرض خدمت ایتدی. شاه
طهماسب بوندن ممنون اولدی و درحال کندیس پدربنک یرینه
پلسکان امیری نصب ایتدی. صوکره شاه اسماعیل زماننده ده عینی
صورتله معامله کوردی.

امیر اسکندر یکریمی سنه قدر اداره امور ایتدی. بعده وفات
ایلدی. بوسره لرده (دینور) بکی [تکلو صولاق حسین] درحال
پلسکان قلمه بی اوزرینه پورودی و قلعہ بی اشغال ایله دی. اسکندرک

برادری [سلطان حسین] صولاقدن قورقدی و در حال شهر زورده بولونان شمسى پاشا زاده محمودى پاشايه التجا ايدلى .

بعده قزلباشلار عثمانلى اردوسنه مغلوب اولمغه باشلادقلرى زمانلر، توركلر بوحوالى بي اشغال ايتديلر و پلنسان بگلرينك ماللهسى افرادى ده اورته دن قالدقديغدن بوحوالى دوشورودن دوشورويه تورك اداره مركزيزه سنه ربط ايدلى . شرقنامه صاحبي ، كندى زماننده بوادارمك موجود اولماديغنى قيد ايديبور .

پلنسان امارتنك برنجى شعبه سنك آز برجاته مالك اولدينى كورونيور . ذاتا ايرانيلى طرفندن حايه ايديلهرك تأسيس ايديلمىدى . بوكا بناء ، ايرانك مغلوبى ايله ده اورته دن قالماسى طيبي ايدى .

شعبه ۲ — درتنك بكارى

درتنك Dér-i-ténk بكارى اولان (حلوان holvvan) ولايتى داخلنده اشتار ايتمشلر ايدى . بالاخره ينه اوجوارده درتنك قلمه سنده [۱] بلكك تأسيس ايتشلردو . بوسلاله نك ايلك معلوم اولان بكى [سهراب بك] نامنده برذاتدر . سهراب بك قوه شجاعت وسخاوتيله اشتار ايتمش ايدى . بناء عليه زماننده بويوك برنفوذ اكتساب ايتمش وهان همان بوحوالى نك يكانه حاكمى كسيلمش ايدى . بوذات درتنك قلمه سنندن باشقه باوه bāvvelh ، باسكه bācikhə زرمامكى zərmaməky قلمه لرني ده تحت اداره سنه آلمش ايدى .

[۱] حلوان ودرتنك قلمه لريله ملحقانى ايرانك كرمانشاه ايلاتنك غرب قلمنى و باغدادك مندلى و خاتقين قضاالرينك غربى تشكيل ايديبور .

وفاتنده یرینه اوغلی [عمر بك] كچدی . عمر بك كيف وهوسنه تابع سفیه غدار بر آدام ایدی . دائما اكلنجه ايله وقت كچیر ایدی . بوذات بر مدت صوكره هم تصحیح اخلاق ایدی همده سلطان سلیمان قانونینك حمایه سنی قبول ایتدی . سلطان سلیمان قانونی بغداد فتحنه كیدر كن عمر بك مشارالیه حضر تلمری استقباله كلكش ایدی . سلطان سلیمان قانونی بده در تنك قلعه سی وحوالیسی بلككنی بوكا توجیه ایتدی . كندیسی آخر عمرینه قدر تور كیایه تابع قالدی . مومی ایهدن صوكره یرینه اوغلی [قباد بك] كچدی .

قباد بك ، یاقیشیقلی ، سخی و جسور بر ذات ایدی . بونكه برابر چوق زنكین وصای سز اموال و حیواناته مالك ایدی . زماننده حدود امارتی (دینور) دن باغداد سیدورینه قدر توسیعه موفق اولدی .

شرفنامه صاحبی ، بونكه معاصر در و بوذاتك اقتدار اداریسی ده ذكر ایدیور . لاكن بو عاقله نكده آز زمان صوكره نهایت بولدیگی كورولیور . زیرا بولونقدری موقع و وضعیت بویوك براهیمیت سیاسی كسب ایتلمینه مانعدی .

شعبه ۳- ماهی دشت بکری

شرفنامه صاحبی ، ماهی دشت [۱] بکری حقنده بك ناقص معلوماته مالك اولدوغنی قید ايله ده یور كه : . . . بو کتابی یازار كن [۱] ابرانك كرمانشاه ایاتی داخلنده در . بورایه بر عكس اوله رق (دشت ماهی) ده ذیلایر .

اونلرك ولايتدن خبردار اوله بيلان برکيمسه يه تصادف ايده مدم . فقط
آغز دن آغزه ايشتم كه ، بونلرك اوجاغی (یعنی مركزز اداره لری)
ماهی دشت ایله (تیلور) در .

قبائل و عشائرينك اکثریسی نفوذلی وقوتلیدر . بونلر [شهباز]
و [منصور] ناملرنده ایکی برادر طرفندن مشترکاً اداره اولنیور .
۱۵۹۳ = ۱۰۰۲ تاریخنده منصور شهبازی قتل ایده رك ثروت
و احتشامی و اداره امور ی مستقلأ ید تصرفه آلدی .

شهبازك [القاس] نامنده براوغلی قالمش ایدی . آره صره عمو جهمیه
مخاصمه ده بولونوردی ...

القاس پدرینك انتقامی آلمغه امکان بولاما یجه حکومت عثمانیه نك
تحت حمایت سنه کیردی . هر سنه حکومت عثمانیه ایچون ، باغداد میر میرانه
قرق بیك رأس اغنام تأدیه ایدردی .

شرقنامه صاحبی ، كرك منصور و كرك شهبازك اوغلی القاس ایله
معاصر در . منصور حقنده هلیچ برشی سویلیور . لاكن ، القاسك
فوق العاده جسارت صاحبی اولدیغی و عینی زمانده توركلره صادق
وزنكین بولوندیغی ذكر ایدیور .

بو سلاله نك ایلك زمانلری بك مجهولدر . بو حوالینك شرقنامه
صاحبی طرفندن بیلنمه می قدر غریب برشی اولاما ز . شرقنامه
صاحبی ، بر کرد بی اولق اعتباریله همان همان بوتون کرد بکلرینك
ترجمه حاللری بیلمك وساطتیه مالك اولق لازم کلیردی . بو حواله
حقنده بیان معلومات ایده مه می بونلرك نه قدر منزوی بر حالده
باشاد قلیری و بالخاصه ، یکدیگر یله مناسبتده بولونماق ایچون ناصل منزوی
بر حیات دال دقلری کوستریور .

بانه بکری

شرفنامه صاحبی ، بانه بکرینه بویوک براهیت ویریور . چونکه ، بونلرک زمان اسلامیتدن اولده بک اولدق لرخی وهیچ براسلام حکومتی طرفدن اخبار ایدلمکسزین ، اسلام اولدق لرخی قید ایدیور . لاکن ایلك دورلر حقنده کی وقایع تاریخیه معلوم دکلدرد . یالکز بانه بکرینه اسلامیتی بالاخیار قبول ایتدک لری ایچون بونلره [اختیارالدین] لقبی ویریلدیکی شرفنامه ده مسطوردر . اسلامیتی قبول ایدن بک ایله اوئی تعقیب ایدنلرک اسامیسی بیله مجهولدرن آنجق [میر محمد بک زاده میرزا بک] نامنده کی ذاتدن اعتباراً باشلایان تاریخ معلومدر .

بو ذات بانه ناحیه سیله (پروز pirauy) و (شبهه chubouh) قلمه لرینک [۱] حاکمی ایدی . بوصیره لرده اردلان پرنسی [بیکه] بکک قیزیله ازدواج ایتدی . بعده تنلیج [۲] لی [سلطان علی بک] ایله بواز دواجدن طولایی دوشمن اولدی . چونکه سلطان علی بک ده عینی قیزه طالب ایدی .

[۱] «بانه» ناحیه سیله «پروز» و «شبهه» قلمه لری ایران داخلنده اولوب شمالاً : لاهیجان و سلدوز ، شرقاً : سقز و اردلان ایالتلری غرباً و جنوباً ده سلیمانیه سنجاغی داخلنده کی حدود خاقانی ایله محدوددر .

[۲] تنلیج ، ایران کورد عشیرتلرندن برینک اسمیدر .

بوسبيله آره لرنده آجيلان مجادله لرده دائما مغلوب اوليوردي .
 على بك ، ميرزا بيى مملكتدن نفى ايتديردي . و برادري [قاتمش]
 بكة بوحوالى يى تفويض ايله دي . بونك اوزرينه ميرزا اردلانه كيده رك
 قاتن پدرى بيكه بكدن معاونت طاب ايتدى . بيكه بك كنديسینه بالفعل
 ياردم ايتدى و بو معاونت سايه سنده قاتمش بيى بانه دن طرد ايدمه رك
 اسكى موقعى استرداد موفق اولدى . فقط ، ميرزا بكك همري وفا
 ايتمه دي . آرزمان صوكر ا وفات ايله دي . وفاتنده : بوداق بك ،
 سليمان بك غازى خان بك ، ميرمحمد ، اوغورلو بك ناملرنده بش اوغلى
 قالمش ايدى .

بوداق بك ، باباسنك يرينه كچدى . فقط ، والده لرى آيرى اولان
 ديكر ايكي برادري محمد و اوغورلو بكة كنديسینه مخالفتده بولونيورلردى .
 و نهايت اوزرينه هجومله مملكتى تركه مجبور ايتديلر . بوداق بك ،
 شاه طهماسبك سراينه التجا ايتدى . شاه طهماسب بوكا معاونت
 ايلدى . بوسايه ده مملكتنه عودتله موقعى استرداد موفق اولدى .
 آرز مدت صوكره (قزوین) ده وفات ايلدى .

بوداق بكك وفاتندن صوكره يرينه ، شاه طهماسبك فرمانيله ،
 برادري [سليمان بك بن ميرزا بك] كچدى . فقط بانه عشيرتلى ،
 بوداق بكده مخالفت ايتديكندن ، ديكر برادرلرى [ميرمحمد] و [اوغورلو]
 بكرك تشويقيله سليمان بكك عليه قیام ايتديلر . بونك اوزرينه ،
 شاه طهماسب ، سليمان بكك موقعى ترصين و معارضلرني تأديب ايجون
 (مراغه) و ايلسى [ذوالقدرلى بواقلى بك بن آيدین آقا] يى مأمور

ایندی بولقلی بکک معاوقیله موقعنی تأمین ایله یین سلیمان بک یکریمی .
سنه قدر بانه ملحقاتی اداره ایلدی .

شرقنامه مؤلفی ، سلیمان بکک بک متدین و صالح برذات اولدوغنی .
ذکر اییدیور . مومی الیهک افعالی ده بوکا دلالت ایدر؛ چونکه صوک
زمانلرده ، کریمه سنی برادرزاده سی بدر بکه تزویج و بانه بکلکنی ده
مومی الیه تفویض ایله اداره دن فراغت ایتمکله برابر «مدینه منوره» ده
کیدرک اوراده «مجاورة» اختیار اقامت ایلشدر . شرفنامه بانه بکری
حقنده باشقه بر معلومات ویرمیور . حق ، کنديسنتک معاصری کیم
اولدیفنی ده مجهول کچیور .

قیدایتدیکی اسملرک تاریخلرینه اهمیت ویرمیدیکی ایچون ، مسئله نک
تشریح و تحلیلی ده امکان خارجنده بولونیور .

دنبلی بکری

شرقنامه ، دنبلی (یاخود دومبلی) بکری حقنده اوج نقطه نظر ذکر اییدیورکه، بونلرک خلق آراسنده دوران ایدن روایتلر اولماسی مناسبتیه قیدلری ایجاب ایدر ، شرقنامه مؤلفی دییورکه :

... روایتہ نظر آدنبلی بکرینک نسللری، شام عربلرندن [عیسی] نامنده بریسنه منتهی اولور . دیگر روایتہ کوره عیسی (جزیره ابن عمر) لی ایدی . بورادن آذربایجانہ کلدی . اوزمان اوراده بولنان سلطان ، کندیسنه خویه تابع «سکمن آباد» ناحیه سنی اوجاقلق طریقہ بخش ایتدی . عیسی ، خیلی زمان بوراده قالدی . اوحوالینک عشاثر وقبائلی کون بکون مومی الیهک اطرافنه طوبلاندیلر .

ایلک زمانلر، دنبلی عشاثر وامراسی یزیدی لک قاعده مدخوله سی ایله متعامل ایدیلر . بالآخره ، [عیسی بک] نامیلہ اشتہار ایدن دنبلی بکلرندن بریسی یزیدیلکی ترک ایدہ رک اهل سنت عقیده سنہ سلوک ایلدی . عشاثرک بر قسمی ده بکلرینه تبعیت ایتدیلر . فقط برمقداری اولکی کبی فاسد عقیده لرنده معسر قالدیلر .

شرقنامه نک شوقیدینه نظر آدنبلی عشیرتیلہ امراسی اولا یزیدی اولوب صوکره بکلرله عشاثرک قسم کلپسی اهل سنت عقیده سنی

قبول ایتشلردر . شوخاله کوره بونلرک شام عربلرندن اولمسی روایتی طوغرو اولاماز . چونکه شام عربلری آراسنده یزیدی عقیده سی هیچ یوقدر . سوریه جهتلرنده کی درزیلک ، نصیریلک عقیده لری کردلره مجهول اولدوغی کی یزیدیلک ده سوریه عربلرینک هیچ بیلمدی بر عقیده در . بناء علیه دنبلی بک وعشیرتلرینک منشائی ، جزیره ابن عمر ویا (بختی) عشیرتلی آراسنده آرامق لارمدر . بختی عشیرتی ده ذاتاً او حوالیده در ویزیدی درلر . بونکه برابرالیوم بیله دیاربکر ولایتک او قسمنده « دنبلان » (یعنی دنبلی لر) نامیله بر قبیله موخوددر . [۱] بوده ، آذربایجانده قدر اوزانان (دنبلی) بک وعشیرتلرینک جزیره ابن عمر (جزره) عشائرندن انشعاب ایتمش اولدوقلرینه دائر اولان روایتی تأیید ایلر . شرفنامه مؤلفی بیله بو روایتی تأییداً ده یورکه :

« بور وایتلرک اک طوغروسی ؛ دنبلی عشائرینک (بختی) جهتندن کلش اولدوغنه دائر اولانیدر . »

دنبلی بکلرینک اداری و سیاسی حیاتلری ، عیسی بکک اوغللرندن [شیخ احمد بک] زماننده توضح ایدیور : شیخ احمد بک آق قویونلورک حمایه سی آلتنه کیرمش و بونلرک توجهنی قازانمش ایدی . عمومی الیه ، ینه بونلرک معاونتیه (بای) قلعه سیله حاکارینک بعض

[۱] کرد لساننده (دنبلی) کله سی ، کردلردن بر جوق اوصاف ایله آیریلان وهنوز منشأ و ملیتلی لایقیله تدقیق ایدیلر (زازا) قبائلی افاده ایدرسده موضوع بحث اولان دنبلی لر زازا دکل ، کورددرلر .

برلرینی ضبط ایلمی اوزرینه بویرلر، آق قویونلو حکمداری طرفندن
کندیسه تقویض اولوتلمش ایدی .

شیخ احمد بك (بای) قلمه‌سی مرکز انخاذایده رك دنبل
عشیرت لرینك اداره سیله اشتغاله باشلادی . برمدت صوكره اوده وفات
ایلدی . شیخ ابراهیم و شیخ بهلول ناملرنده ایکی اوغلی قالمش ایدی .
پدرلرینك وصیتی موجبجه موقع امارتی شیخ بهلول احراز ایتدی .
آز زمان صوكره بوده وفات ایده رك ، جمشید ، محمد ، خالق و بردی
حاجی ، احمد ، اسماعیل و جمفر بکله نامنده یدی اوغلی قالدی .

اوغللرندن حاجی بك ، شاه طهماسبك سراینده بولونیوردی .
پدرینك وفاتی اوزرینه ، شاه طهماسب بوتون (خوی) ایالتی سکمن
آباده الحاق ایتدی و کندیسی بو حوالینك حاکی تعیین و [حاجی
سلطان] عنوانیه تلطیف ایتدی . بو ذات ، عینی زمانده ایران
حدودینك ده قوماندانی ایدی . شاه طهماسبدن کوردیکی بوالتفات حاجی
بکی جوق شمارتدی . عینی زمانده دنبل عشیرتک ده غدر و غنیمتی
تحمل ایدیه من بر حاله کلدی .

حاجی بك خوی شهرنده اقامته باشلادی و بوراده اوزون برمدت
قالدی . فقط اوصیره لرده تورک قوماندانلرندن وان میرمیرانی اسکندر
پاشا ، خوی ایالتنه هجوم ایتدی . حسن بك ایله محمودی بکی خان محمد
مومی ایله ایله برلکده ایدی . آرا لرنده بویوک بر محاربه اولدی . بو
محاربه ده حاجی بك و توابی ائتلاف ایدیلدی . حاجی بكک یالکنز
کوچوک بر اوغلی قالمش ایدی که کرد غنیمته توفیقاً بوده [حاجی
بك] تسمیه ایدیلش ایدی .

حاجی بکک وفاتی اوزرینه ، (سکمان اباد) سنجاغی [بهلول بک زاده احمد] بکه توجیه اولوندی .

حاجی بکک استیصالندن سوکره دنبلی عشیرتی کاه عثمانلیره، کاهی ایرانلیره تمایل ایتک صورتیه بر تردد دوره سی کچر دیلر . بوحالاری سلیمان قانونی حضرتلرینک نحجوان سفرندن عودتنه قدر دوام ایتدی بو زماندن سوکره دنبلی بککریله عشیرتی شاه طهماسبدن تماماً یوز چویر دیلر . شاه، بوندن چوق متأثر اوله رق ازاله لری اسبابی آرامغه بئلا دی .

نهایت ، بعض بهانه لره دنبلی بی احمد بکله ایکی برادری جعفر واسماعیل بکری بر قاج قیزیل باش امراسیله برلکده اردهان جهته کوندردی .

شاه طهماسب بو اوج قارده ش علیه بر سو قصد ترتیب ایتدیرمش ایدی . معین بر کونده، قیزیل باش امراسی اوج برادری قتل ایدیه جک شاه ده، سرایده بولونان دنبلی «قوروجی» لری اتلاف ایتدیرمکه برابر قوتلی بر مفرزه ایله ده غفله دنبلی عشیرتی باصیله رق وجودلری ازاله ایدیه جکدی .

بو بلان عیناً تطبیق ایدلدی . اوج برادر ایله سرایده کی یکریمی اوتوز قوروجی بر کونده قتل ایدلدی . عینی کونده دنبلی عشیرتندن درت یوز آدام قتل ایدلمش ایدی . دیکر لری فراره موفق اولمشلر ایدی . احمد بکک برادر زاده سی [منصور بک بن محمد بن بهلول بک] ده قورتولانلر آراسته ایدی .

منصور بک اردهانندن فرار ایدیه رک طوغریجه سلطان سلیمان قانونی به

التجا ایتمش ایدی . کندیسنه پادشاه طرفندن معاونت وعد ایدلدی .
(قوطور دره سی) و (بارکیری) ناحیه لری سنجاق طریقله مومی
الیه بخش اولوندی .

دنبلی عشیرتک بقیه السیوفی تکرار منصور بکک نزدینه کله زک
بو ناحیه لرده طویلاندیلر . بو صورتله بو حوالیده - و بو دفعه ده
عثمانلی حمایه سی آلتنده - تکرار دومبلی بکککی تأسس ایتدی .

منصور بک ، بوتون عمریخی عشیرتک اصلاح حالی و حدود
معینه نک محافظه سی ایله امرار ایتشدی . وفاتنده : ولی بک ، قلیچ بک
ناملرنده ایکی اوغلی قالمش ایدی .

ولی بک تورک حکومتنک توجیهی اوزرینه پدرینک یرینه تعین
ایدیلدی . شرفنامه صاحبی بونکله معاصر در و مومی الیه مدح ایدرک
بهادرلقده امثاله فائق اولدوغنی سویلیور . قارده شی (قلیچ بک)
ایسه ، (اوجوق) سنجاقی [۱] بکککنه تعین ایدیلشدی . هرایکسی ده
آیری و سربست بر حالده اداره امورده بولونیورلردی .

منصور بک تورکیایه التجا ایتدیکی زمان ، حاجی بکک ایکی آیلق
بر اوغلی قالمش ایدی . حاجی بکک پدری بویوک حاجی بک ، شام
طهماسبک طرفداری ایدی . شاه طهماسب کوچوک یاشده یتیم قالان
حاجی بکی نزدینه آله رق سراینده بویوتدی و بویودیکی زمان ده شاه

[۱] اوجوق ، (بوکونکی املا ایله «اووه جق») ناحیه سی شرفنامه نک
یازلدینی تاریخلرده « سکمن آباد » ناحیه سنه مربوط ووان ولایتنه تابع ایدی .
شیمدی ایسه تبریز ایالتنک « ارینت » سنجاقی داخلنده و بایزید - خوی -
تبریز طریق اوزرنده اوفق بر قصبه در .

طهماسبك اڻ نفوذلی قوروجیلری صرہ سنہ داخل اولش ایدی .
 بر زمانلر شاه طهماسب طرفندن (اباغا) سنجاغی بکلکنه تعیین
 ایدیلدی . بوراده ، دومبلی عشرتنک بزچوقلرینی الہ ایتدی . بو
 صورتله ، بو محله ایکنجی دومبلی بکلکی تأسیس ایتمش ایدی .
 یکریمی سنہ قدر بوراده یاشادی . شاه اسماعیلک وفاتی اوزرینه
 یرینه کچن شاه سلطان محمد زماننده کی بویوک تورک-ایران محاربه سنده
 ایران اردوسی سرداری [امیر خان] ک معیتده و بورادونک
 قوماندانلرندن ایدی . (قلع = قایناق) چاپی کنارنده امیر خانک
 سردار مصطفی پاشا اردوسنه یاپدینی برکیجه باصقینده ایران اردوسی
 مغلوب ایدیلهرک حاجی بکده صوده بوغولدی . بونک اوزرینه بوحوالی
 تمامیلہ تورکلرک الہ کچمش ایدی . عینی زمانده حاجی بکک اوغللری
 تورک حکومتنه التجا ایتشلردی . بوچوقلرک بویوکنک اسمی ده
 ینه (حاجی بک) ایدی .

تورکیا حکومتی ، (سکمن آباد) سنجاغی بوکا تفویض ایتدی .
 شرفنامه صاحبی بونکله معاصردر . شاه طهماسب ، دومبلی عشرتنک
 قتل عامی ترویج ایتدیکی زمان ، بهلول بکک اوغلی جهشید بک زاده
 [سلطان علی بک] ده شاه طهماسبک قوروجیلری صنفه داخل ایدی .
 سلطان علی بک ، بویوک بر نفوذ صاحبی اولوب اصفهان ایالتنک
 ویرکولرینی جایت ایتک وظیفه سیله مکلف ایدی . مومی الیه ، برادرلربنک
 قتل ایدیلدیکی خبرینی آلیر آماز ، ویرکو پاره لرینی آله رق دوغریجه
 وانه فرار ایتدی . واوراده دنبلی عشرتی افرادی آره سنده صاقلانندی .
 بر مدت صوکره ، شاه طهماسب تکرار دومبلی عشرتنه توجه

اظهار اتمکه باشلامشدی . سلطان علی بك ، بوجه اكلادی
واصفهان ویرکوسدن نزدنده بولونان باره لری یانه آلاق دوجریجه
شاه طهماسب سرینه کیتدی . بو حرکتدن دولای ، شاه ممنون
اولدی و کندیسنی تکرار قوروجیلغه تمین ایتدی .

حاجی بکک وفاتی اوزرینه شاه طهماسب ، سلطان علی بکی دومبلی
بکککنه تمین ایله دی . بو بکککه ، (سلیمان سرای) [۱] ایله آباغانک
یاریسندی علاوه ایله دی .

بوراده برقچسنه اداره امور ایتدی . تورکیا - ایران محاربه لرینه
وحدود مصادمه لرینه محنه اولان بو منطقه بالاخره خراب اولدی .
سلطان علی بك (شرور - Sharour) ، چکیلهرک مضایقه ایچمنده
یاشامغه باشلادی . بونک اوزرینه حکومت عثمانیه شرور ودار آلاکیس [۲]
اموالندن بر مقدار معاش تخصیص ایلدی ونهایت اجله بوراده وفات
ایتدی . وفاتنده ، نظر بك ، قیلچ بك ، حسین بك ناملرنده اوچ
اوغلی وار ایدی .

سلطان علی بكک وفاتی اوزرینه ، دومبلی بککی شاه سلطان
محمدک اراده سیله (نظر) بکک توجیه ایدیلدی .

(اربوان) شهرری تورکلرک اداره سنه انتقال ایتدیکی زمان ،

[۱] حرب عموپیدن اول شقی معروف « سیمقو » نك جولاسکای
اولان وانه تابع « سرای » ناحیه سی .

[۲] شرور ودار آلاکیس منطقه لری نخجوان سنجای ملحقاندن در .
برهست - لیتووسقی معاهده سی اوزرینه نخجوانله برلکده آنا وطنه الحاق
بولونمیشلردر . باطومی جولفا طریقله ابرانه ربط ایدن شومندوفر گذرگاهنده
اقتصاد وسوق الجیش نقطه سندن مهم بر موقعه درلر .

چوقور سمدده بولونان قزیل باش طاشقه لرندن « روملو » ، « الباوت » ،
 « چشکیزک » ، و « سمدلو » ، عشیرتلرینک امراسیله برلکده نظربکده
 اریوان محافظی اولان چقاله اوغلی سنان پاشایه التجا ایلدی . سنان
 پاشا یونلری ارضرومه سردار فرهاد پاشایه کوندردی . فرهاد پاشا
 دخالتلرینی پادشاهه یازدی . بونک اوزرینه چالديران ، سکمن آباد ،
 سلیمان سرای ناحیهلری نظربک ايله برادری قیلیچ بکه توجیه اولوندی .
 سکمن آباد ناحیهسی ، محمودیلردن منصوربکک اداره سنده ایدی .
 منصور بک ، بو حوالی پی ترک ایتمه دی . بونک اوزرینه ، آره لرنده
 وقوعه کلن بر محاربه ده نظر بک تلف اولدی .

نظر بکک قتلی اوزرینه ، قارده شی قیایچ بک ارضرومه کیتدی .
 فرهاد پاشا مسئله پی حل ایتمک ایستوردی . لاکین ، ایش بوزولمش
 ایدی . شرفنامه صاحبی دییورکه :

« ... فرهاد پاشا ذنبلی و محمودی بکریله ایلری کلنلرینی مدافعه
 و محاکمه ایچون ارضرومه جلب ایتدی . « دیوان » ده بنده حاضر
 ایدم . ایکی قبیله آراسنده کی فساد ، فرهاد پاشانک یکدیگری قرض
 ایدن ایکی امری سبب اولدوغی ایچون پاشا ، مسئله پی قاباق و طرفینی
 تألیف ايله وقعه پی اغماض ایتمک ایسته یوردی .

ایکی طرفده فرهاد پاشانک آرزوسنی آکلایه رق صلحه راضی اولدیلر .
 بوکا بناء ، مسئله نک صلحاً حل ایدلسنی ترویج ایتدی . سکمن آباد
 سنجاغی ، حاجی بکک اوغلی کوچوک حاجی بکه ویریلدی . چالديران
 سنجاغی ده قیلیچ بکک اداره سنده قالدی .
 شرفنامه صاحبی ، بو صلحک دوشرو اولمادیغنی ویکدیگرینه

آرقه‌سنى امنيت ايدمه‌مدكلى ايچون دأئما يان يانه كيدن قورتلرك
اويوشمى قيبلمدن اولدوغنى وبالخاصه دومبلى عشيرتى طرفدن موافق
معدلت عد ايديله ديكنى سويليور. فقط، بو وقعه دن صوكره كى مسائلدن
بحث ايتيور. چونكه، بونلر كنديسندن صوكره در.

عثمانلى تاريخى بوتون دقايقيله هنوز يازيلامشدر. بوكا بناء بوراده ده
مهم بر تدقيقات يايي-لاماز. هر حاله بو بكلرك ده برر برر اورته دن
قالقدقلى ونفوذلرينك رسميتدن دوشديكى محققدر. زيرا، حدودك
تورك ياده قالان قسمى، دوغرو دن دوغرويه تورك حكومتك اداره
مركزيه سنه انتقال ايله مشدر.

بو بكلك عائله سنك ده عشيرت خارجنده كى حياتى، دأئما عشيرت
خارجنده قالمق اوزره دوام ايدمه ييلمشدر.

ایران کرد بکری

شرفنامه صاحبی، ایران کردلرینک دورت بویوک بکک اطرافنده
طویلاندقلرینی و دیگرلرینک ده قسماً مختار بزر بکک تشکیل ایتدی بکری
قیدایدیور. یالکیز، بوبکک اوتنه دنبری موجود اولدیغنی و صوکرده
بوتون ایران کرد عشیرتلرینک اصل کردستاندن هجرت ایتدی بکری
ذکر ایلور .

بوابده ، ایران کردلری بحثده معلومات ویریشدر. بوکا بناء ،
شرفنامه نك قیوداتی تکرار ایتک لزومسزدر .
شرفنامه نك بو کرد بکری حقنده معلومات کافیه ویره مه سی
وبونلره دائر موثوق مأخذلرک عدم موجودیتی بونلرک ملیتلی و احواللری
حقنده کافی بر معلومات الده ایدلسنی ممنوع قیلیور . [۱]

[۱] شرفنامه نك یازیلدیغنی تاریخلر، عثمانلی ایمپراطورلنی سطوت و عظمتک
ذروه سنده بولوندیغنی مسعود دورلره تصادف ایدر . اوزمانلر «ویانه»
جوارندن باشلایان حدود خاقانی ، شرقاً ، غربی آذربایجان ، لاهیجان ،
سادوز، حوالیسی ایله کرمانشاه و لرستان ایالتلرینک غرب قسملرینه قدر «شیر
و خورشید» دیارینی ده احتوا ایدیوردی . بناء علیه ، شیمدی بومنطقه لر داخلنده
قالان ، بویوک لور ، کوچوک لور ، اردلان ، کلهور برادوست ، صومای
دومیلی ناملرندم کی کرد بکک لریله عشیرتلیغی شرفنامه مؤافی - اوزمان بالطبع -
عثمانلی کوردلری آراستنده کوسترمشدر . یوقاریده صایلان منطقه لر خارجنده

سیاه منصور بکری

شرفنامه ، بو بکلرک تاریخی شاه طهماسب بن ایتدار ایتدیریور
 و دیورکه : شاه طهماسب ، سیاه منصور امیر زاده لرندن خلیل بک
 نامنده بریسی سرایه آلمش ایدی . بوکا فوق العاده توجهنی وار ایدی .
 نهایت ، بوکا خان اسمنی بخش ایله دی . کندیسنی ، بوتون ایران کردلرینک
 « امیرالمرء سی نصب ایتدی . و سیاه منصور عشرتندن باشقه یکر می
 دورت کرد قیله سنی مومی الیهک تحت اداره سنه و یردی . عینی
 زمانده ، آذر بایجان ایله عراق آراسنه بولونان سلطانیه ، زبخان
 اچر ، زرین کمر و دها بعض ناحیه لرینده ، اوکا تفویض ایتمش ایدی .
 معیتده اوج بیگ کرد سواریسنی وار ایدی .

قالان دیگر کورد بکلرکری شرفنامه ده ، « ایران کورد اهراسی » نامی
 آلتنده آیری بر فصل اولارق کوسترلشد . بو منطقه لر ، ایران کوردلرینک
 الک کشیف بولندوغنی محللر اولدوغنی و ونلرک خارجنده کی یرلرده کوردلر نسیبه
 آز اولدوغنی جهته « ایران کرد بکری » نه فائد فصل شرفنامه نک آنجق
 جزئی بر قسمنی اشعال ایده بیلمشدر .

حقیقت حالده ، ایران کوردلری نفوسجه ، بوکون شرق ولایتلریمزده
 موجود کوردلرله معادل و بلکه ده بولردن فضلدر . هسیرت تشکیلات و حیاتی
 ایسه ، اولرده دها بارز و دها محکمدر .

بونلر ، قزوین ، له تبریز آراسنده قالیوردی . حدود اها ایلسی
ایله یوللرک و جاده لرک حسن محافظه سنه چالیشیرلردی . ایکی اوچ سنه
بو حالده دوام ایتدی و دهاا برچوق کرد طاقه لرینی باشنه طوبلادی .
بوندن دولایی ، اولکی کبی بو کردلرک ضبط و ربطنه قادر اولامادی .
بالعکس ، شاهک امید ی خلافتنه حرکتله داخلک آسایشی اخلال
ایتمکله باشلادی و کروانلری صویق تجارتلری داغه قالدیرمق ،
قدیده نجات ایسته مک کبی ایشلره توسل ایتدی . بو صورته ، شاهک
اعتمادینی غایب ایتدی . شاه ، کندیسینی عزل و خراسانه نفی ایتدی .
بونک اوزرینه ، بوتون عشیرتلر کندیسینی ترک ایتدی . اسکی
نفوذی قیرلیدی . نهایت ، سیاه منصور عشیرتی ایچنه کیده رک ، اوراده
یاشادی . بالاآخره ، حکومتک امریله خراسان حدودینی محافظه یه
مأمور اولدی .

وفاتنده اوغلی [دولتیار] ، شاه سلطان محمدک اراده سیله بدربینک
یرینه کجیدی و بوکاده (خان) عنوانی ویریلدی . بوسیره لرده اذربایجان
ایالتی ، تورکیانک الله کچمش ایدی . [دولتیار خان] ، شاه طرفندن
آذربایجان حدودی محافظلغنه تعیین ایدیلدی .

بو محاربه ، حدود حوالیسینی پریشان ایتمش ، هر طرف خرابه
زاره دونمش و بوتون عشیرتلر تارومار اولمش ایدی . شاه ، بورالرک
تکرار اعمار ی و عشیرتلرک جولان محللرینک تعیینی ایچون امر ویردی .
دولت یار خان ، شاهک امرینی یرینه کتیردی . بوراسنی اعمار
ایتدیردی و (کرشب) دده مهیب برقله انشا ایتدیردی . فقط ،
بالاآخره ده شاهه اطاعتدن استکفاف ایله دی .

شاه، بونی خبر آلیر الماز در حال تجزیه سی تشبثاتنده بولوندی .
دولت یار، شاهک فکریخی آکلادی . در حال، انکوران وشبستانده
متین بر رقله پایدردی . بونک اوزرینه شاه سلطان محمدده [ولی
خلفه نك اوغلی مرشد قولى خانى] ، آلتی بیك سواری ایله دولت
یار خاتك اوزرینه کوندردی . دولت یار خان ، قلعہ داخلنه چکیلدی .
یانندهده برچوق توابی وارایدی . مرشد قولى خان قلعہ یی محاصره
ایتدی . فقط ، محاصره ایله الده ایتك ممکن دکلدی .

بر کون ، دولت یار خان شدتلی بر خروج حرکتی یایدی ،
مرشد قولى خان مغلوب اولدی . وفرار ایله دی . دولت یار خانده
بونی تعقیب ایتدی . بونک اوزرینه ، عسکر لرینك بویوك بر قسمی
اتلاف وبوتون لوازم لرینی یغما ایله دی .

دولت یار خان بووقعه دن جسارت آلمش ایدی . در حال ، یی
فتوحاته قرار ویردی . عراقه تابع اولان سلطان ایله ابهر ناحیه لرینك
اشغالی ایچون ترتیباتنده بولوندی .

شاه طهماسبك یرینه کچمش اولان شاه عباس ، دولت یار
اوزرینه (آغزی وار خانك حفیدی مهدی قولى خانى) کوندردی .
مهدی قولى خانك اداره سنده شاملو عشرتندن مرکب بر اردو
بولونیوردی .

دولت یار ، مقاومتك فائده سز اولدیغنی کوردی . بونک اوزرینه ،
شاهدن غفوطلب ایتك قرار ویردی . شاه اولابوطلبی اسعاف ایله دی
وکندیسنی حضورینه قبول ایتدی . فقط ، بالاخره ده كرك کندیسنی
و كرك آغلرینی توقیف ایتدیره رك ، زندانه آتدی . عائله سی ، چوجقلى

و ثروتي یغما ایدلدی . بر قاچ کون صوکرده کنديسی ده بر آغاجه
آصیلدی .

شرقنامه صناعی ، سیاه منصور بکری سلاله سندن بوقدر
بحث ایدیور .

چکنی امیرلری

چکنی - *tehekény* عشیرتی ، باشلی باشنه برعشیرت اولوق اوزره
ذکر ایدیلور . شرقامه مؤلفی دیورکه :
... بو عشیرت ، شجاعت و شهامتده ، ایران کردلری آراسنده
ممتازدر .

بونلر، کندی اداره لرینی تکفل ایدم چک امیرلریله امیرزاده لری
قلمدینی ایچون عراق و آذربایجان جهترینه طاغدیله . بورالرده
خلقک مالکته تجاوزده ، یول کسمکه ، کروان صومغه باشلادیله . بونلرک
الندن بیزار اولان احوالی اهاالیسی ، شاء طهماسبک درگاهنه کله رک
امداد دیله یوب تظلم ایتدیله . شاء ، چکنی لرک احوالی تحقیق
وتدقیق ایتدی و ظلملرینه قانع اولدی . صوکره : (نره ده که چکنی
طاغفسندن بریسی کوریلورسه ، درحال قتل و غارت اولونسون !
بونلر ، جبراً و قهرماً ممالک محروسه شاهانه مدن چیقاریلسون ! نره یه
کیدرلرسه اوراده درحال توقیف و اتلاف ایدیلرک ماللری تالان
ایدیلرسون !) دیه برفرمان اصدار ایتدی . بونک اوزرینه ، عشیرتک
ایلری کلنلرندن بش یوز کشتی هندستانه هجرت ایتک ایچون خراسانه
کیتدیله .

اواننده [تکلو قزاق خان] (هرات) حاکمی بولونیوردی .
 قزاق خان شاه طهماسبک درشت حاللرندن منفعل ایدی . بناءً علیه ،
 شاه طهماسبه قارشی بر قوت اولمق اوزره ، بونلری حمایه ایتمکه قرار
 وردی . کندیلرینی (غرجستان q'ardjistan) [۱] حوالیسندده
 اسکان ایله دی .

بوراده یرله شن چکنی آغلاری حسن صورتله حرکت ایتدیلر .
 طهماسب بونلرک یارارلی ، جسور بر طائفه اولدوغنی آکلاینجی قزاق
 خانک پلانی عقیق بر اقق ایچون در حال چکنی عشیرته توجه
 کوستر مکه باشلادی وبالحاصله ، بو عشیرتک بکزاده لرندن اولان وبالا خره
 شاهک قوروجیلری اعدادینه کیرهش بولونان [بوداق] بکی ده تألیف
 بین ایچون کوندردی و کندیسنی بوقیله یه بک نصب ایله دی . بوداق
 بک ، چکنی عشیرتی عودته اقناع ایتدی . شاهده خوراسان جوارنده
 بونلره بر محل تعیین ایتدی .

بوداق بک ، شاهک تحت حمایه سندده بولونیوردی . بو اواننده ، اوزبک ،
 سلطانلرندن [عبدالمؤمن خان بن عبدالله خان] خراسان داخلنده
 بولونان (قوجان) فلمه سنک ضبطی ایچون بوداق بکک اوزرینه
 یوریدیکی زمان ، [شاه عباس] ده بوبوک بر اردو ایله بوداق بکک
 امدادینه کیتمش و عبدالمؤمن خانی ، محاصره یی رفع و رجعت مجبور

[۱] افغانستانده و هرات ایله کابل شهرلری آراسنده بک صرب و طاغلق
 بر منطقه دره . غرجستانده بوکون بیه افغان حکومتته تمامیه انقیاد ایتمینرکندی
 رئیس لرینک اداره سندده یاشایان خشین عشیرت لر موجوددر .

ایتمش ایدی . بومناسبتله شاه عباس ، بوداق بکی تقدیر ایتدی .
 وکندیسیله بش اوغلنه امیرلک عنوانلرینی توجیه ایلدی . عینی زمانده ،
 مومی‌الیهی «امیرالامیرا» عدادینه ادخال ایتدی . شرفنامه صاحبی ، بونسکله
 معاصر در . شاهک پک نفوذلی قوماندانلرندن اولدیغنی سویلیور .

زنکنه امیرلری

شرفنامه دیپورکه :

« زنکنه بکری ، شاه اسماعیل صفوی دورینه قدر پک .شهور
ایدیلر . عادتاً بوتون حوالینک حاکی کیلیمشلردی . فقط ، بالآخره
« پک » سلاله سندن کیسه قالمادی . بونک اوزرینه ، قیزیلباشلرک
اداره سنه کیردیلر بر قسمی ده شاهک قوروجیلغنه داخل اولدیلر .
بونلر حقنده ، فضله بر معلومات یوقدر . شرفنامه صاحبی ،
بوابده بر معلومات تاریخیه مالک دکلدر . عینی زمانده ، کندی
زماننده ده بونلرک برر بکری اولمادینی وعشیرتکده داغنیق بر حالده
بولوندینی آکلاشیلور .

پازوکی بکلری

شرقنامه صاحبی، پازوکی بکلرینک سویدی عشیرتنه منسوب اولدقلرینه دائر برزوایت ذکر ایتمکله برابر، بونلرک عن اصل ایرانی اولدقلری حقندهده بعض معلوماته دسترس اولدوغنی سویلیور. بونلر، قیزیلباش و تورکمن سلطنتلری زماننده کیفی، ارجیش، عادجلواز، الشکرد حوالیسندده اجرای حکم اییدیورلردی. شرقنامهیه نظرآ، پازوکی عشائری معین بر مذهب سالك اولمادقلری کبی دین خصوصندهده بک لایالی ایملر.

بونلرک بکلری، ایکی بویوک سلالهیه آیریلیر:

۱ — خالد بک سلالهسی

۲ — شکر بکلو سلالهسی

برنجی عائله نك ایلک شخصیتلری حقندهده معلومات یوقدر. یالکز، بونلرک بک مشهور و تاریخنه کچمش بر بکلری واردرکه، [حسین علی] نامیه موسومدر. بونک ادارهسی زمانی ده مجهولدر. یالکز، ایکی اوغلو اولدینی مقیددر. بونلرک بریسنک اسمی شہسوار بک دیکرینکده شکر بکدر.

بو عائله، آق قویونلیرک اداره سنده بولونیوردی. آق قویونلیر

زماننده ، مستقل بر حیات تاریخیه لری یوق ایدی . بوکا بناء ، آق قویونلی سلاله سندن بر بکک اداره سنده اولمالری احتمالی فضله در . آق قویونلی سلطنتی سقوط ایدر ایتمز ، بو بک سلاله سی یالکز یاشایامادی . در حال ، بتلیس حاکمکنه التجا ایله دی و بتلیس حاکمکنک تحت حمایه سنه کیردی . بوزمان ، بکک مقامنده شهسوار بک بولونیوردی . شهسوار بک ، شاه اسماعیل صفوی ایله ده کوزل کچمک ایستیوردی . بوکا بناء ، اوغلی خالد بکی ، شاهک سراینه کوندردی .

خالد بک ، شاه اسماعیلک بر چوق محاربه لرنده بولوندی . بورالرده ، بک جوق یارارقلر کوستردی . فقط ، بو محاربه لرک بریسنده برانی غیب ایتدی . شاه اسماعیل در حال بر آلتون ال یابدیردی و خالد بکده . (چولاق خالد) عنوانی ویردی . بو عنوانک اهمیتی درکاردر . چونکه ، بوراده کی (چولاق) عنوانی فارسی لساننده کی تحریرده ده عینی در . دیمک اولیورکه ، شاه اسماعیل صفوی ترکیه تکلم ایدر و قارشیننده کی بکده بولسائی آکلار بر ذات ایمش ! عکسی تقدیرده ، چولاق کله سنک فارسجه سی قوللانیلماق لازم کلیردی . بو حال ، بو عشرتلدده تورک روحیتک نه قدر قوتلی اولدیغی کوستریور .

شاه اسماعیل ، خنس ، ملاز کرد ، واو خکان ناحیه لرینی چولاق خالد بکه و برادرلرینه ترک ایتدی . خالد بک ، بک زیاده حدید المزاج بر آدم ایدی . کندیشنی زیارته کلنلری بیه تهدید ایدیوردی . حق برکون کندیشنی زیارت ایدن طقوز کرد و ترکمن بکنی اولدیرتمشدی . نهایت ، شاه اسماعیله قارشیده عصیان ایتدی و سلطانلغنی اعلان

ایله‌دی. عینی زمانده، کندی نامه خطبه او قوتدی. پاره کسیدرتدی. بعده، یاووز سلطان سلیمه التجا ایله‌دی. بالاخره، مشارالیه قارشیده عصیان ایتدی. یاووز سلطان، خالد بک بوحالدن بک زیاده حد تلتندی. چالديران مظفریتتی متعاقب، قتلی فرمان ایله‌دی. درحال، دردست ایدیلهرک اعدام ایدیلدی. وفاتنده اویس بک، ولد بک ناملرنده ایکی اوغلی قلمش ایدی. عینی زمانده، اوچ دانده برادری ده وار ایدی که بونلرده رستم بک، قباد بک، محمد بک ناملرنده ایدیلر. رستم بک، موشک اوخکان ناحیه‌سی بکی ایدی. پوزات، بتلیس حاکمی شرف خان ایله آره لرنده تحدت ایدن بر محاربه‌ده قتل ایدلدی. دیگر برادرلری قباد بکدن ارکک اولاد قالمادی. محمد بک (امیر آرسلان) نامنده کی اوغلی ده شاه طهماسبک قوروجی لری سلکنه کیرمش ایدی.

چولاق خالک قتلی اوزرینه اوغلی (اویس بک) شاه طهماسبه التجا ایلش ایدی. شاه طهماسب، اویس بکه عادلجواز امارتی ویردی. موسی الیه، بوایالتده اوچ سنه قدر قالدی. بعده، تبریز والیسی (موسی سلطان) ایله آره لرنده بر مسئله تحدت ایتدی. موسی سلطان، اویس بکه هجوم ایتدی. بونی اتلاف ایتک ایستیوردی.

اویس بک ته‌لکه‌کی کوردی. درحال، عثمانلی اراضیسه کچهرک (کیفی) ده توطن ایدلدی. اویس بک بوحرکتی، حکومت عثمانیه‌نک رضا و موافقیله دکلدی. اساساً کندیسی؛ پدری کی سرکدشترل آریان هنگامه جو بر طبعه مالک ایدی. بونکه برابر کرک پدرینک عثمانلی حکومتی طرفندن اعدام ایدلسی و کرک کندیسنک ده برچوق زمانلر تورکیا اراضیسی داخلنه باصقینلر یا پمش اولسی کی مسئله‌لری ده

وارایدی که، بونلر، شایان عفو اولامازدی. بناءً علیه، کندیسيله برابر اوغللرینک وتوابنک ده اعدام ایدیلسی فرمانی صادر اولدی. بوزمانلر قانونی سلطان سلیمان خانک زمان سلطنته مصادف ایدی.

کیمی ده کی عثمانلی قوماندانی (درزی داود)، اويس بك ايله توابنی اعدام ایتدیردی. يالکمز، اويس بكک ايکی کوچوک اوغلی اولان قیلیچ بك ايله ذوالفقار بك فرار ایتشلردی.

بونلر، دوغریجه عتاق بکی (زراقی احمد بك)، التجا ایتشلردی. احمد بك زراقی، قانونی سلطان سلیمان رجنامه لر کوندردی. بوجوجقنرک تورکیا داخلنده یاشایه بیلملری ایچون بر قسم اراضینک لطف واحسان بویورماسی استرحام ایلهدی. بوطلب اسعاف ایدیلرک چوجقنرک اداره لری تأمین اولوندی. فقط، چوجقنرک ۱۵ - ۱۶ یاشنه کیرنجیه، کندیلرینه قرابتی اولان بعضی آدماملره برابر بورادن فرار ایتدیلر و دوغریجه شاه طهماسبه التجا ایلهدیلر.

شاه طهماسب، کنجه ملحقانندن (زکم - zaqam) منطقه سیله پازوکی عشرتک اسکی حوالیسینی قیلیچ بکه تفویض ایتدی. قیلیچ بك، دو قوز سنه قدر اداره امورده بولوندی. بعده، شاه ايله برابر کورجستان سفرندن عودت ایدرکن وفات ایلهدی. يالکمز (اویس) بك نامنده کوچوک بر اوغلی قالمش ایدی.

قیلیچ بكک اوغلی اويس بك هنوز بك کوچوک بریاشده اولدوغی ایچون، شاه طهماسب پازوکی بکلکنی قیلیچ بكک برادری (ذوالفقار بك بن اويس) بکه نوجیه ایلدیسده ذوالفقار بك چوق یاشامادن بلا ولد وفات ایتدی. پازوکی امارتی ینه شاه طهماسب طرفندن

قېلىچ بېك كنج اوغلى (اويس) بكة تفويض ايدلدى . اويس بكة
اداره امورده عقلى ايرميه بكة برياشده ايدى . بناء عليه - شرفنامه نكه
تعميري وجهله - لالالغنه (يعنى نيابت حكومته) (يادكار بكة بن
منصور بن زينل بن شكر بن حسين على بكة) نامنده مدبر بر آدام
تعيين ايدلدى . از زمان صوكره اويس بېك والده سى يادكار بېك
افعال و حركاتندن قوشقولاندى . بوقادين ، « يادكار بكة اوغلى
اولديره رك يرينه كچمك ايسته يور ، ديه بر توهمه قايللدى . وبركون
اوغلى آلارق قزوینده شاه طهماسبك حمايه سنه التجايه گيتدى .

بونك اوزرينه ، يادكار بكة ده پازوكى عشيرتنك بويوكلريله استشاره
ايدره رك ، اويس بېك يرينى اشغال ايتدى . بالطبع بو اشغال ، شاه
طرفندن ده تصديق ايدلدى .

يادكار بكة ، لاابالى مشرب ، صاف دل و قلندر بر ذات ايدى . اكثر
اوقاتى قلندر مشرب ، اكثر اوقاتى درويشلرله كهچرير ، قيودات
مذهبيه اوقاداراعتنا ايتمايدى . زمان اداره سنده هيچ بر مجادله تحدث
ايمه مشدر و هر كسله كوزل كچينديكى كې ، هيچ كيمسه طرفندن ده
تعجيز اولونما مشدر . بوكا بناء ، بونك زماننده پازوكى عشيرتى
زنكينه شدى . وايى بېك خانه كرد عشيرتى كلهرك پازوكيله التحاق
ايدلى . يادكار بكة تام اون بش سنه قدر بو حوالى يى صلح و سكون
ايچنده اداره ايتدكدن صوكره اوقات ايله دى .

يادكار بكدن صوكره يرينه اوغلى [نیاز بكة] كچدى . نیاز بكة ،
شاه طهماسبك بر اراده سيله پازوكى والشكرده امير تعيين ايدى .

نیاز بک ده پدري کبی شیعی المذهب ایدی . بونکله برابر ، اخلاقی قیدلره پدرندن دها چوق رعایتسزلاک ایتمکله باشلادی .

نیاز بکک دینی ومعشری اخلاقه قارشى صوگ درجه لاقید ولاابالی طاوورانمسی وسقیم اعتیادلری هر طرفده شیوع بولدی .

حق تورکیا حدود قوماندانی اولان ذات ، شاه طهماسبه بر مکتوب کوندردی . بو « نامه » ده نیاز بکک شیعی لک نامنه یابدینی مذموم فعللر تعداد اولوندقدن صوکره شیعه مذهبنده تعریض اولنیور و : (شیعه مذهبی ، پازوکی ، خنسلو ، چشکزک وسائر عشیرتلردن صادر اولان غیر اخلاقی حرکتلردن عبارت ایسه ، بومذهب اربابنه « اسلام » عنوانی ویرمک لایق دکلدر .) ده نیلیوردی .

مکتوبک مندرجاتی شاه طهماسبی متأثر ایتدی . خنسلو عشیرتی رئیس مقصود بکی توقیف ایتدیره رک (الموت) قلعه سی زنداننه آتدیردی وبو عشیرتدن اخلاقسزلقده ایلری کیدنلردن بر قسمی اعدام ایتدیردی . نیاز بکله برابر حدود بکلرندن بر قسمی ده عزل ایتدی .

نیاز بک ، شاه طهماسبک وفاتنه قدر معزول قالدی . ایران تخننه اوطوران [شاه سلطان محمد] پازوکی بکلکفی ایکی « آیردی : پازوکی عشیرتک « شکر بکیان » شعبه سی نیاز بکک « خالد بکیان » شعبه سی ده قلیج بکک ریاستی آلتنه ویردی .

قلیج بک ، ایران سردارلرندن مشهور [طوقاق خان] ک نیاز بک ده [امیرخان] ک طرفی التزام ایتدیلر .

نیاز بك، اولجه ذكر ایدلدیكى وجهله لاله شاهین پاشا ایله امیر خان آرمسندكى بویوك محاربهده (قنغ) چاینده غرق اولدی .

پازوكی ایالتك ایكى قسمه تقسیمنده حصه صاحبی اولدینى سویله نن قیلیچ بك ذوالفقار بكك اوغلی کوچوك اویس بكدر . بوچوجق، آناسیله برابر شاه طهماسبه التجا ایتمش ایدی . یكرمی سنه قدر ، شاهك سراینده قالدی . بعده شاه طرفندن ده مكافاتله لایق کورولدی و ذکر ایدلدیكى اوزره (خالديكلو) پازوكیلری ده بونك اداره سنه ویریلدی . بو ذات ، بالآخره (قیلیچ بك) نامیله شهرت بولمشدر . مومی الیه، الشكرده اقامت ایتدی و بوراده پازوكی عشرتنك حسن اداره سنه موفق اولدی . سلفلری زمانده تقرر ایدن اخلاقسز قللری ازاله یه موفق اولدی . نهایت، (۱۵۰۵ = ۹۹۳) عثمانلی - ایران سفرنده توابعیله برابر ایران سرداری طوققان خانه التحاق ایلدی . عثمانلی سرداری ده اوز دمیر زاده عثمان پاشا ایدی . جفاله اوغلی سنان پاشا پیشدارقله تبریز جوارنده (حرامی بولاغی) موقعنه کلمش ایدی . ایكى اردو آراسنده کی محاربهده قیلیچ بك ایرانلیلره بویوك یارارقلرده بولوندی . چوق جرأت و جسارتله حرکت ایتدی . فقط ، نهایت (قوچی بك) نامنده بر عثمانلی عسکری طرفندن برضربهده قفاسی اوچوریله رق عثمان پاشانك اوکنه قونلدی و پاشا بوندن ممنون اولدی . قایچ بكك [امام قولی بك] نامنده کی اوغلیده بو محاربهده بدریله برابر دی . امام قولی بك اولجه قزیلباشلرك خدمته کیردی . بعده ، شاه عباس کندیسنه قوروجیلق موقعی بخش ایدهرك، سراینه آلدی . پازوكیلردن بر قسم نخبجوانده کی دومبلی عشرتنه التجا ایلدی .

بو صورتله، عثمانلی حمایه سی آلتنه کیرمش اولیورلردی . بو اهاالینک بکلکی ده [اوچی اوغلی ابراهیم بك] نامنده بر ذاته تودیع اولوندی .

*
* *

بازوکیلر ، بوراده بیتور . بونلرک ادوار حیاتیه لری حقنده فضله معلومات یوقدر . بو معلومات ایسه ، دارمه داغنیق اولدقدن ماعدا فائده سزدرده ! زیرا ، برچوق محللری مبهم و ناقصدر . عینی زمانده ، بر چوق یرلرنده اکلایشیلمایه جق نقطه لر واردر . لاکین هیأت عمومی سی نظر دفته آلیرکن اکلایشیلورکه ، بکلک سلاله سیله عشیرت آره سنده هیچده بر مناسبت قالمشدر .

شرفنامه نك بك كوچوك فصللرله خلاصه ایتدیکی بوایران بکری سلاله لرینک هیأت عمومی سنی تدقیق ایدرکن کورورزکه ، عشیرت بکسز یاشایه میور . بك سلاله سنده کیسه قالمادیفی زمان عشیرت داغیلور ، سرسریلکی زیاده له شیور . ایران بکری نامی آلتنده ذکر ایدیلن عشیرتلك همی ده بو نتیجه یی کوستریبور . او حالده ، بوراده ایکنجی بر مسئله موضوع بحثدر : عشیرت کنیدیسندن بك چیقارامیور . عشیرته استقرار قابلیتی یوقدر . حالبوکه ، بك دوغرودن دوغرویه استقرار اساسنه استناد ایلر . بوکا بناء ، ایران کرد بکری سلاله لرینک منشألرینی کردلك خارچنده آرامق ایجاب ایدر .

بازوکیلر کلتجه : شرفنامه مضبوطاتندن صوکره ، بونلرک حیات اداریه لری تبدل ایتمه مشدر . بو بکری ، ایران اداره داخلیه سنه اسکسی کی مربوطدرلر . فقط ، عینی زمانده مختاریتلری باقیدر .

چونکه، ایرانده تنسیقات ادارهده اولمامشدر. بوراده، مرکزیت اداره اصولی معلوم دکلدر. حق، ایرانک برچوق محللرنده بولونان تورک عشیرتلیله ایرانلیلرله تصالب ایتمش اولان ملز عجم عشیرتلی ده عین صورته اداره اولونمقده درلر. ایرانلیلر یالکز بعض شهرلرده بویوک بر نفوذی حائزدرلر. بختیاری وافشار عشیرتلینک ایران سیاست داخلیه وحق خارجیه سی اوزرنده کی نفوذ و قدرتلی هرکسجه معلومدر بو عشیرتلیک برنجیسی کورد وایکنجیسی ده تورکمن در. ایرانک هر طرفی وحق جنوب قسمی بیله بو عشیرتلیله دولودر. لاکین، حال حاضرده استقلاله معطوف اسکی ماجرالرک تکرری ممکن دکلدر.

بتلیس حا کمری

بو فصل ، شرفنامه نك اك مهم واك مكمل بر قسمی تشكیل
 ایدر . زیرا ، صاحب کتابده بو سلاله نك بر بکی ایدی . بوکا
 بناء ، بوراده شرفنامه صاحبه دها زیاده اهمیت عطف ایتك وکندیسی
 طرفدن بك كوزل معلوم اولان احوالی موشكافانه نظر تدقیقندن
 كچیرمك فائده دن خالی دكلدر . بو صورتله بر کرد بکلکنك صورت
 تشكلی ایله سیر وتكاملی حقنده بك اساسلی معلوماته دسترس اولنه .
 بیله جكددر . بوسیلله ، بتلیس حا کمری حقنده کی معلومات دهامفصل
 یازیلاجق وبالخاصه شرف خانك کندی افادانه استناد ایدیله جكددر .
 شرفنامه بتلیس حا کمری سلاله سنی « اکاسره ایرانیه » یه نسبت
 ایدیور وبونلرك « نوشیروان » عائله سندن تشعب ایتدکلرینی سویلیور .
 بو صورتله ، کندی عائله سنك کرد اولمادیغنی تصریح ایتش اولیور ،
 دیمکدر .

صوکره ینه بواساسی توسیع ایدرهك دیوركه : اکاسره ایرانیه دن
 نوشیروان زماننده اکاسره ایرانیه نك بشنجیسی اولان [جاماسب بن
 فیروز] (؟) ارمنستان وشیروان جهتلرینك حکمداری ایدی . بوراده
 وفات ایتدیکی زمان فارس ، پدریخی استخلاف ایله دی ویواش یواش

حدودینی توسیع ایدەرك نہایت کیلان اوزرینه یورودی . کیلان حکومتی مغلوب و شهری ضبط ایتدی . عینی زمانده ، کیلان حکمدارینک قیزیله ازدواج ایتدی . بوقزدن دنیابه کلن چوجفك اسمی ده [جیلان شاه] ایدی که ، رستم دار ، سلاله سی ده . بوجوجق دن نشأت ایتدی . سرخاب ، شیروان شهرینک حاکم لکنده قالمش ایدی . بوسورتله ، شیروان بکلرینک سلاله سنی تأسیس ایتمش اولدی .

اوچنجی اوغلی بهراط ، اجدادینک مقری اولان (اخلاط) ده قالمی ترجیح ایتدی و بو صورتله بتلیس حاکم لرینک سلاله سی ده تأسیس ایتمش اولدی . بورادن آکلاشیلور که ، بتلیس حاکم لری ، رستم دار و شیروان حکمدار لرینک عمو جه زاده لری در . شرفنامه ، بو قیددن شبهه ایتبور .

شرفنامه نك بر دیگر قیدینه نظراً ، بتلیس حاکم لکی زمان تأسیسندن (۱۵۹۷ = ۱۰۰۵) تاریخنه قدر یدییوز سنه قدر دوام ایتدیکی و بو دورده ده . بوبکلرک دائمی سلاله افرادی طرفندن اداره ایدیلدیکی آکلاشیلور . فقط ، بالآخره بکلک بتلیس و حزو نامیله ایکی پارچه یه آیرلانی و هر پارچه نك بر برادر النده اولدینی قیدی ده واردر . بوراده ، تاریخك قید ایتما دیکی وعینی زمانده فضله تکرر عد ایدیله . بیله جك بر چوق صحیفه واردر . بونلر ، هیچ بر معنا افاده ایتمز . تاریخك قید ایتدیکی بتلیس حاکمی [ملک اشرف] نامنده کی ذاتدر . بو ذات ، حاکم ، اولمازدن اول ایوبیلرک سوریه ده بر قوماندانی ایدی . بو دورلرده بر استقلال تام ایچنده قالمشدر . انجق ، موغوللرک تعقیبندن

قورتولان [جلال‌الدین خوارزم شاهی] ایله توابعی حمایه ایتمش ایدی. بالآخره، موغوللارک تهدیدندن دولایی، بونلری ده حدودندن دیشاری چیقاردی. بوصورتله تهلیکه سزجه قالدی.

وفاتنده اوغلی [ملك مجدالدین] یرینه کچدی. بوندن سوکره مجدالدینک اوغلاری و طورونلری اداره امورده باشلادیلر. بو تاریخ [تیمور کورکان] اک فتوحاتنه قدر دوام ایتدی بودورده، مهم بر مسئله اولماش کیدر. بوکا بناء بوراده، تفصیل ایدیهلرک وقایع یوقدز. کرچه شرفنامه اک اوافق مسئله لری ده بویولتهرک قید ایدیورسده بونلر اوقدر شایان اهمیت دکلدز.

تیمور کورکان (۱۳۹۳ = ۷۹۶) تاریخنده بغداد و جزیره حوالیسینی فتح ایتک ایچون سیواسدن حرکت ایتمش ایدی. موشده قیشلادی. بو صیره ده بتلیس حاکم‌لکی موقعنده بولونان (حاجی شرف بک)، تیمور کورکانه عرض بیعت ایتدی. تیمور کورکان، بوبکی یرنده ابقا ایتدی و جوارده کی بر چوق مهم موقعلری ده بتلیسه علاوه ایلهدی که، بونلرک اک مهملری پاسین و ملاذ کرد قصبه لری ایدی.

حاجی شرفک بوموفقیتانی سلاله ایچون بویوک برسمادت اولدی. فقط بالآخره، اوز بک شهزاده لرندن اولوب تیمورلنک خدمتده بولونان [آیق صوفی] نک تحریکله حاجی شرف توقیف و بتلیس قلمه سنده حبس ایدلدی و آرزمان سوکرده بوراده وفات ایتدی. حاجی شرفک وفاتندن سوکره اوغلی [امیر شمس‌الدین] ایله روژکی عشرتک ایلری کلنلری ایرانه تهجیر ایدلدی.

حاجی شرفدن صوکره اوغلی « ولی » لقیله معروف [امیر شمس الدین] ک بتلیس امارتنه کچدیکنی شرفنامه یازیورسده مومی الیهک ایراندن نه صورتله عودت ایتدیکنه دأثر برقید یوقدر .

وآسیای وسطی ده بویوک بر فزت دوری عد ایدیلن دوره قدرده دوام ایتدی که ، بوضیره لرده شرف خان اولدیریلش و اوغلی شمس الدین ایله بر جوق ووز کی عشیرتی اشرافی ده ایرانه هجرته اجبار اولونمش ایدی .

حاجی شرفک وفاتندن صوکره ، اوغلی شمس الدین یرینه کچدی . شمس الدین ، ولی اسمنی آلمش ایدی . بوکا بناء ، اداره سی صلح و سکون ایچنده کچمه مشدر . تکرار انترقه لر یوز آوسترمکه باشلامشدر .

بونک زماننده جریان ایدن وقعه لره اک مهی ، قره یوسفک التجاسیدر . قره قویونلیلردن قره یوسف ، تیموردن استانبوله واورادن ده مصره فرار ایتمش و بالا آخره تکرار کردستانه کیتمه که مجبور اولمش ایدی . بالخاصه ، مصر سلطانی طرفدن تعقیب ایدیلدیکندن بتلیس جاکمی ملک شمس الدینه التجا ایله دی .

ملک شمس الدین بونی قبول ایتدی وقرغی ده تزوج ایلدی . بعده ، پاسبین و (اونیک) قلعه لرغی ده اداره سنه ترک ایتدی .

قره یوسف ، ایرتسی سنه (چوقورسعد) قلعه سنه هجوم ایتدی . بو قلعه ، تیمورک حفیدلرندن [ابوبکر بن میرزا میرانشاهک] تحت تصرفنده ایدی . ابوبکر مغلوب اولدی . قره یوسف ، بوراسنی ده ملکنه الحاق ایله دی . بعده ، حدودینی توسیعه باشلادی . مرند ، نخجوان ، شرور ، و ما کو قلعه لرغی ده ضبط ایله دی . قره قویونلیلرک بوتون آذربایجانه استیلاسندن متأثر اولان تیمور سلاهنسندن ابوبکر و پدری

میرزا میرانشاه بویوک براردو ایله قره یوسفک اوزرینه یورودی .
 بویوک بر محاربه‌ده قره یوسف غالب کلدی و تانار اردوسی تمامیه
 پریشان و میرزا میران قتل ایلدی . بونک اوزرینه ، بوتون اذربایجان
 وحوالیسی قره یوسفه انتقال ایتمش اولیوردی . (۱۴۰۶=۸۱۰)
 بوصورتله ، بویوک قره قویونلی سلطنتی تأسس ایتدی . عینی
 زمانده ، بتلیس حاکم‌کیده قره یوسفک حمایه‌سنه کیرمش کبی ایدی .
 فقط قره یوسف بک ، وقتیه نزدینه التجا ایتمش اولدوغی دامادی
 ملک شمس‌الدینه اولاد معامله‌سی یاییوردی . کندیسینی بتلیس حاکم‌کننده
 ابقا ایتمکه برابر اخلاط ، موش ، خنس سنجاق‌لرینی ده بوتون توابعیه
 بتلیسه الحاق ایلدی .

اوغلی شمس‌الدینه ده بتلیس حاکم‌کنی توجیه ایلدی .
 شمس‌الدین بویوک بر نفوذ قازانمش ایدی . فقط بالا خره قره یوسفک
 دیگر براوغلی طرفندن قتل ایدیلدی . وفاتنده رینه اوغلی شرف‌چکدی .
 شرف بک عاجز و بودالا بر آدم ایدی . آز وقت اداره امور ایتدی
 و وفات ایلدی . بونک غایت کوچوک براوغلی واریدی که اسمی
 شمس‌الدین ایدی بالطبع اداره امور دن عاجزدی . بوکا بناء عائله
 افرادندن [امیرسید احمد] ایله [شاه‌خان] اداره‌ملکه باشلامشدی .
 روژ کی عشرتی ، بو اداره‌ی طایمادی و عشیرت اغالرینک هر
 بریسی ده حاکم‌کک بر قسمی اشغال ایده رک ، اداره امورده باشلادی .
 [محمد ناصرالدین] (اخلاط) ده اجرای امورده باشلامش ایدی .
 [عبدالرحمن اغا] حزو و موش ده اعلان استقلال ایتدی . دیگر
 اغالرده عینی صورتله حرکت ایدیورلردی و هربری ، حاکم‌ک موقعی

اشغال ایتک ادعاسنده ایدی . چونکه ، نه شاه خاتون ونه ده میرسیدی
احمد ، حقوق حکمداری به مالک دکلوردی . بو صورتله اورته لق
قاریشدی .

بووقه ، شمس الدینک بویومسنه قدر دوام ایتدی . شمس الدین ،
والده سنک نظارتی آلتنده بویودیلیوردی . والده سیده سید احمد ایله
ازدواج ایتمش ایدی . بو حال بوتون عشرتله طرفدن شایان تقییح
کورولیوردی . بو سببله هیچ یونلره اطاعت ایتک ایسته میوردی .
بوتایل برکون فنا بر صورتده تظاهر ایتدی . شمس الدین کیزلیدن
کیزی به باشنه برچوق روزکی افرادی طوبلادی و قوتی ، اولدقجه
حسن ایدلمک باشلادی . میر سید احمد ، شمس الدینک بو تشبثاتندن
قورقارق بتلیسدن فرار ایتدی .

شمس الدین میر سید احمدی تعقیب ایتمک باشلادی . سید احمد ،
دوغریجه (بخجی) بکی میر آبداله التجا ایله دی . میر شمس الدین ، بخجی
اراضیسنه تجاوزله میر ابدال اردوسبله قارشیلانیدی .

میر شمس الدین ، بلا مناسبات ایکی اردونک چاریشماسنی
ایسته میوردی . بوکا بناء ، اولامیر آبداله مراجعت ایتدی و بومراجعتنده
سید احمدک کندیسنه تسلیم ایسته دی میر آبدال معلق بر جواب
ویرمشدی : « اکر سز بخجی بکی اولدیرمش و الیوم عشرتکنزه
التجا ایله مش اولان (میر حسن تبردی) یی تسلیم ایدرسه کز ، بزده
بالمقابله سید احمدی سزه تسلیم ایدرز » . دیدی .

میر شمس الدین ، برچوق مکاتبه دن صوکره بوکا راضی اولمش
لاکین ، میر حسنی هیچ بردورلو تسلیم ایتک ایسته میوردی . بوکا

بناءً، مسئله‌ی بر حیلہ ایلہ حل ایتمک، میر سید احمدی‌الدہ ایتدکدن .
 صوکرہ میر حسنی اعادہ ایتمہ مک ایستیوردی . بوکا کورہ بر پلان
 ترتیب ایتدیلر .

آرہ لرندہ بر محاربہ باشلادی . لا کین، محاربہ نک عقبنده بکلرک
 یالذات توسطلری اوزرینه مصالحہ عقد ایدیلدی .

امیر شمس‌الدین، بووقعه دن صوکرہ (امیر شمس‌الدین دشوار)
 عنوانی آلمش ایدی .

امیر شمس‌الدینک سلطان احمد، سلطان محمود، ضیا‌الدین، امیر
 شرف و امیر ابراهیم ناملرندہ بش اوغلی وار ایدی بونلردن ایلک
 اوچی طاعوندن وفات ایتدی. عینی سنه کندیسی ده اجله وفات
 ایلدی. (۱۴۳۱ = ۱۸۳۵)

امیر ابراهیم، باباسنک یرینه کج‌دی . بونک دوری هم اوزون
 سورمه‌دی هم ده وقوعاتسز کج‌دی. وفاتنده یرینه اوغلی (امیر حاجی
 محمد) کج‌دی. بوذات، پک زیاده صاحب خیرات ایدی. عینی زمانده
 علوم وقونوده اهمیت مخصوصه ویریوردی. «رباط» چانی کنارنده
 بر مدرسه ومسجد یاپدیردی .

حاجی محمد دوری، بتلیس حاکم‌لکی دورینک اک ساکن
 برزمانی عد اولونابیلیر.

*
**

بتلیس امراسندن ملک شمس‌الدین ایلہ قاره قویونلی قره‌یوسف
 آرہ سنده صتیق برقرابتک موجودیتدن بحث ایدلمشدی. فقط، ایکی.

قیله آره سنده کی منافرت نتیجه سی اوله رق آق قویونلی اوزون حسن، جهان شاهی اتلاف ایتدیرمك بوتون دیار بکرو ولایت شرقیه منطقه سیله اذربایجانیه حاکم کسیدیک یی زمان یکانه غایه سی قره قویونلی عشیرتک احساسی ایدی . بوندن دولایی اولاه ، اك بویوك قوماندانلرندن بری اولان [بیژن اوغلی سلیمان بك] . بویوك برادر وایله بتلیس بکلیکنی تحت انقیاده آله رق بوبله داخلنده کی پرنسیر اوزرنده تأسیس حاکمیت ایلمکی امر ایلدی .

سلیمان بك، منتظم بر اردونك باشنده اولدینی حالده کردستانه متوجهاً حرکت ایتدی . تورکمن قطعائی بتلیس قلعه سنك حصارلری دیدنده چادر قوردقلری زمان، اووقتلر حکمران اولان حاجی محمدك اوغلی امیر ابراهیم قلعه نك قبولرینی قپایه رق مقاومتیه قرار ویردی . بونك اوزرینه، سلیمان بك قلعه نی محاصره ایتدی . بو محاصره اوچ سنه دوام ایتدی . هر سنه قیش موسمی تقرب ایتدیک یی زمان، سلیمان بك ، اردوسیه برلکند (ماردین) و (بشیری) ده کی قیشلاقلرینه چکیلور . ایلك بهار موسمی حلول ایدنجه یکیدن محاصره و محاربیه دوام ایتك اوزره، بتلیس قلعه سنه عودت ایدردی . اووقت، یکیدن قلعه یه حاکم اولغه چالیشیر و هر طرفی محاصره و تضیق ایدردی . هر ایکی طرفده فنا بر یأس و نومیدی یه و برجوق خسته لقلره مصاب اولونجه زحمت، مشقت و تأیر نتیجه سی اوله رق مشترکاً عقد صاحبه رضا کوسترلدی . مصالحه نك عقدی ایچون طرفین ده محاربین آره سنده مرخصلر تعیینله مذاکرات صلحیه جریان ایتك باشلادی . نتیجه مذاکره ده سلیمان بكك ، امیر ابراهیمك جان و مالنه ایلیشمیه جکی و بوکا مقابل

ابراهیم‌کده قلعه و بکلکدن فراغتله ، قلعه‌ی سلیمان بکه تسلیم ایلیه‌جی قرارگیر اولدی . بومعامله‌دن هرایکی طرف‌ده ممنون اولدی . وبو خصوصده ، اوزون حسن تأمینات مقابنده اولق اوزره ، مهرخی کوندردی . نهایت ، معاهده‌نامه‌نک عقد وامضاسنه موفقیّت الوردی .

امیر ابراهیم قلعه‌ی تخلیه ایده‌رک اوزون حسنه عرض تعظیبات ایتمک اوزره تبریزه متوجّه حرکت ایتدی . بونی تعقیباً سلیمان بک بتلیس قلعه‌لریله بکلک‌کی تسلیم ایلدی . روایت ایدلدیکنه کوره اووقتلر امیر ابراهیم ، روزکی قبیله‌سندن اون ایکی عائله ایل اذریایحانه اعزام ایدلمشدرکه ، بو عائله‌لر میاننده « شمس عاقلان » عائله‌سی دخی بولنمقده ایدی .

امیر ابراهیمک تبریزه مواصلتنده ، حسن بک کندیسینی (قم' g'oum) شهرنده اقامته مأمور ایلش وعراقه کوندرمشدر . حسن بک ایشادینی مدتیجه ، امیر ابراهیمه حسن معامله‌یه بذل‌اعتنا ایتمش و کندیسینی دائماً محافظه وحایه ایلشدر .

حسن بک وفات ایتدکدن سوکره یرینه اوغلی یعقوب بک کج‌دی یعقوب بک ، (روزکی) قبیله‌سنده ظهورایدن عصیان و بتلیس بکلک‌کننده دوام‌ایده‌کلن اغتشاشات دولایسیله امیر ابراهیمی اعدامه محکوم ایلدی بو حکم وقرار ، قم بلده‌سنده تطبیق ایلدی . امیر ابراهیمدن قم شهرنده وقوع بولان ازدواجندن حسن علی ، حسین علی و شاه محمد نامنده اوچ اوغلی قالدی . بونک اوزرینه بتلیس بکلک‌کی یکریمی طقوز سنه آق‌قویونلی سلاله‌سنگ تحت حاکمیت واداره‌سنده بولندی . (روزکی) قبیله‌سنگ امورنده بویوک بر غارغشه‌لق وعدم تقید آناری بلیردی .

بو قبيله نك باشليجه سيالرينك هر برى بر طرفه كيتديلر . ايجلرندن
بعضيلرى تجرد ايدەرك عزلت نشين اولديلر .

[ضياءالدين] عالمه سنك الك صادق وفداكار طرفدارلرندن بويوك
وكوچوك (روزكى) قبائلنك ده الك چاليشقان خادملىرىدن اولان [محمد
اغا كلهموكى] آق قويونلى تركمن اميرلرينك خدمته داخل اولمق مجبوريتده
قالدى . اكثر باقم شهرنده اقامت ايدن ولى نعمتلك مخدومه بيان
حرمت وتعظيمه كيدييوردي . و دائماً صداقت و مطاوعات تامه سنى مربوطيت
صميميه سنى اظهار و تأييد ايد ييوردي . كنديسنى بويوك تجربه لر كورمش .
نيك و بدى تفريق خصوصنده رسوخ پيدا ايتمش بر ذات اولدينى ايجون (روزكى)
قم شهرنده بويون كنچ پرنسلره بتليس بلكلكنك شاتولريله قلعه لرني ،
ضبط و تسخير خصوصنده كي اعظمى سهولتدن ، دوشمنلريله رقيبيلرينك
احما و تبعيدى ايجون بويوك مشكلاته تصادف ايديله جكندن بحث
ايد ييوردي . نهايت بركون ، كنچ پرنسلردن برينه : كردستانه كيتمك
زحمتنى اختيار ايتديكى تقديرده ، او حواليده كرد اهالى و قبائلنه منسوب
عظيم مقدارده مدافع و طرفدارانك كنديسنه در حال التحاق ايدە جكنى
ولطف و عنایت حقله ، مواقع مستحكمه ايله عموم ولايتك ضبط
واسفاله موفقيت الويره جكنى بيان ايلدى . ايشته او وقت پرنسلر يمزك
خاندان قديمى بويوك بر موفقيتله يكي دن حيات بوله حق در ، ديدى .
محمد اغا ايكي كنچ پرنسله حكارى بلكلكنه كلدى . اونلرى
(سبد باقن sébedbakān) ديه ياد ايديلن بويوك (اسورى) قبيله سنك
ايچنه براقدى . اوراده شايان اعتماد ذواته توديع ايلدى و بورادن
يتايسه كيدەرك ضياءالدين عالمه سنك الك صادق والك فداكار طرفدارلرينه ،

ولی نعمتترینک اوغلاری کلدیکنی خبر ویردی . بکلک تکرار ضبط و تسخیری ایچون هر درلو فدا کارلقده بولمخی و کندیسنه هر خصوصده معاونت و مظاهرت ایلملرینی طلب ایلدی ، او وقتلر ، بر تصادف اثری اوله رق (اسوری) قبیله سی ، کندی بکلری [عزالدین شیر] علیه قیام ایتمش و بکل قبیله آره سنده اختلافات باش کو سترمش ایدی .
مذکور قبیله یی تجزیه یه قرار ویرمن عزالدین شیر اردوسنک باشنده اولدینی حالده بو عاصی قبیله علیه یورودی . بوکا مقابل (اسوری) قبیله سی ده مقاومتی قرار ویردی .

بو محاربه ده اسوری قبیله سی ، بوتون قیمت و قهرمانلغی اظهار ایتدی . بو محاربه ده کنج پرنس حسن علی ایله برادری ده ترک حیات ایتدیلر .

محمد اغا بو مدهش فلاکت اوزرینه تسلی قبول ایتمز بر تأثره دوچار اولدی . مع مافیه ، بوضعه ده محمد اغا نیک اجاسندن بری ، امیر ابراهیمک برادری امیر شمس الدینک ، (اروخ) حوالیسند بولندینی خبرینی کتیردی .

امیر ابراهیم بتلیس قلعه سی داخلنده محصور بولندینی اثناده ، پرنسک برادری ، سرگذشتجو بر طرزده قلعه دن فرار ایده رک (بخق) قبیله سی ایچنه کیتمش و اوراده قبیله بکی [امیر محمد] ک قزبله ازدواج ایده رک شرف بک نامنده برچوچنی اولمشدی .

محمد اغا ، بومسمود قیزی آلدینی زمان شوق و نشه سی صوک درجه یه واردی . درحال بخق قبیله سنک ساکن بولندینی منطقه یه حرکت ایده رک ، امیر شمس الدین زردینه حلوله موفق اولدی .

محمد آغا، سرگذشت فلاکتی باشند آشغی به او یله برلسان
تأثرله حکایه ایتدی که، امیر شمس الدین، بوندن صوگ درجه متألم
ومتأثر اولدی: «اوحالده شمدیکی تصورکزه وکندیکنزه تعیین
ایلدیککنز هدف و غایه نه در؟، دیدی: بونک اوزرینه محمد آغا،
امیر شمس الدینه جواباً: «سز باشده اوله رق بتلیس، بکلکنک یکیدن
ضبط و تسخیرینه مظاهرهت بویورما کزی عرض واسترحامه کلدیم. «
دیدی. امیر شمس الدین بوطلب واسترحامه موافقتله ایکسی بردن
بتلیس ولایتیه متوجهاً حرکت ایتدیلر. بوحوالی به مواسلت ایتدکلری
زمان (روژکی) قبیله سنه منسوب بیک بشیوز کیشی کندیلرینه
التحاق ایتدی ودرحال قاعه نك محاصره سنه باشلادیلر.

اووقنلر (بارکیری)، (عادلجواز) و (ارجیش) حوالیسی
تورکمن عشیرتلرندن [محمد شالوی] عشیرتنک، آنده ایدی. محمد
شالوی قبیله سی، امیر شمس الدینک (بتلیس) شاتوسنک حصارلری
آلته کلدیکنی خبر آلیر آلاماز بویوک براردو حالنده امیر شمس الدینک
اوزرینه یورودی. عین زمانده، امیر شمس الدین ده تورکمن اردوسیه
چارپشمق اوزره حرکت ایتدی.

ایکی اردو (راخوا) موقعده محاربه یه طوتشدیلر. (روژکی)
اردوسی هزیمته اوغراددی. امیر شمس الدین بتلیس حکومتک زمام
امورینی آله آلمادن میدان محاربه ده مقتول دوشدی.
محمد آغایه کلنجه بومدهش محاربه قارغشه لغنده بیک زحمت و مشقتله
آننجق حیاتی قورتارمغه موفق اولدی. فقط، غایه سنی تعقیبدن برآن
خالی قالمادی.

امیر ابراهیمک (قم) شهرنده قالان (شاه محمد) نامنده صوگ
 براوغلی وار ایدی . مومی‌الیه ملاقی اولوق اوزره درحال عراق
 یولنی طوتدی وعراقه مواصلت ایتدیکی زمان کنج برنسلرک بدبخت
 والده سنه اوغللرینک ماجراسی فلاکتی هیچ برشی طرح وضم
 ایتیمه رک عیناً حکایه ایتدی و «بوماجرا کر بلا فلاکتی خاطره سنی
 آکدیران (حسن حسین) انجام فجیعنه بک مائل در» دیدی .

محمد آغا عین زمانده امیر ابراهیمک برادری، امیر شمس‌الدینک
 میدان محاربه ده کی شرفلی عاقبتی وشاه محمدک (روژکی) نامنده کی
 بویوک قبیله طرفندن بکلنیلدیکنی وبوتون کردستانک بوکنج برنسک
 عزیمته انتظارده بولوندقلرینی آکلاندی .

بونک اوزرینه بدبخت والده، یکانه وسوکیلی اوغلنی محمد اغایه
 تسلیمه وکردستانه متوجهاً حرکتیه رضا کوستردی . دیگر برروایتیه
 کوره، [امیر شاه محمد] بو اختیار وطنپرور طرفندن اغفال ایدلمش
 ووالده سنک موافقی لاحق اولمادن فراره اقناع ایدیلهرک بتلیسه
 کتیرتیلیمشدر . بوروایت دهاصحیحدر . مع مافی، بوروایتلردن
 هرهانکیسی دوعرو اولورسه اولسون، حقیقت اولان برشی والسه
 اوده شاه محمدک طقوز یوزسنه هجریه سنده (م ۱۴۹۴) بتلیس شهرینه
 گلش اولسی در .

شاه محمد بتلیسه کلیر کمز منتظم برجم غفیر تجمع ایتمش واونک
 رفع ایلدیکی لوا آلتنده تجمع ایدهرک اظهار سرور وشادمانی ایلشدر .
 درحال، عقد ایدیلن برمجلسده بتلیس شاتوسیه عموم بکلکک
 طرز اشغال واستیلاسی موضوع بحث ومذاکره ایدلمشدر . نتیجه

مذا کرده شمدی به قدر برچوق کره لر تشبث ایدلیدی کی شاتونک کوندوزین ضبطدن فراغت ایدیله بک قلعه نك کیجه لین ضبطنه قرار ویرلدی .

بو قرار موجهنجه ، کیجه قلعه مازغاللرینه مردیونلر آصره رق قلعه یه کیرمشر وایچرده بوتون نوبجیلرک اویودینی وقوای محافظه نك کاملاً غفلتده بولوندینی بر زمانده اوزرلرینه هجوم ایتمشر وبرقسمی اتلاف ، دیگر قسمی ده ، خارجاً قبولرخنی قیامق صورتیه ، حبس ایتدکن صوکره ، اصل قلعه آمرینک اقامتگاهنه قوشه رق کندیسینی خارجه سوروبکملشدر .

بو صورتیه امیر شاه محمد ، باباسنک وشانلی اجدادینک بر زمانلر اشغال ایدره کندیسنه مقدس بر میراث دییه ترك ایتدکری تحت سلطنته اصعاد ایدلمش وکندیسی ده اجدادی کی هرخصوصده توزیع عدالت واجرای خیر وحسنات ایلشدر . مع مافیه ، شاه محمدک زمان سلطنتی پک قیصه برزمان دوام ایتمشر . بکک تختنی اوج سنه اشغال ایتدکن صوکره وفات ایلشدر . (۱۴۹۷=۹۰۳)

شاه محمدک ، پک کنج یاشده امیر ابراهیم نامنده براوغلی قالمشدر . امیر ابراهیم ، دها پک کوچرک ایکن باباسی وفات ایتمش وکندیسی تحت سلطنته یکمشدی . مع مافیه ، او وقتلر صفرسنندن دولایی عموم بککک کافه امور دنیویه ودینه سی قوالیسی عشیرتی رئیس (عبدالرحمن اغا) ایله بو بویوک قبیله نك ذکالریله معروف اولان دیگر اغالرینه تودیع ایدلمشیدی .

امیر ابراهیم (روژکی) عشیرتی اکابرینک انضمام رأییه ، امیر

شمس الدینک اوغلی [امیر شرف] ی موش ناحیه‌سنه، کندی نائب حکومتی اوله رق تعیین ایتدی. موش قصبه‌سی، شاه محمد زماننده بخق بکلکی ملحق‌تندن ایدی .

آز زمان صوکره ، عبدالرحمن آغا ایله (قوالیسی) عشیرته رغماً (شیخ میلایسی) بویوک قبیله‌سیله برانکده امیر شرفه عرض تعظیاته استعجال ایتدی . بعض محرك و مشوقلرك تلقینات و اغواآت بدخواخانه‌لری نتیجه‌سی اوله رق ایکی عموجه زاده آره‌سنده جایگیر اولان مناسبت مودتکارانه بویوک برعداوت و خصوصته انقلاب ایتدی . بونك اوزرینه ، امیر ابراهیم ایله عبدالرحمن آغا ، امیر شرفی موشدن بتلیسه جاب ایله کوزلرینه « میل » چکرك نوردن محروم ایتمکه قرار ویردیلر .

خزینه‌دارسبد نامیله معروف ، (قوالیس) عشیرنك خزینه‌داری سیدی آغا ، بومقرراتدن خبردار اولدیفی جهتله ، امیر ابراهیمك ترتیباتی حقنده امیر شرفه خبر ویرمك اوزره عاجلاً موشه کیتدی . دیگر طرفدن امیر ابراهیمه امیر شرف نامه برمکتوب کوندردی . بومکتوبده مومی الیهی بتلیسه دعوت ایدیوردی .

امیر شرف ، ابراهیمك ترتیباتندن خبردار ایدلدیکی جهتله ، دعوته اجابتده تأخر وبالا آخره بسبتون عرض اعتذار ایتدی . بو مخبرات یکدیگریخی ولی ایتدی . پك قیسه فاصله‌لرله تعاطی ایدیلن ایلك مکتوبلرده کی دوستانه شکایتلر وستملر یرینه یاواش یاواش آجی نکته‌لر و مؤاخذه‌لر قائم اولدی .

بونك اوزرینه ، امیر ابراهیم بویوک برارد و قالدیردی و کردستانده کی

امیرلردن برقاچی ایله برلکده امیر شرف اوزرینه حرکت ایتدی .
 دیگر طرفدن امیر شرف ، رفع ایتدیکی لواآلته اوزمانلر کندیسک
 لالاسی اولان بازوکی (سوار بك) یا (شیخ امیر بلیاسی) و معیق
 ارکاتی (سیدی علی اغای یرتانی) ، خزینه دار سید ایله برادری
 جلال اغا (شیخ اغای جلکی) کی اوداسی وداها بر طقم اشخاص
 جمع ایتدی . موش قلمه سی تحکیم ایله محاربه یه حاضرلاندی .

ایکی اردو یکدیگری قارشیسنده اخذ موقع ایتدیلر . (۱۰۱۲)
 امیر ابراهیمک محاربلری دها عظیم بریکون تشکیل ایتدیکی ، امیر شرفک
 طرفدارلری ده اقلیتده بولوندینی جهتله ، محاربه نك ایلک گوننده
 ظفر ابراهیمه متوجهدی .

فقط ، اکثر متحیزان و (روزکی) عشیرتنک اکمنایز آدملری ،
 امیر شرف طرفه تمایل ایدیورلردی . بونلر ، کیزلیجه موش قلمه سی
 داخلنده امیر شرفه ، صمیمی صداقت و توجهلرینی حاوی بر مکتوب
 کوندر دیلر . [سوار بك] (بازوکی) نك اوغلو (چولاق خالد) ، باباسنک
 ترویج ایتدیکی طرفه مخالف بولوندیغندن امیر ابراهیمک ممیتته
 منسوب ایدی . داییمی شیخ امیر بلیاس ، باباسی سوار بك ایله مذاکره
 ایتدکدن سوکره کندیسنه شو طرزده بر نامه ارسال ایتدی .

• بز ایکیمزده امیر شرفه صادق روزکی عشیرتنک اکثر
 متحیزانی ده ، بوا میره تمایلدر . امیر ابراهیم طرفنده قله رق بزمله
 محاربه ایتکدن نه قازانه جقسک آزامزده کی بابا اوغلر واطلی و مناسبانی
 سکا امیر ابراهیمی ترك ایله امیر شرفه عرض انقیاد و تبعیتی بروظیفه
 اوله رق تحمیل ایدیور .

خالد بك، بونصیخته توفیق حرکت ایتدی. و آدم‌لندن بری واسطه‌سیله، باباسیله عموجه‌سنه شوخبری کوندردی.

« یارین امیر ابراهیمک اردوسی، قلعه‌یه هجوم ایدم جکدر. قیوی آجیکز. بن، قطعات و معیتله برلکده ایجری کیره جکم. »

ایرتسی کون صباح اولور اولماز امیر ابراهیم کندی معیتله قلعه و حصارک ضبطی ایچون ایلری حرکت ایتدی. محاربه اناسنده وعد و تمه‌دینه صادق قالان خالد بك، امیر ابراهیمک دعواسنی کومتکدن فراغتله امیر شرف قطعاتنه التحاق ایتدی. بوحالک و قوعی اوزرینه، بویوک برخوف و اندیشه‌یه دوچار اولان امیر ابراهیم محاصره‌نی ترک و محاربه‌دن صرف نظر ایدم رک بتلیسه عودت ایتدی. حال بوکه امیر شرف احباد طرفدارانک باشنده اولدینی حالد امیر ابراهیمی تعقیب ایلدی و شمدی‌ده بتلیسی محاصره صره‌سی اوکا کلشدی. (روژکی) عشیرته مذسوب انالر، هر کون کتله کتله امیر ابراهیمی ترک ایدم رک امیر شرف خدمته داخل اولمق ایچون استعجال کوستردیلر.

وضعیت اوילה بر راده‌یه کلدی که امیر ابراهیم ایله عبدالرحمن اغا، امیر شرفه عرض مطاوعت و تبعیت ایچون آره‌لرینی بولمق اوزره تألیف یینه مأمور آدم‌لر کوندرمکه مجبور اولدیلر.

امیر شرف و توابی، امیر ابراهیمک تکالیفی قبول ایتدیلر. بونی متعاقب امیر ابراهیم درحال بر ضیافت ترتیب و امیر شرفی مذکور ضیافته دعوت ایتدی. امیر شرف اصداق و احباسندن برچوق کشیلرله برلکده قلعه‌یه داخل اولدی.

هرکس او یودقدن سوکره امیر ابراهیم بر قاچ خدمتکاری ایله برلکده اوتاغنده یالکیز قالدی. فقط شیخ امیر بیلپاس عاصیلودن

مركب بر مفرزه نك باشنده اولديني حالده امير ابراهيمك اوناغنه داخل اوله رق كنديسي تحتدن اينديردى و « بويوكلكدن استفاده ايده جك و سائطى خايز اولمايانلر يالكز سفسطه ايله بويوكارك موقعنى اشغال ايده منزلر . ، ديدى . بونك اوزرينه امير شرفى الندن طوته رق تحتة اصعاد ايتدى .

امير ابراهيم خلعى متعاقب « ال و آياقلرنده دمير زنجيرلر اولديني حالده برزندانك قاراكلق درينلكنه آتيلدى و يدى سنه محبسده قالدى . بر مدت صوكره امير شرف اسير دوشدى . امير شرفك اسارته دوچار اولديني خبرى عموم كردستانده شيوع بولور بولماز ، امير ابراهيم ، روزكى عشيرتنك همت و غيرتى سايه سنده محبسدن قورتولدى و امير شرفك ادخار ايتمش اولديني ثروت و سامانى ، ابادى نه و غارتنه ترك ايده رك امير شرفك ، او وقتلر هنوز ايكي ياشنده بولنان اوغلى امير شمس الدين ايله [على بك صاصونى] نك قيزى اولان زوجه سنى اتلاف ايلكى تصميم ايلدى . مع مافيه چوجقلىك و والده سنى امير ابراهيمك الندن آلان [عمساد آغا بايى] بو خصوصه ده بر حيله يه مراجعت ايتدى . بو حيله و دسيسه ايله امير شمس الدين امير ابراهيمك نچه سندن قورتاردى و كنديسى و والده سنى و طرفدارى ايله برلكده (كفندور) قلمه سنه ايصال ايده رك ، اوراده مناسب صورتده حمايه و محافظه ايلكى درعه ده ايتدى .

يالكز امير شرف تبريزده محبوس بولنديني ائنده [اوستاجلو اوغلو چابان سلطان] شاه اسماعيلدن بتليس بلكلىكنى تحت امر و حاكميته

آللق امریخی تالق ایتمشدی . بوسبیله بتلیسی محاصره وایکی سنه متمادیاً
امیر ابراهیم ایله متعدد محاربات اجرا ایلدی . امیر ابراهیم ، آرتق قیزیل
باشلره مقاومت ایدمک قدر قوت و قدرته مالک بولمیدینی حس
ایدمک عرض تسلیمیه مجبور اولدی . (۱۵۰۷ = ۹۱۳) و (سعدرد) .
چکیلهرک اوراده وفات ایتدی .

[سلطان مراد] نامنده براوغلی قالدی . بوچوجق ، باباسنک زمان
محبوسیتده بر جاریه دن تولد ایتمشدی . [امیر شرف] موقع امارتی
الده ایتدیکی زمان ، سلطان مراد کندیسنه عرض خدمت ایتمش امیر
شرف ، مومی الیهی توقیف وحبس ایتدی .

سلطان مراد بتون حیاتی بتلیس قلعه سنده محبوس اوله رق کچردی .
نهایت ، اجل موعودیه وفات ایلدی . روژکی ، قبیله سی امیر ابراهیمک
فرارندن صوکره دها آلتی آی قدر بتلیس قلعه سنی محافظه ایتدی .
مع مافیله ، امیر شرفک تأخر مواصلندن نومیدی یه دوشه رک ۱۵۰۷ = ۹۱۳
سنه سنده بالمجبوریله قلعه یی جاپان سلطانله تسلیم ایتدی . جاپان سلطان ،
بتلیس موقع مستحکمه قوماندان اوللق اوزره ینه اوستا جلورلدن
[شرفلو قورد بک] ی تعیین ایدمک تکرار تبریزه عودت ایلدی .
امیر شرف دها بک کوچوک یاشده ایکن (آروخ) ده یتیم اوله رق
(بحقی) نامنده کی بویوک قبیله نزدنده قالمش وبالا خیره ، کندیسنی اورادن
آلان شاه محمد طرفدن تربیه وتعلیمنه اعتنا ایدلمشدر .

شاه محمد وفات ایتدیکی زمان امیر شرف ، امیر ابراهیم نامنه
برمدت بتلیس بکلکنک برحق نواحیسنی اداره ایتمش واولجه ذکر
ایدلیدیکی وجهله موشده بولوندینی صروده روژکی نامنده کی بویوک

قبيله نك معاونت و مظاهرتی سایه سنده بتلیس امارتی احراز ایلشدره .
برمدت اداره حكومت ایتدكدن صوكره ، شاه اسماعیل مرعشی
ضبط ایتك مقصدیله ایلری طوغری حرکت قویولدی . مرعشه
حكومت سورن ذوالقدریه اوغللرندن [علاءالدوله] اردوسیله شاه
اسماعیلی قارشیلادیسه ده فنا حالدده مغلوب اولدی .

ذوالقدریه اوغللرینك هزیمتدن صوكره عجم حكمداری دیاربكره
متوجهاً حرکت ایتدی . اووقت دیاربكر والیسی اولوب شاه اسماعیله
عرض تمظیات ایتك و مرغوب هدایا تقدیم ایتك مقصدیله مراجعت
ایلدی . هدایای میاننده بویرك شكندده غایت قیمتدار بریا قوت واردی .
بویاقوت سلاطین سالفه دن آق قویونلو سلطانلرینك خزینه سینه
وبونلردن ده کندیسنه انتقال ایتمشدی .

امیرشرف بوطاشی شاه اسماعیله اعطا ایتدكدن صوكره ، مشارالیهك
توجهنی جلب ایتدی و بوتوجهك قیمت واهیتی طاش قدر حائز
اهمیت ایدی .

بوتوجهك نتیجه سی اولق اوزره « امیر خان » پایه سیله تلطف
ایلدی . بوندن ماعدا ، کندیسنه مهردارلق وظیفه سیله شهزاده
(طهماسب) ك لالالق وظیفه سی توجیه وعین زمانده (هرات)
و خراسان ایالتلرینك اداره سی بخش ایدلی . بوصورتله موقع وحیثیق
درجه غایبه ایریشمشدی . دیاربكر ولایتك حكومت اداره سی میرزا
بكك اوغلی [اوستاجلو محمد خانه] تودیع اولوندی . (خربرت
Kharbarte خربوت) قلعه سنده تحصن ایدن ذوالقدریه لیلرك برقمی
عرض تبعیتدن امتناع ایدیوردی . شاه اسماعیل ، مذکور موقع

مستحکمی محاصره و سلاح قوتیله برهفته ظرفنده عرض انقیاده اجبار واورادن ده اخلاطه توجیه استقامت ایلدی . امیر شرف‌ده آخلاط محاصره‌سنده شاه اسماعیل ایله برابر ایدی .

امیر شرف ، شاه اسماعیله مکلف برضیافت ویردی . بعده ، برطاوولا جنسی آت و برسورو قویون ، آریجه دوه واسترلردن مرکب برچوق سورولر تقدیم ایلدی .

ضیافتدن وهدیله‌لردن شاه اسماعیل چوق ممنون اولدی ومقابلهٔ امیر شرفه خلعتلر کیدیره‌لرک بتلیس امارتی برمنشور ایله کندیسنه توجیه ایلدی .

شاه اسماعیل ایکنجی دفعه اوله‌رق قیشی کچیرمک اوزره (خوی) . کلدیکی زمان ، امیر شرف تکرار محل مذکوره کلدی . اووقت رفاقتنده کردستان بکلرندن حصنکیف بکی [ملک خلیل] ، بنختی بکی [شاه علی] حزره والیسی [میر داود خیزانی] و صاصون بکی [علی بک] ایله ده اون برامیر بولمقدمه ایدی . شاه اسماعیل بونلره حسن قبول ایله التفات ایتدی . فقط ، مالا آخره دیاربکر والیسی اولان محمدخان کرد بکاری طرفندن متعدد تحقیرات و تزییفاته هدف اولمشدی .

مومی الیه ، کردلردن کوردیکی بو حقارت واستخفافدن دولایی کرد بکلرینه قارشی درین بر عداوت و نفرت حس ایدیوردی . بونلردن انتقام آلابیلیمک ایچون خوی‌ده بولونان شاه اسماعیله کوندردیکی برعریضه‌ده « بویوک حکمدارلرک بیله تحت انقیاده . آلمقدمه عاجز قالدینی کردستانی - اکر ارادهٔ شاهی تعلق ایدرسه -

هیچ کیمسه دن معاونت بکله مکسزین تسخیر و کرد امراسنی حبس و توقیف ایده بیله جگنی ، در میان ایتمکله برابر کرد بکلری علیهنده بعض مهم شیلر بیلدیریوردی .

بوعریضه ، امیر شرف ایله کرد بکلرینک حوی ده شاه اسماعیلک نزدنده بولوندقلری زمان واصل اولدی . شاه اسماعیل ، بونک اوزرینه (امیر شاه محمد شیروی) ایله صاصونلی (علی بك) دن ماعدا بوتون کرد بکلرینی توقیف و زنجیر بند ایتدیردی .

شاه اسماعیل اساساً کردستانی کاملاً ضبط و تسخیر ایچون بر وسیله آرایوردی . چونکه ، آذربایجان ایله آناتولی ده کی حدود شاه ای آراسنده ، هنکامه جو وسر آزاد برطاقم کوچوک کوچوک کرد بکلرینک بولونمسی سیاست موافق کوره میوردی . غریبه مددهش رقیبی اولان عثمانلیرک ایران حدودینی کیتدکجه تهدید ایده رک کردستانه تقرب ایلمسی و کردلرک اکثریتی سنی املق اعتباریله تورک خاقانلرینه متوجه بولونملری شاه اسماعیلی اندیشه ناک ایدیوردی . بناءً علیه ، برطرفدن شیعه لکی کردلر آراسنده تعمیمه جالیشرکن دیگر جهتدن بونلری تماماً تحت اطاعته آلمق پلانلرینی ترتیب ایله یوردی .

کرد بکلرینی توقیف ایتدیردکن صوکرانامدار قوماندانلرنندن (جاپان سلطان) ی ، بتلیسک (روملو دیو سلطان) ی ، حکارینک و قودروجی باشی (نکلویکان بك) ی ده جزیره استیلاسنه مأمور ایده رک برر بویوک اردو ایله سوق ایتدی .

بوترتیاندن بر مدت صوکره ، بردنبره ، پرنس اوزیک شاه

(شېك خان) ك خوراسان ولايتی استیلا ایچون جیچون نهری
كجديكي حقنده خوراساندن بر خبر ككشدی.

اوزبكلك ایرانى شرفدن تهدید ایتمی، شاه اسماعيلك، كردستانی
استیلا سیاستی تعدیله سبب اولدی. چونكه، هم كوردلر هم ده
اوزبكلكله عینی زمانده اوغراشق مشكل ایدی. بونك اوزبینه
كرد بکلرنی تخلیه ایتدیسه ده مملكتلرینه اعاده ایتدی. اوزبكلكری
قارشیلانق ایچون قرارگاهى خویدن خراسانه نقل ایتدی. كرد
بكلكری ده برابردی.

بتیسك ایرانیلر الله دوشمنندن چوق متأثر اولان وبكلكك
استردادینی مقدس برغایه اتخاذایدن، وسالف الد كره، (محمد آغای
كلهوكی) ده شاهك اردوسيله برابردی. فقط بومفكوره جی آدامك
نه مقصدندن، نه ده هویتندن كیمسه خبردار دككدی. محمد آغا قرارگاهك
هر طرفنده سس سز صداسز طولاشیر، امیر شرفله كیزلجه ملاقات
ایدر ومومی الهی قورتارمق چاره سنی دوشونوردی.

نهایت، املنه موفق اولدی: شاهك قرارگاهى (رى) ایاقی
نداخلنده (چالی كولی) نام موقعده ایدی. برکیجه تدارك ایتدی
مجهز برقاج آتی، قرارگاه خارچنده كیزله دكدن صوكره امیر شرفك
چادرینه ككدی. كرد بکلرندن امیر آخور (محمد پرتاو) نك معاوتیلله
امیر شرفی برقاج ارقداشی ایله كیمسه كورمدن قرارگاه خارچنه
چیقاردیلر واوراده کی آتله یینه رك فرار ایتدیلر.

اولا حكارى به كله رك (شیخ امیر بلیاشی) نك كیزلندیكى كویه مسافر
اولدیلر. شیخ امیر، امیر شرفك فرارندن فوق العاده مسرور اولدی.

بوکویده یکریمی درت ساعت قالدقدن صوکره ایرتهسی کونی
 یوله چیقیدیلر . (آسبارد) نامنده کی بویوک قبیله نك بولندیغی محله
 کیندیله . شیخ امیر بلیاسی ده ، پك آزکشیدن مرکب اولان معیتله بتلیس
 بکلکنه متوجهاً حرکت ایتدی . اوراده (روژکی) قبیله سنك مظاهرت ،
 وتوجه ومحبتی جلب وتأمینه چالیشدی . امیر شرفك ورودندن
 اول قبیله نك بر قسمی ائتلافه موافقت ایتمشدی . امیرك وروديله
 بویوک بر جم غفیر درحال امیرك اطرافنی آلدی . وبتایس قلعه سنك
 ضبطنه قرار ویرلدی . شاه اسماعیل طرفندن بتلیس ، عادالجواز ،
 وارچیشك محافظه ومدافعه سنه مأمورایدلمش اولان [شرفلو قوردبك]
 شیخ امیرك تخمیناً ایکی بیك کشیدن مرکب برقوتله موقع مستحکمی
 محاصره ایتدیگنی خبر آلیز آلماز ، (بارکیری) و (ارجیش) ده
 بولنان ایکی قوماندان ایله برلکده ، کندیسنه تعرض ایچون استعجال
 ایتدی . دیگر طرفدن شیخ امیرده ، مخاصم اردو قارشوسنده
 بتلیسده «كوك میدان» دیزیلن محله وضعیت آلدی زوژکی عشرتی چتین
 بر محاربه نتیجه سنده مظفر اولمق اوزره ایکن (بازوکی لی محمدبك) بردنبره
 شیخ امیره خیانت ایتدی . وبش یوزمعیتله قورد بلك طرفنه کچدی .
 شیخ امیر ، ایکی طرفدن هجومه معروض قالدیغی حالده ، محاربه نی
 ترك ایتمه رك اوغلی علی آغا ایله تولونجه یه قدر دوکوشدی .

شیخ امیره (قره یزید) لقبی وضع ایدن قیزیل باشلر ، مشارالیه ی
 اوغلی ایله برلکده ، (كوك میدان) ده احراق ایتدیلر . امیر شرف ،
 بو وقعهدن مأیوس اولمادی . فقط ، بر طرفدن بتلیس شهرنی بر قاج
 کون ظرفده اشغال واوراده حاکم بولنان قیزیل باشلری طردایتمکه

موفق اوله میه جغه قناعت حاصل ایدرک دیگر طرفدن سلطان سلیم خانک ، ایران ایالتنک کافه سنی تحت تابعیت و حاکمیته آلمق داعیه سنده بولوندیغنی استخبار ایلیه رک ، [مولانا ادریس بتلیسی] نک نصایح حکیمانه سنه توفیق حرکت قرار ویردی . بالنتیجه ، [کلهوکی محمد اغا] نک کندیسنه چیزدیکی استقامت حرکتی تعقیبه عزم ایدرک عثمانلی حمایه سنی قبوله قرار ویردی . بو خصوصده کی تصویرینه کردستانده کی برچوق امرایی ده تشریک ایلیه رک ، مولانا ادریس و محمد آغا کلهوکی واسطه سیله یاووز سلطان سلیم حضرت تلرینه بر عریضه تقدیمه عرض بیغت ایلدی . بوضرعه لرده سلطان سلیم ده آنا طولی دن شیعی لکی رفع ایتمک وصفویلرک مادی و معنوی ابتلاسنه نهایت ویرمک ایچون حاضر لانیوردی . نهایت ، معروف ایران سفری آچیلدی .

سلطان سلیم (چالدران) ده شاه اسماعیل ایله بویوک میدان محاربه سنه کیریشه رک شاهی مغلوب ایلدی . بو مظفریتدن سوکره ، امیر شرف کردستان پرنس لرینک بر قسمیه برلکده سلطان سلیمه مربوط و صادق قالدی . دیاربکر والیسی [اوستاجلواوغلو خان محمد] چالدران ده مقتول دوشدیکندن دیاربکر ایالتی دیوان شاهی طرفندن برادری [قارا خان] . تودیع ایلدی . بتلیس بکلکی قارا خانک برادری [عوض] بکه ، (جزیره) ایالتی ده [اولاش] بکه توجه اولوندی . سلطان سلیمک اردوسی ، تبریزدن عودت ایتدیکی صروده کردستانک عثمانلیلره طوعاً انتقانه دائر خدمات مبروره ده بولنان مولانا ادریس بتلیس ، سلطان سلیمه بر عریضه تقدیم ایدرک ، دیاربکر ایالتنک ایرانیلردن استرادادینه مشارالهی تشویق ایتمکله برابر کردستانده کی بکلکلرک ده کما فی السابق ابقاسنی استرحام ایلدی .

یاووز حضرتلری ذاتاً چالديران مظفريتسدن وجوق زحمتلرله
 آجیلان بو ایران سفرندن اعظمی استفاده بی تأمین ایتمکی دوشونیوردی.
 بناءً علیه، دیاربکر ایالتی ایرانیلردن استرداد ایچون « بیقلی چاوش »
 ناهله معروف اولان [چاوش باشی محمد آغا] بی دیاربکره میرمیران
 وعموم کردستان قطعاتنه ده سردار تعیین ایله یه رك مذکور ولایتك
 تحت ضبط واشغال آلمسی ایچون اعزام ایتدی . عین عصیتله
 متحرك ، عین حرص وشدنله محمول ایکی اردو ، تورك و ایران
 اردوسی نصیبین حوالیسند (قوج حصارى) موقعنده محاربه وضعیتی
 آلدیلر . بو محاربه ده ایلك آتیه باشلایان روژکی قبیله سی اولدی .

شدید ومعند بر مقاتله باشلادی . نتیجه ده ایران سرداری [قره
 خان] مقتول دوشه رك اردوسی تارومار اولدی . بو محاربه ده
 قهرمانلقلرله تمایز ایدن [تاج احمد] ، [قاسم انداکی] ، [میر شاه
 حسین کیسانی] ، [میر سیف الدین] و [عمر جاندار] شهید روژکی
 عشیرتی آغالرندن [میر محمد ناصرالدینی] ، [قره یادکار] ، [سید
 سلمانان قوالیسی] ده مجروح اولمشلردی .

سلطان سلیمك موافقتی اوزرینه كورد امراسندن هربری ،
 كندی بکلکفی استرداد ایچون حرکت ایتدیکی زمان (امیر شرف) ده
 بتلیسه عودت ایده رك محاصره یه باشلامشدی .

خرو امیری [محمد بك] خیزان امیری [داود بك] ، شیرولی
 امیری [میر شاه محمد] ایله [مكس] و [اسبابرد] بکلری ده میر
 شرفه رفاقت و معاونت ایتدیلر .

محاصره برقاچ کون دوام ایتدکدن صوکره قزیلباشلر، [غزنالیه]

محمد بك [ايله شىروى بكى] امير شاه محمد [ك مال و جانلرينه .
طوقونمايه جغى تكمل فل ابتديكلى و يولده تعقيب و ازعاج اولونمايه جغلى .
تقديرده موقع مستخكمى امير شرفه تسليم ايتكمى و عى ايديلر .
سالف‌الذكر امرا متوسط صفتيله آرايه كيردكلرندن ، بتليس بالاختيار
وارث مشروعه انتقال ايتمش اولدى .

ديكر طرفدن (امير شرف) ده قزىل باشلردن آلدېنى اسرايى
يوقاروده كى اسملى كچن ايكي اميره توديع و مذكور ايكي اميره
بونلى (ارجيش) و وان حدودلرينه قدر ايصال ايله اورادن
يوردلرينه كوتورديلر .

بكلهك مدافعه و اداره سى ، حدودلريك محافظه سى ، اولاء ، ياووز
سلطان سايم و بالاخره سلطان سليمان طرفدن امير شرفه توديع ايدى .
امير شرف بووظيفه يى كمال اعتنا ايله ايفا ايدىيور و هرايكي ملتى ده
حمايه ايله يوردى . بر مدت صوكره شاه طهماسبك زمان ساطتده
اذربايجان مير ميرانغنه تكلو [اولاما بك] تعيين ايدى . بو ذات
اكتر زمانلر (وان) و (وسطاق) ده اقامت ايدرك حدودلك
محافظه سيلاه اشتغال ايله يور ، ديكر طرفدن شاهك مملكتى ، [تكلو
جوها سلطان] ك يد اداره سنده بولونيوردى . (شاملو حسين
خان [ديكر قزىل باش عشيرتلىله برلكده ، جوها سلطانى
اصفهانك (كذمان) يايلاسنده قتل ايتديردىي زمان تكلو
امرانك هر برى بر طرفه داغىلديلر . بونك اوزرينه ، اولاما
بك نبرزده عصيان بايراغى چكرك شاه طهماسبك ادخار
ايتمش اولدينى كافه خزان و سامانى ضبط و تبرزده كى سرمايه دارانك

تروترلرینی یغما و حرکات شنیده سیله برچوق پاره ادغار ایلدی و متعاقباً ،
 (وان) . عزیمتله حکومت عثمانی یه عرض تبعیت ایلدی و اورادن ،
 بند کاندندن بری وساطتیه سلطان سلیمان برچوق تعهدات و مواعیدده
 بولوندی . بوتون بو خبر لر مسموع شاهانه اولور اولماز ، ذات حضرت
 پادشاهی بر فرمان هایون اصداریه امیر شرفی ، وانه کیده رک ، اولاما
 بکی زوجہ سی ، عائہ سی و عموم معیتیه بر لکده سرای پادشاهی یه ایصاله
 مأمور ایلدی . امیر شرف ، در حال معیتیه برابر وانه متوجہاً حرکت
 ایتدی . دیگر طرفند ده (اولاما بک) تکلولردن تخمیناً ایکی یوز
 آغا ایله بر لکده اولدینی حالده امیر شرفک استقبالنه کیده رک (خرکوم)
 جایی کنارنده یکدیگرینه ملاقی اولدیلر .

(اولاما) بر قاج کون قالمق اوزره ، امیر شرفی ، (وان) قلعه سنه
 دعوت ایتدی . فقط ، اولاما حیلہ کار بر آدم اولدینی ایچون امیر شرف
 بر بوصویہ دوشمکدن قورقدی . ووان قلعه سنه کیتمکدن صرف نظرله
 اعتذار ایتدی . امیر شرف ، معیتندہ کی بکلرله مذاکره ایتدکن صوکره
 کندیس (خرکیم) قریه سنده قالارق محمود عالی امیره بکل بر قاج
 معتبر آغا ایله وانه کیتمس و اولامای عائہ سیله قلعه دن آلوب کتیرملری
 وبعده بتلیسه کیتملری قرار لاشدیرلدی .

امیره بکله معیتندہ کی اغالر کیجه وقتی وانه مواصلت ایتدکلری
 زمان اولامانک برادری قلعه قبوسنی قباہه رق بونلری ایجری آلمادی .
 اولاما بک ، ذاتاً ایکی یوز قدر قزلباش رؤسا سیله برای استقبال
 امیر شرفک نزدنده بولونیوردی . امیر شرف بهوده یه قلعه نی محاصره

ایتمکدن ایسه، اولاما ایله معینی آله‌رق عودته قرار ویردی. بونلری
ارزولرینه رغماً آله‌رق بتلیسه عودت ایتدی.

اولاما بك، اثنای راهده، عائله‌سز، اشیاسز و بریشان برحاله
کندیسنی سلطان سلیمك حضورینه چیقارماسنی رجا ایتدی و وان
قلعه‌سنده عصیان ایدن برادرینی تأدیب وبعده عائله و اموالی آله‌رق
عودت ایتسی ایچون امیر شرفدن مساعده ایسته‌دی. اولامانك
بوندن مقصدی، امیر شرفك لندن قورتلقی ایدی. امیر شرف،
بو حیل‌یه دیگر بر دسیسه ایله مقابله ایتك ایسته‌دی: اولامای واته
اعاده ایدرك دیگر طرفدن معیتدن بر قاج یوز آتلی کوندروب
یولده جمله‌سنی قتل ایتدیرمك و باشلرینی یاووزه تقدیم ایتك فکری
معتدلرینه سویلیدی. آغالر، بو تصویری تصویب ایتدیلر. چونکه،
بو صورت حرکتك سلطان سلیم طرفندن تقدیر دكل، تقییح و تجزیه
ایدیله جکندن قورقدیلر.

خلاصه، نه اولامانك طلبی، نه ده امیر شرفك تسکینی قبول ایدیلدی.
واولاما بتلیسه کتیریلدی. سیاحت ترتیباتنك ختامی متعاقب، اك
مطمن مراسم اجرایی ایله سرای پادشاهی په متوجهاً حرکت ایتدیرلدی.
امیر شرف بتلیسه‌ده قالمش ایدی. اولاما سلطان، مومی‌الیهك
کندیسنه قارشی واقع اولان سؤ معامله‌سندن دولایی امیر شرفه قارشی
درین برکین و غرض بسله‌یوردی. استانبوله کله‌رك حضور شاهانه
قبول اولوندوغی زمان امیر شرفدن وکندیسنه ایتدیکی فنا معامله‌دن
شکایت ایتدی و امیر شرفك بو معامله‌سی، کندیسنك و عثمانیلرك دشمنی
اولان شاه طهماسبی نمون ایتك غایه‌سنه معطوف بولوندوغی و بناءً علیه

امیر شرفک عثمانلیردن زیاده ایرانیلره بوط اولدیغنی سویلدی وحق، استانبوله دعوت ایدیلیرسه اجابت ایتیه جکنی ده علاوه ایتدی .
تصادفاً بو محله قوالیسی قبیله سنه منسوب اولوب اولامانك باب عالی یه مواصلته قدر رفاقت ایدن [علی سید] نامنده برآدام ده حاضر بولونیوردی دیوان هایونده کندیسنه : « امیر کنز سرای پادشاهی یه دعوت ایدلدیکی تقدیرده بودعوته اجابت ایده جکمیدر، ایتیه جکمیدر؟ دیه سورولدی . سربست برآدام اولان بو کرد بلا تردد : « امیر یزك بویه بروضعیتده بورایه مواصلتی غیر قابلدر . « جوانی ویردی . وزرا واکابر دولت بوجوایی، (اولاما سلطان) ك بیاناتی مؤید اولمق اوزره قبول و سلطان سلیمه او طرزده عرض کیفیت ایتدیلر . کردك جوانی، امیر شرفک عصیان وعدم انقیادینه عطف ایده رك : « قیزیل باشلری بزه ترجیح ایدیوره دیدیلر .

اولاما سلطان ، پادشاهك و « قبه وزیرلری ، نك امیر شرف حقدمه کی بوفکرینی آکلار آکلماز بونئردن استفاده ایتك جهتی دوشوندی . و « بتلیس بکلکی کندیسنه بر ایالت اوله رقی تفویض اولوندوغی تقدیرده ایرانیلره تابع بولونان بوتون او حوالی ایله آذربایجان عجملردن ضبط ایده رك قلمرو عثمانی یه ادخال ایده بیله جکنی و قطعاً صداقت و عبودیتدن انحراف ایتیه جکنی ، درمیان ایله بتلیس ایالتی پادشاهدن استرحام ایلدی .

اولامانك شخصیتی و جر بزه سی سرایده ای تأثیر او یاندیرمش ایدی . بونك اوزرینه بتلیس بکلکی (اولاما سلطان) ه توجیه و بتلیسی تصاحب ایله اوراده ضبط وربطی تأمین ایتك اوزره کندیسنه بر چوق بیکچری

ترقیق واعزام ایدیلدی. دیار بکر میرمیرانی [فیل یعقوب پاشا] سردار تعیین ایدیله رک دیاربکر، مرعش، حلب و کردستان قطعاتندن مرکب اوتوزبیک کشیک براردوایله حرکت امریخی آلدی. اولاماسلطانده بوتون اوولایتی تحت حاکمیتنه آلق و امیر شرفی طرد ایلک اوزره فیل یعقوب پاشایه ترفیق ایدلدی. امیر شرف بوخبردن تحاشی ایتدی باب عالییه هدایه کوندره رک صمیمی محبت و مربوطیتدن بحث ایتدی. ایسه ده، بوجیهل سفی هیچ کیمسه دیکله مده دی.

عثمانلی اردوسنک حرکتی خبر آلتجه مقاومتیه قرار ویردی. وقلعه بی تحکیم ایتدیره رک مدافعه ترتیباتی اکمال ایتدی. قلعه محافظی اولق اوزره بیلیماسلی ابراهیم آغا ایله، (میر محمد ناصرالدینی) تعیین و معیتلرینه قوه محافظه صفیله (روژکی) عشرتنک الک قیمتدار محاربلرندن اوچیوز کشتی بی ترفیق ایدلدی. اوغلی امیر شمس الدین ایله، قادینلری و عائله سفی (اختیار) شاتوسنه کوندردی. موش، اخلاط کيفندور، امورك، کلهوده، فیروز، سلیم، سوی، کلخار قلعه لرینی (روژکی) عشرتنک باشلیجه آغالرینه تودیع ایتدی. کندیس اقرباسندن بر قاق کشتی ایله برلکده، او و قتلر تبریزده بولان شاه طهماسبک سراینه چکیله رک، شاهک معاونتی استرحام ایتدی. شاه طهماسب، کندیسنه صوک درجه التفات ایله دی.

فیل یعقوب پاشا ایله اولاما سلطان تورک اردوسیله بتلیسه واصل اوله رق قلعه بی محاصره ایتدیلر. (۱۵۳۱ - ۹۳۸)

قلعه ده کی محاصرلر شدتله مدافعه ده بولوندیلر. طوب ضربه لر ایله تخریب ایدیلن برجلری بویوک غیرت صرفیه در حال تعمیر ایدیورلردی.

قلعه سقوط ایتک اوزره ایکن شاه طهماسب، بویوک اردوسيله بتلیسک امدادینه یورودی.

قوای عثمانیه، ایران اردوسنه مقاومت ایده بيله جک برکیتده دکلدی. چونکه، آنجق بتلیسک تادیی ایچون کوندلرش بویوک برمفرزه ایدی. حالبوکه، شاه طهماسب بوتون ایران اردوسيله حرکت ایتیش ایدی. بناء علیه، مقاومت امکانی کوروله نیجه، محاصره نك رعبيله رجته قرار ویریلدی. علی العجله رجعت ایدلدیکی ایچون نقلی متعمر اولان ایکی بویوک طوپ ايله بعضی آغراقلر ترک ایدیلدی. عثمانیلرک رجعتی، (قارا یادکار) نامنده برکرد آغاسی بتلیسدن اخلاطه کله رک شاه طهماسبه تبشیر ایتدی. شاه بوخبردن غمنون اولدی. چونکه، تورکلرله قارشلاشتمق پکده خوشنه کیتمه یوردی. اخلاطده امیر شرف، شاهک شرفه مظنن برضیافت کشیده ایتدی. شاهه چوق قیمتدار هدیله لر ویردی. حتی، بوهدیه لرک تدارکنه مقتضی مبلغی، کندی توابعدن بعض جبار آداملر واسطه سيله قهرأ طوپلاتمغه مجبور اولدی.

بوکا مقابل، شاه طهماسبده کندیسنه «کردستان امیرالامراسی» پایه سی و «شرف خان» عنواتی بافرمان بخش و خلعتلر اکسا ایلدی. (۱۵۳۲ = ۹۳۹)

امیر شرف، شاه طهماسبک بوتون بو احساننه قارشى اوغلی شمس الدینی (اختیار) قلعه سندن جلب ایدره رک شاهک معیتنه ویردی. شاه، تبریزه عودت ایتدیکى زمان، اوز بك سلطانی (عیید خان)ک خوراسانی اشغال و بر سنده نبرو [بهرام میرزا] نی هرات شهرنده

محاصره ایلدکه اولدینی خبرینی آلدی . کلن خبرلره کوره محصورین
 نزدنده کی فقدان ارزاق او درجه شدید بر شکل المشدی که ، [بهرام
 میرزا] نك عسکرلری بر قاج کون قاینامش سختیان ایله تقدی به
 مجبورت حس ایتشاردی . شاه طهماسب ، بومدهش خبری آیر آماز
 امیر شمس‌الدینک ، وطنه عودتنه مساعده و شرف خانه ایصال ایلدی
 بر فرمان ایله بیان خوشنودی ایدرک اذربایجان امورینک اداره‌سی
 کندیسنه توجیه و عین زمانده معاون اولق اوزره [عربکیرلو هلهل
 سلطان] ، [بازوکیلی اویس سلطان] ، [اجل سلطان قاجار] ،
 [محمودیلی امیره بك] ایله تبریز حاکمی [موسی سلطان] کبی قزیل
 باش امراسندن برچوغنی ترفیق ایلدی . بوندن ماعدا شرف خان ،
 امداد و معاونته محتاج اولدجه سالف‌الذکر امرادن استعانه ایده‌جی ،
 بونلرکده وقوع بولان دعوت‌ه اجابت ایچون در حال استعجال ایله جککری
 قرار کیر اولدی .

بونک اوزرینه شاه طهماسب عیید خانی طرد ایتک مقصدیله ،
 خوراسانه متوجهاً یوله چیقدی . شرف نامه مؤلفی ده‌یورکه : « امیر
 شمس‌الدین بنم پدرمدر . تبریزدن عودت ایدرکن شاه طهماسبک
 کندیسنه عیناً شو وصایاده بولوندوغنی مومی‌الهدن ایشتمد : « پدریکه
 ده‌که ، خراساندن عودتمه قدر ، هر واسطه‌یه مراجعت ایدرک عثمانلیلرله
 اویوشسون ! اولاما مفسد بر آدامدر . عثمانلیلری تحریک ایده‌جک
 و سزی راحتسز ایله‌یه‌جکدر . »

شرف خان شاه طهماسبک نصایح و وصایاسنه توفیق حرکت
 ایتدی . اولجه کندیسنک قومشولری اولوب ، بتلیسک‌انای محاصره‌سنده

عليه اتفاق وتجمع ايتمش وفيل يعقوب پاشا ايله اولاما سلطان طرفه التحاق ايتلس اولان كردستان امراسنى تجزيه ايتمكه قرار ويردى .
اولا اردوسى باشنده اولدينى حالده خيزان بكى (مير داوود) عليه يورويه رك ، بلكلكنك بر قسمنى يغما وتخریب ايلدى .

ميرداودى اوچ كون ، اوچ كيجه خيزان قلمه سنده محاصره ايتدى .
بواننده ايدى كه ، بردن بره اولاماسلطانك تكرار بتايسه موصلقى خبرى شايع اولدى . شرف خان خيزان قلمه سنى محاصره سنى رفع ايدى رك عودت ايتدى . بوحال ، كرد امراسنك بردنبره شرف خان طرفى ترك ايدى رك اولاما لهنه حركت ايتلرينى موجب اولدى . بويوك روژكى قيله سینه مفسوب برچوق اميرلر و بونلر مياننده بالخاصه (كيسانلى مير بوداق) ، (بلباسلى ابراهيم آغا بن شيخ امير) ، (قلندر آغا بن محمد آغاي كلهوكى) و (درويش محمود كله جبرى) شرف خانه مغير اولدقلرندن ، درحال (اولاماسلطان) طرفه التحاق ايتديلر . خلاصه ، ديار بكر والى عموميسى فيل يعقوب پاشا طرفندن مظهر معاونت اولان (اولاما سلطان) كردستان امراسنك تشويقانى اوزرينه سلاحشور ايكي بيك پياده وسوارينك باشنده اولدينى حالده ايكنجى دفعه اوله رق (۱۵۳۳ = ۹۴۰) سنه سى صوك بهارنده خيزان حريقيله (تاتيك) ناحيه سى اوزرينه حركت ايتدى . اووقلر شرف خانك سلاح آلتنده بش بيك كشیدن فضله عسكرى يوقدى . بونكله برابر ، شاه طهماسبك نصايحه توفيق حركت ايتمك ايسته دى . بالنتيجه ، (آلاطاغ) و (الشكرد) جهتلرينه چكيلوب موسى سلطان ايله ديكر امرايه برر مرخص كونده ره رك اولامايه قارشى بونلردن معاونت ديله دى .

روژکی عشیرتنک آغلاری، کندی قوتلریله اولامای طرد
ایده بیله جک‌لرینه قانع ایدیلر. بناءً علیه، «قیزیلباشلردن معاونت طلبی
زائد کوریور و درحال اولامایه قارشی یورومکی تنسیب ایله یورلردی.
بوخصوصه دائر عقد ایدیلن بر دیوانده، بلاهتیه معروف (سید
علی آغای پرتانی) شرف خانه خطاباً: «اگر روژکی عشیرتی
اولاما ایله محاربه دن یوز چویر لر سه بن بتلیس بکلکی داخلنده کی
ارمنیلری و خرستیانلری طوپلارینه اولامانک حقندن کله بیلیرم»
دیه مواخذده بولونمش ایدی.

«... بن = رمل آتدم، اولامانک طالعنی (اوج) ده،
بزم کفی ده (حفیض) ده بولدم. بناءً علیه بوآدمله محاربه بزم ایچون
مسعود بر نتیجه ویرمیه جکدر.»

بونکله برابر شرف خان، کرد بکلرینک اختارات و تشویقاتنه
قارشی ضبط نفس ایده میهرک، پک از کشیدن مرکب اولان اردوسنک
باشنده، اولامانک بویوک اردوسنه قارشی مجادله یه کیریشمکه قرار
ویردی.

تاتیک قلعه سنک جنوبنده عثمانلی اردوسیه قارشیلاشدیلر. وقوعه
کلن محاربه ده ایکی طرف ده بویوک بر حرص و شدتله دوکوشدی.
اوصره ده بر قورشون شرف خانک کوکسفی ده لهرک اونی آتدن یرم
دوشیردی.

امیرلرینک وورولدوغنی کوردهن کردلر فرار ایتدیلر. اولاما،
غالب اولدی. بو محاربه ده، شرف خانله برابر یدی یوز کرد تلف

اولمش ایدی . محاربه نك مشوق اولان ، سالف الذکر (سیدی علی آغا) ایله اوغلی ده مقتوللر میانده ایدی .

بوموفیتدن صوکره ، اولاما سلطان بیتلسه کیمیه رک طوغریجه وان ووسطان جهته عزیمت ایتدی .

شرف خان ، ترك حیات ایتدیکی زمان ، الی یاشنه تقرب ایدیوردی . مستقل و مطلق بر حاکم صفتیله اوتوز سنه نی متجاوز بر زمان اجرای حکومت ایلشدی . امیر شمس الدین نامنده یالکنز بر اوغلی وارسی که ، صاصونلی علی بکک قیزندن دنیا یه کلمشدی . بوجوجق ده بالآ خره جزو بکی (علی بک) ک قزیله ازدواج ایتدی . شرف خانک وفاتندن صوکره ، شاه اسماعیل ، کردستان امیرالامرا لغنه (چولاق خالد) ی تعیین ایتدی .

(چولاق خالد) موش ملحقانندن اولان اوخکان ناحیه - نی ضبط و اشغال و (خنس) اراضی - سنه الحاق ایده رک برادری رستم بکه ویرمشدی . رستم بک بو آراضی بی مال ایدند کدن صوکره روز کی قبیله - سنه قارشى متمادیا ابراز خصومت ایتمش وقیشلاغنی اوخکانده تأسیس ایلشدی .

شرف خان دن صوکره روز کی عشرتی متوفانک اوغلی شمس الدینی آختار قلعه - سندن کتیره رک بتلیس برنسلکنه تعیین و کندیسنه عرض تبعیت ایلشدر . فقط ، مملکتک بالفعل اداره سی معروف کلهوکی محمد آغانک اوغلی [حاجی شرف] تودیع اولنشدی .

فقط ، سلطان سلیم ، شرف خانه مغیر اولدینی ایچون اوغلی امیر شمس الدینک بکککنی طایمادینی جهته مومی الیده بتلیسی ترك

ایدرك اوزون مدت منزوی باشامغه مجبور اولمش ایدی. امیر شمس الدینك بو ازواسی سلطان سلیمان قانونی زمانه قدر دوام ایتدی .

۱۵۳۵=۱۹۴۱ سنه سنده آچیلان عثمانلی - ایران سفرنده سلطان

سلیمان، صدراعظم ابراهیم پاشایی سردار قلعه اذربایجان کوندرمش ایدی. امیر شمس الدین بر جوق قیمتی هدیه لرله ابراهیم پاشایی استقباله کتیدی . تبریزه قدر مشارالیه رفاقت ایلدی . بو صورتله پاشانك توجهنی قاراق پدیرینك ملکینك کندیسنه تفویض اولونمسنه دلالت ایتسنی ابراهیم پاشان رجا ایتدی و وعد آلدی .

شرفنامه مؤلفی ، بو ایران سفرینك اولاما سلطانك تحریك وتشویقيله اختیار ایدلمش اولدوغنی یازیور. اولاما، عثمانلی اردوسيله برابر دی .

بو ائشاده شاه طهماسب خراسان جهتلرنده اوز بکدرله اوغراشیوردی عثمانلی اردوسنك اذربایجان قهرینی خبر آلیر آلاز اردوسيله عودت ایتدی . عینی زمانده سلطان سلیمان ده موکب هایونيله استانبولدن آذربایجان حرکت ایتشیدی .

شمس الدین بکک جوابی، حکمداره عرض ایدلدیکی زمان، پادشاه کندیسنه بر خفتان ایله اکرلی و دیزکینلی بر آت و التوندن بر یغین سلاح وعین زمانده، ملاطیه حکومتنك ولایت فرمانی کوندردی . بتلیس ولایتی ده (اولاما) یه توجه ایدیلدی .

شمس الدین بك، بتلیس بکلیکی مواقع مستحکمه سنی تخلیه ایدیه رك پادشاهك مأمورلرینه تسلیم ایتدی. روزکی قبیله سی متخیراندن اون بش کیشی بی ده تسلیم ایتك اوزره ملاطیه یه کوندردی .

موكب بادشاهينك حر كتندن صوكره، شمس الدين بك ملاطيه يه
 كينمك اوزره، عايله سيله برلكده صاصون طريقه يوله چيقدی .
 او وقلر صاصون بكی (ساپان عزرائی) ایدی . مومی اليه اثنای
 ملاقاتده، شمس الدين بکه ملاطيه يه كيتمكدن صرف نظر ايتمسنی توصيه
 ايتدی .

عینی. زمانده، شاه طهماسبده، اردوسيله برابر فیشی ارجيش ده
 كچرييور وقومانلرنندن (اوستاجلو بدرخان)، (عبده خان)، (افتشا
 سلطان) واسطه لريله ده عثمانلی طوپراغنی، اخلاط وموش حواليسنی
 تاراج ایدیوردی .

شمس الدين بك بوندن بالاستفاده، روژکی آغالرنندن آلتی كشی
 ايله ارجيشه كیدهرك شاه طهماسبه التجا و بيعت ايتدی .
 بتلیسده قالان روژکی آغالرينك برقسیمی ده اولامادن قورقورق
 سلطان سلیمانہ دخالت ایچون دیار بکرمه كیتدیله .

شاه طهماسب، شمس الدين بكی عثمانلیلر علیهنده استعمال ایده جگنی
 تخمین ایتدیکندن دولایی مومی اليهك التجاسندن نمون اولدی وکنديسه
 «خان» عنوانی بخش ايتدی . معیتندکی آغالرده ایران اردوسنه مخصوص
 بر رتبه و بردی .

دیار بکرمه کیدنلر آراسنده، شیخ امیر بلباسی نك اوغلی ابراهیم
 بكده واردی . اولامانك انها والتماسی اوزرینه، بتلیسه مربوط
 (امورك)، (خویت)، (بوغناد) و (كسه نچ) ناحیه لری بتلیسدن
 تفريق ایديلهرك برسنجاق حاله افراغ و بلكلی ده ابراهیم بکه تفویض
 اولوندی . ابراهیم بك، ناحیه لری تسلمدن صوكره روژکی عشیرتک

ایلری کلنلرینه و اسکی آرقداشلرینه عفف ایله معامله ایلدی . بونلر ،
 بوخالدن متأثر اولدیلر . قوالیسی عشرتک رئیس [دده بك] ایدی .
 [قلندر آغا] ایله کلهوکیلی محمد آغا زاده [میر محمد ناصرالدین] ک
 ریاستی آلتنده روژکی عشرتک ایلری کلنلرندن دورت یوز کشتی
 اولامایه و ابراهیم بکه عصیان و مملکتلرینی ترک ایده رک شاه طهماسبه
 التجا ایلدیلر .

شا . طهماسب بونلری ده حسن قبول و هر برنی برر صورتله
 تلطف و امیرلری بولونان [شمس الدین خان] دده سراب ایالتی ایله
 مراغه نك بعض یرلریله (دماوند) ، (دارالمزر) ، (کرهرود) ،
 (جهرود) ، (فراهان) اولکهلرینک اداره سنی توجیه ایلدی .

دده بکله میر محمد و قلندر آغانک هجرتلرندن سوکره ، دیاربکر
 میرمیرانی اولان خسرو پاشا ، ابراهیم بك حقنده بعض شبهه لره
 قایله رق کندیسنه کوندردیکی برابچی ایله دیاربکره دعوت ایتدی دیگر
 طرفدن ابراهیم بك ده بودعوتدن قوشقولانه رق ، مواقع مستحکمه سنی
 حال مدافعه یه وضع ایله حرکتده تأخر و تردد ایتدی . وقعه بوتون
 تفصیلاتیله پادشاهه عرض ایدیلنجه ، نشر ایدیلن بر فرمان هایون ایله
 ابراهیم بکی دائرة اطاعته ادخال ایچون عموم کردستان امراسنک
 برلکده حرکت ایللری امر اولندی . سالف الذکر امراء ، بر امره
 انقیاد ایله ابراهیم بکی (کلهوک) قلعه سننده هر طرفدن محاصره ،
 و محصورینی تضییق ایتدیلر .

بونک اوزرینه ، ابراهیم بك ، جرائمک عفوی ایچون برادری
 قاسم اغایی خسرو پاشا نزدینه اعزام ایتدی . خسرو پاشا ، ابراهیم

بکک کندی آياغنه قدر کلسی شرطيله عفو ایده جکفی سویلدینه ده .
 ابراهیم بک ، قورقوسندن دعوت واقعه یه اجابت ایتدی . بونک
 اوزرینه دیگر برادری شیخ امیری ، محاصره ایدن امرا تزدینه
 کوندیره رک بر مهلت طلب ایتک اوزره شیخ امیرک ، خسرو پاشا
 تزدینه اعزامی رجا ایتدی . وبر قاج کون صوکره محاصره رفع
 ایدیلیر ایدیلز ، طلب عفوا یچون پاشایه بالذات کیده جکفی وعدایتدی .
 خسرو پاشا ، ابراهیم بکک اعتذار لرینه اهمیت ویرمه رک برادری
 قاسم آغایی دیار بکرده اعدام ایتمکله برابر قلعه نک تضیقنی ده محاصرینه
 امر و ابراهیم بکک دیگر برادری شیخ امیرک ده دیار بکره کوندیرلسنی
 طلب ایتدی .

شیخ امیر ، بو خبری ایشیدنجه ، محاصرلرک الذدن فراره موفق
 اوله رق حکاری طریقیله ایرانه التجا ایلدی .

ابراهیم بک ، برادری قاسم آغانک اعدامی ایله دیگر برادری
 شیخ امیرک فرارندن خبردار اولونجه (امورک) قلعه سنه کیتدی
 واوراده ده قالمیه رق قزیل باشلره التجا ایتدی . بونک اوزرینه
 محصورین امان دیله دیلر . حزو بکی بهاء الدینک توسطی سایه سنده
 شهری محاصره ایدن امرا ، محصورینک سالماً تباعد ایده بیلملرینه
 مساعده ایتدیلر و ترک ایدیلن هراوچ قلعه ده یرله یکسان ایدیلدی .
 ابراهیم آغا ، نه شمس الدالدین خامد ، نه ده شاه طهماسب تزدنده
 مظهر حسن قبول اولمدینی جهتله ایکی سنه صوکره تکرار عودتله
 سلطان سلیمانه عرض دخالت ایتدی .

پادشاه ، کندیسنی عفو ایله روم ایلی ولایتک بر سنجاغنی بخش

ایلدی . ابراهیم بك، عمرینك بقیه‌سنى بوسنجاقده كچیردی . وبركون كوله‌لری طرفندن قتل ایدلدی . شیخ امیره كلنجه ، ایلک كونلرده شاه طهماسبك مظهرالتفات وتوجهی اولش وكرد (قوروجی) لرینك یوز باشیلغنه تعیین ایدیلشدر . فقط، فقط آفیون استعمال ایتدیكى ایچون بوموقی محافظه ایدمدی وبالا خره، حکمدار ایله بوتون اردونك تفرت وخصوصتی جلب ایتدی . نهایت ، (۶۵۸ = ۹۶۵) سنه‌سنده شیروانده وفات ایتدی . عین زمانده دده نكده طهران قوروجی یوزباشیلغندن عزل ایدیلهرك كرجستانده برمحاربه‌ده مقتول اولدی . شمس‌الدین خانه كلنجه ، بردنبره خدمتدن بویوك برتعب وكسل حس ایدمرك اتزوای ترجیح ایتدی . ادامه معیشتی ایچون، اصفهان شهری حاصلات رسومیه‌سندن تخمیناً یوز تومنلك بر مبلغ تخصیص ایدلدیكى كبی ، عین زمانده كندیسنه ، هردلو تكالیف و خدمت عسكریه‌دن معافیتی ایچون « ترخان » عنوانی توجیه ایدلدی . اقامتگاهی اصفهان شیرنده ایدی .

شاه اسماعیل ثانی ، ۱۵۷۶-۹۸۴ تاریخنده قزوینده ایران تخته جالس اولدوغنی متعاقب ، شمس‌الدین خانی اصفهانندن جلب ایدمرك معیتی میانه اذخال ایتمك ایسته‌دی . شمس‌الدین خان اوزمان یتیمش آلتی یاشنده بولونیوردی . عینی زمانده ، اوزون سنه‌لرك بارفلا كتی كندیسنی داها زیاده پیراتمش، مملكتشدن، چولوق چوجوغندن آیری یاشامق آجیسیله جاه واقبال حرصی اونوتمش ایدی . شاهدن ، خدمت فعلیه‌دن عفوئی طلب ایدلدی .

مسمود برتصادف اثری اوله‌رق ، قزوینه كلدیكى زمان، بوتون چوجق‌لری وروژکی قیله‌سنگ ایلری كلنلری اوراده ایدی . اونلری

کوردیکندن صوكد درجه ممنون اولدی . ایشته بواننده ارتحال ایلدی .
وفاتنده ایکی چوجنی وار ایلدی . بری : شرفنامه مؤلفی شرفخانم
دیگری ده خالص بك ایلدی .

خالص بك برمدت شاه طمها سبك قوروجیلری میاننده بولندی .
وبرقاج سنه یوزباشلیق موقعی احرار ایلدی . شاه سلطان محمد و
امیر رتبه سنه اصعاد و [حمزه میرزا] نك مقربانی میانته داخلدی .
حمزه میرزانك قتلندن صوكره خالص بك سلطان مراد خانه عرض
تبصیت ایتدی . (الشكرد) و (ملاز کرد) سنجاقلری کنه یسنه
توجیه ایدیلدی .

شرفخانك ترجمه حالی ایسه فصل آتیده مندرجدر .

ذیل

مقدما ذکر ایدلدیکی وجهله امیر شمس الدین ، سلطان سلیمان .
طرفدن کندیسنه توجیه اولنان ملاطیه و مرعش سنجاق بکلکفی
اداره ایچون ملاطیه یه کیدرکن صاصون بکنک اغوا آتی اوزرینه
ایرانه فرار ایله شاه طهماسبه التجا ایله مش ایدی . مومی الیه ایرانده
صفویلرک امراسندن و برتورک عائله سی اولان [امیرخان موخلو] نك
قیزيله ازدواج ایتمش ایدی . [۱]

امیر شمس الدینک ایرانه هجرتندن یدی سنه صکره شرف خان ،
عراقده (قم kaum) شهری ملحقانندن (کرم رود) قصبه سنده .
۹۴۹ سنه هجریه سی ذی القعدة سنک یکرمنچی کونی امیرخانک قزندن
دنیا یه کلدی . او زمانلر ، ایران شاهلری سراینده ده برنوع « اندرون »
موجود ایدی . ایران و کردستان خاندان و بکزاده لری سرای شاهیده .
تحصیل ایتدیریلیر ، سواریلک و سلاحشورلق تعلیم اولونوردی . بونلر

[۱] امیر خان ، بایندریلردن « طوقات بایندور » اسمیله معروف امیر
بکک حفیدی وکلایی بکک اوغلیدر . طوقات بایندر ، آق قویونلرلردن .
اوزون حسنک امراسندن ایدی . آق قویونلورله (ابو سعید کرکافی)
آراسنده ، قره باغده وینه اوزون حسنله سلطان محمد خان زماننده عثمانیلرله
بابیورتده وقوعه کلن محاربه لرده برارلیقه اشتهار ایتشیدی .

بو بود کدن صو کره ده کندیلرینه برر « منصب » توجیه قیلنیردی .
 بو اصوله بناء ، شرف بك ده طقوز یاشنه کیرنجه سرای شاهیه
 آلدی . اوچ سنه مهادیاً سرایده ، عائله حکمداری آراسنده یاشادی .
 پدری امیر شمس الدین ۱۵۵۴ = ۶۶۱ تاریخنده عزاق اختیارله
 اصفهانه چکیلنجه ، روز کی عشیرتی ، شاه طهماسبدن ، پدرینک
 یرینه شرف بك « امیر » منصبی استعدا ایتدیلر . بونک اوزرینه
 شاه طهماسب ، شرف بكه اون ایکی یاشنده ایکن ، « امیر » لك منصبی
 بخش ایله کندیسنه شیروان ملحقانندن (صالیان) و (محمد آباد)
 ناحیه سی توجیه ایلدی .

شرف بك هنوز چوقق اولدوغی جهتله امارتی ؛ روز کی
 امراسندن [شیخ امیر بلباس] طرفندن اداره اولونیوردی . بو اداره ،
 اوچ سنه دوام ایتدی . شیخ امیرک وفاتندن صو کره ناحیه لر باشقه سنه
 ویریلدی . بونک اوزرینه امیر شرف ، (حرقان) یایلاسنده بولونان
 شاهک تزدینه عودت واورادنده (همدان) والیسی اولان محمد بك
 یاننه کیتدی و محمد بك کریمه سیله ازدواج ایتدی .

شاه طهماسب ، کرک روز کی عشیرتنک ، کرک امیر شرفک
 تأمین اداره سی ایچون همدان حوالیسندن بعض یرلری بونلره تخصیص
 ایلدی . امیر شرف همدان دده اوچ سنه قالدی .

امیر شرف کرک سرای شاهیده و کرک همدانده زمانه نسبه
 ای برتعلیم و تربیه کورمش و برجوق مشاهیرک مجلس و مصاحبتیه دوام
 ایله مش ایدی .

عثمانلی خاندانندن « شهزاده بایزید » ك شاه طهماسبه التجاسی

۱۰ وزرینه - که نتیجہ فحیصہ سی اعتباریہ تاریخ عثمانیدہ ، شہزادہ بایزید
 وقعه سی ، نامیلہ بر فصل سیاہ تشکیل ایدر - عثمانی و ایران حکومتی
 آراسندہ جریان ایدن مخبرات ومذاکرات اناسندہ شاه طهماسب
 ۱۱ امیر شرفک عثمانیلرہ اولان تمالندن شہبہ یہ دوشہ رک ، پدری امیر
 شمس الدینی جلب ایله مومی ایله تکرار روز کی امارتی وقم شہرینہ
 تابع (کومرود) قصبہ سی تفویض ایله مش ایدی .

برقاج سنہ صوکرہ امیر شمس الدین ینہ اختیار عزالت ایدنجہ ،
 شاه تکرار روز کی بگلکی ایله اصفهانک اداره سی امیر شرفہ ویردی .
 فقط امیر شرف ، قزوین دہ سرای شاہیدہ اقامت ایدیوردی . بوتاریخندن
 ایکی سنہ صوکرہ (بیہ پیش) والیسی [خان احمد کیلانی] نک اسارتی
 متعاقب ، شاه طهماسب امیر شرفی برقاج قیزیلباش امراسی ایله او
 حوالینک محافظہ وادارہ سنہ مأمور ایتدی . قیزیلباش امیرلرک اہالی یہ
 ظلم وتعدیسہ مقابل امیر شرف رعایا یہ حسن معاملہ ایدیوردی .

بواننادہ کیلانی ایرانیلردن استردادہ اوغراشان کیلان شہزادہ لردن
 سلطان ہاشم ایله امیر شرف آراسندہ بر محاربہ اولدی . شرفنامہ یہ نظر آء امیر
 شرفک عسکری درت یوزاللی پیادہ وسواری دن عبارت ، سلطان ہاشمک
 ایسہ بیک سکز یوز کشیک براردو ایدی . نتیجہ دہ امیر شرف غالب ،
 ہاشم سلطان ایسہ مغلوب ومقتول اولدی . بوندن صوکرہ ، برقاج
 موفقیت دہا قازاندی . بناء علیہ ، شاه طهماسب زردندہ کی موقع
 ونفوذی تراید ایتدی .

فقط امیر شرف ؛ نہ کیلانک صیتہ لی ہواسیلہ ، نہ دہ قیزیلباش
 امراسیلہ امتزاج ایدہ میوردی . شاہدن تبدیلی طلب ایتدی . بونک

اوزرینه شاه، کندیسنه شیروانده کی خصوصی وارداتی ایله [وارش]
 (آق طاش) ، (قباله) و (باکو) نك اداره سنی تفویض ایلدی .
 امیرشرف، بویکی وظیفه سنده آنجق سکز آی قلابیلدی. چونکه
 بوئانده ، شاه طهماسب وفات ایتمش ، قزوین ده مدھش بر اختلال
 آلاولانمش، حیدر میرزا قتل ایدیلرک اسماعیل میرزاده فهمهد قلعه-
 سندن خروج ایله قزوین اوزرینه یورومش ایدی. بو اختلال، اسماعیل
 میرزانك «شاه اسماعیل ثانی» عنوانیله ایران تحتہ قعودیله نتیجه لندی.
 شاه اسماعیل ثانی ، جلوسی متعاقب امیر شرفی شیروانندن
 جلب ایله مظهر التفات ایتدی. عینی زمانده «میرالامرا» لق رتبه سنی
 توجیه ایدرک سرایده معیت شاهی یه مأمور ایلدی . بونکله برابر ،
 کردستان ، لرستان کوران وسائر کرد بکلرینك واو حوالینك شاهه
 اولان مراجعتلرینه امیرشرفك توسط ایتمش و بوتون ایشلرینك مومی
 ایله واسطه سیله رؤیت اولنمش قارالاشدیردی .
 امیر شرفك، سرایده کی بوموقعی ، شاهك مقربلرندن قیزیلباش
 امراسی چکه میوردیلر .

بوصره لرده سرای شاهیده دونن انتریقلر حدنهاقی بولمش ایدی.
 جاسوسلق ، غمازلق ، اخلاق سزلق رواج کبر اولمش، سیاسی قتلر،
 نفی لر ، یکدیگرخی تعقیب ایدیوردی. ایکنجی شاه اسماعیل بنیوی
 و اخلاقی ضعفلی ، بو اداری ذالتلرک کون بکون تزئیدینه سبب
 اولیوردی .

شاه اسماعیل، شهزاده لی زمانده فهمهد زنداننده قالدینی مدت
 ظرفده حبس و مقهوریتك تولید ایتدیکی الملری او بوشدیرمق ایچون

آفونی بر . دوی مسحور ، اولق اوزره قوللامغه باشلامشیدی .
 بوابتلا دماغه سؤنأثر ایتدیکی جهتله چوق وهام و خیالپرست و خرچین
 اولمش ایدی . هیچ بر کیمسه ایله ایکی آیدن فضله امتزاج ایده من ،
 و سرای ارکانندن هیچ برینه اعتماد ایتزدی .

قزیلباش امراسی ، شاهک بوحالدن استفاده ایتدیلر . امیر شرفک
 . شاهک برادری [سلطان حسین میزرا] یی تختنه کچرمک ترتیباتنده
 بولوندوغنی ، اخبار ایتدیلر . بونک اوزرینه شاه اسماعیل ثانی ، او
 شرف خانی تبعید ایلدی . شرف خان بو مسئله حقنده ده بورکه :

فقط بوطرد و تبعید بنم ایچون بک مسعود بر مقدمه طالع اولدی
 اون آی (نخجوان) ی اداره ایتدکدن صکره برکون وان والی
 عمومیهسی خسرو پاشا ایله حکاری پرئسی زینل بک و محمودلی حسن
 بک و ساطتلیله ، سلطان مراد خان مغفور طرفدن بتلیس بکلکنک
 بکا توجیه ایدلدیکی خبرنی آلام . بو خبردن ده مسعود اولان برشی
 وارله اوده فرمان هایونک احتوا ایتدیکی شو سوزلر ایدی .

« حکمدار عالیشانمکز غیر محدود لطف و معالیمی سایه سنده
 ارنآ سزه عائد اولان اوجا غکز یکیدن سزه توجیه ایدلشد . کمال
 امنیت و اعتماد ایله وطنکزه و یوردیکزه عودت ایدیکز . »

شو خبر شرف خانی صوک دزجه سهویندیردی . چونکه ، هم
 اجدادینک یوردینه عودت ایدیور ، هم ده اوتهدن بری نفرت ایتدیکی
 قزیلباشلرله مناسبتده بولونمقدن قورتلشمش اولیوردی . (۱۵۸۷-۹۸۶)
 شرف خان ، نخجواندن ، معیتده کی درت یوزکشی ایله - که
 بونلرک ایکی یوزی روژکی عشیرتندن ایدی - وانه شتاب ایدی .

وان والیسی خسرو پاشان حرمت والتفات کوردی . واندۀ ایکن باب عالی یه ایران احوال داخله سی حقنمده برراپور تقدیم ایتدی بونی متعاقب طرف پادشاهیدن کندیسنه [مصطفی چاوش] وداعتیله بتلیس بکلکنک توجیه فرمانی ، برخلمت وبرآلتون قبضه لی قلنج کوندرلدی .

صدر اعظم محمدپاشایله وزرای سائرۀ دن ده برر مکتوبله هدیه لر آلمش ایدی . برات هایونده « شرف خان » عنوانیله توسیم اولونمشدی . بونلری آلدق دن سوکره ، واندن بتلیسه کلهرک اجدادینک اوجاغنه قاووشمقله بکام اولدی .

شرف خان ، زمانه کوره مکمل برتحصیل و تربیه کورمش ، دیندار ، عاقل ومدبر برذات ایدی . کنجکلکندن بری عثمانیلره قارشی محبت بسلا ایدی . بتلیس امارتنه نصبدن سوکره ده صداقت ومربوطیتنی محافظه ایله مشدر . سلطان مرادک توجیه واعتمادینه مظهر اولدی وبوتوجه برقاج « نامه شاهانه » ایله ده اظهار اولونمشیدی . بونامه لر ، « عزیز وصمیمی دوستم شرف خان » دیه باشلا یوردی . پادشاه مشارالیهک خزینۀ شاهانه سندن ده انتفاع ایلمشدی . کلن اوراق میاننده برجوق وزرانک وبالخاصه صدر اعظم محمد پاشانک برنامه سی واردی . بوندن ماعدا مظفر اردوی هایونلر سرداری لالا مصطفی پاشان غایت قیمتدار برلباس افتخار ایله آلتون اوجلی برپاله آلدی . برصورت مخصوصه ده حسن معامله کوردکدن صکره ، برزمانلر اجدادینک اقامت ایتدیکی شهره داخل اولق شرف جهانپسندی احراز ایلدی .

(شیروان) ، (کورجستان) و (آذربایجان) ی تحت اطاعت و تابعیتہ آلق اوزره مأمور ایدیلن منطقه اردولرینه اون سنه مہادیآ رفاقت ایتدی و ظفرلرده ، محاربه‌لرده و ہریرده صداقت و فداکاری دلائلی ابراز و اثبات ایتدی .

سردار فرہاد پاشا ، ۹۹۱ سنہ ہجریہ سندہ اریوان شہرینی ضبط ایدہ‌رک ، اورادہ برقلعہ انشا ایلدیکی زمان ، شرف خان سورہ میرمیرانی حسن پاشا ایلہ برلکدہ تفلیس و کورجستانہ خزینہ و ارزاق نقلنہ مأمور ایلدی . بو وسیلہ ایلہ مذکور سفرده خدمات مختلفہ ایفا ایلدی . ایکی بیک آچہ ویرکو کتیرن موش ناحیہ سی واردات ہایونہ تخصیص قلنان قرا ایلہ برلکدہ بتلیس ولایتہ الحاق ایلدی . بوسورتلہ مؤلف اترک ایرادی برمیلون درتیوز بیک آچہ یہ ابلاغ ایدلمش اولدی . مومی الیہ شرفنامہ یہ بوسوزلرلہ ختام ویریپور : (۱۰۰۵) سنہ ہجریہ سی ذی الحجہ سنک نہایتی اولان بوکون آلآن بتلیس بکلکی ، خاقان ابوالمظفر سلطان محمد خانک لطف و حمایتی سایہ سندہ تحت حاکمیت و ادارہ سندہ در . مملکتک اداره امورینی اوغلی ابوالغالی شمس الدین بکہ تودیع ایلشدر . جناب حق توفیقی رفیق ایلیہ .

*
* *

کرد تاریخی بورادہ بتیور . بوتاریخک بزہ ویردیکی حقیقتلرلہ عشرت تشکیلاتی حقندہ کی مطالعاتی ایکنجی جلدہ ترک ایدیوروز .
ہامش : کرد تاریخندہ کی شخصلری طانیق ایچون خلق

لهجه سنده کی اسملری بیلیمک لازمدیر . چونکه ، شرقنامه نك قید ایتدیکی اسملر رسمیدر. اهالی، بواسملى طائماز. بوباده آتیده کی لیسته نی ترتیب ایتمکی مناسب کوریورز .

عبدالله	عبدی	عبو	عبدو
عبدالرحمن	ادو	عدو	عدی
عبدالقادر	قدیر	قدو	قادو
عبداللطیف	لطف	لطفی	لطیف
احمد	حمی	احی	احو
محمد	مامو	ممی	ممو
ابوبکر	.	بکو	بکر
عمر	عمی	اوמו	عمو
عثمان	.	اوسی	اوسو
علی	آلو	علک	علو
حسن	حسک	حسی	حسو
حسین	.	حسی	حسو
یوسف	.	ایسی	ایسو
ابراهیم	.	بری	برو
اسماعیل	.	سمی	سمو
شمس الدین	.	شمی	شمو
سلیمان	.	سلی	سلو
خلیل	.	خلو	خلو
موسی	.	موسی	موسو

میمور	تمی	ته مهر	تمو
حیدر	.	حیدی	حیدو
شریف	شری	شرو	شرف
حمید	حمید	حمی	حمو
صادق		ساده	سادو
رشید	رشکو	رشی	رشو
داود	.	داوی	داود
نعمان	.	نهی	نعمو
جعفر	جعفو	جوو	جور
سعد		سعدی	سعدو

بوالیسته کوستریورکه ، کردلر اوج هجالی کله لری تلفظده پک
 زیاده مشکلاته معروض قالیورلر. یالکز آلپ آرسلان، قایا، بواق
 کبی تورکجه کله ردن مرکب اولان اسم خاصلر تحفیف ایدلر. بواسملر
 عوامدن زیاده زادگاه ویریلر . آره لرنده پک زیاده مشهور اولان
 قادین اسملری ده بروجه آتی تحفیف ایدیلر :

حو	هو	هویم	هود
فاطمه	فاطم	فاطوا	فاطی
خدیجه	خجی	خج	خججو
هاجر		هاجو	هاجی
زلیخا	زلیخ	زلیخی	زلیخو
لیلا	لیل	لیلان	لیلو

عدو	عدی	.	عادلہ
سلطو	سلطی	.	سلطان
زینو	زهینه	زینہ	زینب
پرو	پہری	.	پریحان
میرو	میری	.	مریم
عیشو	عیشی	عشو	عایشہ
امو	امی	میعی	امینہ

ہمان ہمان، بوتون قادینلرک اسملری یوقاردہ تعداد ایدیلر اسمی یہ
منحصردر.

برنجی جلدک صوکی

